

PCFormat

DVD >>> HÍREK >>> ÖTLETEK >>> ÚJDONSÁGOK

A SOKOLDALÚ PC MAGAZIN

PC SZERVIZ

Javítsd meg házilag! Útmutató minden PC-s problémára

Veszélyes játékok

Tényleg halált okozhatnak az agresszív játékok?

Szuperteszt CD- és DVD- írók

Interjú

Hazai hackerek

4.7 GB
DVD

PLUSZ

1 óra mozi a DVD-n
Magix Music Maker
3D-s tanfolyam
Hangkártya miniteszt

A TERMÉSZET VALÓDI ÉLMÉNYE

A Gösser Ausztria legfinomabb söre, egy féltve őrzött tradíciót képvisel.

Kristálytiszt, aranyló színű látványa az érintetlen természet tisztaságát idézi. Akik már kóstolták tudják: a Gösser a sörfőzés remeke.

Most e hagyományokhoz méltó új csomagolásban lát napvilágot. Az új Gösser üveg formája, és egyedi dombornyomásos megjelenése, valamint aszimmetrikus címkéje, még különlegesebbé teszi azt az élményt, amelyet a Gösser ízének élvezete jelent.

GUT. BESSER. GÖSSER.

PCFormat

SZERKESZTŐSÉG

Magyarországi szerkesztőség

UNITED MEDIA LAPKİADÓ KFT.
1021 Budapest, Hírvisszolyi út 54. III. épület
Tel: (1) 394 0016
Fax: (1) 275 2717
E-mail: pcformat@unitedmedia.hu

Lapigazgató:

Szabó Gabriella

Főszerkesztő:

Hámori László

Tördelőszerkesztők:

Sebestya Péter, Csikos Attila

Levelezőszerkesztő:

Gerhák Zsolt

Hírdetvésszerkesztés:

Somogyi Róbert, Fantoly Gábor

Munkatársak:

Csatlós Adrienn, Gótz Attila,

Vass András, Sándor Tibor, Orbán Róbert,

Várnai Zoltán, Kőrös Péter, Varga László

Modell:

Victoria Silverstedt

Foto:

ASM-Europress

Nemzetközi szerkesztőség

Future Publishing, 30 Monmouth St

Bath BA1 2BW

Tel: 01225 442244

Fax: 01225 732275

Főszerkesztő:

Dan Hutchinson

Főszerkesztő helyettes:

David Bradley

Játékszerkesztő:

Adam Oxford

Technikai szerkesztő:

Mike Abolins

Produkciós szerkesztő:

Katharine Davies

Tervező:

Mark Mitchell

Fotók:

Rick Buettner, Katharine Lane-Sims

Munkatársak:

Nick Aspell, Ross Atherton,

Matt Avery, Graham Barlow, Mike Bradley,

Alex Cox, Paul Dean, Cliff Douse, Tony Ellis,

Dan Geary, Kieron Gillen, Andrew Lindsay,

Richard Longhurst, Gary Marshall, Ed Ricketts,

Emma Parkinson, Simon Pickstock, Steven

Raynes, Jim McCauley, Mark Sutherns,

Mike Williams

Kiadó:

UNITED MEDIA LAPKİADÓ KFT.

Előfizetés:

Budapest, Hírvisszolyi út 54. III. épület

Telefon: (1) 394 0016

Fax: (1) 275 2717

Hírdetvésszerkesztés:

Tel: (1) 392 7617

Fax: (1) 275 2717

Nyomda:

Ikon Kft. Tel: (1) 203 3335

ISSN:

1585-6909

Terjesztés:

MÉDIA TRADE Bt.

Tel: (1) 352 0662

Terjesztő:

Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és regionális

részvénytársaságok, a Budapesti

Hírlapkereskedelmi Rt. és a kiadó.

A Future Publishing Magazines folyóiratairól

további információk találhatók az interneten

a következő címen:

<http://www.futurenet.co.uk>

Lapunk anyagait egy nem-exkluzív nemzetközi licen-

sz szerződés alapján tesszük közzé, amely feljogosít min-

ket a cikkeik közlésére, hacsak arról előzőleg írásban

nem megállapodás nem születik. A PC Format magazin

elsmer minden szerzői jogot és védjegyét. Feltüntetjük

a szerzői jogok tulajdonosait. Amennyiben ezt elmu-

lasztottuk, kéjük velünk kapcsolatba.

PCFormat

A sokoldalú PC magazin

▶ Hámori László Főszerkesztő

Ha itt a nyár, ugye komám... énekelte annak idején a Nagy Ho-Ho-Ho, és nyomult a vízhez, horgászni. Az ám, de mit csinál a számítógép megszállottja, ha odakint elkezd nagyon meleg lenni a helyzet? Nyaralni kéne, de ahhoz fel kellene állni a gép mellől, ráadásul akinek nincs olyan mázlija, hogy rendelkezik egy laptoptal, az „computertelenítve” érzi majd magát egy hétig. Ezért hát legalább az utazás szervezését még a számítógép segítségével intézi. Kényelmesek vagyunk mi, cyberguruk igaz? Arra gondoltunk, megkönnyítjük a dolgokat, és összedobtunk egy mellékletet, amelyből kiderül, hogyan intézhetitek el a nyaralás előkészítését úgy, hogy még csak fel sem kell kelni az asztaltól.

Persze az sem rossz ám, ha mégis elcsúsztatok egy utazási irodába, nehogy már újabb érv legyen a számítógép ellenzékének kezében. A játékokra már amúgy is rászálltak. Címlepsztorinkban épp azt vizsgáljuk, mennyire veszélyesek a lövöldözős, verekedős, szóval kissé agresszív játékok.

A szabadidő eltöltésének persze vannak más módjai is. E havi ajándék szoftverünk segítségével például kitűnő zenéket fabrikálhattok otthon, de Rutin rovatunkból az is kiderül, mit kell tenni, ha a gép hirtelen megadja magát.

Szóval, ha van egy tökéletesen működő számítógép, akkor az sem lesz gond, hogy hogyan archiváljatok az ibizán készült fotókat. Igen, Ibizán, mert az e havi *PC Formattal* ibizai álomnyaralást nyerhettek.

Hámori László

hamori@pcformat.hu

➤ A PC Format az egyedüli magazin, amely a technológia, kreativitás, technikai tanácsadás összességét nyújtja.

➤ A legújabb szoftverek és hardverek tesztjét olvasható nálunk.

➤ Teljesen függetlenek vagyunk. Leírásainkban csak alaposan tesztelt, eszközökkel, szoftverekkel foglalkozunk. Csak olyasmit ajánlunk, amire mi is költenénk.

➤ A legjobb teljes verziójú alkalmazásokat és a legjobb segédprogramokat kapod a magazinhoz.

➤ Élvezd a magazint - azért ez a munkánk, mert szeretjük csinálni.

**FIZESS
ELŐ MÉG MA!**

A megtakarítási lehetőségek a 128. oldalon olvashatók.

Highly commended

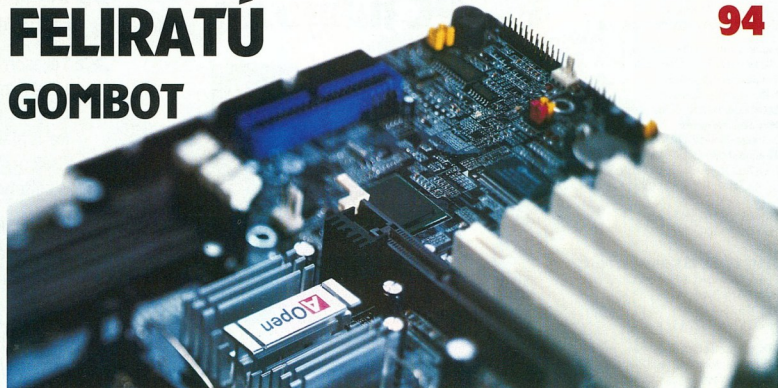
A 2001. év nemzetközi magazin cím nyertese.

NYOMD MEG A "BE" FELIRATÚ GOMBOT

94

EL TUDOD OLVASNI?
MS termékek mikroszkóp alatt (6)

KÉRDEZD A MESTERT...
Vészhelyzet? Segítünk (120)

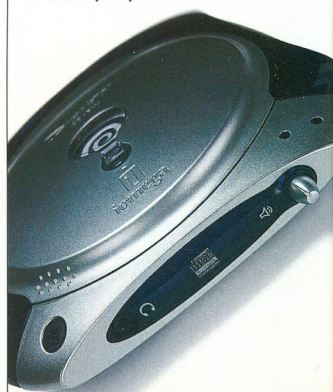
TOCA RACE DRIVER
A Codemasters gázt adott (88.)

VESZÉLYES JÁTÉKOK

Vajon az erőszakos játékok a való
életben is agressziót szülnék? (36)

SZUPERTEST
10 CD/DVD
ÍRÓ (44)

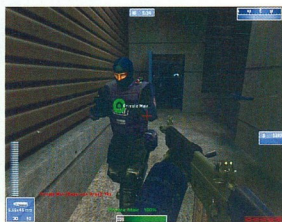
UTAZÁSSZERVEZÉS

TERVEZD MEG A NYARALÁSOD AZ ÍROASZTAL MELLETT? (67)

WARCRAFT III

Minden idők legjobbjá? (93)

GLOBAL OPERATIONS

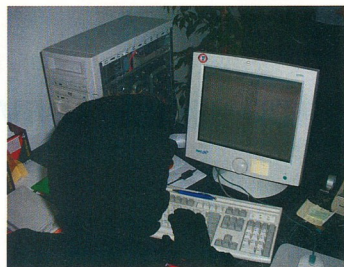
Már megint lövöldözünk? (91)

62

55

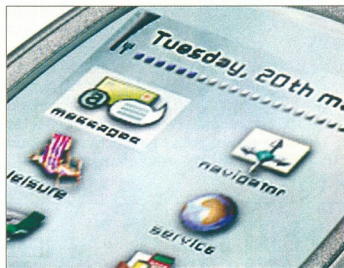
HACKEREK

Bűnözők, vagy szabadságharcosok? (14)

RADIO DEEJAY

Mi történik, ha lefagy egy rádió szervere? (65)

MOBILVILÁG

Hírek és tesztek a mobilfóniából (84)

install →

Játékok/Alkalmazások/
Segédprogramok

C&C RENEGADE

JÁTÉKDEMÓ

FPS akció a C&C
univerzumból.

MUSIC MAKER 6

TELJES VERZIÓ

Akarsz a rock istene
lenni?

➤ **PLUSZ**
VIRTUA TENNIS
REPLIGATOR 6
TRUSTOOLBAR
TIGER WOODS
WORLD CITY
GUIDE
UFO
ÉS SOK MÁS...

➤ **PLUSZ**
57 DVD ajánló
126 Visszhang
128 Előfizetés
129 Az utolsó szó

>> Hírek

Információk/Tények/Aktualitások

Az apró betűs rész

Olvasd el a szöveges fájlokat, és meglátod a Microsoft szándékait.

„Jól van, jól van, OK. Elfogadom.” Mindig is olyan érzés volt egy Microsoft szoftver telepítése, mint amikor a szüleiddel kötsz egyezséget: meg sem hallgatsz a feltételekre, csak elfogadod,

hogy mihamarabb túl legyél rajta, és elérd előadot. De amikor átugrasz a Windows licenc szerződésen, valószínűleg nem is tudod pontosan mire kattintottál bele: egyezzőleg. A múlt hónapban a Microsoft azzal kavart vihart, hogy csendben megváltoztatta a Windows XP felhasználási jogait, és előzetes engedély nélkül lehetvő tette, hogy elérje a merevlemez. Egy éles szemű felhasználó kiszúrta azt a sort, mely jogot ad a Microsoftnak, hogy „automatikusan ellenőrizze a felhasználott Termék és/vagy részenek verzióját és... frissítéseket vagy javításokat nyújtson hozzá, melyek automatikusan letöltődnek a munkaállomásra.”

A licenc szövegezése úgy hangzik, mint-ha a Windows Frissítésre vonatkozna, amely automatikusan letölti a szoftver javításait a PC-dre. A dolog azonban ezen jóval túlmutat. Jelenleg az automatikus frissítési funkció kikapcsolható, de az aggodó Windows felhasználók azt mondják, hogy a felhasználói engedély azt tartalmazza, hogy a Microsoft a beállításaidtól függetlenül elérheti a gépedet.

De mit akarhat a szoftveróriás ezzel elérni?

Nos, a felhasználói feltételek hivatkoznak a szoftver verziószámára, ami arra utal, hogy a Microsoft szívesen kiszűrnie a kalóz szoftvereket használó embereket. Az automatikus javítások – melyek telepítéséhez az igerre kattintottál – lehetnének a kiszűrés alapjai, egy olyan trükk, melyet épphogy eltávolítottak az Office frissítéséből.

A Microsoft automatikus frissítése kikapcsolható a Vezérlőpult beállításain keresztül, de az új licenc

szerint a Microsoft – ha akarná – a beállításokat figyelmen kívül hagyva leellenőrizhetné a merevlemez tartalmát.

Rosszabb az újabb

Az pedig igazán kizökkö a sodrából a felhasználókat, hogy a Windows Frissítések ráadásul nem mindig

>>> MIT NEM TEHETSZ?

Íme öt dolog, amit nem tehetsz meg a PC-del a Microsoft Végfelhasználói Licenz Szerződése szerint (EULA).

Tudomásul veszem és elfogadom, hogy a Microsoft automatikusan ellenőrizheti a felhasználóim Termék és /vagy az alkotórészeinek verzióját, s frissítéseket vagy javításokat nyújt hozzá, melyek automatikusan letöltődnek a munkaállomásra.

10 PC-NÉL TÖBBBŐZ CSATLAKOZNI

Amit tartalmaz

A Termék szolgáltatásainak felhasználása végett a munkaállomáshoz maximum 10 komputer csatlakozását engedélyezheti. Ezek kizárólag fájel és nyomtatási szolgáltatások, internet információs szolgáltatások és távoli elérés lehetnek.”

Megszegted?

Ha például fájlokat osztottál meg a Morphuse által. Pláne, ha weboldalt vagy FTP oldalt működtetsz.

A RÉGI SZOFTVER HASZNÁLATA

Amit tartalmaz

„Frissítésként meghatározott Termék használatahoz először olyan terméket kell jogosan birtokolni, amelyet a Microsoft frissítése jogszolgáltatásnak állapít meg. A frissítés után tovább nem használható a régi termék.”

Megszegted?

Ha Win XP-re frissítettél, és még mindig Win 98-at használsz. Vagy ha megvetted az Office XP-t, elajándékoztad az Office 97-et.

A MICROSOFT POCS-KONDIÁZÁSA

Amit tartalmaz

A Szoftver nem használható semmilyen oldallal kapcsolatban, amely becsmerli a Microsoftot, MSN-t, MSNBC-t, Expediat vagy termékeiket, szolgáltatásaikat.”

Megszegted?

Sok nagy híroldal FrontPage szervereken fut. Biztosak vagyunk benne, hogy a Microsoft örömmel látná őket a padlóra küldve, amikor a bíróságon találkoznak.

ALKALMAZÁSOK MEGOSZTÁSA

NETMEETING RÉVEN

Amit tartalmaz

A Termék nem használható arra, hogy bármilyen Eszközök engedélyezze a Munkaállomáson található futtatható szoftverek elérését, használatát vagy futtatását... csak az Eszköz nem rendelkezik külön joggal a Termékhez.”

Megszegted?

Igen, ha valaha is rácsatlakoztál az irodai PC-dre.

Paul Oakley

működnek jól. Az elmúlt időkben a Microsoft javításai régebbieknek vagy rosszabbaknak bizonyultak, mint a lecsereendő részek. A PC Format egyik munkatársa nemrég egy új meghajtó programot igyekezett letölteni az nVIDIA videokártyájához. „A régi jól működött, de az új rajta volt a Windows Update-en, ezért telepítet-

tem. Miután újraindítottam a gépet 20 másodperc elteltével lefagyott a rendszer. Csak a Vezérlőpult segítségével sikerült elhárítanom a kékhalált.” A Microsoft különös drivere különbözött az nVIDIA verziójától. Más felhasználók ezrei találtak ugyanazzal a problémával, és most mindkét cég vizsgálatot folytat.

A Microsoft Windows Update csapatának egy volt tagja azt mondja, hogy „Jehetetlen olyan automatikus frissítést készíteni, ami ne tenné tönkre a gépek bizonyos szálalékát. A Windows konfigurációk nagyon összetettek és nagyon személyre szabottak lehetnek. Ha ezek az automatikus frissítések a beállításokat összezúsznák, csak a káosz marad.” **PCF**

>> „Az elmúlt időkben a Microsoft javításai régebbieknek vagy rosszabbaknak bizonyultak, mint a lecsereendő részek”

A SZABÁLYOK MEGSZÉGESE

Amit tartalmaz
„A Microsoft érvénytelenítheti az EULA-t, ha a benne foglalt kötelezések és feltételek nem teljesülnek. Ebben az esetben a felhasználó köteles a Termék és minden elemének összes másolatát megsemmisíteni.”

Megszégett?

Igen, ha hirtelen a hűlt helyét találod a c:\windows mappának. A Microsoft kártérítés nélkül legyalultja a PC-d.

Naptár

The Sims Vacation

A The Sims legújabb kiegészítése ettől a naptól kapható. Ezúttal szabadságra indul a család.
www.thesims.com

A Vakáció Szigeten a napsütés és hótakaro egyaránt megtalálható.

Bolondok napja

Nem lenne direkt április bolondja weboldal? Egy három bolondság, amelyeket még ebéd előtt letölthetsz.
www.thefreesite.com/SeasonalFreebies/April_Fools/

Wembley TV

A Mercury Music Dillje-lőtt Zero 7 részt vesz egy webes közvetítésben, ami a Wembley TV-n látható – minden sávszélességre szükség lesz.
www.wembleytv.com

The Budget

Vajon kitart ho végéig a fizetése?
Hogyan lehetne többet megtakarítani. A BBC Online kalkulátora segít tisztában

látni.
www.bbc.co.uk

PCFormat

A PC Format ma kerül az újságárusokhoz. Betegsükdik a PC-d? Megtudhatod mit tehetsz érte, illetve hogyan tudod megakadályozni a komputerrel kapcsolatos betegségeket.
www.pcformat.hu

MAC KÍNOK

Az Apple új termékcsaládja rendkívül csábító, s könnyen kísértésbe hozza az embert. Ne hagyd magad – ha a Mac mellé állsz, hamarosan megbánod.

➔ Ezen a héten valami butaságot követtem el. Megcsaltam a nagy őt, bűnbe estem a vonzó vonalak és hajlatok miatt. Csaptam egy görbe estét az iMac-kel. Örült pillanat volt, olyan különlegesen éreztem magam. Az áttetsző műanyag, a finom elegancia teljesen lenyűgözött. Amikor csatlakoztattam a hálózati kábelt és a gép csendben felkonfigurálta önmagát, a világ megfordult körülöttem. Sajnos a románc hamarosan szertefoszlott. A kollégáimnak igaza volt, a közelebbi kapcsolat családossal végződött. Ha az iMac révén a szürke ormótlan doboz mellőzésére gondolsz, érdemes újra megfontolnod a választásod.

Bosszúságok

Amíg nem QuarkExpressben szerkesztett újságkészítéssel vagy Photoshoppal képszerkesztéssel foglalkozol, addig jobban elboldogulsz a PC-vel. Az Apple új gépe az eddigi legvonzóbb külsővel megáldott komputer lehet, de csak egy szelplőtlen nőszemély a Windows jelenítette kielt dámahoz képest. Mi a baj vele? Sok minden. Először is, nem futnak rajta a kedvenc szoftvereid, nem lehet rajta a legújabb játékokkal játszani, és nem lehet az alkatrészeit frissíteni.

Egy Macen dolgozó PC-s felhasználó hamar felbőszül a dühítő apróságok miatt. Az OS X-ben a különböző alkalmazások közt váltogatni olyan érzés, mintha egyujjias kesztyűben próbálnál meg egy pakli kártyát megkeverni. Amikor megpróbálsz lekicsinyíteni egy Wordhöz hasonló alkalmazást, darabokban továbbra is ott kering a képer-

>> Az OS X alkalmazások közt váltogatni olyan, mintha egyujjias kesztyűben próbálnál meg egy pakli kártyát megkeverni.

nyőn. Még bosszantóbb, hogy nincs olyan parancs, amivel egyszerre minden ablakot le lehetne kicsinyíteni, hogy láthassuk a desktopot – végig kell kattintgatni rajtuk. A programokkal nem tudod betölteni a teljes képernyőt. Az alkalmazások csak akkorak lesznek, ahogy ők gondolják, s zavaró rések maradnak ki a képernyő szélei között. Ja igen, és az iMac egygombos egere miatt rendkívül esetennek, kétkétesnek érzed magad.

Státuszszimbólum

Könnyű azonban észrevenni, hogy a Mac miért olyan vonzó. Az embereknek elakadt a lélegzete, amikor Steve Jobs a januári MacWorld alkalmával felfedte a lapos képernyős iMac gépet, s az iPod MP3 lejátszó is hasonló reakciókat váltott ki. A Mac gépek olyan komputeretek, melyekkel kérkedni lehet. Nem igazán lehet upgradelni őket és pocskéul futnak rajtuk a játékok, de egy iMac felhasználó azt mondja, hogy ő túl elfoglalt a munkájával, semhogy orajelek és Quake pingek miatt agyódná. **PCF**

>> AZ ÉN MAC NAPLÓM

Egy Mac felhasználó vallomása...

Csütörtök 16:09

Meghozták az iMac gépet. Gyönyörűen becsomagolták, bekapszolóskor rögtön egy pasztell kép tűnik fel, fodrozódó vízzel és finom zenével. Elismerő pillantások a kreatív csoport felől, de a többi munkatárs csak gyanakodva pislog.

Csütörtök 16:50

Az iMac előtt az ember szinte várja, hogy dolgozhasson rajta. A 'dock' jól néz ki – itt mutatja a futó alkalmazásokat. Nagybobbá válik, amikor az egeret áthúrod fölötte. De az óriási ikonok, nem néznek olyan jól ki, mint a Windows csinos kis ikonjai...

Péntek 10:09

Az újdonság ereje továbbtűnt. Az alkalmazások közt váltás zavaros, mivel egy ablak bezárása nem állítja le a programot. Továbbra is ott kering. Tucatnyi ilyen kis bosszúság létezik – az idegeimre mennek.

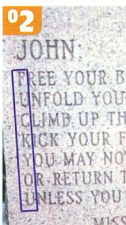
>>hírek

Néha nem tudja az ember, hogy sírjon vagy egyszerűen hajítsa ki a modemét.

01 Íme Tubcat, „a világ legkövérebb macskája!!!!” Megkérdőjelezhetetlen ez az érdem, iszonyúan túlsúlyos ez a macska. Három hónapot adunk neki, mielőtt elpatkol, és rájöttünk, hogy lenyelte a gyerekeket, amikor a gazdája nem figyelt. Nézd meg a www.tubcat.com oldalt további fotókért a bestiáról.

02 Ilyen barátokkal... Biztos vagy benne, hogy a legkedvesebb és legközelebbi hozzátartozóid tényleg úgy érznek irántad, ahogy gondod? Szegény John már nem tehet semmit a sírkövén lévő tréfa miatt, s egyetlen hagyatéka, hogy emberek ezrei röhögnek rajta egy jót az interneten. Nyugodjon békében.

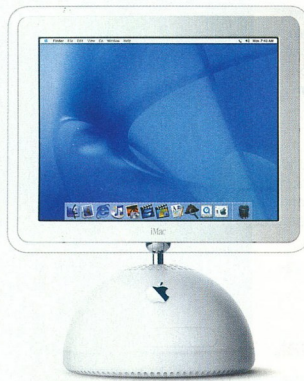

03 Végre itt a megoldás az élet egyik legnagyobb talányára: egy alvó ember kezét egy melegvízes vödörbe helyezve, tényleg összevieszi magát? Úgy tűnik, hogy ez a gyenge hőlágú ifjoncnak hasonló barátai vannak, mint Johnnak.

04 E remek orgánumban rendszeresen beszámolunk minden technológiai újdonságról, de néhány dolog soha nem változik meg. Ezek közül az egyik a női vezetőkről terjedő sztereotípiák, de amikor egy ilyen fotót látsz, nehéz a humorérzéked kulturált formában kifejezni.

Images courtesy of Apple

PC VS MAC

Hanem tudod saját magad eldönteni, íme néhány ok, miért jobb a PC az iMacnél

<<PC

Férhas és erős!
Játékok és letöltések.
Kétszer annyi egergomb.
Nem muszáj másként gondolkodni.

MAC >>

Drágább.
Nincs upgrade lehetőség.
Nehézkész szoftverek.

Péntek 13:30

A webes böngészés kínlád. Sok oldal nem jelenik meg rendesen. A többi oldalon pedig van valami jó dolog, amit hiába töltesz le, mert iMac géped van. A csinos képernyő hírtelen nem olyan vonzó.

Hétfő 9:41

Elkezdődik a munka, és az iMac nem felel meg a várakozásoknak. A Word még oke, de az IE és a PowerPoint lomha. Zavaró egyszerre sok fájl kezelni, mert az ikonok túl nagyok és az ablakokat nehéz görgetni. Hiányzik az XP- vigyékett innen!

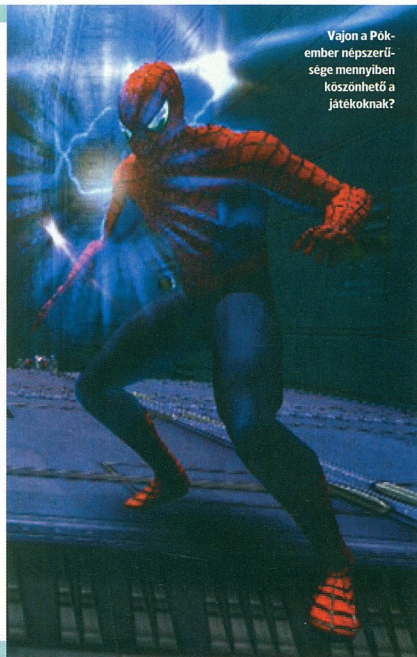
Erőszakos képregény

Az idén esedékes új filmmel és játékkal a Pókember reneszánszát éli.

A képregények és a komputeres játékok sokkal tartoznak egymásnak. Gyakran ihlettek meg egymást, és az így született vállalkozások nem ritkán nagy sikert aratnak – köztük van például a Rebellion alkotótól származó Freedom Force. Az elmúlt két év videójáték örülete a Pókember számára visszahozta a hírnevet, s újra belepota magát az emberek szívébe. A PCF nemrég a ?? számában 81 százalékra értékelte a Spider-Man: The Movie című alkotást. Ami ugyebár a játék. Az Egyesült Államokban sikert sikerre halmozó filmet várhatóan júniusban mutatják be hazánkban („Azok a 14 éves lányok, akik tízszer látták a Tintanót, ezt tizenötösör nézik meg – állítja Bill Jemas a Marvel Comics-tól), de előtte már új játékokkal harangozzák be jövőjét. A PC változatot a hálózsvogató mester ka-

landjainak legrealisztikusabb megjelenítését ígéri, s a pókember a moziban látható gonosszal fog megütközni. A játék előzetese a következő számban lesz olvasható.
www.spiderman.sonypictures.com

>> Az elmúlt két év videójáték örülete a Pókember számára visszahozta a hírnevet.

Vajon a Pókember népszerűsége mennyiben köszönhető a játékoknak?

Vám nélkül

Miért nem olcsó külföldről vásárolni.

Az internet egy példa nélküli, óriási kárákat, ahol árúcikek millióit kínálják, s az árak gyakran meglepően alacsonyak.

Olyannyira, hogy még a bankkártyáját kihéberedő újjal szorongató átlagmagyar is ráveszi magát olykor-olykor egy romantikus bankkártyás vásárlásra. Akkor jön a bökkenő, amikor a megrendelés után a tényleges kifizetett összeg meghaladja az internetes üzletben látott ár kétszeresét is, mivel hajlamok vagyunk elfeledkezni a szállítás, a 25 százalékos forgalmi adó és a vám költségéről.

Az új törvény most ez utóbbit próbál segíteni, mivel április 1-től eltörölték a legtöbb számítástechnikai eszköz vámját, ami ugyan már eddig sem volt magas, – maximum 5-10 százalék – de mint tudjuk, sok kicsi sokra megy.

DIVX: a filmformátum legális lesz

Videó, jobb minőségben.

A DIVX a filmek MP3 formátuma. Annrya jól tömöríti a filmeket, hogy egy egész DVD filmet fel tud zsúfolni egyetlen CD-re, szinte semmilyen minőségvesztés nélkül. Idáig ez csak nem hivatalosan létezett, és jórészt csak azok ismerték, akik kalózfelvételekkel foglalkoztak. Most azonban végre legálissá válik, amint a DIVX készítője új életet kezd, és a codec kereskedelmi használatba kerül.

A DIVX Networks számos cég számára licenszeli a technológiát, akik közt megtalálható az Apple, aki a QuickTime készítője, a The Jim Henderson Company, vagy a német Fraunhofer, aki az MP3 feltalálója. A DIVX codec már ingyenesen letölthető, de a kereskedelmi felhasználása is engedélyezett, így a technológia olyan népszerű PC-s alkalmazásokban is népszerűvé válhat, mint a Windows Media Player vagy a RealOne. Ez azt jelenti hogy a filmek letöltése rövidebb ideig fog tartani és jobb minőségűek lesznek. Tehát akár dial-up vagy szélessávú interneteléréssel, a TV minőségű netes videózás ismét közelbe kerül egy lépéssel.

www.divxnetworks.com

DIVX – már nemcsak a másolható CD-k barátja?

>>LAPOZÓ

„Úgy döntöttünk, elűzzük a bajt a PC-d mellől, és megmutatjuk, hogyan kényszerítheted a vasat együttműködésre.”

PC-felvilágosítás, 94. old.

Nagyok játékszerei

A PC-s játékok mágusainak

Richard Garriott

Az Ultima Online készítője, Richard Garriott egy texasi Austinban épült kastélyban él. A számára épült óriási ház tele van titkos ajtókkal és szobákkal. Megvásárolta az oroszok egyik első szondáját, amit a Holdra küldtek. Csak még nem tudta megkapni, mert még mindig odafenn van.

Sir Jez San

Az Argonaut tulajdonosa Sir Jez San Darren Brownhoz, a mágushoz fordult, hogy tanítson neki mágját és a Jedik tudatmódosító trükkjeit. Brown szép kis summát kapott, hogy beavassa őt olyan titkokba, mint a lelki szuggesztió, vagy gondolatolvasás.

Ian Livingstone

Az Eidos kalandjáték gényusa, Ian Livingstone táblás stratégiai játékok száizát halmozta fel otthonában. Egy vagyonra költött a játékokra, melyekkel ők és az iparág nagyjai rendszeresen játszanak.

John Carmack

Carmack egyszer azzal lepett meg egy id alkalmazottat, hogy hazafelé menet köszönt neki. Carmack felesége, Katharine könyörgött neki, hogy legyen szociálisan érzékenyebb, s azóta talán kissé jobban kinyílt a külvilág felé. Egy Ferrari F50 tulajdonosa.

Bill Gates

A Microsoft főnökének 97 millió dolláros háza a Washingtoni tó partján áll. Az alsó szinten található egy high-tech csalási játszószoza és egy teljesen felszerelt edzőterem.

EXTRÉM MUTÁCIÓK

A ház átalakítás alatt...

Úgy tűnik, a PC-k átalakítása a legújabb öröklet. Ragadj meg egy forrasztópákát, mert az új mánia ezzel kezdődik.

WC PC

www.enवाद.com/Photos/ToiletPC
Az ötlet egy bevásároló kocsiban látott, gyereknek szánt wc ülőke nyomán pattant ki. Hímm.

Láthatatlan PC

www.enवाद.com/Photos/InvisiblePC
„Egy tükör segítségével a kincsesláda kinevezett számítógép házam úgy néz ki, mintha semmi nem lenne benne.”

Neon fények

www.unique-hardware.co.uk/article.asp?art=neonstring&Page=1
Az öreg, szürke PC fényforrásokkal való felszerelésének művészete remek esztétikai élményt jelenthet.

LCD panel

www.ocmod.com/code/show_art.php?id=27&pg=1
A képernyő nemcsak jól néz ki, de mutatja a CPU hőmérsékletét, vagy akár az MP3 listát is megjeleníthet rajta.

apzártakor

Hamarosan remek hardverek érkeznek a tesztrovatba.

Rio Riot

Kb. 42 000 Ft

www.rioriot.com

Nincs szükség iPodra, hogy jártatásban-keltesben élvezd a digitális zene áldásait, mivel a Rio így bizonyít. 20 Gb háttértár áll rendelkezésre, miközben a kedvenc dalodat egy pillanat alatt kikeresheted a jogdíj gombbal. Az elemekre hivatalosan megadott 10 órási élettartammal egy kicsit óvatossá kell bnni, s lesznek néhány, akik szerint az Apple gépe jobban is néz ki, de

Toshiba Portege 2000

Kb. 825 000 Ft

www.technotrade.hu

Vékonyabb, mint egy fűzet, és 1,19 kg-os súlyával könnyebb, mint egy mappa. Ez a könnyed külső azonban nem jelenti azt, hogy nem tartalmazza komoly erőforrásokat: egy nagyon alacsony fogyasztású mobil PIII-750 processzort, 256 MB SDRAM-ot, és egy 20 Gb-os merevlemez.

Motorola V70

Kb. 94 500 Ft

www.motorola.hu

Ha több pénzünk lenne, mint amit el tudunk költeni, akkor mostanra már legalább öt-hat telefonunk lenne egyszerre. Nem a mi hibánk. Ha az olyan cégek, mint a Motorola ilyen ütemben jelentetik meg a kiváló telefonjaikat, nem tehetünk mást, csak vásárolunk. A GPRS hálózati kapcsolat és a PC szinkronizálási lehetőség csak ürügy lehet a barátoknak/feleségnek/anyának – nekünk a forgo előlap tetszett.

Palm 515

Kb. 155 000 Ft

www.palm.com

Az új high-end Palm az előd 505-ös sikerét követi – ugyanarra a külsőre alapozva. Az 505-höz képest a memóriáját megduplázták - 16 Mb lett – s a képernyője kétszer olyan fényes. Ellátták a régen várt kontraszt gombbal, és az új Palm OS 4.5 a Documents To Go szoftverrel szavatolja a kiváló használhatóságot.

Az egész életünk állandó mozgásból áll - de lecserelnéd azt asztali PC-d egy ilyen mobil gépre?

Előny a mobil gépeknél

A laptopok egyre jobban előretörnek.

A következő számítógéped talán egy laptop lesz. Miközben az eladott PC-k darabszáma csökkent az elmúlt két

évben, a notebook eladások felfelé íveltek. A hordozható gépek olcsóbbak, gyorsabbak és olcsóbbak, mint valaha. És most már játszani is lehet rajtuk. „Amikor elköltöztünk az új lakásba, rájöttem, hogy nincs hely a PC-m számára” – mondta a PC Format egyik olvasója. „Mindig is eleveneztem a laptop vásárlását, mert az volt a véleményem, hogy túl drágák, nem lehet őket fejleszteni, és játszani sem lehet rajtuk.” Sokak számára a játékok futtatásának lehetősége jelenti a végső lökést a notebook vásárlása ellen. „Aztán egy barátom azt újságolta, hogy lehet 3D kártyát tenni laptopokba. Vettem hát egy Toshiba notebookot, GeForce4Go kártyával. Nem

tudom a PCI kártyákat ki-beteszgetni, de futnak rajta a játékok, egy 1 GHz-es processzor van benne, 256 Mb RAM memóriával... Nem hiszem, hogy a következő két-három évben fejlesztem nem kéne.”

A GeForce4Go a laptopokhoz ugyanakkor került a piacra, mint a GeForce4 az asztali gépekhez. Az nVIDIA korábbi mobil chipje, a GeForce2Go alapja a GeForce2 volt, és forradalmi újdonságként üdvözölték. De amikor a felhasználó elkezdte használni, kiderült, hogy pocsek volt az új játékokhoz, mert csak 16 Mb grafikus memóriával látták el. Ezúttal a gyártó gondoskodott a teljesítményről. A GeForce4Go chip memóriája 64 Mb, ami azt jelenti, hogy elvileg nincs szükség több virtuális memóriára, amikor a Medal of Honorban ostromlod a partszakaszt. Az nVIDIA viszont nem az egyetlen mobil 3D chip gyártó. Az ATI fele

3D notebook chip – a Mobility Radeon 7500 – szintén lehetővé teszi, hogy a legújabb játékokkal játszz a laptopon. Iparági vélemények szerint már nem sok idő telik el, mire a hordozható gépek válnak általánossá. „Szerintem idővel több notebook lel gazdára, mint asztali PC” – mondja Neil Bramley, a Toshiba munkatársa. „A laptop eladások már ma is gyorsabban növekednek az asztali gépekénél. Két fő erőnyük az esztétikusság és a kényelem. Az emberek olyan eszközre vágyanak, amit félre lehet rakni, ha nincs rá szükség, illetve bármelyik szobában és bárki használhat.”

Véleménye szerint a PC frissítésére megszokott, kétévente esedékes ciklus egyre inkább elnyúlik, ami előkészíti a nem frissíthető notebookok útját. „A laptopok mindenütt terjednek és sok ember számára a legfrissebb játékok futtathatósága teszi fel az i-re a pontot.” PCF

„Szerintem idővel több notebook lel gazdára, mint asztali PC”
NEIL BRAMLEY

Gates jelszava a biztonság lett.

ALÉ-
ME-
ZEN

A Microsoft a biztonságra törekszik

Most már tényleg?

A szoftverek biztonságossága nagyon fontos – jelentette ki Bill Gates. A Microsoft 30 000 alkalmazotjának elküldött e-májlijében azt írta, a biztonsági részek kijavítása legyen az első dolog. „Most, amikor az új funkciók fejlesztése és a biztonsági problémák megoldása közti választással állunk szembe, akkor a biztonságot kell választanunk”. A beszámolók szerint szeptember 11. után újragondolta a szükséges biztonsági lépéseket. „Régebben friss funkciók és újdon-

ságok hozzáadásával tettük csábítóvá szoftvereinket és szolgáltatásainkat” – írja Gates. – „Rendkívül jó munkát végeztünk ezen a téren, de a egyszerű funkciók mit sem érnek, ha felhasználók nem bíznak a szoftvereinkben.”

Te hiszel Billnek?

Döntés is te magad, mire veled a felhívást olvasd el az 1562 szavas email üzenetet az e-hall lémez-mellékletünkön, a Trustworthy computing nevű mappában.

EZT IS TUDTAD?

A CIA még a falakon keresztül is képes látni mi történik a PC-del, a CRT monitor által kibocsátott elektromágneses hullámok segítségével. E sugárzás különböző frekvenciáit letapogatva a kémek össze tudják illeszteni a monitoron megjelenő szöveget. Persze a CIA valószínűleg nem figyel meg épp téged, de speciális szövegszerkesztőkkel (www.steganos.com) akkor is megpróbálhatod a sugárzást elmosni, melyek elkérlik a színek egyértelmű elválasztását. Egyébként használhatsz TFT monitort is, ami kevesebb sugárzást bocsát ki.

>>>LAPOZÓ „Újrájátszották a kalandot és Jose belehalt.”

Veszélyes játékok p.36

Olvass el

A Doom 3-ről beszélgetni nem túl hálás dolog.

Nos, a Doom 3. Mi is ez az egész?

Az id Software Doom sorozatának harmadik része.

Igen, ezt tudtam. De miről szól?

Egy magányos tengerészgyalogos a gonosz erők ellen harcol.

Igen, ennyit magam is kitaláltam. De mi a történet?

Ó, a történet? Tengerészgyalogos, shotgun, szörnyek...

Nem tudod, ugye?

Bocs, de senki nem tudja.

De biztosan valami nagyszerűre számíthatunk, igazam van? Ne butáskodj. Még le kell programozni a játék teljes mechanikáját, az MI-t, a grafikát és a karaktereket. Össze kell szedni a zenét, megtervezni a pályákat...

Francia. Akkor mi a helyzet a zenével?

Még nem végleges, de valószínűleg Trent Reznor készíti a zenét.

Legalább félelmetes lesz. Apró, ugye tényleg félelmetes lesz?

Mindenképp. Az egyetlen részlet, amit halandó láttott a játékból, egy sötét és baljós videó volt.

Éljen. Mikor jelenik meg? Nem tudom.

Na, nem mond. Árukl már el. Tényleg nem tudom.

Micsodaaa?

Rendben. Amikor kész lesz. Most boldog vagy?

Még egy floridai is szavazhat

Küldj SMS-t az urnába!

Ha azt hallod „helyi politika” azonnal a különlegesen fargatlan, rossz leheletű,

trágyamánias HMCS új eszedbe, igaz? Pedig nem mindenki gondolkodik így. Májusban például az angolai parlamenti választások során vagy 30 helyi önkormányzat tesz próbát az e-voks különböző formái-

val, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy fellenítse egy kissé az elmúlt ciklusok során tapasztalt lanyhuló részvételi arányt.

A legösszetettebb rendszert Liverpoolban üzemeltet majd be, ahol több, mint 70 ezer választó adhatja le elektronikus szavazatát e-mailen, weben vagy akár SMS-en keresztül.

A biztonság hasonlóan komoly, mint a banki rendszereké, a szavazás titkosságát pedig a különböző adat-

bázisok használata garantálja. A szavazó belögel és szavaz.

„Kényelmesebb és korszerűbb tesszük a szavazást az modern életmódhoz szokott emberek számára” – mondta Paul Johnson, a Liverpooli helyhatóság szóvivője. A körzetben a legtöbb választás között mindössze hat százalékos volt a részvételi arány. Legalább valaminek példát vehetnek rólunk
www.liverpool.gov.uk
www.dtr.gov.uk

Hogyan váltotta meg az azonnali üzenet a világot?

Két hét óta szedi, egy napot jött az isten sáru, hogy az email nem elég gyors.

Ha azt hallod „helyi politika” azonnal a különlegesen fargatlan, rossz leheletű,

trágyamánias HMCS új eszedbe, igaz? Pedig nem mindenki gondolkodik így. Májusban például az angolai parlamenti választások során vagy 30 helyi önkormányzat tesz próbát az e-voks különböző formái-

val, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy fellenítse egy kissé az elmúlt ciklusok során tapasztalt lanyhuló részvételi arányt.

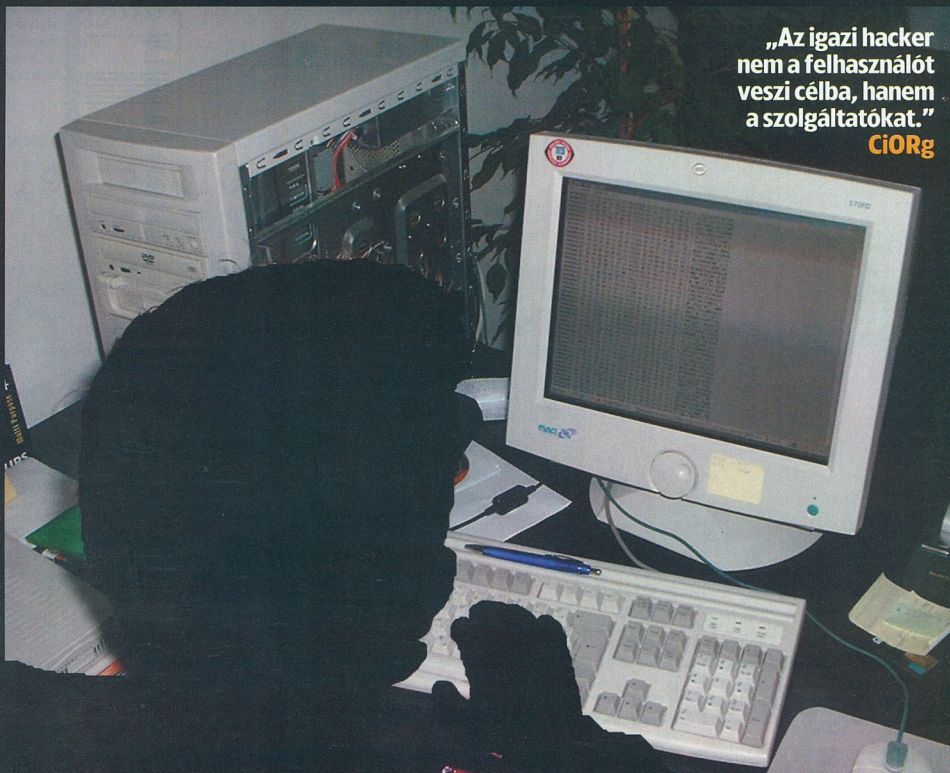
A legösszetettebb rendszert Liverpoolban üzemeltet majd be, ahol több, mint 70 ezer választó adhatja le elektronikus szavazatát e-mailen, weben vagy akár SMS-en keresztül.

A biztonság hasonlóan komoly, mint a banki rendszereké, a szavazás titkosságát pedig a különböző adat-

A legösszetettebb rendszert Liverpoolban üzemeltet majd be, ahol több, mint 70 ezer választó adhatja le elektronikus szavazatát e-mailen, weben vagy akár SMS-en keresztül.

A biztonság hasonlóan komoly, mint a banki rendszereké, a szavazás titkosságát pedig a különböző adat-

„Az igazi hacker
nem a felhasználót
veszi célba, hanem
a szolgáltatókat.”

CiOrg

→ INTERJÚ HACKLIFE CYBERHARCOSOK

Hackerek, crackerek, cyberkalózok. Rengeteg nevük van, de ők inkább szabadságharcosoknak tartják magukat. CiOrg is, akivel arról beszélgettünk, mit is jelent hackernek lenni....

PCF: Nagyon sokan gondolják úgy, hogy a hackerek gonosz, rosszindulatú emberek. Mit gondolsz, miért lehet ez?

CiOrg: Azért, mert semmit nem tudnak rólunk. Mi nem bűnözők vagyunk, legalábbis a szó erkölcsi értelmében véve nem. A törvény persze üldöz minket, de amit mi csinálunk nem bűn. Sokan vannak akik csak hobbiból foglalkoznak ilyesmivel, de van olyan is, aki pénzt keres vele.

PCF: Tulajdonképpen mivel? Mit csinál egy hacker?

CiOrg: Hacker. Vagyis megkeresi az internetes szerverek gyenge pontjait és azokon keresztül betör a rendszerbe. Vannak lamerek, akik nevéveljes portscanekkel otthoni gépekre mennek, de ezek az emberek tényleg nagyon pitüánerek. Az igazi hacker nem a felhasználót veszi célba, hanem a szolgáltatókat, hivatalokat, nagyobb szervezeteket, vagy cégeket. Sokan azért csinálják, hogy aztán felajánlják segítségüket az áldozatnak. Ez történt például a Synergonnal is. Kapott egy deface-t, aminek a végére a hacker odairta: néhány nap múlva jelentkezik és elmondja, hol vannak lyukak a védelemben.

>>AMERICA UNDER ATTACK

Három példa arra, hogy senki nincs biztonságban...

01 Az Egyesült Államok szenátusának site-ja sem úszta meg. A honlap a kilencvenes évek közepe táján kapott egy deface-t (arculat felülírást).

02 Central Stupidity Agency, azaz CSA. A különleges ügynököket a szivroham kerülgette, amikor kiderült, hogy valaki átnevezte a CIA-t.

03 Magyarogynak néz ki az amerikai Légierő (US Air Force) honlapja. Na persze, hiszen ez sem az igazi. A feltörők a kormányzati korrupció ellen tiltakoztak a deface-szel.

HOME
BEVEZETŐ
EGY
LINKEK
E-MAIL
CRACK
HACK
WINDOWS
VIRUSOK
SZÖRNYŰ
XXX
SMS
EINSTEIN
GAMES

Tisztelt Magyarország!

Sajnálattal közöljük, hogy most éppen ez a honlap esett a hackerek tamadasanak aldozataul.

Soha semmilyen anyagi hasznunk nem volt a hackolasok miatt, es soha nem foglalkozunk ilyen deface akokkal, mert is csak azért tesszük ezt, mert már nem tudjuk elviselni azokat a nyilatkozatokat amelyeket a BRFK egyes alkalmazottjai meg engednek maguknak. Igen van magyar Hacker tarsadalom, akik nagyon jól elvannak magukkal, és nem az a céljuk, hogy mindent

Aztán persze vannak olyanok is, akik bosszúból, dühből, vagy politikai okokból törnek fel oldalakat.

PCF: Politikai okokból? Anarchisták?

CiOrg: Nem egészen. Inkább szabadságharcosok. Azok, akik valóban politikai okokból támadnak, valami ellen dolgoznak. A politikát nem egészen a szó hagyományos értelmében véve értem. Az Elender elleni támadás is politikai célzatú volt például, ha úgy vesszük. A szolgáltató üzletpolitikája ellen tiltakoztak a hacker. Ha úgy vesszük szerintem igazza volt. Az Elender iszonyú drága dolgokat kínált ahhoz képest, hogy majdnem nulla volt a biztonság. Nem véletlen, hogy egy rakás felhasználó azonosító és password könnyűszerrel kijutott a rendszerből. Ráadásul nem is vettek komolyan az első figyelmeztetést, mert Y3K kétszer is deface-elte az oldalt és szerette meg a rendszergazdai kódokat.

PCF: Ezek a magyar példák. megbocsás, de nem tűnnek túl komolynak.

CiOrg: Pedig azok voltak. Gondolj csak bele! Ha épp az Elenderrel van tárhelyed, te mennyire örülnél volna, ha egyszer csak nyilvánosan visztlatód az azonosítód? Persze azért volt ennél komolyabb támadás is. A Microsoft sem úszta meg például.

PCF: De ez azért mégsem olyan, mint amit a filmeken lát az ember. Azt hihetnénk, hogy a hacker egész nap ül egy sötét szobában és a számítógépet bujja arról almodozik, hogy sikerül betörnie a CIA központi gépébe.

CiOrg: Nem fogod elhinni, de a CIA-t is meghackelték már. Igaz, hogy a központi gépig lehetetlen eljutni, de azért egy arcmasszázt kapott a site. Egyébként a sötétben bujálko cyberkalóz tényleg csak a filmekben szerepel. A hackerek nagy többsége normális munkahellyel rendelkezik. Szabadidejében tördeli csak a szervereket. Például azért, mert a fizetéséből nyugodtan éhen halna: Előfordult már, hogy egy bank hackert alkalmazott IT biztonsági főnökként, miután a fickó feltörte a szerveret és elmesélte, hol a rés.

STÁROK PELLENGÉREN

Watch the best network, the UK, and Human Rights on the site

© 1999-2000 CODEZERO.COM. ALL RIGHTS RESERVED. CODEZERO.COM IS A REGISTERED TRADEMARK OF CODEZERO.COM.

spiceWorld go. **BOOM.**

welcome to the beginning... of the END.

A hackerek természetesen nemcsak politikai vagy gazdasági nézeteket jelzik az egyes oldalak megtámadásával. Gyakran az izlés, a kultúra védelmében cselekszenek. Nem egy olyan popsztár van ma már, akinek hivatalos honlapja bánta, hogy egy-egy cyberkalóz nem értett egyet a művész által képviselt zenei stílussal. A Spice Girls Spice World-jé például egy nap hirtelen azt kezdte hirdetni, hogy a CodeZero csapat a legnagyobb király Spiceworldben. A site mellett ráadásul a csajok is kaptak egy kisebb deface-t.

„Vannak olyanok is, akik bosszúból, dühből, vagy politikai okokból törnek fel oldalakat”

CiOrg

De vannak egyetemisták is, akik a zsebpénzüket a gépre költik és ez a hobbiuk. Tulajdonképpen hasznos, hiszen nagyrészt informatikus hallgatók, akik még gyakorolják is a szakmájukat így.

PCF: Egy rakás trojka, backdoor és hasonló program létezik. Ha a hackerek nem foglalkoznak az egyéni felhasználókkal, akkor minék?

CiOrg: A lamereknek. Ők azok, akik tényleg egyfolytában azzal szórakoznak, hogy a haverjaikat, osztálytársaikat vagy épp a volt csajuk új pasiját szivatják. Sokkal veszélyesebbek, mint az igazi hackerek, mert többnyire rosszindulatú cella csinálják. Elég egy rossz beszélés és képesek letörölni a vinylot teljes tartalmát. Nem jó, ha a hacker visszaél a hatalmával vagy a tudásával. **PCF**

PCFormat Interjú

Kérdések és válaszok Rövid úton az igazság felé.

Stuart Okin a Microsoft UK nemrég kinevezett fő biztonsági vezetője. Lássuk, mit sikerül kiszedni belőle...

„A Microsoft átalakulás alatt áll és a biztonság az elsődleges szempont, bármit csinálunk.”

Stuart Okin

Miért van az, hogy az olyan szoftvereket, mint a Windows XP vagy MSN oly sok biztonsági hibával hozzák kapcsolatba?

Stuart: Semmilyen termék nem lehet 100 százalékos biztonságos, mindig történhet valami, amikor ilyen összetett projekten dolgozik valaki. Mi azonban mindent elkövetünk, hogy rendszeresen és hatékonyan reagáljunk a felmerülő problémákra. A Microsoft is átalakulás alatt áll és a biztonság az elsődleges szempont, bármit csinálunk. A Microsoft semmilyen terméket nem jelenített meg úgy, hogy biztonságról tudomása lenne. Alapos eljárásokkal keresztek és javítjuk a felfedezett hibákat.

Hogyan tervezik csillapítani az emberekben a szoftvereikkel kapcsolatos kialakult félelmet vagy már-már paranoiát?

Stuart: Bebizonyítjuk a felhasználóknak, hogy ők a legfontosabbak számunkra. Ha például egy hiba nyilvánosan elterjed, egy-két napon belül közzé tesszük, hogyan kerülhető el a probléma, hogy biz-

tonságosan működhesen. Ha javításra van szükség, akkor széleskörű tesztelést hajtunk végre, hogy megbizonyosodjunk, a patch valóban elhárítja a problémát. A felhasználó védelmének mindig kiemelt prioritása van.

Az e-mailben csatolt vírusok gyakran többszörös kiterjesztéssel próbálkoznak (például .exe.scr). Az Outlook miért nem tudja ezt kiszűrni?

Stuart: Az Outlook Email Biztonsági Frissítése alapbeállításában blokkolja azokat a vírusokat, melyek több kiterjesztést próbálnak használni. Ezt a funkciót tartalmazza az Outlook XP és az Office 2000 SP2 egyaránt. Ezen felül azt javasoljuk, hogy a vállalati e-mail-szűrő rendszerek blokkoljanak minden üzenetet a csatolt fájlok ismert kritériumai szerint (például az scr kiterjesztés esetén).

Miért nem tartalmaz a Windows antivírus-szoftvert?

Stuart: A vírusirtó programokat – mint biztonsági alkalmazást –

jelenleg nem támogatjuk a Windowson belül, mert úgy érezzük, legjobb ha egy olyan külső fél szállítja azokat, akinek megvan a megfelelő szakértelme. Nagyon szorosan együttműködünk a külső vírusirtó programok fejlesztőivel, ezért azok jól illeszkednek szoftvereinkhez.

Azt állította, hogy soha nem tételizhetjük fel biztosan egy szoftver hibamentességét. Am a szoftvereket megvásárló felhasználóknak joga lenne elvárni, hogy megfelelően működjenek, nemde?

Stuart: A Microsoft olyan termékeket törekszik kiadni, amelyek biztonságosak és problémamentesen működnek. Minden termékünk szigorú ellenőrzésnek vetjük alá, mielőtt piacra dobnánk. Azonban mindig is lesznek olyan gátátalan emberek, akik megpróbálják tönkretenni és feltörni a felhasználók rendszereit. **PCF**

Sötét-kamra

A shareware programok ismét kezdik megtalálni helyüket.

Üdvözlök mindenkit. Mire ezeket a sorokat olvasod már egy újabb évvel lettem öregebb. Kettes számrendszerben hat számjeggyel írhatom le a korom, de sokkal vidámabban hangzik a jó öreg hexadecimális húszas.

Érdekes módon, huszadik életévemet betöltvén azt vettem észre, amikor körbenéztem, hogy a shareware programok visszatérően vannak. Mikor találkoztál utoljára egy professzionális, igazán jó shareware játékkal?

A Quake lenne az? Valószínűleg. Azóta az iparág szörnyen sokat változott, és a sok változás tényleg szörnyűséges. A kiadóknak sikerült rengeteg pénzt keresniük, amit új és ígéretes fejlesztők megfizetésére költöttek, akik ráadásul további jogdíjakat kapnak a programokból, s ezzel a shareware ötlete – mint életképes üzleti modell – a kútba esett.

ZsebPC

Mára azonban kiadókhoz való szerződés egyre kevésbé jelenti a kulcsot a sikerhez, s a fejlesztők kezdenek ismét önállóvá válni.

A Small Rockets (www.smallrockets.com) PC-khez és konzolokhoz fejleszt remek, de funkcióiban enyhén korlátozott shareware játékokat. A shareware piac reneszánszát különösen a kézi számítógépekhez – főképpen a PocketPC-khez – készített programok terén tapasztalhatjuk.

Tudtad, hogy mivel tölti napjait mostanában John Romero? Toms Hallal alapítottak egy vállalatot Monkey Stone (www.monkeystone.com) néven, és PocketPC-khöz fejlesztenek shareware programokat. Az első játéku – *Hyperspace Delivery Bay* címmel – már elérhető, de számos ígéretes darab van még a társolyukban.

Ingyen üzlet

Azt is figyelemmel kísérem, ahogy a bozontos Jeff Minter – a VMI Labs összeomlásának egyéje aldozta – újraindította a Llamasoftot (www.llamasoft.co.uk). Mindössze néhány hét alatt megírta az első művet *Deflex* címmel, és egy halom klasszikust tervez újrainni PC-re és PocketPC-re egyaránt. Én személy szerint a *Sheep In Space: Ungulate Squadron*-t várom.

A játékkészlet a játék helyett egyre inkább az üzletre koncentrál, s ezzel a shareware programoknak ismét jövője lehet.

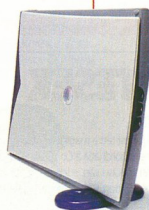
Helyet foglalnék, ha lenne egy szkennер, ami nem foglal helyet!

Az 1200x2400 dpi felbontású **CanoScan N1240U** szkennер, illetve a 600x1200 dpi felbontású **N670U** és **N676U** modellek bizonyítják, hogy az igényes formatervezés és a modern technológia egyetlen találmányon belül összekapcsolható.

A „QUARE” rendszernek köszönhetően az időigényes képjavító eljárás is a múlté, míg a három „EZ” gyorsgomb egyszerű és kényelmes használatot biztosít.

A hozzáilleszthető tartóállvány és az ultra-vékony, helytakarékos formatervezés lehetővé teszi az egylapos dokumentumok függőleges helyzetű szkennelését.

Megteheted!

Cert.nr.201588

www.canon.hu

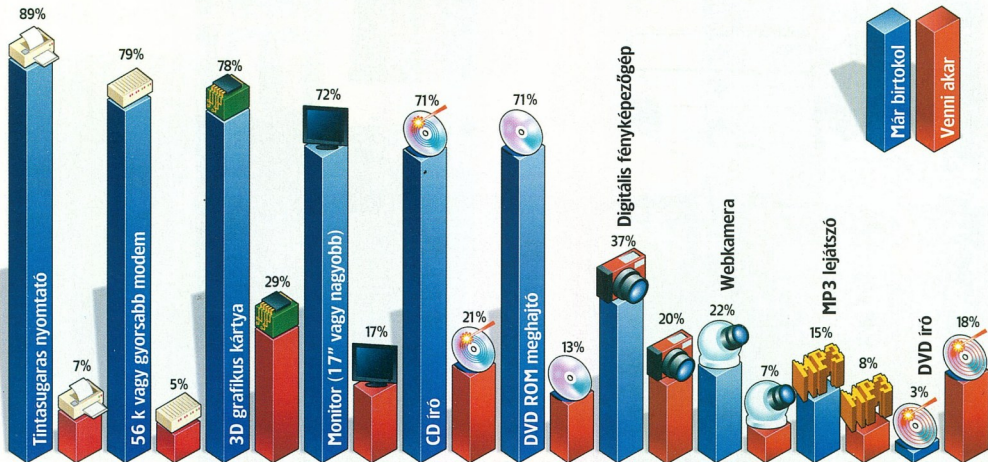
you can
Canon

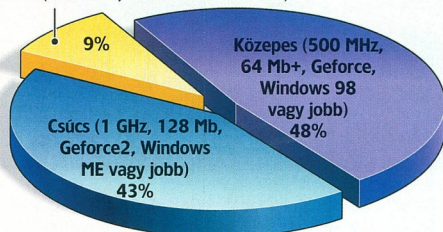
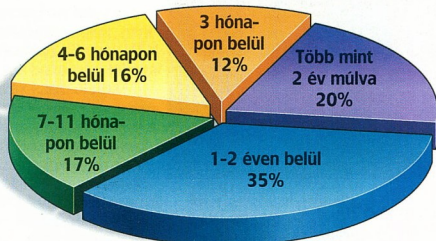
A számok tükrében

Tények és adatok A világot alkotó diagramok

PC FORMAT OLVASÓK Milyen PC-s perifériád van?

Alapszintű (233 MHz, 32 Mb. Windows 95)

Mikor veszed a következő PC-d?

Milyen gyors a jelenlegi géped?

Felmérés: PCFormat Rajzok: Andrew McLaughlin

↑ NYERTESEK

➤ Lemez kalózok

A Philips nemis lépést tett a másolásvédelemmel ellátott CD-kel szemben. Kijelentették, hogy nem hordhatja a Compact Disc logót semmilyen CD, aminek tartalma valahogyan kódolva van. – legyen az például a Cactus rendszer – s emiatt nem használható PC-ben, illetve mindezt egyetelmően fel kell rajta tüntetni.

➤ Molekuláris informatika

Az emberi hajszál vastagságánál kisebb mikrochipek közelebb vannak, mint gondolkánál. A nanotechnológiai kutatás menetrendjét évekre előre lefektették, s néhány területen már azt pont is megközelítik, ahol az ipari sorozatgyártás is hamarosan megkezdődhet.

➤ Intel

A PC-k világában az AMD-vel szembeni egyre keményebb versenyt figyelve a CPU órása a mobil piacról sem veszi le a figyelmet – 200 Mhz és 400 Mhz processzorokat jelentet meg mobiltelefonokhoz és kézi számítógépekhez, ami azt jelenti, hogy a PC-telefon összerakódás folytatódik.

↓ VESZTESEK

➤ Keresőmotorok

Egyre kevesebb és kevesebb ember veszi igénybe az egykoron teljhatalmú keresőmotorokat. A webes szűrőzöknek közel 52 százaléka közvetlen navigációt vagy a kedvenceken keresztül érkezik a weboldalakra – jelenti a WebSide-Story nevű, netes közönséget figyelő szolgáltató.

➤ Sun Java

A Microsoft Virtual Machine ellen küzdő Sun februárban újabb csapás érte, amikor a japán kamera-gyártó Kodak azt állította, hogy a Sun sok Java termékét megsértette a Kodak egy évtizede bejegyzett szabadalmait. A Sun természetesen mindezt cáfolja.

➤ Internet Explorer

A Microsoft programjában található biztonsági résekéről szóló hosszú, nyúlós szappanopera tovább folytatódik. Gyorsan megjelentettek egy biztonsági javítást, hogy elhárítsanak hat komoly hibát az Internet Explorerben, melyek közül az egyik lehetővé tette, hogy egy távoli felhasználó átvegye az irányítást valaki PC-jé fölött. Mikor lesz már vége?

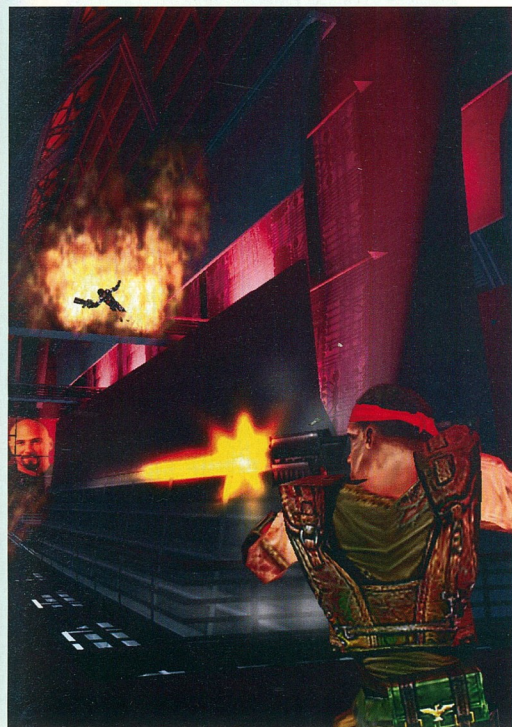
install →

▶ **AZ E HAVI LEMEZEKEN**

Játékok / Alkalmazások / Segédprogramok

COMMAND & CONQUER RENEGADE

Többjátékos demó a Westwood új első személyű lövöldözős játékáról.

AZ E HAVI...

DVD-VIDEO EXKLÜZÍV UFO

Gerry Anderson sorozatának legelső epizódja 1970-ből. Csatlakozz te is az első idegen-ellenes bázisát létrehozó SHADO csapathoz! Csak a DVD-n.

TELJES VERZIÓ MUSIC MAKER 6 SE

Rögzíts hangmintákat CD-ldről, majd professzionális mixerrel építs őket számkká. Még saját videóeffekteidet is felhasználhatod! Értéke 12 000 forint.

JÁTEKDEMÓ STAR WARS STARFIGHTER

Te vagy Rhys, egy villámgyors Nabbo vadászgép pilótája. Küldetésed megvédeni a királynő hajóját a kalóztoktól az akciódús demópályán.

TELJES VERZIÓ EZEDIA MX 2

Készíts saját multimédiás bemutatót! Teljes prezentációkészítő csomag, ára 68 000 forint.

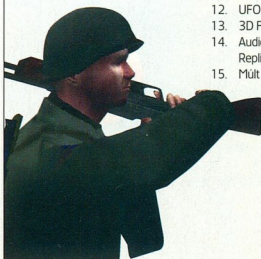
EXKLÜZÍV GYÜJTEMÉNY

HATALMAS KIEGÉSZÍTŐCSOMAG!

Játék extrák és kiegészítők masszív gyűjtemény! Patchek, pályák, skinék a legjobb játékokhoz, mint például a *Medal Of Honor*. DVD&CD.

INSTALL TARTALOM

02. C&C Renegade
05. Virtua Tennis
- Star Wars Starfighter
06. Tiger Woods PGA Tour 2002
- Ultimate Ride
07. Játék kiegészítők
08. Magix Music Maker 6
11. World City Guide
12. UFO
- 3D Flash Animator 3.3
14. Audio Converter 3.0
- Repligator 6
15. Multt Lapok

Ingyen ebéd

Gerhák Zsolt Mellekletszerkesztő

Légy üdvözlőve, utazó. Lépj be szerény lemezbirodalmamba... mielőtt azonban rátérnék a melleklet tartalmára, ejtenék egy pár szót az internetről. Néhány napja feltűnt, hogy az általam eddig használt webes email szolgáltatás (Another.com) fizetősé vált. Mindig jobban szerettem, mint a Hotmail-t, mivel nem szerettem a Micros... szóval az üzemeltetőt, de hogy fizetni kelljen, az nekem már sok.

Aztán leesett. Az ingyen ebéd és internetes szolgáltatások ideje lejárt. Az összes hasznos webes lehetőségért ezek után fizetni kell. Persze senki sem rohaghalat körbe, ingyen osztogatva termékeit – kicsoda üzleti modell lenne ez? Elkeintve egy rövid időszakról. 1999-ben, mikor átmenetileg mindenki megbolondult, bárki körberöhögne, ha ezzel állnál elő.

Ironikus módon miután mindez megvilágosodott, előttem, nekálltam; hogy ebben a hónapban 50%-kal többet dolgozzak – ingyen. Így van – a CD-s kiadás vásárlói egy harmadik korongot is találhatnak majd a tasakban, megtömve játékpáthekkel, kiegészítőkkel és pályatérképekkel. Ugyanakkor a DVD tulajdonosok se keseredjenek el – ők is megkapják mindezt, néhány extra meglepetéssel, és a klasszikus UFO tevéssorozat legelső részével együtt, így nem marad kihasználatlanul multimédiás rendszerük sem. Ilyen a világ...

A teljes csomag

A legjobb teljes verzió

programok: Lemezeink csúcsmind-ségű, értékes alkalmazásokat és segéd-programokat tartalmaznak. Ha szeret-nék valamilyen speciális programot, megpróbáljuk feltenni a lemezre!

Játsz a legjobb játékokkal: Megharcolunk az exkluzív kiadásokért – tehát te játszol először a legjobbakkal.

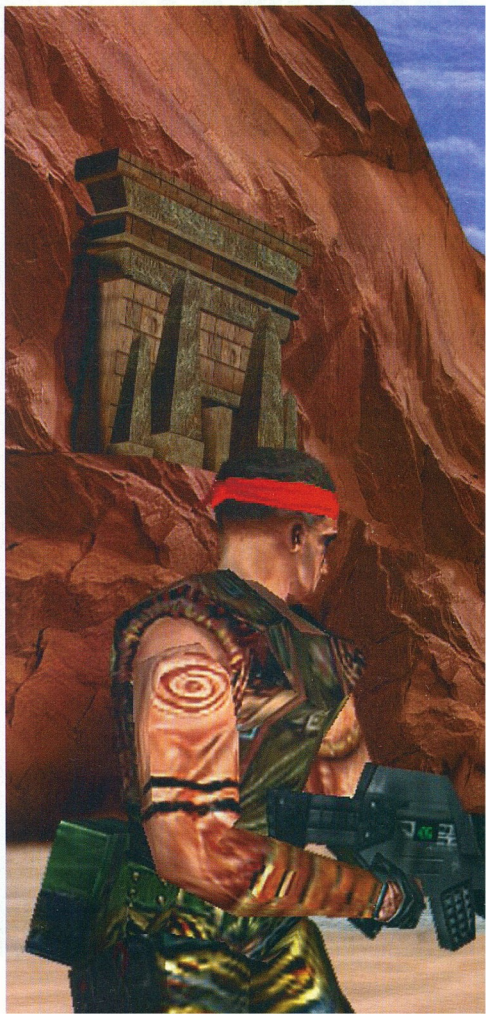
Kit érdekel a kézikönyv?

Szeretnénk, ha a legtöbbet kihoznád az ingyenes programjaidból. A PC Format-ban több szoftverleírást olvashatsz, mint bármelyik PC-s magazinban.

MUSIC MAKER 6

Ebben a hónapban nektek adjuk a *Magix Music Maker 6* teljes verzióját. Az Install rovat 8. oldalán megtudhatod, hogyan vágj neki, a 102. oldalon kezdődő leírás pedig bevezet a zene-szerzés rejtelmeibe.

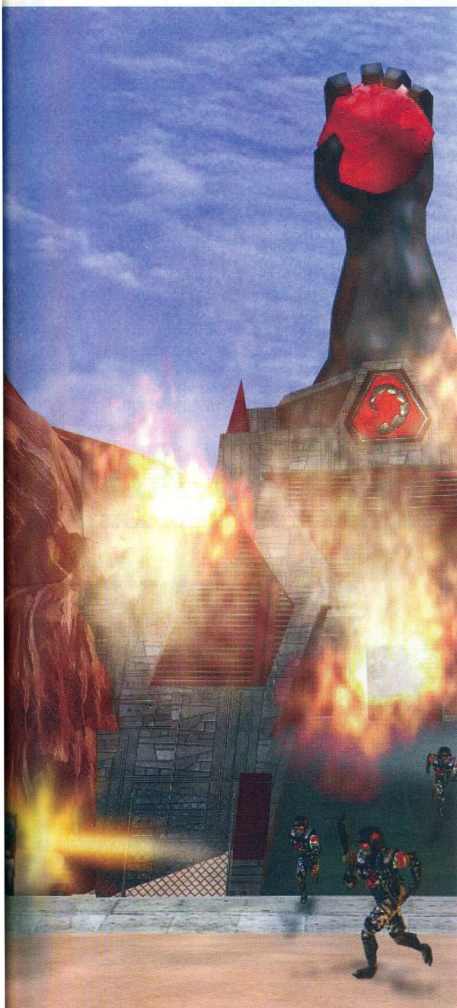

▶ **TÖBBJÁTÉKOS FPS**

COMMAND & CONQUER RENEGADE

Most térbeli közelképet kaphatsz azokról az apró két dimenziós tankokról...

EA

www.ea.com

Minimum: PII-400, 96Mb,
16Mb 3D kártya

Ugye ismered a Renegádot? Ez az a TC-sorozat, amely a rég letűnt Szuper csapat bábujaira pályázik a szappanoperából szalasztott katonai hősök pályáján. Sajnos az egyetlen valódi főszereplője egy félmegtelen motoros (egy zsarú, aki elkövette a legnagyobb bünt, és másik zsaruk ellen tanúskodott – akik persze rosszfiúk voltak), aki a sivatag közepén minden ok nélkül vizet locsol magára. Szerencsére a C&C Renegade inkább szétzúzni mint erősíteni igyekszik az ilyesfajta sztereotípiákat, mivel egy jól sikerült lövöldözős-stratégia elegy kerekedett belőle.

Egy hatalmas többjátékos térképet kapsz, amelyben megismerheted a stílusteremtő Renegade-et legjobb formájában. Persze úgy is végig lehet vinni egy küldetést, hogy rohagasz körbe-körbe, és agyatlantul lösz mindenre, ami mozog (meg arra is, ami nem); a többi lehetőség azonban sokkal élvezetesebb, és nagyobb velük az esély a sikerre.

Mustár tábornok

A Renegade az első C&C idején lezajló háborúba visz el. Lehetesz a mustárszínű NATO-szerű GDI-vel, de magadra öltheted az ellenlábás NOD egyenruháját is; a lényeg, hogy összegyűlj a haverokkal vagy találg egy szervert, és irány a harc. Mindkét oldal saját bázissal rendelkezik, amelyek felismerhető C&C-s épületekből állnak – ilyen például a Hand of NOD, valamint a War Factory. Innen vásárolhatsz fegyvereket és járműveket magadnak a lelőtt ellenségeikért, javításokért és begyűjtött tibériumért járó kreditpontokból. Ha pénzszerzésre vagy, kénytelen leszel gyalog nyomolni, de ha megspórolsz egy kisebb összeget, ▶

Lehet, hogy tipikus sci-fi rosszfiúk, de egyszerűen látványosabbak a fegyvereik.

Egy bányász gép felbe harap, és a GDI bevétele rögtön visszaseik.

Le lehet gyalogosan is rombolni az épületeket, csak sokkal tovább tart.

RENEGÁT MESTERFOKON

Avagy hogyan hódítsd végig a demót.

EZ LENNI TE

Ha gyalog vagy, belső nézetet kapsz, a járművek használatakor azonban itt látod magad.

ÉLETERŐ

A felső szám mutatja az egészségedet (vagy a jármű páncélzatát), alatta pedig a maradék páncél erőssége látható.

ÉDKNY

Az iránytű / radar mutatja a szövetséges csapatok elhelyezkedését – hasznos kűtyű, ha elfelejtetted, hol parkolsz.

VÉG NÉLKÜLI HÁBORÚ

Mindkét oldal pontjait itt láthatod, de egy nagyobb esemény megfordíthatja az események menetét.

EZ LENNI ŐK

Ellenséges egység – ha rajta tartod a célkeresztet, megtudhatod, mennyi egészsége és löszere maradt még.

ZSUGA

Jelenlegi kreditjeid és a fennmaradó játékidő.

FEGYVEREK

A jelenlegi löszermennyiség, a táruk számát a jobb oldalon láthatod. Az épületeidben újra-töltheted a cszilikat.

máris befekethetsz néhány gyorsabb járműbe, mint a rakétavető vagy a lopakodó-tank. Mindezek mellett mindkét oldal rendelkezik egy speciális támadással (ionágyú a GDI-nél, nukleáris bomba a NOD-nál): gyűjts össze eleget, majd eressz rá egy ilyet az ellenséges bázisra – az összes eltálatott épület megsemmisül majd.

Minden bázison számos épület található, amelyek megsérülhetnek vagy megsemmisülhetnek. Sérülés esetén javítasz egy mérnök upgrade-et, és javítasz meg az épület erőművét. Ha ez

megsemmisült, annyi – ezután nem vásárolhatsz az épület kínálta upgrade-ekből. A fegyverzetet fejlesztéshez Barracks vagy egy Hand of NOD, a járművek megvásárlásához War Factory vagy Airstrip, a tibérium bányászatahoz Refinery, az ellenség visszaveréséhez Defense Turret kell; nem árt persze egy erőmű (Power Plant) sem, hogy ellássa energiával a gyárakat, és hogy alacsonyban tartsa a fejlesztési árakat. Figyelj oda a bányászgépekre, mert komoly anyagi érvágás, ha megsemmisülnek.

Írányított pusztítás

Az ellenfél legyőzésének biztos kulcsa a bizonyos építmények megsemmisítése – először azonban el kell jutnod a bázisukhoz. Vagy a védelem lerombolására koncentrálsz, vagy ha a NOD-dal vagy, használj lopakodó egységet a megközelítéshez. Gyalogosan a legokosabb kihasználni az időzített vagy távirányított C4-eket – rakd őket észrevétlenül az ellenséges járművekre, vagy rombold velük az épületeket.

A győzelem nem annak jár, aki a legtöbb fragot gyűjti össze – pont-

rendszer osztályozza a teljesítményed, figyelembe véve a felhúzott épületek, kitermelt tibérium, javítások számát, valamint hogy mit semmisítesz meg és kit ölsz meg az időkorlátlan belül (ez a demóban fél óra). Ne ess kétségbe, ha vereséget szenvedsz – próbálkozz a másik oldallal, vagy rohanj a legközelebbi szivatagba, és önts magadra a hűsítő vizből. **PCF**

>>A KREDITRENDSZER ELŐNYEI

Hogyan vásárolj, fejlessz és pusztíts a C&C Renegade-ben.

Az elérhető fejlesztéseket bármely saját épületben megveheted, amíg az épen áll. Csak sétálj be az egyikbe (lehetőleg ne abba, amelyikre az ellenség épp most rendelt el nukleáris csapást), majd nyomd meg a cselekvés gombot az egyik zöld vásárlási panelon.

Megkapod a különböző típusú fejlesztések menüjét. Az alapvető fegyvertípusok a felső sorban, a járművek, speciális fegyverek, löszerrajtöltések és a nukleáris iontámadások az alsóban találhatók. Ha egy adott áru ára nincs elég pénz, a képe kiszürkül.

A gyalogsági fejlesztések csupán a kézben tartott fegyverek típusát módosítják, de ha járművet vettél, az egy rövid szünet után vagy a GDI gyár előtt, vagy a NOD légi-utánpótlás hozza. A cselekvés gombbal szállhatsz be – a megszokott irányítógombok érvényesek, az egérrel pedig célózatsz.

Ahogy az elszomorítottan igaz a valóságban is, pénz nélküli sehérv sem juthatsz; tehát tartsd a szemed a betakarítógepeken, védtelenek az ellenség támadásaival szemben, így egy esetleges rajtaütés könnyen elapaszthatja a bevételeidet. Persze ebből következik, hogy te ugyanezt megteheted velük...

SPORTSZIMULÁTOR

VIRTUA TENNIS

Éld újra a játéktérme korát PC-den ezzel a SEGA-stílusú meccsel.

Empire Interactive/Sega

www.sega.com

Minimum: PI1-400, 64Mb,

16Mb 3D kártya

Az olyan sportolók, mint Anna Kournikova azt az érzést keltik az emberekben, hogy a tenisz keszes játék; hát csak várj, amíg megpillantod a *Virtua Tennis* szereplőit. Hatalmas, eres karú szörnyetegek, akikkel szemben még a Tyson sem állna föl szívesen a ringben – a demóban elűthető arcade-szerű mozgáselemekhez viszont tökéletesek.

Ettől persze ne gondold, hogy a *Virtua Tennis* a sport paródiaja – épp ellenkezőleg, a megszólalásig hű mása a tényleges láttatknak, a többi teniszből zibbasztó összetettsége nélkül. A demóban egy meccset próbálhatsz ki, amely a hideghabórú hangulatát idéző pályán folyik majd.

Jesztő egy figura; és akkor még nem is hallottad üvölténi...

Az amerikai Jim Courier küzd meg a szovjet Jevgenyij Kafelnikovval (az általunk eddig hallott legjelesebb digitálizált győzelemkiáltás büszke tulajdonosa) Sydney-ben. Elég nagy kihívás, de beállíthatod az MI szintjét, és a kezdőoldal is kiválasztható. Még így sem ujjgyakorlat, tehát a lenyűgöző trükköket eleinte hanyagold – próbáld meg felvenni egy egyenes tempot ahelyett, hogy ide-oda száguldozva kikapnál.

A *Virtua Tennis* grafikája valóban

Két kameramód közül választhatsz, ha az alapbeállítással elégedetlen vagy.

lenyűgöző, ennek érdekében a TNT és TNT2 tulajdonosok a **Start** menü egy külön parancsikonjával indíthatják a játékot. A Radeon VE, SDR vagy

DDR kártyák néha textúrázási problémákat okoznak, máskülönben a játék tökéletesen fut. **PCF**

SCI-FI CSATASZIMULÁTOR

STAR WARS STARFIGHTER

Éld újra az *Episode One* jobb részeit ebben a maximális sebességet nyújtó demóban.

LucasArts/Activision

www.lucasarts.com/products/starwarstarfighter

Minimum: PI1-350, 64Mb,

16Mb 3D kártya

A *Starfighter*-hez előzetesen elég annyi, hogy a múlt havi *PC Format*-ban 87%-ot kapott; legyenek azonban objektívek, hátha neked más lesz a véleményed. Annnyit azért hadd tegyünk hozzá, hogy jó ideje ez az első űrben játszódó *Star Wars* játék, ami általában akciódus harc szimulációt jelent a korai Jedi galaxisban.

A demóban belekóstolhatsz a teljes verzió második küldetésébe, ahol a Naboo királyi hajóját véded – tudod, az a nagy ezüstös valami, amelyet a *Bájosz Árnyakban* láthattál – a lényeges szoldosok támadásaitól. Ha

Nézd ezeket a csodálatos fényeffekteket – csak ne túl sokáig, különben szitává lyuggatnak.

ehhez még hozzáveszed az életveszélyes asztroidamezőt, és a második, jóval veszélyesebb támadóhullámot – akik úgy döntenek, hogy te érdekesebb célpont leszel, mint az anyahajó – máris nem fogsz unatkozni.

Nem úszhatod meg az asztroidamezőt, ezért igyekezz a sziklakörmegjelenése közben az ellenségre is odafigyelni.

ni. Azt tanácsoljuk, a lehető leggyorsabban szabadulj meg az első támadóhullám Dagger-jétől, különben szétszedik a királyi hajóját, és véget ér a küldetés. Rakétákkal szedgedes le őket messziről, ezután kezdj el oda-

figyelni a második támadóhullámra. Végül is ezért kezdted el játszani...

PCF

➤ KLUBSZINT

TIGER WOODS PGA TOUR 2002

Elég az idétlen sapkákból és zoknikból; golfozz inkább a mesterrel.

Electronic Arts

www.ea.com

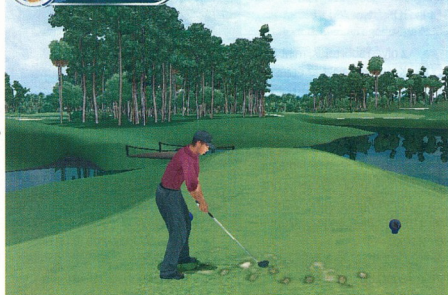
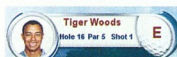
Minimum: PII-400, 64Mb,

1GB 3D kártya

Megérkezett az EA végtelen gólsorozatának legújabb része (válljuk be, a sportstílus már az övék), és nevért adta hozzá a világ egyetlen érdekes golfozója is. A demóban kipróbálhatod a Sawgrass pályá utolsó három részét. Nem lesz könnyű menet, mivel az ütéseidet az

erdők, víz és homokcsapdák is nehezítik; szinte már csak a labdákkal lelépő fiatal rajongók hiányoznak.

A *Tiger Woods PGA* a szokásos ütőerő-sávnál jóval összetettebb irányítási módot mutat be – csak kattints a golfőzra az ütés megkezdéséhez, majd a lengetést végezd el az egér előre-hátra mozgásával. Beletelik egy időbe hozzá szokni, de ha egyszer beletanulsz, nagyon megkönnyíti a dolgot. És ügyelj a megfelelő ütő kiválasztására – erős nyeresésre lesz szükséged, ha át akarsz jutni a tavakon. **PCF**

Mindenütt gyönyörű tavak vesznek körül – persze mindjárt nem tűnnek olyan szépek, ha sikerül vízbe ütnöd a labdát.

<< Lehetőleg ne szaladjon meg a kezéd, ha közel érték a lyukhoz.

➤ IRÁNYÍTÁS

Célsz balra [Balra nyúl]
Célsz jobbra [Jobbra nyúl]

Lengetés megkezdése

Bal kattintás a golfőzra

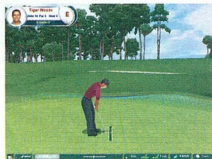
Lengetés vagy labda kivétel

megszakítása [Esc]

Kameramódok [O]-[9]

Kamera odébb helyezése

Húzás a jobb gombbal

➤ JÁTSZÓTÉRI KALANDOK
ULTIMATE RIDE

Nagyobb, magasabb, gyorsabb, hosszabb – építsd meg álmaid hullámvasútját.

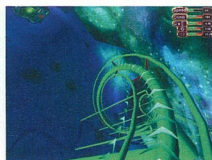
Disney Interactive

www.ultimateridegame.com

Minimum: PII-333, 3D kártya

A Disney vidámparkos játékaért felelős Imagineers munkája ez a hullámvasút-tervező program is. De a *Theme Park* és másolataival ellentétben itt nem kell elég nyilvános vécut és céllovöldet építeni, hogy megengedhesd magadnak az állványzat költségeit; most rögtön nekállhat az építkezésnek. A demóban egy sci-fi hullámvasutat tervezhetsz, amely gyorsaságának méreteinek csak a képzeletet szab határt. Három előre elkészített pályát is kipróbálhatsz, amelyeket a játék fejlesztői terveztek.

A demóban egy rögsz felszínű hegyre építheted álmaid hullámvasút-vonalát, amihez kifogyhatatlan alkatrészkészlet áll rendelkezésedre. An-

Itt vagy, a gromrod pedig két kanyaral hátrébb.

nak ellenére azonban, hogy bármint építhetsz, a gravitáció is fontos szerepet játszik – elegendő láncot és gyorsítót kell csatlakoztatnod a pályához, hogy a megfelelő magasságba húzzák a kocsit. A tervezés közben bármikor letesztelheted a pályát, a tájat pedig valószínűleg érdekelkedél szíthetted. Ha azonban minden a terv szerint megy, kipróbálás közben inkább a siklításra koncentrálj majd. **PCF**

Képzeld el, mennyi pénzbe kerülne ezt megépíteni – most ingyen a tiéd lehet.

MODOK, PATCHEK... JÁTÉK KIEGÉSZÍTŐK

CSAK
DVD-N

Micsoda hónap! Egy extrán tömött DVD-t is kaphatsz, amelyről a kiegészítőket telepítve régi játékaid újjászülethetnek...

A világ folyamatosan változik, te pedig folyamatosan változtató játékos vagy. Ha nem, ideje váltani. A modok, valamint a körük létrejött internetes közösség emeli ki a PC-t magasan a többi platform közül. Ha nem győztünk meg, próbáld meg így nézni a dolgokat: ha nem lennének modok, sosem játszhatnál a Counter-Strike-kal, mivel az, ha lecsúsztatod a dolgokat, csupán egy Half-Life kiegészítő.

Minden játék módosítható, és néhány, mint a Max Payne vagy a Quake III, egyenesen bátorítják erre a játékosokat. A fejlesztők számára ez egy elszálaszthatatlan lehetőség a játékok élettartamának megnövelésére. Mi összegyűjtöttük a legkiemelkedőbb kiegészítőket a Max Payne Kung-Fu modjától kezdve a The Sims skinjein keresztül a Red Alert 2 új térképeig, most pedig az egészt neked adjuk.

PCF

LISTA

A DVD-N SZEREPLŐ KIEGÉSZÍTÉSEK

MEDAL OF HONOR:

ALLIED ASSAULT

Skinek: három új német, hét új amerikai. Barna amerikai egyenruhák, Waffen SS csomag

Fegyver modok: Colt, Winchester, Laser Dot, xAB mod, Covak-Pooter, Durny-springfield cékezesek, Puppetmaster célkereszt, Kar-98 és M1-10x távcső

Hangok: Real sound MOH Awesounds 2-es verzió

Egyéb modok: Respawn, Come Boom, criketperryó kiakcsolás, Omaha Co-op mod, Joimbio SPC találatjelző, Countries Avatar kiegészítő, KnightZERO M4G42-es hangmod

Térképek:
The Hunt, Snowy

RETURN TO CASTLE

WOLFENSTEIN

Hivatalos térkép: Trench Toast, pályaszerkesztő eszközök, Flooded Down többjátékos térkép, tank

QUAKE

DMSP Quake mod v2.0, Fishyeye Quake

QUAKE III

Rocket Duel

CIVILIZATION III

Európa térkép, Long winded chages (béta verzió), SnOOpy's Terrain Graphics Modpack

ALIENS VS PREDATOR 2

Többjátékos térképfirésítés
1. Egyjátékos térképfirésítés
1. AVP2 titkos extrák, CoopÜbreakdown 3 in 1 AVP2 térkép

BALDUR'S GATE II

Shadows Of Amn patch, TDD_BALDURASH_Pack, Freedom's Reign, Freedom's Reign v0.2, Freedom's Reign extrák és 1-3 patch

Tárgyak: Cold Wind, Thunder and Lightning, Mirror Bow
Szereplők: Elderon, Lord Firehammer, Sarevok, Cleric Quintet csapat

HALF-LIFE

The Opera v1.0, Desert Crisis

THE SIMS

270 skins 270 skin: székrenyek, gyerekligyeid, Geni Halveit, Father dougel, focista, kád, Freddie Mercury

UNREAL TOURNAMENT

Tactical Ops Beta 2.2.0, Strike Force 1.7.0, Mr Pants' Excessive Overkill v1.8

C&C: TIBERIAN SUN

Tiberian Storms
Tiberian Dawn: eredeti TD Gold térképek, Pitfall, Tiberium Garden, Tiberium Heaven

RED ALERT 2

Yuri's Revenge hivatalos térképcsomag, Hivatalos Red Alert 2 térképcsomag

CAESAR III

Kiegészítő csomag

MAX PAYNE

Max Module, Kung Fu Editions 0.9

Dobd fel a Quake III-t a Rocket Duel kiegészítővel.

Új életet lehelhetsz az UT-be az e havi mod-triállal.

Bónuszterképek és egyéb nyálakások az AvP2-höz.

>>> A SZÜKSÉGES PLUSZ

A legjobb kiegészítők legjobbjai.

MEDAL OF HONOR: ALLIED ASSAULT

A lemez orozslánrészt a hihetetlen második világháborús FPS kapta, és nem veltetlenül. Kedvencünk az omahai tengerpart kooperatív játékmodját lehetővé tevő patch.

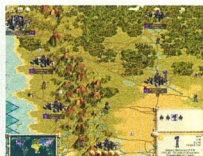
BALDUR'S GATE II

A Freedom's Reign kiegészítő feltéve kapsz 90 új tárgyat, a teremtmények is képesek lesznek fegyverek cipelésére, és új botok jelennek meg. Több extra játékora, mint amiről valaha is álmodhattál.

RETURN TO CASTLE WOLFENSTEIN

Pályaszerkesztő eszköz egy csomagnyi előre elkészített térképpel, köztük a hivatalos Trench Toast. Feszült hangulat, a'la Medal Of Honor.

CIVILIZATION III

A részletes Európa-térkép valamint a külső fejlesztők grafikai kiegészítései miatt ez egy igazi inyenclat lesz a rajongóknak.

▼ ELŐSZÖR IS...

AZ ELSŐ
LÉPÉSEK

Mikor először indítod el a programot, tölts be egy demó projektet, hogy megismerkedj a kezelőfelülettel. Ehhez nyomd le a bal-alsó **My AV** gombot, majd keresd meg a **Demo** mappát. Számomra project közül választ-hatsz – csak kattints az mmm kiterjesztésű fájlokra.

▼ ZENESZERZÉS

MUSIC MAKER 6 SE

Készíts saját számokat a teljes verziós keverőprogrammal.

MAGIX

www.magix.co.uk

Minimum: P333, 32Mb

Info: Teljes verzió, értéke 12 000 Ft

Azok, akik zeneszerzéssel foglalkoznak, ezt gyakran nagyon komolyan veszik. MIDI billentyűzetük, teljes dobfelszerelésük, és több gitárjuk van, mint neked shareware alkalmazásod. De tavaly Daniel Bedingfield *Gotta Get Thru This* című száma a slágerlisták élére került – ott-honi gépén írta. 1997-ben Jyoti Mishra *White Town* néven ért el hasonlóan előkelő helyezést *Your Woman* című szerzeményével, amely laptopján született. A *Music Maker* teljes verziójával most te is fantasztikus eredményeket érthetsz el akár az első alkalommal – a profil méregdrága felszerelése nélkül.

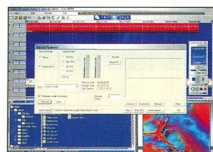
A *Music Maker* használata olyan, mintha egy jól megtömött hangtortát készítenél. Rétegről rétegre építgeted fel darabodat, ütemeket és hangmintákat adogatva a nyolc rendelkezésre álló sávhoz, amíg csak elégedett nem vagy. A szoftver segítségével akár saját CD-ídről vagy MP3-aidból is digitalizálhatsz részleteket (persze csak ha nem sértesz ezzel törvényt...). Mikor elkészültél, elmentheted szerzemé-

A *MAGIX Music Maker*-rel már nem lesz szükséged professzionális keverőpult-ra. Kísérletezz a hangzással, amíg elégedett nem vagy.

Büszkélkedj – töltsd fel számaidat a *MAGIX* online adatbázisába.

Egyszerűen rögzíthetsz hangmintákat kedvenc CD-ídről.

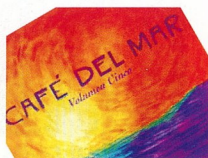
>> MIRE INDULSZ BE?

Bármilyen legyen a hozzád legközelebb álló stílus, a *Music Maker*-rel megcsinálhatod.

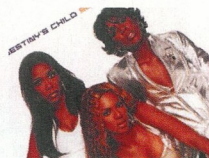
Nu-metal

Hip-hop ütemek és sequencer nyávogás a versszakokba, a refrénekbe pedig hangos, ijesztő dobok. Sajnos ritka a jó gitár-hangminta, ezért érdeme-sebb a saját témáidat fölvenni.

Ambient

Az ambientben a kevesebb több – tehát indulj halkán, és szép fokozatosan add hozzá az új hangszereket a mixhez. Érdemes finoman ki-bekeverni néhány hangmintát a hangulat kedvéért.

R&B

Ritka, de pusztító erejű basszus, húzós tempók és gyilkosan jó vokálok. A vokál-hangminták szinte kivétel nélkül szörnyűek, ezt tehát neked vagy a cimboráidnak kell bevállalnotok.

Klasszikus

A klasszikus zenéhez a legjobb, ha külön billentyűt használasz és magad juttatsz fel a részeket a hangkártya beépített MIDI-jeit használva. Így elherélted a megfelelő hangzást.

>>A Music Maker-rel rétegről rétegre építheted fel a számokat.

nyedet az ismert hangformátumok bármelyikében, vagy akár a MAGIX weboldalára, hogy mindenki hallhassa. Nem csak hangösszeállításra leszel azonban képes – a teljes élvezet érdekében bekeverhetsz videóhatértet is, amire már bologathatnak a haverok is. Ez lehet beépített effekt vagy MPEG video.

Egy rakás professzionális hang- és videominta jár a programhoz, amellyel nyugodtan kísérletezhatsz, és számos szintetizátor plug-int is használhatsz, hogy létrehozd saját hangjaidat. Ha MIDI fájlokkal szeretnél irányítani a hangkátyádat, a külső samplek vagy szintetizátorok, megteheted: mindez beépített funkcióként szerepel a szoftverben. És ha már felhasználod CD-gyűjteményed minden egyes másodpercét, ne aggódj – ezernyi hangmintát találhatsz a weben. Ha még többet szeretnél tudni a programról, lapozz a 102. oldalra a Music Maker leírásához. **PCF**

Kezdd tiszta lappal. Rakd le a dobávokot és a többi hangszert, majd nyom meg a Play-t, hogy meghallgassd szerzeményedet.

A hangsávokkal történő machinációhoz használj a beépített hangszerpanelt.

A hangmintáid biztosan nem vesznek el, ha beállítasz nekik egy saját könyvtárat.

EFFEKTEK

VIDEÓ-SZTÁROK

A Music Maker egyik legjobb lehetősége a számok alatti speciális videóeffektek létrehozása. kattints jobb gombbal a videopanelon, és kísérletezz a megjelenő menüvel. Itt kiválaszthatod real-time videóeffekteket képeid manipulálásához, de akár betölthetsz AVI fájlokat is. Minden videóhoz vagy képhez saját effektet, valamint speciális színösszeállítását és dupla sebességet rendelhetsz. A videót akár fokozatosan el is sötétítheted a számos sötétítési effekt egyikének használatával.

MINDENT A MAGA HELYÉRE

A Music Maker nagyon hatékony eszköz, a kezelőfelület mégis átlátható kezdőknek és profiknak egyaránt.

ESZKÖZTÁR

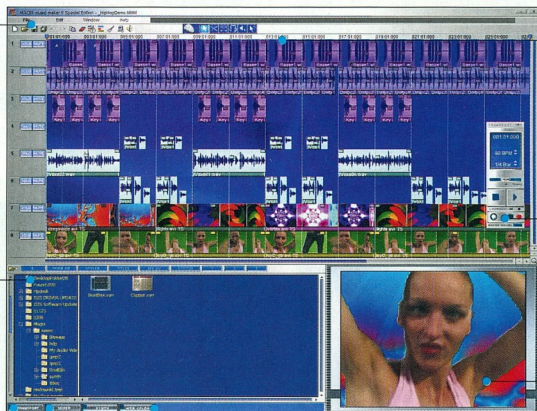
Itt hozhatsz létre vagy nyithatsz meg projektet, másolhatsz és törölhetsz objektumokat, különböző beállításokkal kísérletezhatsz, vagy előhozhatod a környezetfüggő sügöt.

FÁJL BÖNGÉSZŐ

Ezzel az Intéző-szerű ablakkal könnyen megtalálhatod a hangmintáidat. kattints a hangfájlokra, hogy meghallgadd, hogyan szólnak, vagy a videókra, hogy rövid előzetest láthass belőlük.

NAVIGÁCIÓS PANEEL

A navigációs panel elrejtése / megjelenítése.

MIXER

A Mixer elrejtése / megjelenítése.

FELTÖLTÉS A NETRE

Itt tetheted közre dalaidat a neten.

HANGSZERELÉSI ABLAK

Itt rakod össze a számot a hang és videófájlok behúzásával. Minden sor egy önálló sáv, egy mixen belül összesen nyolc sávot használhatsz.

NAVIGÁCIÓS ESZKÖZÖK

Itt módosíthatod a sebességet, a hangnemet, rögzíthetsz új sávot vagy hallgathat meg, mit sikerült összehozni.

VIDEOABLAK

Ha rákattintasz egy videófájlra a böngészőn, ezen a panelon láthatod annak egy részletét. Ha nincs kiválasztott videófájl, a MAGIX logót mutatja.

➤ SPÓROLJ

OLVASÓI AJÁNLATOK

Miután kipróbáltad az ingyenes szoftvert, vedd bele magad a legújabb verzióba.

Ahogy már biztosan észrevetted, a *MAGIX Music Maker SE 6* számos lehetőséget kínál a PC-s zeneszerzésre; de mi van, ha szeretnél a következő szintre lépni? Nos, a következő szint a *MAGIX Music Maker 7*. Számos olyan lehetőséget tartalmaz, amik a 6-os verzióban még nem szerepelnek. A hetes verzió már tartalmaz egy számró varázslót, amellyel hihetetlenül egyszerűvé válik az alapoktól felépíteni egy dalt. Kapsz támogatást a nagy népszerűségnek örvendő Windows Media és Real Media fájlformátumokhoz is, tehát elmentheted munkádat úgy, hogy mások internet-böngészővel is lejátszhassák. Jóval több, mint nyolc sáv áll majd a rendelkezésedre, aminek segítségével sokkal komolyabb hangszerelei lehetőségeket kapsz.

Két verzió közül választhatsz. A Classic ára normális esetben 12 000 forint, a Deluxe-é pedig 24 000. Mindkettő magasszintű stúdiotechnológiát kínál, valamint számos egyszerűen használható eszközt, amelyekkel a ze-

ne és videokészítés nagyban meggyorsul. Most mindkettőt megkaphatod csökkentett áron – az alsó hasábjól megtudhatod a részleteket.

Classic verzió

A Classic verzió bevezet a PC-s zene-készítés világába. 64 sáv áll rendelkezésedre a számráshoz, és több mint 2 000 hangmintát ill. videót kapsz a hip-hop, diszkó, rock és nyolcvanas évek stílusából – így nem lesz gond a számok változatosságával.

Deluxe verzió

Ha kisebb összeg ráfizetésével a *Music Maker* felturbózott verzióját kapod, amely egy rakás extra lehetőséget tartalmaz. 96 sávon dolgozhatsz, a videó- és hangminták száma pedig 3 000. Emellett megvan a lehetőség, hogy számaidat egyenesen CD-re ird. **PCF**

Váts a *MAGIX Music Maker 7-es* verzióira, és spórolj egy ötezerrest.

➤ A *Music Maker 7* rengeteg lehetőséggel magasszintű stúdiotechnológiát kínál.

RENDELÉSI FELTÉTELEK

SPÓROLJ

2002 június 30-ig a *MAGIX* – a *FastTrak Software Ltd.* – vel közösen – 2 500 forintos engedményt ad a *MAGIX Music Maker 6 SE*-ről *MAGIX Music Maker 7-re*, és 5 000 forintot a *MAGIX Music Maker 7 Deluxe*-ra történő frissítéskor. A *MAGIX Music Maker 6 SE*-t megkapod az e havi mellékleten; mire vársz még? Hogy kihasználhasd ezt az exkluzív *PC Format* ajánlatot, menj el a *MAGIX Music Maker 6 SE* kezelőfelületén ol-

vasható weboldalra.

Ha szeretnél többet megtudni a többi *MAGIX* termékről, a www.fasttrak.co.uk/MAGIX oldalon tájékozódhatsz.

Ha pedig beküldöd szerzeményeidet a szerkesztőség e-mail címére, akár egy következő lemez-mellékletre is felkerülhetsz!

ÚTIKÖNYV

COLUMBUS WORLD CITY GUIDE

Tervezd meg következő nyaralásod PC-d kényelméből.

Columbus
www.cityguide.travel-guides.com
Minimum: Pentium, Windows
95/98/NT/ME/2000/XP
Állapot: Teljes útikönyv

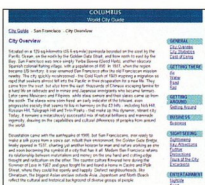
Költséges és helypazarló megoldás, ha mindig megveszed a legújabb útikönyveket. Persze elmehetsz a könyvtárba is, de ha nem 1984-ben szeretnél Kubába utazni, sok hasznod nem lesz belőle.

Itt jön képbe a *World City Guide*. A 90 város teljes leírását tartalmazó útikönyv a legátfogóbb gyűjtemény, ami eddig megjelent. Csak vesd magad webböngésződdel az adatbázisba, és tudakozódj a San Francisco-i klubélettről, vagy derítsd ki, mennyire kerül Hong Kongban egy üveg ásványvíz.

A Föld 90 városa közül választhatsz, Cardiff-tól Boston-on keresztül Tokióig.

Az internetes hivatkozások biztosítják, hogy mindig a legújabb információk jutnak el hozzád. PCF

A *City Guide* navigációs rendszere a webes felületnek köszönhetően egyszerű – csak kattints a megfelelő hivatkozásra.

TÚRÁZZ EGYET

NÉZZ KÖRÜL

A program Key Attractions része felbecsülhetetlen értékű forrás arról, mit érdemes megnézni egy adott városban. A látványosságokról háttér-információkat is kaphatsz, amellel megtudhatod a címet, nyitva tartást, valamint hogy mikor érdemes odamenni. A beépített dijak is elolvashatók amellest, hogy az ingyenes helyeken illik-e adományt elhelyezni.

CASH-FLOW

IGEN, SZERETNÉM
ELŐNYEI ÉLVEZNI, EZÉRT EZÜTEN 12 FÜZETET (EGY ÉVRE) RENDEK A HAVONTA MEGJELENŐ GAZDASÁGI MAGAZINBÓL
- CSOMAGOLÁSSAL ÉS POSTAKÖLTSÉGGEL SZÁMOLVA - 7728 FORINTERT. VÁLLALOM, HOGY AMENNYIBEN NEM HOSSZABBÍTOM MEG EZEN ELŐFIZETÉSEM, ÚGY DÖNTÉSEMET AZ ELŐFIZETÉSI PERIÓDUS LEJÁRTA ELŐTT HAT HÉTTEL ÍRÁSBAN KÖZLÖM (AZ ELŐFIZETÉSI PERIÓDUS AZ ELSŐ FÜZET KIKÜLDÉSÉVEL VESZI KEZDETET).

Gazdasági magazin, amiből Ön profitál

M E G R E N D E L Ő L A P

Családi név, utónév/Cég neve: _____

Cím (utca, házszám): _____

Helység: _____ Irányítószám: _____

Dátum, aláírás (közületnél bélyegzővel): _____

CASH FLOW
KIADÓ KFT.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

1025 Budapest, Józsefhegyi utca 28-30. A/3

Telefon: 325-5049 Telefax: 325-5029

TELJES EPIZÓD

UFO: EPISODE ONE

CSAK
DVD-n

A klasszikus TV-sorozat teljes első epizódját most monitoron nézheted végig.

Carlton Video
www.carltonvideo.co.ukMinimum: DVD meghajtó,
DVD videó szoftver

Állapot: Teljes epizód

Nos, a távoli jövőben (1980, hogy pontosak legyünk) elkezdene feltűnedezni a földönkívüliek, és emberek rabolnak el. Szerencsére valaki felállít egy védelmi osztályt egy londoni filmstúdió alatt, amely meg fogja menteni a világot – valamilyen okból kifolyólag azonban erről senki sem tudhat. Az alkalmazottaknak tehát a stúdiómunkákat is el kell végezniük, hogy titokban maradjon a létük. Ez az UFO háttértörténete; a sorozat nagy sikert aratott a hetvenes években, hiszen készítője, Gerry Anderson mindig kedvelte a különleges effektusokat, a kreatív történeteket, a nagyszerű színészeket, és persze a szexis női szereplőket.

Ütközetben eltűnt

A show ötlete 1968-ban született meg, az első részt pedig 1970-ben sugározták. A történet 1985-ben játszódik, sokszor elgondolkodtató cselekménnyel valamint olyan színészek nagyszerű teljesítményével, mint Ed Bishop, George Sewell, Michael Billington és Wanda Ventham. Az e havi DVD mellékleten pedig megtalálhatjátok a legelső részt.

A sorozatot Gerry és Sylvia Anderson jegyzi, akik a *Thunderbirds*-öt is készítették. Ki hitte volna?

tok a legelső részt. A csapat éppen felállítja az irányító-központot és igyekszik rendbe tenni a dolgokat – tökéletes izelliként szolgál majd a teljes sorozathoz, amely nyár elején lesz kapható videón és DVD-n. Természetesen lesz egy speciális (négy DVD) gyűjteményes kiadás is, amely a teljes sorozatot tartalmazza. Ezen megfigyelhető néhány mulatságos hiba; például az utolsó kilenc részben bizonyos szereplők eltűnedeznek. Ez egy hat hónapos forgatási szünetnek köszönhető, miután több színész más munkát volt kénytelen elvállalni. **PCF**

Néhány rajongó szerint a lila haj véd a káros holdsugárzástól; a józanabbak úgy vélekednek, csupán a hatvanas évek divatjáról van szó.

Te sem mosolyognál, ha ebben a nevetséges egzisztenciában kéne feszíteni.

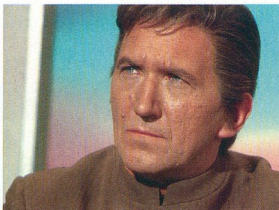
Típusos Gerry Anderson modellek láthatók a sorozatban.

>>TUDTAD?

A kulisszák mögött...

01 A hatodik részben kiderül, az idegenek csupán kíváncsiak, és nincsenek rossz szándékaik. A kilencedikben megpróbálnak minket kiirtani. Ki érti ezt...

02 Straker ezredes kocsijában beépített telefon és műholdas követő van. Science fiction a '70-es évekből...

03 Egy ausztrál filmgyártó 1996-ban megpróbálta elkészíteni a sequel-t. A szereplők alásukat adták az ötletre és kérték a rajongókat, írjanak levelet a lehetséges szponzoroknak. Nem írtak.

WEBS ANIMÁCIÓ

3D FLASH ANIMATOR 3.3

Adj Flash animációkat a weboldaladhoz – könnyebb, mint gondolnád.

Insane Tools

www.insanetools.com

Minimum: Windows 9x, ME, NT, XP

Info: Teljes verzió, ára 14 000 Ft

Sorozatszám: Nem szükséges

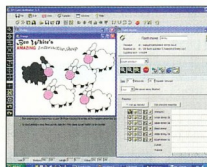
Saját weboldalad van? Akkor valószínűleg gondolkodtál már, hogyan tehetnéd látványosabbá. Biztosan gondoltál már a profik készítetté Flash-es oldalak láttán: „Bár az enélkül nem lenne illeszmi”. Mostanra ettől két dolog tarthatott vissza: a szerkesztőszoftverek (mint például a *Macromedia Flash*) borsos ára, valamint hogy az túl komplikáltak tűnik a Flash programozás a közönséges halandóknak. Most viszont megérkezett a válasz a dilemmára a *3D Flash Animator* képeben.

Rengeteg látványos Flash objektumot hozhatsz létre – játékokat, animációkat, szövegeffekteket, gombokat, 3D objektumokat. Bár a kezelőfelület először bonyolultnak tűnhet, percek alatt összerakolhatod vele egy egyszerű Flash objektumot: egy animált sáv például potonegyszerű. Csak készíts egy új Flash filmet, a szövegelem hozzáadásával írj rá, majd válaszd ki a megfelelő effektet, ahogy az az alsó hasábján is megfigyelhető.

Ez az egyszerű lövöldözős játék a *3D Flash Animator* terméke – a jobb oldali Properties panelen láthatod, hogyan rakták össze.

Ha elfogy az ihleted, nézd meg a telepített mintákat; még egy pár Flash játék is szerepel közöttük. A Properties panelt is használhatod a hagyományos módon, így láthatod, a programozók hogyan valósították meg az adott effektet. **PCF**

Az egyszerű objektumok tökéletes példája a *Fantasztikus Interaktív Birkó*.

GYAKORLATBAN

A 3D EREJE

Számos objektummal elkezdheted a *3D Flash Animator* használatát, ezeket később hozzáadhatod 3D animációidhoz. Az alapvető objektumok között szerepelnek a szokásos formák, mint például a síma gömbfelszín, a piramisok, kupok és egyéb poligonok. Saját objektumokat is létrehozhat.

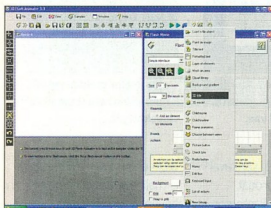
A Bryce vagy a *Vue d'Esprit* felhasználói régi ismerősként üdvözlik majd a dróthálós modelleket, de a többieknek is érdemes kísérletezni velük, hiszen hamar bele lehet tanulni.

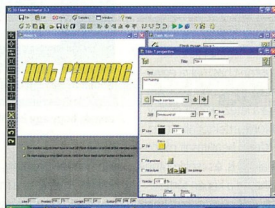
Könnyű a program modellejt saját animációidban alkalmazni.

>>EGY PILLANAT MŰVE

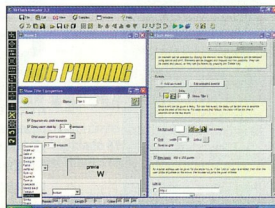
Készíts Flash animációt percek alatt.

01 Animált szövegeffektet készítnék. Kattints a **New Movie** gombra és válaszd ki az animáció méretét, sebességét és színt. Jó, ha a háttérszín megegyezik az oldalaléval.

02 Menj az **Add Element/Text Title** menüpont-ra. Ez megnyitja a Properties tulajdonságablakot, ahová beírhatod a szöveget. A baloldali ablakban megnézheted, milyen lesz a végleges szöveg.

03 Adj hozzá egy eseményt (event) – ez egy animáció, amely kihangsúlyozza a szöveget. Mentsd el az animációt, majd exportáld **.swf** fájlként a weboldaladra.

▶ FÁJL OPTIMALIZÁCIÓ

AUDIO CONVERTER 3.0

Szedd rendbe zenei fájljaidat ezzel a segédprogrammal.

▶ EGYSZERŰEN

KEZDJ KONVERTÁLNI

A CD-k MP3 vagy WMA formátumba történő konvertálása egyszerű. Csak tedd be a lemezt a meghajtóba, mire az Audio Converter megkérdezi, hogy szeretnél-e az internetre csatlakozni, hogy letölthesd a CDDB információt. Ezután kattints a **File Convert** menüpontra, hogy az Audio Converter nekállon a munkának. Ez eltarthat egy ideig, tehát ha telefonos kapcsolatod van és használtad a CDDB-t, ezelőtt bontsd a vonalat. A konvertált számokat tetszőleges fájlnevével mentheted el.

Dennis Rebentrost

www.audconv.com

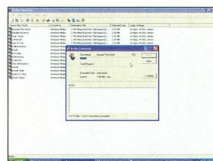
Minimum: Win 9x, NT, ME, 2000, XP

Info: Teljes verzió, ára 5 500 Ft

Sorozatszám: Regisztráció a www.audiocnverter.info/pcformat/upgrade.php címen

Ez egy hasznos kis segédprogram, amivel CD-ívet MP3, Windows Audio, AIFF vagy WAV formátumba konvertálhatsz. A csomag tartalmazza az Easy CD-DA Recorder 30 napos próbaverzióját és magát az Audio Converter-t, így a konvertált fájlokból készíthetsz zenei-vergő MP3 CD-t.

A telepítés közben el kell menned a www.audiocnverter.info/pcformat/upgrade.php címre, és regisztráltatnod kell magad a sorozatszámért – ezt ezután e-mailen kapod meg. Másold be a kódot a Registra-

Ha kellett valaha is kézzel beírnod a számneveket, akkor értékelni fogod a CDDB szolgáltatásait.

Az Audio Converter-rel saját zenei CD-ket írhatsz MP3 és WMA számokból.

tion párbeszédablakba, és máris szabad a pálya. Ha MP3 formátumba szeretnél konvertálni, szükséged lesz egy MP3 encoderre – erről a www.audconv.com weboldalon tudhatsz meg többet.

Speciális ajánlatképpen ha a 4-es verzióra frissítesz, olcsóbban megúszhatsz – a www.audiocnverter.info/pcformat/upgrade.php címen elol-

vashatsz ennek feltételeit. A 4-es verzióban kapsz egy teljesen új és testre szabott eszköztárat, a fájlokat részletként is kódolhatsz, és készíthetsz Winamp M3U valamint PLS playlisteket. **PCF**

▶ FURCSASÁGOK

A KREATÍV X

Kezdetnek tölts be egy képet, ekkor ki kell választanod az **Xformot**. Ha simán az **OK**-ra kattintasz, a **Repligator** egy véletlenszerű effektet alkalmaz majd. Ha inkább te szeretnéd ezt megadni, szintűsz meg a **Wizard Chooses** kijelölését. Ezek után elmentheted a képet, módosíthatod az effekt intenzitását, vagy kipróbálhatsz egy másikat. A beállítások módosítása is könnyű: kattints a **Properties/Xform** menüre, szintűsz meg a **Wizard Chooses** kijelölését, és módosítsd a csúszkák állását. Az effektken az [F7]-tel mehetsz végig,

▶ GRAFIKAI EFFEKTEK

REPLIGATOR 6

Alakítsd látványossággá hétköznapi képeidet.

Ransen Software

www.ransen.com

Minimum: Windows 9x; ME, NT4, XP

Info: Teljes verzió, ára 8 000 Ft

Sorozatszám: Nem szükséges

Szeretnél egy szokásos képből valamit különlegessé kihozni? A **Repligator**-t használva egyetlen egérgattintással is csodát tehetsz. A szoftver fogja a létező képet és egy úgynevezett Xform effektet alkalmaz rajta. Minden Xform beállításait módosíthatod manuálisan is, és csökkentheted vagy növelheted a képen történt változtatásokat. A **Repligator** hatalmas mennyiségű Xform-ot tartalmaz, mint például a színes fotók őregítése, amellyel vadonatúj képednek üttökopott, fekete-fehér jellegű kölcsönöz, vagy megnézheted a Warhol

Alkalmazd a legjobban tetsző Xform-ot képeiden, és tündét el még nyomtat is annak, hogy egy két VW-d van.

Tudod, mikor utoljára így nézett ki a képernyő, ki kellett cserélnünk a videokártyát...

Homepage beállítás, amely szinkalkálkással áraszja el a monitorodat.

A **PC Format** olvasói a **Repligator** 8-ra a szokásos 12 000 forint helyett most 8 000 forintért frissíthetnek. Ehhez el kell menni a <http://secure.emetrix.com/order/product.asp?PID=1188819&OID=25395&ID=>

Q&Q= címre, vagy küldhetsz egy e-mailt a ransen@nemo.it-re, ahol bővebb információval szolgálnak az akciónál. **PCF**

▶ **NEM TELJES A SOROZAT?**

AMI A POLCRÓL HIÁNYZIK

PC Format elmúlt számai megrendelhetők egységes, **1799 Ft/db (CD)** és **2299 Ft/db (DVD)** áron. Postaköltséget nem számítunk fel.*

*2001./16-os számtól.

Égészítsd ki a **PC Format** gyűjteményedet. Töltsd ki az adatlapot, és küldd el címünkre!

PCF26 2002. Április

Benne:

Processzor-
zasiás, Itt a
GeForce4, Virus-
történelem,
10 MP3 lejátszó
DVD/2 CD-n:
Cinema 4D SE,
FineReader 4,
NotePage 3.2,
Steganos II, Moto
Racer 3, Warrior
Kings...

PCF25 2002. Március

Benne:

Optikai tuning a
PC-n, 16 oldal
autóelektronika
melléklet, Hang-
szórók
DVD/2 CD-n:
Die Hard: Naka-
tomi Plaza,
Multiple Image
Resizer, Big Ben,
QuarkXpress 5
(béta)...

PCF24 2002. Február

Benne:

Törd fel az inter-
netet, MFD Szu-
pertieszt, Interjú
Kürti Sándorral
DVD/2 CD-n:
ConceptDraw,
Stay Connected,
DiskSanitizer,
Medal of Honor
(DVD-n), Mega-
race 3...

PCF23 2002. Január

Benne:

2002 - amivel
játszani fogsz,
PDA Szuperteszt,
WinXP telepítés
DVD/2 CD-n:
FIFA 2002, Dard
Core, Pontifex,
New York Race,
Rally Trophy,
AlanDV, Mogen-
ta II, LANTalk...

PCF22 2001. December

Benne:

Ideglélek, IG III:
Genesis, Nyom-
tató Szuperteszt,
Alapvető internet
DVD/2 CD-n:
Német Nyelv Ka-
lauz (DVD-n),
Amapi 4.15,
MP3 2000,
Tennis Masters,
Spider-Man...

PCF21 2001. November

Benne:

Keverj zenét pro-
fí módon, Szken-
ner Szuperteszt,
Windows XP
DVD/2 CD-n:
Angol Nyelv Ka-
lauz (DVD-n), 3D
GameMaker,
eJay 2 SE, Pat-
rician II, Netscape
4.5 Hun...

itt vágd el

IGEN! MEGRENDELEM A HIÁNYZÓ SZÁMOKAT!

Név _____
Írányítószám _____ Város _____
Utca/hsz _____
Telefonszám _____
Megrendelem a **PC Format** magazin alábbi számait _____

Az adatlapot az alábbi címre kérjük visszaküldeni:

United Média Lapkiadó Kft.
1021 Budapest Hűvösvölgyi út 54. III/1

A **PC Format** magazin megrendelhető még:
Telefonon: (1) 394 0016
E-mailen: pcfomat@pcfomat.hu
Interneten: www.pcfomat.hu

←install

➤**AZ E HAVI LEMEZEKEN**
Játékok / Alkalmazások / Segédprogramok

A LEGJOBB TELJES VERZIÓS PROGRAMOK ÉS A LEGÚJABB JÁTÉKOK

Két CD vagy egy DVD, a lényeg ugyanaz – elképesztő mennyiségű szoftver.

CD1 ALKALMAZÁSOK

**TELJES VERZIÓ
MUSIC MAKER 6**
A teljes Magix keverő-program, amellyel te is toplistássá válhatsz!

**TELJES VERZIÓ
REPLICATOR 6**
Alkalmazz torzításokat és szűrőket képeidre, és már kész is a modern művészet új remeke.

EZediaMX 2 Fantasztikus prezentációk gyorsan
Audio Converter 3 CD, MP3, WMA berhelés
3D Flash Animator Fejlessz Flash alkalmazást
Freeware Mi letöltjük helyetted
Erőforrások WinZip és még sokan mások
TrustToolbar
Ingyenes Internet Explorer kiegészítő
És még sok más...

CD2 JÁTÉKOK

**GOLF DEMÓ
TIGER WOODS 2002**
Ragadj ütőt a Sawgrass pályán és játszd végig három lyukat Tiger mellett.

**STAR WARS
STARFIGHTER**
Az Episode One sárga Naboo hajókkal teli univerzumában Rhys szerepét játszod.

C&C Renegade Többjátékos 3D mészárszék
Virtua Tennis Egy ausztrál szett
Warlords Battlecry II RPG és RTS keverék
Nascar 2002
A legújabb amerikai versenyszimulátor
Ultimate Ride Hullámvasút tervező
Red Ace Squadron I Világháborús repsim...
És még sok más...

4.7GbDVD

Minden, ami a 2 CD-n, és még sok más...

➔A LEGJOBB ALKALMAZÁSOK

DVD-VIDEÓ UFO

Csatlakozz te is a bolygót védő SHADO-hoz...

Music Maker 6 SE

Teljes zeneszerző-alkalmazás

Repligator 6 Módosítsd digitális képeidet

EZedia MX 2 Készíts bemutatókat gyorsan

Audio Converter 3 Variálj hangfájloiddal

3D Flash Animator Webes animációk

Sharewarek

Trust Toolbar

Ingyenes IE biztonságai kiegészítő

PDA szoftver

Palm és PocketPC alkalmazások

És még sok más...

➔A LEGFONTOSABB JÁTÉKOK

TÖBBJÁTÉKOS PÁLYA C&C RENEGADE

Egy kis stratégia, annál több akció.

Tiger Woods 2002

"En vagyok Tiger Woods!"

Star Wars Starfighter

Lezért a kalóznaknak

C&C Renegade

Többjátékos 3D mészárszék

Virtua Tennis Egy ausztrál szett

Warlords Battlecry II

RPG és RTS keverék

Ultimate Ride Tervezz hullámvasutat!

És még sok más...

**JÁTÉK EXTRAK
KIEGÉSZÍTŐK**
Pályák, skinek, patchek, modok (CD-n is).

ÚJ OMNIBOOK A HP-TŐL

A HP legsikeresebb notebookjának családja új taggal gyarapodott. A legújabb termékekről Kaiser Barbara, a HP PC és notebook termékmenedzsere mesélt nekünk.

Az Omnibook család legfrissebb tagja miben különbözik az elődeitől? És miben a konkurens termékektől?

Néhány szóban említeném csak, hogy mennyiben tér el az elődeitől az új típus. A teljesség igénye nélkül: új design (ezüst borító), multimédiás feature-ök, új Intel chipset és mobil processzor technológia stb., de hogy miben különbözik a konkurencia termékeitől? Arra most kevés az idő, hogy komplett versenytárs termékanalízist végezzünk, azt hiszem elég annyit mondani, hogy nem véletlenül vezet a HP magasán a hazai notebook piacon majdnem egy éve.

Milyen helyen szerepel az új Omnibook a HP termék-skáláján?

Az új termék az XE3 családot gyarapítja, mely ugyanúgy, mint a család többi tagja a SO-HO szegmens igényeit igyekszik kielégíteni, illetve az elvárásainak megfelelni. Úgynevezett All-in-one termék, azaz minden benne van, ami egy notebook-kal szemben alapigényként felmerülhet.

Elsősorban mely célcsoportnak készült a termék?

Ahogy már korábban említettem, ez egy ún. középkategóriás notebook, mely a kis és középvállalatok, illetve az otthoni felhasználók elvárásaival egyaránt találkozik az ár/teljesítmény viszony tekintetében; és persze ajánljuk mindazoknak akik egy megbízható mobil eszközre vágyanak, mely a legújabb technológiákat foglalja magába, elfogadható áron.

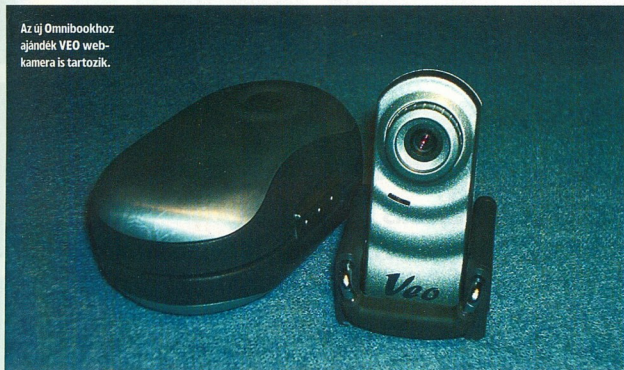
Milyen perifériákkal egészíthető ki az Omnibook?

A gép gyárilag úgy érkezik, hogy egy VEO gyártmányú webkamera van hozzá – csomagolva ajándékként, mely USB porton keresztül csatlakoztatható a laptophoz; továbbá CD író – DVD

Az új HP Omnibook F4725H.

Az új Omnibookhoz ajándék VEO webkamera is tartozik.

olvasóval felszerelt. Ezekon kívül természetesen csatlakoztatható bármely periféria hozzá USB porton (két szabad port áll rendelkezésre) vagy infrán keresztül.

Milyen technikai paraméterekkel rendelkezik az új Omnibook?

Pentium III-as processzor, mely 1.06GHz órajéllal. Intel 830MG chipsettel szerelt. A vinszesztere 30Gb-os melyhez 256Mb SDRAM tartozik (max. 1024Mb-ig bővíthető). 14" TFT kijelző, CD író – DVD olvasó, max 56 Kbps sebességű modem, hálózati kártya, max. 32Mb szabadon allokalható video memória teszi ideálissá a konfigurációt, melyen Windows XP Home operációs rendszer fut.

Mikortól kapható a hazai piacon? Mennyibe fog kerülni?

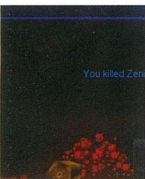
Már elérhető a HP forgalmazóknál, nettó 490 000 Ft-ért. (x)

VESZÉLYES JÁTÉKOK

Erőszakos játékok: ártatlan szórakozás vagy a társadalom összeomlásának alattomos előkészítői? Vajon tényleg igazi halál-esetekhez vezet a deathmatch? A *PCFormat* nyomozni kezd.

Tavaly november 29-én, csütörtökön a 8 éves Jose Iniguez halálos lövés érte, amelyet 12 éves bátyja adott le. A kaliforniai San Joaquinben élő fiúk éppen a nemrég befejezett *WinBack: Covert Operation* menetet folytatták élőben, amikor a kis Jose úgy döntött, hogy életszerűbbé akarja tenni a játékot. Így aztán belenézett a könyvespolc tetején álló

A számítógépes játékok mumusa: egyre gyakoribbá válik az ELSPA 18+ besorolás.

dobozba, amelyben meg is találta édesapjuk 25-ös kaliberű félautomata pisztolyát. A fegyverben nem volt tár, a csőben azonban még maradt egy lövedék. A bátyja elmondása szerint elvette tőle a pisztolyt, mert tudta, hogy veszélyes, közben azonban véletlenül meghúzta a ravaszt, a lövés pedig mellett talalta és halálosan megsebesítette Jose-t.

Nelida Stone helyettes sheriff a riporterek kérdésére tragikus balesetnek nevezte az esetet. Az ügyben azonban szerepelt egy számítógépes játék, és közvetlen összefüggés volt maga a program, és az azt követő tragikus esemény között: játszottak a számítógéppel, élőben is eljátszották a monitoron látottakat, Jose meghalt. Világos, hogy az erőszakos játékokat kell vádolni, igaz?

Nos, ha minden további nélkül hajlandók vagyunk figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy egy olyan programot indítottak el, amelyet a korhatáros korlátozás miatt a kezükbe sem vehettek volna, és a házban, ahol a két gyerek felügyelet nélkül játszott egy csőre töltött fegyver is volt, könnyű erre a következtetésre jutni. Főleg akkor, ha mindenképpen be akarjuk bizonyítani azt, hogy a számítógépes játékokban erőforduló erőszak rossz.

Húsz évvel ezelőtt a horrorvideók voltak az ügyesletes bűnbakok, őket okolták a társadalmi problémákért. Azelőtt pedig a televíziót, a filmeket, a könyveket, a színházat, a művészetet – még a zenét is. Kijelenthetjük tehát, hogy számítógépes játékok és az internet egyszerűen csak a legújabb célpontjai egyre inkább bűnbakkeresésre épülő kultúránknak? Ártatlan szórakozást jelentenek csupán, vagy tényleg van valami igazság abban, hogy szörnyű tettek elkövetésére indíthatják a kialakulatlan, befolyásolható fiatalokat? Vagyis röviden: tényleg a tüzzel játszunk?

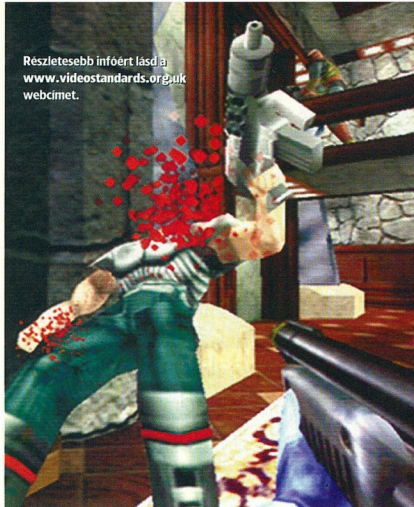
Sakk-matt

A legjobb játékok lényege mindig is a – néha meg lehetőségek sok halállal kevert – versengés és konfliktus volt. A legnagyszerűbb táblás játék, a sakk véres ütközetet dramatizál, amelyben kulcsszerepet játszik a királygyilkosság. Ne feledjük, hogy a sakk-matt szó szerint azt jelenti: „a király halott”.

Részletesebb infoért lásd a
www.videostandards.org.uk
webcimet.

KATEGORIZÁLÓS JÁTÉK

Mindnyájan láttunk már korosztályos jelöléseket a filmekben, a vidókazettákon és a játékok dobozában.

ELSPA 18+

A játék 18+ besorolást kap, ha a következők valamelyikét tartalmazza: szexuális erőszak vagy fenyegetés, meztelenség és erőszak keresztjeződése, erotikus vagy szexuális jellegű meztelenség, erőszak védtelen nők és gyerekek ellen; gyűlöletkeltésre alkalmas módon használt etnikai, vallási vagy nacionalista sztereotípiák vagy szimbólumok; droghasználat.

ELSPA 15+

A következő esetekben: burlított vagy nyílt szexuális ajánlattétel; izléstelen vagy nyílt meztelenség; folyamatos erőszak ember- vagy állatszerű szereplők ellen; ember- vagy állatszerű szereplők halálának vagy megsebesülésének életszerű bemutatása; szabados, szexuális-sal kapcsolatos kifejezések, istenkáromlás, dohányzás vagy alkoholfogyasztás propagálása.

ELSPA 11+

A játék 11+ besorolást kap, ha a következők

valamelyike megtalálható benne: szexuális tartalmú képek vagy utalások; meztelenség; erőszak ember- vagy állatszerű szereplők ellen; megáztatás; vér vagy belek; ember- vagy állatszerű szereplők halálának vagy megsebesülésének bemutatása; lelaszornyító, etnikai, vallási vagy nacionalista sztereotípiák; káromkodás; dohányzás; alkoholfogyasztás; fenyegető mozdulatok.

BBFC RATINGS (PG, 12 and 18)

Az ELSPA 18+ és 15+ kategóriába sorolt játékok a BBFC el kerülhetnek, amely – bár meglepően toleráns a kényes témaválasztással, a káromkodással vagy a meztelenséggel – kivágathatja vagy letiltathatja az erőszakos vagy veszélyes cselekedetek részletes bemutatását, az illegális droghoz használatának megjelenítését és a nyíltan ábrázolt szexuális aktusokat.

A számítógépes játékok története sem kevésbé gyilkos. Első világhírű képviselőjük a *Space Invaders* volt, amelyben védőrendszerek mögül ugráltak elő, hogy kilőjék a közeledő földönkívüli flotta hajóit. A lövöldözés maig jellemző vonása a számítógépes játéknak, ám ez igazából senkinek sem okozott problémát amíg a technikai fejlődés lehetővé nem tette a programozók számára, hogy első személyű nézetből jelenítsék meg a küzdelmet. A FPS-ek azelőtt sohasem tapasztalt módon vonják be a játékost a küzdelembe, a *Wolfenstein 3D* óta végbement grafikai fejlődés pedig egyre inkább elmosza a határt valóság és a virtuális valóság között. Miközben a *Wolfenstein* egyszerű bitmapjeit természet-

esen nehéz összetéveszteni a valósággal, a hamarosan megjelenő *Soldier of Fortune II* – amely a két éves *Quake III Arena* engine-t használja – várhatóan újabb vitákat kavart a GHOU2 sebességmegelőítési rendszer miatt, amely lehetővé teszi, hogy minden eddiginél véresebben végezzük ki a valósághű külsővel megadott ellenfeleket. Hamarosan lehetőséggé válik az öldöklés fotorealisztikus megjelenítése, és biztosan lesznek olyanok, akik a végsőig kiaknázzák ezt a lehetőséget.

Üsd el és fuss

Valójában azonban a csúcsmínőségű grafika sem feltétlenül szükséges összetevő. Emlékeztet a

Grand Theft Auto-ra? Mivel hamarosan kijön egy újabb, már most hírhednek számító PC-s folytatás, biztosak vagyunk abban, hogy nem felejtettük el. Bár a felülnézeti ábrázolás már a megjelenéskor korszerűtlennek számított, a játék mégis hatalmas mediabotrányt kavart, igaz ugyan, hogy ez részben Max Clifford PR gurúnak volt köszönhető. Még 1998-ban mesélte el nekünk, hogy a következő szöveggel kereste fel a legnagyobb lapokat: „Kijön egy játék, amelyben autókat kell lopni és rendőröket kell elgázolni. Mi lenne, ha undorítónak állítanánk be?” Az válaszoltak: „Persze, tökéletesen egyetértünk.” A GTA, amelyet GLSPAT erőfeszítéseinek köszönhetően pellengetre állított a sajtó, gyorsan bestsellerré, és egy azóta is folyamatosan gyarapodó sorozat megalapítójává vált, miközben az eredet és a folytatások miatt autópástra és rendőrvadászatra induló, befolyásolható fiatalokról szóló cikkeket feltűnően hiányoznak a bulváriapapokból.

Miközben a játékok többségeben van valamennyi halál és pusztítás, csak néhány válik hírhedté. Az 1980-as években a *Barbarian* gyorsított fel igazán a bulváriaport újságíróinak pulzusát – a fejlesztő cég kiemelte az átlagos verekedős játékok sorából, és kivívta számára a „járásadalomra vezélyes” státust. Az elmúlt évtizedben a médiát

A VALÓ VILÁG

Az erőszakos játékok hatását vizsgáló tanulmányokkal nincs semmi baj, néha azonban alaptalan vádak is érik a játékok programokat.

MICHAEL CARNEAL

1997. december 1-én Michael Carneal, a kentuckyban található Heath High School első diákja nyolc osztálytársát sebesített meg az iskolában, akik közül hárman meghaltak. 25 év börtönre ítélték a szabad lábra helyezés lehetősége nélkül, miközben a három áldozat szülei 30 millió dollár perelték be a szörökasztóipart azon a jogcímre, hogy Carneal tettét a *Doom*-hoz és a *Quake*-hez hasonló játékok, és a *Korsárabada naplók*-hoz hasonló filmek váltották ki. A vádiratban, amelyet 2000. áprilisban vetett el a bíróság, többek között az id Software is a vádlottak között szerepelt.

A TRENCHCOAT MAFIA

A Columbine Középiskolában 1999. április 20-án lezajlott hírhedt mészárlás sokkotta a világot, főleg amikor kiderült, hogy a 13 halott életét két di-

ák, Dylan Klebold és Eric Harris ottlotta ki. A naplók, amelyekből kiderült, hogy további 500 gyilkosságot terveztek, hogy aztán hidegvérrel előreléptével elraboljanak egy repülőt és New Yorkba zuhanjanak vele, még megdöbbenőbbé tette az esetet. Az 5 millió dolláros kártérítési per, amelyet az áldozatok szülei tavaly áprilisban kezdeményeztek, már korántsem okozott akkora meglepetést. Az id neve ismét felmerült: az elkövetők láthatóan elvakult *Doom* rajongók voltak. Idézett a keresetből: „A rendkívül erőszakos videójátékok és a fiúk hihetetlenül mély rajongása, a játékok használata és a tőlük való függés, valamint az elkövetők személyiségének egy- másra találasa nélkül a mészárlás nem következett volna be: ” Todd Hollenshead, az id képviselője így vá-

laszolt a vádakra: „A kentuckyi ügyhöz hasonlóan a vádak most is nélkülöznek minden alapot, és mindent meg fogunk tenni álláspontunk védelmében.” Az úgy ma is folytatásban van, bár a fenti esettel való egyezési miatt a bíró valószínűleg ezt a keresetet is elutasítja majd.

A *Quake III* miatt még nem indult per: ami késik nem múlik.

A Resident Evil sorozatot az azonos címet viselő hírhedt horrorfilmek ihlettek.

elkényeztetta a kínálat, mivel minden évben felbukkant egy-egy új program, amelyet megvadhóhattak azzal, hogy rossz hatással lesz a játékosokra. A *Mortal Kombat* digitalizált grafikája és brutális küzdelem befejező mozdulatai, a *Wolfenstein 3D*-s náciak; a *Doom* fenyegető hangulata a deathmatch első felbukkanásával; az ártatlanok felesleges megszárlása a *Postal*-ban; rajzfilmszerű autópálya a *GTA*-ban; a *Kingpin* káromkodással fűszerezett bandaháborúja – mindig akad valami, amin a média felhúzhatja magát. De vajon tényleg van konkrét bizonyíték arra, hogy ezek, vagy valamelyik másik játékok rossz hatással van a játékosokra?

Gyilkos tanulmányok

A számítógépes játékok hatásait vizsgáló tanulmányok sajnos korántsem jutnak ugyanarra a végköveteltetésre. Az eredményekből mindenesetre ki rajzolódik egy vonulat, amely szerint a kisgyerekek agresszívebben viselkednek miután a számítógépeket játszottak. Egy 1995-ös kutatás, amelyben 60, hét és kilenc év közötti gyerek vett részt kimutatta, hogy azok, akik „gyakori fizikai agresszív mutató” programokkal játszottak kimutathatóan agresszívebben viselkedtek azoknál, akik békés játékokat kaptak. Egy másik, korábbi kutatás bebizonyította, hogy a kisgyerekek hajlamosak az éppen azelőtt játszott program szereplőit utánozni, és az erőszakos játékok nagyobb valószínűséggel váltanak ki agresszív viselkedést az erőszak nélkülieknél.

Ahogy a gyerekek egyre idősebbé válnak, a ta-

>>A 8-14 éves gyerekekkel foglalkozó kutatások többsége szerint azonban az erőszakos játékok egyáltalán nem eredményeznek agresszívebb viselkedést.

nulmányok egyre nehezebben tudnak összefüggést kimutatni az erőszakos játékok és az erőszakos viselkedés között. Egy érdekes, 84 10-12 éves gyerek viselkedését vizsgáló tanulmány szerint miközben a lányok agresszívebbeké váltak az erőszakos programoktól, a fiúk esetében nem lehetett ilyen összefüggést kimutatni. A 8-14 éves gyerekekkel foglalkozó kutatások többsége szerint azonban az erőszakos játékok egyáltalán nem eredményeznek agresszívebb viselkedést; egy 1985-ös kutatás eredménye szerint kifejezetten megnyugtató hatásuk van – a tudósok annak a meggyőződésüknek adtak hangot, hogy a számítógépes játékokkal kapcsolat aggodalmakat a szülők gerjesztik.

A játszótéri agresszívítás egy dolog; mi a helyzet azonban azzal a gyakran hangoztatott kijelentéssel, amely szerint a számítógépes játékok bűnözéshez vezetnek? Nos, az állítást erős bizonyítékok helyett csak mementóndák támasztják alá. Jessica Harris, a brit Belügyminisztérium kutatója tavaly kiadott egy beszámolót, amelyben számos, a játékok gyerekek-

Látjáték? Az erőszakos játékok megnyugtató hatásuk. A fíccók teljesen kifejezték a relaxálástól.

Az eredeti *Grand Theft Auto*: a folytatás ugyanúgy az újságok címlapjára került, mint 1998-ban az első rés.

Veszélyes játékok

BOTRÁNY!

Azért nem csak a játékokról van szó. A művészetek már több száz éve sokkolják az embereket.

Pat Prosser

COP KILLER

Amikor Ice T a *Body Count* nevű csapattal elkezdett heavy metal zenét játszani, *Cop Killer* című számuk az azonos névű bűnözői albumról hatalmas botrányt kavart. A szám egy afroamerikai történetet mesél el, aki a *Rochey King* esetét bosszút állva több négyen rendőrtisztet. A felbőrözött miatt a kiadó, a *Sire Records* kénytelen volt levenni a számról a lemez második kiadásáról, és kicserélni egy szöveges felvételre, amelyen Jello Biafra, a *Dead Kennedys* korábbi énekese, szólásszabadságot küzdő aktivista beszél.

GÉPNARANCS

A hírhedt Anthony Burgess regényéből készült bandaháborúkról, rablásról, nem erőszakról és a főszereplő Alex és társai által elkövetett mindenféle hasonló cselekedetről szóló *Stanley Kubrick* filmről feltételezhető volt, hogy botrányt fog kavarni, az elkészült mű azonban kicsit még túl is lőtt a vára-kozosokon. Az erőszakosok halálra váltak, néhány szí- nészt azonosítottak a szerepével és a nyitl utcán zaklatók ötlet, Kubrick pedig halálos fenyegetéseket kapott, amelyeket annyira komolyan vett, hogy megtiltotta a film angliai forgatását. A tilalom egészen a rendező haláláig fennállt.

Kozul

AMERIKAI PSYCHO

Kévs könyv az olyan mélyre a romlottság bugyriba, mint *Bret Easton Ellis* hírhedt műve. Az *Amerikai Psycho* – a '80-as évek státuszmagasszállott yuppie-világának szatírája – az idő legnaposabb részében *Pat Bateman* kiváltságos életének állandóan ismétlődő, értelmetlen eseményeit mutatja be részletesen, miközben a könyv többi részében ré- műletes és eleven leírást ad a hős gyilkosságokkal teli titkos életéről. Azt gondolod, hogy a gyomrod már hozzáesztódott az ilyenhez? Az *Amerikai Psycho* erőteljesen fejjezetei után valószínűleg átélted a dolgot.

Köszöntünk a Harcosok klubjában!

Mennyire kell komolyan venni az erőszakot a játékokban? Íme két vélemény, ki melyik táborhoz tartozik...

A vörös sarokban: Mike Rawlinson az ELSPA-tól. Az ELSPA a Video Standards Councilal együtt 1993 óta foglalkozik a számítógépes játékok korosztályos besorolásával.

Milyen különbséget jelent, hogy játék aktív, és nem passzív tevékenység?

Szerintem hatalmas a különbség. Mivel az emberek interakcióba kerülnek a játékkal, kisebb a valószínűsége annak, hogy teljesen elvesztik a kapcsolatot a valósággal – bár jobban bevonódnak, ez inkább a játék, és nem a fantázia szintjén történik. A dolog olyan, mint amikor a gyerekek indánosdit játszanak. Tudják, hogy játszanak, ha viszont a TV-t nézik a sötét szobában, sokkal könnyebben felfüggesztenek a hitetlenkedésüket, és elhinnék, hogy tényleg az esemény szereplői.

Vajon a játékokban fellelhető stílizált erőszak tényleg közömbössé teszi az embereket a valódi erőszakkal szemben?

Nem hiszem. Éppen elég valóságos erőszakot látnak, megsemm válnak közömbössé. Az esti híradó másról sem szól. Az emberek ma sem főleg a játékokban

szembesülnek az erőszakkal.

Elegendő védelmet jelent a jelenleg létező besorolási rendszer?

Azt hiszem a kategorizálási rendszer nagyon erőteljes, feltéve ha vásárlók tényleg használják. A helyére raktuk a szükséges információt ahhoz, hogy a vásárlók meg-hozzák a megfelelő döntést – ha ők is akarják.

Vajon a játékok csak a legújabb bűnbakot jelentik akkor, amikor a gyerekek valami igazán gonoszat művelnek egymással?

Valószínűleg igen, bár azt hiszem manapság alább-hagy a vádaskodás. Nemrégiben megjelent egy jelentés egy tízéveséről, aki közremegéses betegséget kapott a vibráló kontrollertől, de csak két telefonhívásunk volt az ügy kapcsán. Azt hiszem a játékra jöngök ma már nem számítanak rosszfiúnak – legalábbis Európában már nem.

Miért kevésbé elfogadható egyetlen ember halála annál, amikor a Cív-ben egy atombomba felrobbantásával tömegeket pusztítottak el?

Valószínűleg azért, mert az emberek jobban azonosulnak az egyénnel. Hallottam egy viccet: George Bush

bermeg egy bárba és egy fickó azt kérdezi tőle: „Hallottam, hogy fel akar robbantani 14 millió afgánt és egy bicikliző pasast; miért pont a bicikliző?” „Látják? – válaszolja Bush – Megmondtam, hogy az emberek a biciklisre fognak koncentrálni, és nem fogja érdekelni őket a 14 millió afgán.” Erősebben azonosulunk az egyénnel, mint a tömeggel. Individualista társadalomban élünk, bár az okok között az emberek özöne is ott van.

Mennyire jogos egyetlen tényezőt vádolni a fiatalok erőszakát?

A játékok könnyű célpontot jelentenek, és nem kell a mélyben fekvő okokat vizsgálni. A társadalomnak végső soron komolyan kell vennie a felelősséget, de nagyon könnyű valaki mást vádolni a saját hibáinkért: fel kell állnunk és el kell számolnunk azzal, amiért felelősek vagyunk.

És végül: mennyire kell komolyan venni az erőszakot a játékokban?

Nem hiszem, hogy túlságosan komolyan kellene venni, hiszen végső soron játékokról van szó. Nem szabad elfelejteni, hogy a legerőszakosabb játékokat csak felnőttnek ajánljuk, és hogy a célközönség képes a döntéshozásra: meg tudják különböztetni a jót a rossztól.

Mary Whitehouse nyomdokain

Most lássuk mit mondanak azok, aki szerint a játékok túl messzire mennek.

A kék sarokban: John Beyer, a MediaWatch-UK igazgatója. A korábban Hallgatók és Nézők Nemzeti Egyesülete névre hallgató MediaWatch szervezetet a néhai Mary Whitehouse alapította a média tisztességes viselkedését folytatott küzdelem jegyében.

Milyen különbséget jelent, hogy játék aktív, és nem passzív tevékenység?

A játékok többségével az a baj, hogy erőlködés közömbös térbe visznek minket, ahol a fő cél az ellenfél elpusztítása. Így aztán a játékosok agresszivitási szintje megnő.

Vajon a játékokban fellelhető stílizált erőszak tényleg közömbössé teszi az embereket a valódi erőszakkal szemben?

Minden erőszakos szórakozási forma közömbössé teszi az embereket, és ha valaki a rajgája válik a számítógépes játékoknak, meggyőződéseim szerint tényleg közömbössé válik a valódi erőszakkal szemben és sokkal kevésbé lesz képes megdöbbenni. Ami nem jó,

mert így mindennapivá, elfogadottá válnak az erőszakos cselekedetek – a számítógépes játékok felerősítik ezt az érzékeltetné válsági folyamatot.

Elegendő védelmet jelent a jelenleg létező besorolási rendszer?

Nem hiszem, hogy a besorolási rendszer vagy módszer igazi védelmet jelent a gyerekek és a serdülők számára. Eddig csak minimális hatások volt annyiban, hogy valamennyire felhívták a szülők figyelmét a veszélyre, de a jelek szerint a kategorizálás elsősorban a játékapar érdekét szolgálja, és nem a gyerekeket, a serdülőkét vagy végső soron a társadalmot.

Vajon a játékok csak a legújabb bűnbakot jelentik akkor, amikor a gyerekek valami igazán gonoszat művelnek egymással?

Véleményem szerint a média nem tekinthető ártatlan kívülállónak amikor a társadalomban folyó események befolyásolásáról van szó, és nem értek egyet azzal a bölcsességgel sem, amely azt mondja, hogy ne lőj a hirvőre. Jelen esetben a hirvő a bűnös valamennyire, hiszen szerepe van az irányelvek kialakításában, főleg a szórakoztatóiparban, amelynek a nép-

szerűség és a minél több pénz megszerzése a lényege, függetlenül a következményektől.

Miért kevésbé elfogadható egyetlen ember halála annál, amikor a Cív-ben egy atombomba felrobbantásával tömegeket pusztítottak el?

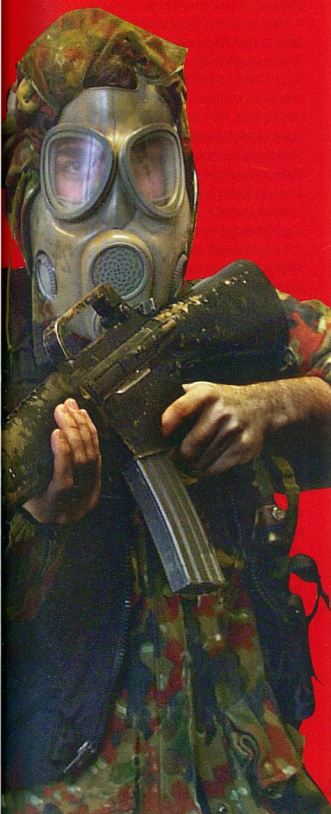
Azt hiszem tényleg van ilyen megkülönböztetés, azonban a halál, a zűrzavar és a gyilkolás középontba helyezése a játékokban rossz dolog, akár egyetlen ember, akár tömegek pusztulásáról van szó. Nem szükségeszerben gondolom azt, hogy egyetlen ember közelharban elszennvedett halála rosszabb a népiatásnál.

Mennyire jogos egyetlen tényezőt vádolni a fiatalok erőszakát?

Nem hiszem, hogy jogos; számos hatás létezik, amelyek egyszerre vezetnek zűrzavarhoz. Globális problémáról van szó, és hiszek abban, hogy a globális mediának hatása van a globális társadalomra. A különbséget a szórakoztatóiparban jelen lévő erőszak merteke és aránya jelenti.

>>>A célközönség képes a döntéshozásra és meg tudják különböztetni a jót a rossztól.

re gyakorolt hatásával foglalkozó tanulmányt elemzett, amelyek közül csak kettő hozta kapcsolatba a játékokat a bűnözéssel. Egy 1987-es kutatás, amely 100 15 és 21 év közötti elítélteket érintett ki-mutatta, hogy közülük 60-an játszanak rendszeresen. A kutatás (amelynek célja valójában a szerencse- és számítógépes játékok, valamint a bűnözés összefüggéseinek feltárása volt) a játékosokat két csoportra osztotta: a bűnözőkre, akik loptak, hogy szenvedélyüknek hódolhassanak, és azokra, akik nem. A tanulmány legfontosabb meg-állapítása szerint a bűnöző típusú játékosok fiatalab-bak, fiatalabb korban kezdtek játszani és gyak-rabban ülnek le a gépek elé. Mivel azonban csak az összes megkérdezett 13%-ának eredményeit dolgozták fel, nehéz messzemenő következteté-seket levonni az eredményből.

Egy másik, 1984-es tanulmány erős kapcsola-tot mutatott ki a számítógépes játékok és az ag-resziv bűnelkövetés között, bár Jessica Harris meg-jegyzí, hogy az eredmények kétséges értékűek. A kutatási kizárólag 16-17 éves, egy helyen élő fi-úkra korlátozódott, a válaszadók pedig azok voltak, akik feladóták az iskolai szünetüket a kitöltés ér-dekében, ráadásul a kérdőív a diákok saját becsléseire hagyatkozott játékos szokásaikkal, iskolai teljesít-ményükkel, önbizalmukkal és a feltételezett stress-zses helyzetekre adott reakcióikkal kapcsolatban.

Ha az erőszakos játékok serdülőkre és fiatal fel-nőkre tett hatását vizsgáljuk, vegyes eredmé-nyeket kapunk. Két amerikai kutatás, amelyeket Dr. Craig Anderson, az Iowai Állami Egyetem pro-fesszora végzett 1996-ban és 2000-ben amerikai egyetemisták körében azt mutatta ki, hogy az erő-szakos játékok agresszívebb viselkedéshez vezet-nek. A 2000-es tanulmány arra is rámutatott, hogy az agresszív alkatú fiatal férfiakat nagyobb valószí-nőséggel befolyásolják az erőszakos játékok, vala-

“Ismét megjelent egy megkérdőjelezhető tanul-mány. Vannak, akik meg sem állnának a fegyvervi-selés teljes betiltásáig.”

NRA COMMENT

mint arra, hogy a számítógéppel folytatott játék ala-csonyabb tanulmányi átlagot eredményezhet.

Egy másik, ennél aggasztóbb tanulmány, amely tavaly jelent meg Japánban, a papirkosárhoa hajítja azt az elméletet, amely szerint az erőszakos játékok erőszakos viselkedésre buzdítanak, és ehelyett azt állítja, hogy a számítógépes játék akadályozza az agy fejlődését, és ezzel agresszívebbé teszi az em-bereket. A Thoku Egyetemen dolgozó Ryuta Kawashima professzor kutatócsoportja két tizen-éves csoport agyi aktivitását mérte – az egyik cso-port tagjai egy Nintendo géppel játszottak harminc percig, míg a másik csoportba tartozók egygyű számokat adtak össze. A játék kizárólag az agy lá-tással és mozgással kapcsolatos központjait inge-relte, miközben a matematikai feladat a frontális le-benyit készítette munkára, amely többek között az önuralomért is felelős. Kawashima professzor sze-rint a játék határlatja a frontális lebeny fejlődését, ami csökkenti az antiszociális viselkedés kontrollá-lásának képességét.

Vannak aztán igazán különös tanulmányok is, például az, amelyet 2000. decemberében adott közre az amerikai Violent Policy Center azzal az ál-lítással, hogy az amerikai fegyveripar erőszakos já-tékokat – többek között *Soldier of Fortune* – hasz-nál arra, hogy a termékeit a fiatal korosztályoknak reklámozza. A szerzők szerint „A fegyveripar ezzel

Ne féj attól, amit nem látsz: a Duke Nukem Forever még mindig nem jött ki.

NE MONDD EL A MAMÁDNAK

Tényleg be kellene tiltani ezeket a beteges progikat? Az itt felsorolt gonosz játékok gyakran nem is olyan rosszak, amilyenek az emberek hiszik.

Barbarian

A régi idők Spektrum és C64 slágere. Mivel rémisztette halálra az embereket?

Egy jól irányzott fej-szecsapással lenyeshettük az ellenfél fejét, amelyet aztán egy kis troll kirugdosott a küzdőtérrel. Sajnos a *Barbarian* – egy egyébként eléggé alapszíntű veredéskes játék – ennél nem is tudott többet. A hírnév elég volt egy folytatásra, de aztán az egészt elnyelte a felesleges homály.

Mortal Kombat

Végezz velem!

A *Mortal Kombat* nagy vitát kavart, részben mert a harcosok digitálisan emberek voltak, ami elmosta a határt a virtuális és a valóság között, részben a véres befejező mozdulatok miatt (például az ellenfél hátgerincének kitépése), de főleg mert digitálisan emberek hajtottak végre egymás ellen véres befejező mozdulatokat. A folytatások káprázatosan mulatságos befejező mozdulatokat hoztak („Friendship!”) – mi mégis a gerinc-kitépés mellett maradtunk.

Grand Theft Auto

Autókat lopunk,

amelyekkel aztán elgázolhatjuk a gyalogosokat. Ez volt az a játék, amely eddig a leg többször került fel a világ bulvárlapjainak címlapjára. A bulvárlapok azonban egyáltalán nem térték ki arra, hogy a *GTA* rendőrsége borzasztóan kemény – egyetlen véletlenül elütött járókelő, és máris legényi zsaru szegődik a nyomunkba, kevés esélyt hagyva a menekülésre. A bűn talán kifízetődő, a vadulás azonban semmiképpen.

Kingpin

A *Xatrix Quake 2* motorra épülő, csuklyás fickók bandaháborúit elmesélő játéka a felolts többek között a

legtöbb káromkodással megpakolt PCFormat számért. Gusztustalan, kisszerű erőszakot mutat be szemléletes módon, és a nyelvezete sem visszafogott. Maga a játékelmény azonban nem emnyire erőteljes, így aztán a *Kingpin* nem bontakoztatta ki a benne rejlő lehetőségeket. A *Xatrix* viszont nevet változtatott, átnevezték Gray Matterre, és a *Return to Castle Wolfenstein*-nel törlesztette az adósságait.

A vitákat kiváltó *Soldier of Fortune*: áraboljunk egy kicsit.

halálos termékek, virtuális változatát adja a gyerekek kezébe, akinek még nem engedélyezett a fegyverek megvásárlása, és a hagyományos marketingeszközökkel nem elérhetők.”

A National Rifle Association a következőket javasolta a vadvakra: „Ismét megjelent egy megkérdőjelezhető igazságtartalmú tanulmány olyan emberek tollából, akik még sem állnának a fegyverviseles teljes betiltásáig.”

Nemzetközi helyzet

A fegyvervásárlási jog korlátozásának kérdése szerencsére csak a tengeren túl okoz vitákat: a mi alkotmányunkban nem szerepel a fegyvertartási jog, és hazánkban nem is alakult ki olyan erős kultusza a löfegyvereknek, mint az USA-ban. Európában mindenki lelkesen fogadja a puskákkal megpakolt játékokat – a távol-keleti küzdősportokkal azonban

teljesen más a helyzet. A 3D Realms *Shadow Warrior* című, egyébként tucatszintű FPS-ének angliai kiadásából például el kellett távolítani a shurikeneket. A puskák jöhetnek, a dobócsillag nem. A BBFC a közelmúltig hihetetlenül érzékenyen reagált az ilyen típusú eszközökre, olyannyira, hogy Bruce Lee *Sárkány színe lép* című filmjének angliai plakátjáról el kellett tüntetni a nuncsukakat, a nuncsukos küzdelem jeleneteit pedig teljes egészében kivágták. Ma már ismét a helyükön vannak, így aztán talán a játékok szűrése is nyugodtabban történik majd, bár emiatt remélhetőleg nem kerül sor olyan szerencsétlen promóciós kampányokra, amint amilyen a '80-as évek végén a System 3 kísérte a *Last Ninja 2* piacra dobását, amikor gummi shurikeneket csomagoltak a játék dobozába. Hiába volt gumból, ettől még nyugodtan meg lehetett volna vele vakítani valakit.

A játékok piaca nemzetközi, az elkészült termékekre azonban a nemzeti törvények vonatkoznak, ami nagymértékben megnehezíti a fejlesztők és a kiadók dolgát. Bízra helyzet alakul ki, amelyben Nagy-Britanniában az egyik játékot például a BBFC szerint értékelik, a másikat az ELSA alapján. Így aztán a *Return to Castle Wolfenstein* borítóján ott a BBFC 15-ös minősítés, miközben az *Alien vs Predator* ELSA 15-öt kap. Miert van ez így?

Az ELSA (European Leisure Software Publisher's Association) értékelési rendszert 1993-ban állították fel a Video Standards Council által egyetértésben, és mai napig ez a meghatározó annak eldöntésére, hogy egy játék mely korosztályok számára ajánlott. Azok a játékok azonban, amelyek „15+” vagy „18 alatt” minősítést kapnak, automatikusan átkerülnek a VSC-hez, amely aztán eldönti, hogy szükséges-e a BBFC bevonása. Erre nem kerül sor gyakran, a megjelenő játékoknak kevesebb mint 6%-a kerül a BBFC elé minősítésre.

Németországban még ennél is bonyolultabb a kategorizálás: az Unterhaltungssoftware Selbstkontrolle (USK) hasonló szerepet tölt be, mint az ELSA, de a játékokra a törvény előírások is hatással vannak. A kendőzetlen erőszakot bemutató játékok forgalmazását be lehet tiltani, a náci jelvények használata pedig tilos. Emiatt számos játékot teljesen át kell dolgozni a németországi megjelenés előtt – a legutóbbi példa a *Return to Castle Wolfenstein*

volt, amelyből az összes náci utalást eltávolították, és BJ Blazkowicz ellenfelétől egy gonosz kultusz híveit, a Farkasokat jelölték ki.

A német jogi szabályozástól eltekintve az ipárgálalt alkalmazott életkori korlátozások nagy vonalakban egész Európában megegyeznek, ezért az ELSIPA jelenleg egy páneuropai kategorizálási rendszer kidolgozásán fáradozik.

A USA-ban az Entertainment Software Ratings Board tölt be az ELSIPA-éhoz hasonló szerepet, miközben az erőteljesebb tartalmú játékok vagy a Mature (17 éves kor felett) vagy az Adult Only (csak felnőtteknek) besorolást kapják. Az adatbázisban szereplő 3213 PC-s program közül mindössze 11 tartozik az utolsó kategóriában (mindegyik nyíltan szexuális tartalma miatt), miközben 275 kapott Mature minősítést – köztük az FPS termsz java. Érdekes azonban megjegyezni, hogy a Harvard School of Public Health tavaly publikált jelentése szerint az ESRB E (hat éves kor felett) korlátozás nélküli ajánlott) megjelölést viselő játékok 60%-a szándékos erőszakra buzdított, vagy pozitív megerősítést adott a játékosnak a szereplők meggyilkolására vagy megsebesítésére.

Hogy még jobban megcsavarjuk a dolgot: Japánban, ahol világviszonylatban a legalacsonyabb a szexuális tartalom aránya, még csak nem is hallottak cenzúráról vagy kategorizálásról, és bárki hozzáférhet a nyílt erőszakot vagy szexualitást tartalmazó játékokhoz.

Kiengedni a gőzt

Ha a játékok negatív hatásával kapcsolatos bizonyítékok zavaróak, mi a helyzet pozitív hatásokkal? Egy 1985-ös tanulmány arra az igazságra következtetett, hogy a számítógépes játék, segít a felnőtté válással járó konfliktusok kezelésében, és az agresszió levezetésében. Másrészt fogalmazva, a játékok hasznos katarziszforrások. Nehéz napod volt? Ha hazaszérsz ne a kutyába rúg egy nagyot – inkább nyomulj egyet a jó öreg QuakeIII-mal. Sokkal jobban fogod érezni magad utána.

Egy 1989-es tanulmány alapján még azok számára is van esély, akik a számítógépes játékon kívül semmivel nem foglalkoznak. A szerzők megállapításai szerint a fanatikusok – bár gyakran félreismerik őket – valójában nagyon intelligensek, megfelelően motiváltak, jobban tanulnak az iskolán, akik nem játszanak, és nagyobb valószínűséggel mennek egyetemre és kerülnek magas pozícióba.

Sajnos tény, hogy az erőszakos játékok káros hatásaira több bizonyítékot hoznak a különböző kutatók, mint a pozitívakra; a nem-negatív végkövetkeztetések többsége mindössze azt állapítja meg, hogy az erőszakos játékoknak nincs hatása az emberekre. Nem túl igazalmas konklúzió – sokkal egyszerűbb azokra az eredményekre koncentrálni, amelyek az átlagos játékok borzalmas hatásairól szólnak.

Goranga!

De vajon tényleg olyan rossz akár a legerőszakosabb játék is a többi műfajjal összehasonlítva? A legfontosabb különbség az, hogy míg a játék aktív tevékenység, a többi műfaj alapvetően passzív. A GTA-ban te vagy az, aki legyáulja a krisnásokat, miközben a többi média esetében csak figyeled, ahogy megtörténik a dolog.

Ha azonban jobban átgondoljuk a helyzetet rájöhettünk, hogy még a legvadabb játékok is elég pe-

Sin: egy újabb régen elfeledett, félig-meddig erőszakos lövöldözős, amelyen senki sem háborodott fel.

helysúlyúak. A legrosszabb amiben részt vehetünk egy véresebb gyilkosság, miközben a moziban, a videótevékenységben vagy a könyvesboltban sokkal kegyetlenebb dolgok akadnak. A TV, a filmek, a könyvek, a színház, de még a képzőművészet is jóval szörnyűsebb lehet a játékoknál. Mindegyik foglalkozhat olyan témákkal, amelyeket a fejlesztőházak soha nem mernének elővenni. A teljesen törvényes művészeti formákban hosszú idő óta bukkannak fel szorongató jelenségek, nemri erőszak, kínzás és mindenféle hasonló, és az embereknek általában a szeme sem rebben. Az erőlköcszős csak akkor lendülnek támadásba, ha a gonosztevő nézőpontja kerül a középpontba. Pontosan emiatt robbant ki a vita az elmúlt évtizedben az olyan filmek kapcsán mint a *Reservoir Dogs*, a *Henry: Portrait of a Serial Killer* és a *Man Bites Dog*.

A könyvek még ennél is nagyobb szabadságot élveznek a horrorisztikus események bemutatásában, és az ezzel kapcsolatos törvényi szabályozás hiányában bárki hozzáférhet akár a legszemléletesebb és legfelkavaróbb művekhez is. Egy 14 éves serdülő elméletileg nem játszhat a *Return to Castle Wolfenstein*-nel, ám minden további nélkül beszélgethet a helyi könyvesboltba, ahonnan aztán az *Amerikai Pszichóval* vagy a *Szodoma 120 napjával* a hóna alatt sétálhat ki.

Erőszakos vég

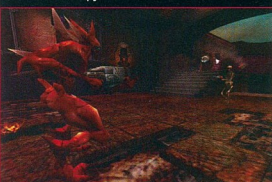
Elmondhatjuk tehát, hogy sikeresen túléltek a többi média által közvetített szörnyűségeket, miközben ilyen szempontból még a legerőszakosabb játékok sem érnek a többi művészeti forma közelébe. Igen, tényleg léteznek a számítógépes játékok ártalmas hatásával foglalkozó tanulmányok, de ha közelebbről megvizsgáljuk őket kiderül, hogy számos kutatás-módszertani hibát vétenek.

Amennyiben a játékokkal kapcsolatos szigorú szabályozásnak a gyerekek védelme az oka, az intézkedések nem a megfelelő részvételt célozzák. Elvgre a szülők dogja gondoskodni arról, hogy a gyerekek ne játszanak nem nekik való programokkal, nem igaz? Visszatérve a cikk kiindulópontjához: vajon ki az igazi felelős Jose Iniguez tragikus haláláért? Nem a játék hagyott csőre töltött fegyvert a házában.

Azt sem szabad elfelejteni, hogy minden idők legtöbb példányban eladott játékprogramja a teljesen erőszakmentes és unalmas *Myst*. Ha az az erőszak alternatívája, mi inkább a *Quake III* mellett maradjunk. **PCF**

MENNYIRE VAGY ERŐSZAKOS?

Négy jelentős művet értékelünk a halottak számának alapján.

Quake III Arena

Az id deathmatch alapművében a titokzatos vadgarok összegyűjtik minden idők legborzálósait, hogy a küzdelemben győzteskedhessenek. Mivel nem akarunk elveszíteni egy harcost sem, a halottakat azonnal újáélesztik.

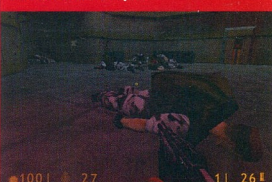
Halottak száma: Nulla

Space Invaders

Szegény támadók – kénytelenek folyamatosan, tömött sorokban roharni, miközben a földi űrhajó gerillákat tölthet be, hatalmas fedezékek mögől bukkannak, írva ki a szerencsétlen, kiszámítható idegeneket.

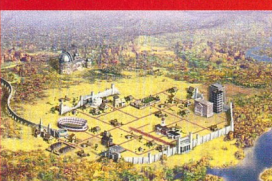
Halottak száma: Közepes

Half-Life

Rosszul sült el a csúcstechnológia kísérlet és rengeteg idegent telepíttek oda a kutatóközpontba. Gordon Freeman azonban elkezdti irtani őket. Amikor megerkezik a katonaság, őket is megöl. Aztán otthon támadja meg az idegeneket.

Halottak száma: Sok

Civilization

Az ember jó szándékkal telve, a világ megjobbítására törekedik, de a Civilé, de aztán kitor egy kisebb háború. Aztán még egy. Aztán jön az atomháború, amelyben milliók halnak meg kessébségi komplexusuk miatt.

Halottak száma: Apokaliptikus

10 CD- és DVD-
író az olcsótól
a drágáig

CD- és DVD-írók

Ha mindent floppyra mentene ki az ember, 40Gb adat alatt 3 víziló is megszakadna. Mit is tanácsolhatnánk: vegyél egy CD írórt!

Mindnyájan megérjük a pénzünket. Az a tény, hogy a XXI. században már nem nagyon viselünk fura háromszög alakú kalapot és nem hallatunk „Gyerünk Jim fiam!” jellegű kiáltásokat, még nem jelenti azt, hogy nem vagyunk kalózok és nem érdemeljük meg a lehető legrosszabb tengeri betegséget. Nekialhattok persze vitatkozni az adatok archiválásáról és a házi videók lemezzre írásáról, de pontosan tudjuk mit műveltek valójában. Csúnya dolog, nagyon, nagyon csúnya. Persze korántsem akarunk bosszúálló szellemet játszani – éppen ellenkezőleg. Barátságos kacsinással szemet hunyunk több mint gyanús másolási ténykedéseitek felett, és minden előlételeitől mentesen segítünk az új író kiválasztásával kapcsolatos legjobb döntés meghozásában.

Gyerünk Jimmy!

Kétségtelen tény, hogy a jó öreg kompakt disk korszaka lassan a végehez közeledik, a vég azonban még korán sincs olyan közel, hogy ne legyen minden gépben kötelező alkatrész a CD író. Bárhogy is nézzük, kevesebb mint egy zokni árát 650Mb adatot vagy 74 percnyi zenét tárolhatunk el – ez azért nem semmi. Ta-

val ráadásul igazi robbanás következett be ezen a területen, aminek a következtében manapság már nem nagyon lehet elképzelni egy új PC-t sem CD író nélkül. Széles a választék: külső vagy belső, IDE vagy SCSI, USB, USB 2.0 vagy FireWire, BURNProofs vagy BURNproof nélküli... Ráadásul itt a legújabb trónkövetelő, a DVD író, amelynek önmagában is több fajtája létezik. Mindezek láttán az ember legszívesebben szögbe akasztaná a fekete szemtapaszt. Még sincs ok a félelemre, Jim fiam. Itt vagyunk és segítünk eligazodni, biztos lehetsz benne, hogy a film végére az ideális íróval a kezében vitorlázhatsz bele a naplementébe. Gondolj úgy a dologra, mint egy elvesztett kincs megkeresésére, amely bár nem olyan csillogó, sokkal hasznosabb. Grr.

HP DVD-WRITER DVD100i

193 500 Ft Hewlett-Packard

Emlékeztek a Betamaxra? A felfutóban levő irható DVD-re való átállással jelen pillanatban az a baj, hogy túl korainak tűnik – a szabványok még nem alakultak ki teljesen. A HP masinája pedig valószínűleg még az igazi forradalom előtt eltűnik a sülyesztőben. Mivel három formátum verseng a piacért (DVD-R, DVD-RAM és DVD+RW) valakinek mindenképp veszítenie kell. A DVD+RW-nek pedig – bár sokkal praktikusabb a DVD-RAM-nál – nincs sok esélye a végső győzelemre.

Igazán kár, mert a DVD100i jól teljesít, és a DVD+RW viszonylag problémamentes formátum ha az ember a megfelelő szoftvert használja – akár még közvetlen másolás is lehetséges digitális vagy analóg videokameráról. Az egyre elterjedtebb DVD-R-től eltérően azonban nagy szoftvercégek sajnos teljesen elhanyagolják a formátumot, így aztán a HP-nak saját – egyébként kellemes – programját kell az íróhoz csomagolnia ahhoz, hogy egyáltalán lehetőséget teremtsen bármiféle DVD írásra.

A HP terméke CD írónak sem rossz, bár a sebessége nem haladja meg a szerény 12x-es tempót. Jól és csendesen dolgozik, nem érzékeny a használt alanyag minőségére, és nincs szüksége speciális driverekre ahhoz, hogy CD-RW módban működjön.

Attól eltekintve azonban, hogy egy olyan DVD formátumot használ, amely a nem túl távoli jövőben valószínűleg teljesen eltűnik, a DVD100i legnagyobb hibája az, hogy majdnem olyan ronda, mint egy 90 éves indiai trágyahordó.

PCFélelemény

➤ Egyszerű működés, (viszonylag) elviselhető ár
⚡ Ronda, a DVD+RW valószínűleg hamarosan eltűnik

„A DVD-s csillagos ellenére ez a monstrum nem kimondottan jó vétel. A DVD-R nagyon nyomul...”

75%

→Tények

Támogatott formátumok:

CD, DVD, DVD+RW, CD-R, CD-RW

Írás: 2,4x DVD+RW, 12x CD-R

Újrírás: 10x

Olvasás: 32x

BURNproof: Van

Buffer: 2MB

Csatolófelület: Belső IDE

Mellékelt szoftver:

A HP saját csomagja

Web: www.hp.com

	HP DVD-WRITER DVD100i 193 500 Ft.		PLEXWRITER 40/12/40A 51 600 Ft.
	IOMEGA CD-RW6402 N/A		PLEXTOR PLEXWRITER S88TU 84 200 Ft.
	IOMEGA PREDATOR CD-RW Nem kapható		SONY CD-R/RW MEMORY STICK N/A
	PANASONIC LF-D311 DVD-RAM/R 200 000 Ft.		YAMAHA CRW3200E-VK 36 300 Ft.
	PLEXTOR PLEXWRITER 24/10/40U 41 300 Ft.		YAMAHA CRW-70 N/A

IOMEGA CD-RW6402

N/A Ft Iomega

Modern minden az Iomegától, bár a mobil használatra tervezett Predatorhoz (lásd a következő oldalt) képest inkább az asztali gépek porfogó kiegészítőjének tervezték. Igazi szörnyeteg: csúnya, tömörsé, filléres vacaknak tűnik és hihetetlenül nagy. Esztétikai értékét tekintve kb. egy, a monitor mellé helyezett viharvert kerti törpével vetélkedhet. Kárpótulás viszont megfelelő sebességet kínál (bár most már léteznek 24x-es külső írók is, lásd a Plextor tesztlünkben szereplő példányát), és a gondos tervezők egy PCI-os USB 2.0 kártyát is csomagoltak mellé.

Bár az íróasztalon tekerőgörgő, pokoli ugróiskolára emlékeztető tömörségen kívül látványa idegesítővé válhat, az USB meghajtóknak kétségtelenül vannak előnyei – messze a legkönnyebb bekötni őket, igaz plug & play szolgáltatást kínálnak, és a 2.0-s verzió 40x-szer gyorsabb az elmúlt években használt USB 1.1-es kapuknál.

A meghajtó sajnos nagyon hangos – képzeld el, hogy zenehanggal közben valaki elkezd füvet nyírni, és nagyjából át is érezheted milyen a dolog. A hatalmas méret miatt az ember mindenképpen számít valamiféle zajra, a pocskék minőségű műanyag azonban a jelek szerint még jobban felerősíti. Az érzékeket tehát nem kényeztetni el, 16x-os író létezik azonban gyorsan – és a CD-R Diagnostic szerint kevés hibával – készíti el a lemezeket.

Vagyis igazi célszerszámról van szó – robusztus, korrekt író, amellyel könnyedén agyon lehetne verni egy rottweilert, a barátainknak azonban inkább nem mutatjuk meg.

PCF Vélemény

- ✓ Jó teljesítmény, USB 2.0 kártya a csomagban
- ✓ Ronda, hangos, közepeszerű

„Bár olcsó, ormótlan vacaknak tűnik, valójában megbízható beépítő szintű külső eszköz.”

66%

→Tények

Támogatott formátumok:

CD, CD-R, CD-RW

Írás: 16x

Újrírás: 10x

Olvasás: 40x

BURNproof: Van

Buffer: 2Mb

Csatolófelület: USB 2.0

Mellékelt szoftver:

Iomega HotBurn

Web:

www.iomega.com/europe

Hogyan teszteltünk?

A tesztlabor ebben a hónapban a pokol bugyrai-ra hasonlított – lézerek égettek mindenfelé...

Miközben az első teszt, az írási sebesség – 644Mb-t írtunk fel ugyanarra a lemez-típusra a Nero Burning Rom 5.5 használatával – fontos, nem sokat mond az adott eszköz megbízhatóságáról. Ezért a CD-ROM Productions CD-R Diagnostic nevű programjával alaposan megvizsgáltuk az elkészült lemezeket és megnéztük hány apró (olvasási hibát ritkán okozó, ugyanakkor a másolt audio CD-knél néha kivethető) hibát tartalmaznak. A lemezeket három különböző CD-ROM-on ellenőriztük, és a végső értéket ezek átlaga alapján állapítottuk meg. Utolsó lépésként a Nero CD Speed használatával lemértük a meghajtók olvasási sebességét. Ehhez ugyanazt a CD-t (a pontosság megvalósításának kedvéért a legújabb Pulp albumot) használtuk mindegyik versenyzőnk átlagos olvasási sebességének meghatározásához – az érték általában jelentősen eltér attól, amit a dobozon elméleti maximumként tüntetnek fel.

Mire ügyeljünk?

„Az a ki-be csukódó tálcá” valójában nem a legjobb vizsgálati szempont...

Sebesség

Valószínűleg a legfontosabb tényező. A jelenlegi maximum a 40x-es sebesség, ami leegyszerűsítve azt jelenti, hogy az író egy másodperc alatt maximum 6000 kilobyte-ot éget a lemezre (vagyis elméletileg kevesebb mint 3 perc alatt készíti el egy CD-t) – az 1x-es írásnál ez az érték mindössze 150kb/s. 8x-osnál kisebb érték nem praktikus.

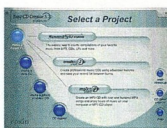
Formátum

Mindenkinek jól képes 650Mb-os és 700Mb-os CD-R-k (szabvány, egyszer használatos íres CD-k) és CD-RW-k (újraírató CD-k) teleírására, a DVD rögzítőknél bizonyult a helyzet: a lemezek mérete maximum 4,7Gb, a formátumuk viszont a meghajtóktól függően többféle lehet.

BURNproof

A nagybetyűs rövidítés valójában azt jelenti Buffer UnderRun. A rettegést jelenség akkor következik be, amikor valami megszakítja az író fele irányuló adatáramlást és ezzel tönkreteszi a CD-R-t. Sok meghajtóban van valamiféle védelem, és számos rivalis eljárás létezik.

Szoftver

A piacvezető CD író program az Adaptec/Roxio Easy CD Creator-a, amelynek barátságos kezelőfelületén azonban egyre többen cserélik le az Ahead Nero-já kedvéért, amely egyesek szerint jobb, bár kétségtelenül bonyolultabb. Számos olyan író is van (pl. a HP meghajtóját), amelyet saját szoftverével szállítanak.

IOMEGA PREDATOR CD-RW

Magyarországon még nem kapható Iomega

Volt egy időszám, amikor az Iomega kétségtelenül az adattárolás élvonalába tartozott, manapság azonban a jelek szerint inkább azzal van elfoglalva, hogy a termékeit a lehető legkézzelvezhetőbbre színezzék.

A Predator – bár néhány hónapja a piacon van már – az első pillanattól reménytelenül elavultnak számít, és minden kétséget kizáróan a leggyengébb versenyzője jelenlegi szupersztárjainknak.

Tagadhatatlanul esztétikus darab, de csak annyira, amennyire egy sci-fi gyerekjáték az – fényes ürkorszaki színek és pörgő korongok mindenütt. A külső azonban nem minden, és egyáltalán nem kárpótolt a gyenge teljesítményt. A PC tulajdonosok többsége számára használhatatlan FireWire csatlósól (bár van USB-s verzió is) beépítése csalafinta trükk, de teljesen felesleges, a Predator ugyanis maximum nevelésű 8x-os írási sebességre képes, ráadásul a BURNproof funkció teljes hiánya miatt az esetek feleében ekkora tempónál el is rontja a lemezeket. Emellett felháborítóan hangos, és olyan olcsó műanyag gombokkal van felszerelve, amelyek néhány hónap múlva biztosan letörnek és egérlomként végzik a pályafutásukat. Mindezek tetejébe a Predator hajlamos a végsőkig kizsigerelni a PC erőforrásait, olyan borzalmas HDD hangokat eredményezve, amelyeket csak a tönkremenés előtt álló merevlemezek szottak ki-adni magukból.

A pozitívumok közé tartozik ugyanakkor az, hogy az Iomega egyike a kevés valóban hordozható külső meghajtónak.

PCFVélemény

➤ Hordozható (nagyjából)
➤ Lassú, zajos, nincs BURNproof, vacak

„Gyenge meghajtó szükségletlenül magas áron – egy szalagos egységgel is jobban járnánk.”

32%

PANASONIC LF-D311 DVD-RAM/R

200 000 Ft körül Panasonic

Beszéljünk most a jövőről. Vajon tényleg vége lesz a CD korszaknak? Ha igen, a Panasonic írja, illetve a hozzá hasonló másinak tartják majd a kezükben a gyilkos fegyvert. Nem mintha a most értékelte meghajtó leegyszerűsítene a dolgokat – két hozzávalóból áll össze. Egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a jövő útja a DVD-R, mivel az írható DVD-k közül jelenleg ez a szabvány hasonlít legjobban a gyári példányokéra. A Panasonic hibátlanul végzi a dolgot – DVD-R-t akár Nero-val is készíthetünk.

Vizsont a DVD-RAM... Hát mit gondoltak ezek az emberek? 2002-ben vagyunk, mégis vissza kell térnünk azokba a sötét napokba, amikor egy méretes cartridge-ba kellett rakni a CD-ROM-okat, hogy a PC el tudja olvasni őket. Kárpótlásul szerencsére merevlemezszéri írási/olvasási funkciókat kapunk, és biztonság másolatok készítésére vagy háttértárolónak is használható az egység. Kár viszont, hogy ennyire gyenge a mellékelt szoftver: zavaros, tele van érthetetlen szakkifejezésekkel és olyan, mintha egyenesen a Windows 3.1-ből szedték volna elő. Egészen az írás befejezéséig nem tudhatjuk biztosan sikerül-e a művelet, a magyarázatokból ugyanis nagyon kevés derül ki, ami pedig kiderül attól DVD írás helyett akár kolbászt is tölthetnénk. A legutóbbi még az, hogy az egység nem alkalmas CD írásra.

A Panasonic terméke emellett nagyon lassú is – a HP DVD+RW 2.4x-es tempójához képest csak 1x-es írási sebesség. Ez azonban talán elfogadható ár, amikor az ember a jövő napfényes csúcsai felé masírozik.

→Tények

Támogatott formátumok:

CD, DVD-R, DVD-RAM

Írási: 1x DVD-R/DVD-RAM

Újírási: Nincs

Olvasási: 32x

BURNproof: Van

Buffer: 1Mb

Csatolófelület: Belső IDE

Mellékelt szoftver:

A Panasonic saját csomagja

Web:

www.panasonic-storage.com

PCFVélemény

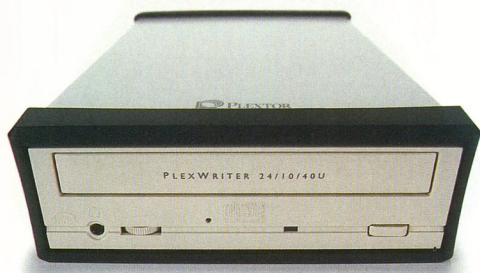
➤ DVD-R – ez a jövő útja, emberek

➤ Nincs CD-R támogatás, lassú, ócska szoftver

„A DVD írás – lassan – a tömeges számára is elérhetővé válik: lehetne gyorsabb is, de azért így is jó.”

86%

PLEXWRITER 24/10/40U

41 300 Ft Plextor

Hallelujá! Dicsérjük az Urat! Külső író, amely 24x-es sebességre képes! Csodás nap! Mi? Nem hordozható? Olyan nehéz, mint a rinócérosz feje? A négyperces írási idő végre kilép a szobából, még ha tétova lábakon állva is. Ezt a meghajtót – bármilyen kűtő – elsősorban azoknak ajánlják, akik már az összes 5,25 hüvelykes tárolóhelyet megtöltötték, vagy fogalmuk sincs arról mi az IDE, és sokkal kényelmesebben megvannak egy egyszerű USB csatlakozóval. Emiatt aztán az egység masszív felépítésű és aránytalanul nehéz. A Plextor mérnökeinek viszont – lomegás kollégáiktól eltérően – legalább volt annyi józan esze, hogy a PC-hez passzoló színre fessék az egységet, ami így meglehetősen természetesen mutat az asztalon a többi bézs szerkeztű között.

A teljesítménye fantasztikus, a mezőny egyik leggyorsabb írási sebességét produkálja függetlenül attól, hogy milyen alanyaggal dolgozunk, és a méretes ház forgási zajt is tömpti. Mindezek kihasználásához azonban USB 2.0-s csatlakozásra van szükség, és a 16x-os vetélytársaktól eltérően a Plextor doboza nem tartalmazza az ehhez szükséges PCI kártyát. Ezért aztán két lehetőségünk van: vagy megszabadulunk néhány sörítkeztől, vagy meglegezsünk az USB 1.1 8x-os tempójával. Nagy kár, ugyanis ez az egyetlen hibája annak az írónak, amely minden más szempontból kitűnően vizsgázott telepítés közben, és hatalmas méreteinek ellenére sokkal jobb vételnek tűnik. Szuperterstűnkben szereplő vetélytársainak többségénél.

PCFVélemény

- ✓ Gyors, szép
- ✓ Nagy, nincs mellékelt USB 2.0 kártya

„Tesztünk leggyorsabb külső egysége, csak az USB 2.0-s kártya hiánya miatt nem lehet győztes.”

87%

PLEXWRITER 40/12/40A

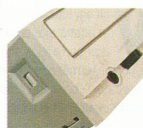
51 600 Ft Plextor

Mindennek van felső határa. Alig szokott hozzá a világ az elképesztően gyors 24x-es meghajtókhoz, amikor frissen és tüzesen (szinte egy időben) megjelennek a 32x-es, majd a 40x-es írók.

A negyven nagyon magas számnak tűnik, meglepő tehát mennyire kevésbé különbözik a Plextor belső egysége a minőségi 24x-es meghajtóktól, például a Yamaha 3200-astól. Egy bizonyos pont felett az időbeli különbség elhanyagolhatóvá válik – a Plextor mindössze értékes 20 másodperccel volt gyorsabb a Yamahanál. Ennyi idő alatt csak a világ leggyorsabb hólyág emberének sikerül kúszni a szőzra, ezért aztán semmi értelme a cserének, ha már van egy tisztességes 24x-es írónk.

Kétségtelen tény ugyanakkor, hogy nagyszerű egységgel van dolgunk. A jövő csészéali alakú házaihoz hasonlóan minden sd-i extra megtalálható benne, amit csak a vetélytársak fel tudnak vonatolni: többek között burn proof és két speciális üzemmód – PowerRec-II és VarRec – a kűtűn minőségű adat- és audióirgiztésért. A második még azt is lehetővé teszi, hogy az egész lemez tönusát megváltoztassuk, bár nemelyik CD lejátszónak megyűlik a baja a szokatlan beállításokkal. Ujítás a fekete tálcá is, amely elegáns kinézete mellett állítólag elnyeli a szűrt lézerfényt, javítva ezzel a felvételek minőségét. A CD-R Diagnostic alátámasztási látszik ezt az állítást, ugyanis meglepően kevés apró hibát jelez. A megpőn kevés kifejezés egészen pontosan nullát jelent. Egy más után több próbát is végeztűnk, hogy legalább egy rontást találjűnk, úgy tűnik azonban most az egyszerűen igazat mond a reklámszűveg.

→Tények

Támogatott formátumok:

CD, CD-R, CD-RW

Írás: 40x

Újírás: 12x

Olvasás: 40x

BURNproof: Van

Buffer: 4Mb

Csatolófelület: IDE

Mellékelt szűftver: Nero

Web: www.plextor.com

PCFVélemény

- ✓ Kevés hiba, nincs gyorsabb nála
- ✓ Nem sokkal gyorsabb a 24x-os meghajtóknál

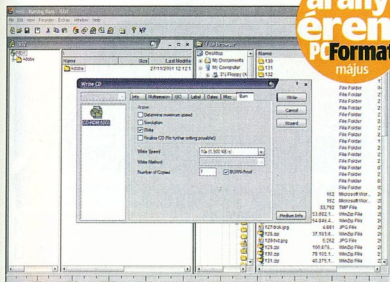
„A teszt leggyorsabb írőja, az első helyet megis a Plextor minőség és nem a sebesség miatt kapja.”

93%

Írók csatája

Melyik szoftvert használjam?

2002.
arany-
érem
PCFormat
május

NERO BURNING ROM 5.5

A rút kiskaca, amely képtelen látványosan tancolni...

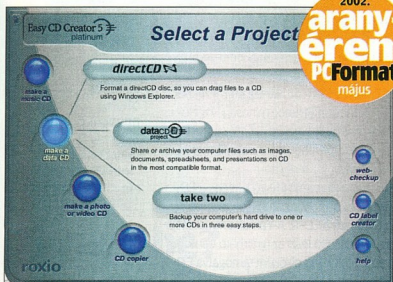
Külsőjét tekintve a Nero pontosan olyan típusú program, amelynek láttán az ember inkább átmegy az utca másik oldalára – egy könyv tartalmát azonban megmondolatlanság a ráncos, csúnya, fotós borító alapján megítélni. Az Easy CD Creator barátságos, könnyebben kezelhető kinézetéhez képest a Nero spártaiból, tudományosabb megközelítési módot választ, ha azonban tudjuk mit akarunk csinálni sokkal sikoldatlábbnak bizonyul. Az utolsó verzió úbertfunkciói közé tartozik a videofájlok automatikus kódolása VCD vagy SuperVCD lemezek készítéséhez, WAV-MP3 és MP3-AudioCD konvertálás, valamint több író párhuzamos használata. Használati utasítást a fentiek egyike-ha gyakoroltabb felhasználóknak azonban egyáltalán nem fog problémát okozni a dolog.

PCFVélemény

- Számos profi funkció, nagyon erőteljes
- Ronda, barátságos

„Ideális választás a veteránoknak, kezdőknek viszont maga rémálom.”

93%

2002.
arany-
érem
PCFormat
május

ROXIO EASY CD CREATOR 5 PLATINUM

Olyan barátságos, mint a Werther's Original nagypapája.

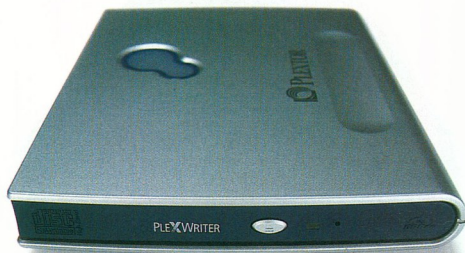
Az Easy CD Creator, amely aromaterápiás olajokon kívül mindent bevet azért, hogy a használata a lehető legstresszmentesebb legyen, külsőjét tekintve olyan messze van a Nero-tól amennyire az egyáltalán lehetséges. Akár még közvetlenül is áthúzzuk a fájlokat az írható CD-re úgy, mint egy floppyra. Az esetek többségében mellékelt Basic verzió helyett azonban érdemes a Platinumot beszerezni, mert a szolgáltatások többségét csak ez tartalmazza: az ímponáló audio – például LP-k és kazetták CD-re másolása – és mentési funkciók mindenképpen kárpótolnak az extra kiadásért. A kinézetétől eltekintve a két program meglepően hasonló egymásra – a Nero kizárólag a sokszind-sége miatt viszi el a pálmát.

PCFVélemény

- Barátságos, szép, élvezetes
- Leegyszerűsítő lehet, XP/2000 alatt patch szükséges

„Zökkenőmentes, segítőkész program. Nincs ok a panaszra.”

91%

PLEXWRITER S88TU

84 200 Ft Plextor

Vajon mit kezdenének a Plextor ügyfélszolgálati részlegénél egy olyan felhaborodott vásárlóval, aki arra panaszkodik, hogy a vadonatúj CD írójá végleg eltűnt amikor becsúszott kanapé támlája mögé? Miközben a külső Plexwriter választék másik végletét képviselő S88TU olyan aranyos, mint egy bojtos sapkából kileső részeg kismacska, az ára is csak a fele a DVD írókéén, igaz ugyan, hogy 90%-kevesebbet is tud. Persze nem használhatatlan – elvégre 10 perc alatt azért képes megírni egy CD-t – a tesztkümben szereplő nagyobb, jobb és izmosabb vetélytársakhoz képest azonban igen-csak szerény teljesítményűnek számít.

Ha viszont laptop PC-t használsz valószínűleg régen hozzászoktál ahhoz, hogy minden lassabban megy azokhoz a barátaidhoz képest, akiknek nagyobb helye van a gép elhelyezéséhez. Ebben az esetben az aprócska Plexwriter S88TU ideális választás lehet: a Szuperteszt mezőnyében ez a legkisebb egység, ami azt jelenti, hogy a hordozhatóságával kapcsolatban a legkisebb kétség sem merülhet fel, és gond nélkül be fog férni abba a fényes börtökében, amellyel olyan remekül le lehet kaszálni a Kisgyerekeket a vonaton. Ha pedig elég szabad-elvűek vagyunk ahhoz, hogy egy CD írórt vonzonánk találgatni elmondhatjuk, hogy a Plexwriter elég szexi.

Visszont nagyon lassú. Rettenetesen lassú. Még USB 2.0-val sem megy 8x-os tempó fölé, bár a BURNproof technológiának hála legalább csinálhatunk mást is a géppel miközben az író zizegve égeti a korongokat. A Plexwriter legnagyobb hibája azonban mégis az, hogy a közeljövőben biztosan felváltja egy sokkal gyorsabb egységgel.

PCFVélemény

- Hordozható, szép
- Nagyon lassú és nagyon drága

„Akár egy fényes gomb, de a műszaki fejlettsége is olyan. De mentővő a laptop tulajdonosoknak.”

77%

→Tények

Támogatott formátumok:

CD, CD-R, CD-RW

Írás: 8x/4x USB 1.1

Olvasás: 24x/6x USB 1.1

Buffer: 2Mb

Csatolófelület: USB

Mellékelt szoftver: Nero

Web: www.plextor.com

SONY CD-R/RW MEMORY STICK

N/A Ft Sony

YAMAHA CRW3200E-VK

36 300 Ft Yamaha

2002.
**arany-
érem**
PCFormat
május

Hogyan tehetjük különlegessé a termékünket egy olyan piacon, amelyet előltenek az egyforma 24x-es és 40x-es CD írók? A Sony szerint vágni kell egy kb. 2,5 centis lyukat a meghajtó elejébe. Ha csak ennyiről lenne szó teljesen boldogok lennénk, hiszen a részek mindenekelőtt külsőt kölcsönöznek, a szóban forgó nyílásnak azonban van egy extra tulajdonsága is – képes a Sony Memory Stick kártyák írására és olvasására.

Na igen, igazatok van, tényleg nincs sok értelme, ráadásul szegény összezavarodott Windows az író mellett egy további meghajtót is kijelöl, akár van a nyílásban MS akár nincs. Igazi katasztrófa azoknak, akik szeretik, ha értelmesen működik az Intéző.

Maga a meghajtó azonban kellemes példány – a 24x-es egységek között második lett a sebességtesztben, versenytünk egyik legszebb résztvevője, és a tálcája elég gyorsan vágódik ki ahhoz, hogy bárkit a kórházba küldjön aki túl közelről bámulja a LED-eket. A szépséghibák közé tartozik az a tény, hogy a CD-R Diagnostic szerint a Sony által megírt lemez tartalmazta a legutóbbi hibát. A probléma nem igazán vézes (és nagyban függ a használt lemez minőségétől), a hibák ugyanis nagyon ritkán befolyásolják a teljesítményt, mégis megvan az esély arra, hogy az audio CD-ken időnként halk pukkanásokat vagy zúneteket tapasztaljunk.

Erdélyes meghajtóról van tehát szó, ehhez kétség sem férhet, és az ára sem rossz. A vásárlás mellett szóló legerősebb érv azonban a Memory Stick aljzat, ezzel kapcsolatban pedig mindenkinek magának kell eldöntenie, hogy használni tudja-e vagy sem.

→Tények

Támogatott formátumok:
CD, CD-R, CD-RW
Írás: 24x
Újírás: 10x
Olvasás: 40x
BURNproof: Van
Buffer: 4Mb
Csatolófelület: IDE
Mellékellet szoftver: IDE
Web: www.sony.com

Legnagyobb név, legjobb meghajtó – vagy legalábbis majdnem. Higgyétek el, ez nem csak a gyönyörű kék lámpák miatt mondjuk – bár teljesen azonos adottságok mellett valószínűleg tényleg döntő tényező lenne a dolog. Az egyszerű, letisztult előlap és a meglepően stilusos LED miatt kétségtelenül ez a legsebezhetőbb a belső írók közül, kiemelkedő mégis tudása és teljesítménye teszi.

A tesztlaborban jó negyed perccel lemaradva a második helyezést szerezte meg, a hatalmas 8Mb-os buffer miatt pedig még a BURNproofs meghajtóknál is kisebb valószínűséggel csínál csillago soralátétet a lemezekből. A másolt... ize... otthon rögzített zene minőségével elégedetlen audiófile-ok is örülhetnek, mert a Yamaha tartalmaz egy egyedülálló üzemmódot – Audio Master –, amely egyharmadával csökkenti a jittert.

Miközben tesztünk mindegyik CD írja képes a CD-RW lemezek kezelésére, ez a formátum sohasem vált annyira népszerűvé, mint a CD-R. A Yamaha meghajtója most valamivel hasznosabbá teszi az újrírható CD-k használatát, az egységek közül elsőként támogatva CD-MRW-t (CD Mount Rainer Rewrite), ami lehetővé teszi, hogy a CD-t ugyanúgy kezeljük, mint egy floppy lemezt. Igen, tudjuk, hogy létezik már valami ilyesmi, a CD-MRW azonban ipari szabvány, szóval lehet, hogy ebből tényleg lesz valami. Emellett CD-RW-re írt audio felvételek szerkesztéséhez nem kell az egész lemezt törölni. Hasznos funkció, de legyünk őszintek: közelebe sem ér a kék lámpának: olyan, mintha egy aprócska rendőr dolgozna a meghajtó belsejében, letartóztatva az I/O hibákat.

→Tények

Támogatott formátumok:
CD, CD-R, CD-RW
Írás: 24x
Újírás: 10x
Olvasás: 40x
BURNproof: Van
Buffer: 8Mb
Csatolófelület: IDE
Mellékellet szoftver: Nero
Web: <http://yamaha-it.de>

PCFVélemény

✓ Jó teljesítmény, Memory Stick aljzat
✓ A Memory Stick idegítő lehet, írási hibák

„Szüksége van a Memory Stickre? Mint halnak a bicklire – kivéve, ha sok Sony terméket használ.”

82%

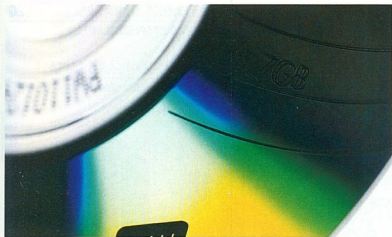
PCFVélemény

✓ Jól néz ki, még jobban teljesít, Audio Master
✓ Lassú Audio Master

„Eleg stílus és elegancia van benne ahhoz, hogy álva hagyja a vetélytársakat.”

92%

Formátumok csatája

Nem, nem a PC Format stábjá kezd harcba – a DVD írási szabványokra vetünk egy pillantást.

DVD-RAM, DVD-R, DVD-RW, DVD+RW, DVD+R, DVD+R, DVD+R – daviszarvas. Mire jó ez az egész? Egyszerűen megfogalmazva, az általánosan elfogadott írható DVD szabványt folyó verseny nem bizonyult olyan simának, mint a CD esetében. Miközben a DVD-R – formátumában és viselkedésében emlékeztet leginkább a CD-R-re – használata egyre gyorsabban terjed, egyáltalán nem biztos, hogy ez a legjobb. Rugalmasság szempontjából az igazat megvallva a legrosszabbak közé tartozik – a DVD-RAM, a DVD-RW és a DVD+RW is újrairható bizonyos mértékig. Mindegyiknek megvannak azonban a kompatibilitási jellemzői. Miközben a DVD+RW (és egyszer használható lemezekkel működő testvére, a DVD+R) a legalkalmasabb asztali DVD lejátszóba szánt videofelvételek rögzítésére és tárolására, a cartridge-ba zárt DVD-RAM lemezek – bár nincsenek barátai viszonyban a DVD lejátszókkal – olcsóbbak, és jobban megállják a helyüket adattárolóként vagy hordozható lemezeként, miközben akár 9,4Gb-ot is fel lehet írni rájuk.

Ki vagy be?

Külső vagy belső egység – te hogyan szeretsz pórkölni?

Az IDE **egységet** beszereljük, az USB-set csak bedugjuk, életünk, pórkölni és aratunk... De vajon melyik a legjobb? Nos, az attól függ, ha teljes asztali konfigurációt használ: valószínűleg egy IDE/ATAPI (vagy egyre ritkábbá váló SCSI) egységgel jár a legjobban. Ezek a meghajtók gyorsabbak, kevesbé vannak útban és általában olcsóbbak is.

Elképzelted viszont, hogy nincs több üres foglalatod, esetleg mindegyik IDE csatlósnál van már valami (pl. másodlagos merevlemez vagy Zip tároló) – ilyenkor egy külső egység lehet a megoldás. Ezek általában USB – ha igazán modern a PC-d USB 2.0 vagy FireWire – felülettel csatlakoznak a számítógéphez, viszont mindenképpen lassabbak az IDE meghajtóknál. A hordozható egységek hasonlóan köthetők a géphez, viszont a kisebb méret érdekében ennél is többször áldoznak fel a sebességből.

YAMAHA CRW-70

N/A Ft Yamaha

Emlékszel még azokra az időkre, amikor a rock újdonságnak számított? Amikor az audió eszközök ezüst borítással készültek és tele voltak éles sarkokkal? A Yamaha elegáns kis hordozható meghajtójának képeben retró masina lép ki a CD-RW piacra – bár nem olyan kicsi, mint a Plextor terméke és nem olyan gyors, mint egy IDE egység, ettől még igazán szeretnivaló játékszer.

Alapvető szögletessége ellenére a CRW-70 furcsa módon áramvonalsnak hat, bár a gyatrának látszó felső ajtó miatt a hordozhatóság szempontjából nem tűnik igazán megbízhatónak. Az a legjobb benne, hogy az íróasztalon elhelyezve nem csak a helyet foglalja – önmagában is teljes értékű, RCA aljzattal ellátott CD és MP3 CD lejátszó, amelyet ha akarunk közvetlenül csatlakoztathatunk az erősítőhöz. A digitális kijelzőn megjelenik az éppen lejátszott felvétel száma, sőt, még a hangerő is. Jól van, ahogy szarkasztikus rovatvezetőnk megjegyezte ennyi erővel akár diszmont is vehetünk, de minek tartunk két eszközt ugyanarra a feladatra? A dolog egyben azt is jelenti, hogy anélkül hallgathatjuk a CD-ket vagy az MP3-akat, hogy le kellene tölteni a CPU erőforrásait valamilyen médialejátszóval – esetleg alternatív zenei aláfestést adhatunk a kedvenc játékokunknak.

Az írás szempontjából a legfontosabb tény az, hogy tesztünk három hordozható egysége közül ez a leggyorsabb – a 12x-es sebesség 50%-kal teszi gyorsabbá a 8x-os vetélytársaknál. A brutál tempó eléréséhez azonban USB 2.0-s portra van szükség, viszont a Plextor külső írójához hasonlóan ehhez sem kapunk extra kártyát.

→Tények

Támogatott formátumok:
CD, CD-R, CD-RW, MP3 CD
Írás: 12x
Újrírás: 8x
Olvásás: 24x
BURNproof: Van
Buffer: 81b
Csatolófelület: USB 2.0/1.1
Mellékelt szoftver: Nero
Web: www.yamaha-ft.de

PCFVélemény

☛ Sokoldalú, LCD kijelző, hordozhatónak nagyon gyors
☛ Ócska borító, ostobán magas ár

„Tesztünk leggyorsabb hordozható írója egyszerű jellemzőkkel felszerelve – de igencsak drága.”

83%

Oszlopos tagok

Tények és kimutatások – ennek alapján mutatunk rá a legjobbra.

ÍRÁSI IDŐ

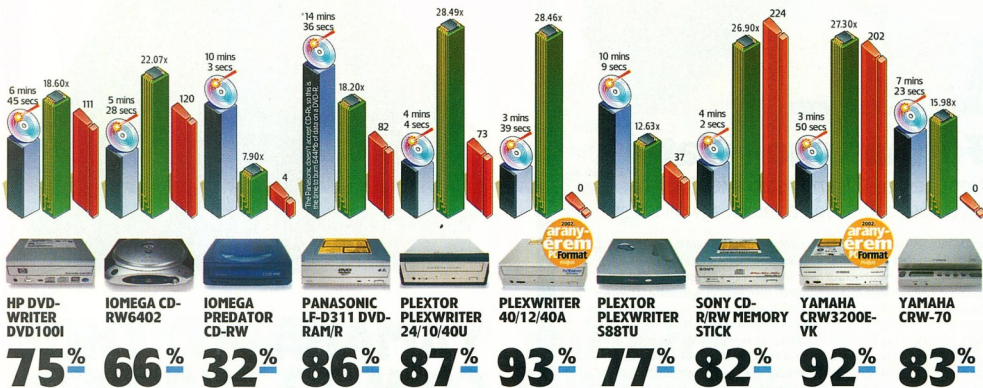
644MB ADAT
FELKARCOLÁSOKOR

ÁTLAGOS OLVASÁSI SEBESSÉG

A NERO CD SPEED ALAPJÁN

CD-R HIBÁK SZÁMA

A CD-R DIAGNOSTIC ALAPJÁN

PCFVélemény

Még egy, az ellenég irattárába betörő titkosügynöknél is több adatot másoltunk le, az égető kérdés azonban még az, hogy melyik a legjobb író?

Nos, nos, nos – ki gondolta volna? A Szupertesztetekben ritkán hirdethetünk ennyire egyértelműen győzteseket, a Yamaha és a Plector azonban mindent megtett azért, hogy magasabbra emelje a lécezt, ráadásul egy olyan ka-

tegoriában, ahol a sebességnövekedésen (és a BURNproof technológia nem olyan távoli múltban történt bevezetésén) kívül nagyon kevés újítás jelenik meg. Az előbbi Audio Master és az utóbbi VariRec üzemmódja érezhető javulást hoz azoknak, akik high-end hi-fi berendezéseken hallgatnak zenét, a Plector pedig emellett a sebességi csúcsot is tartja – kérdés, hogy egyáltalán sikerül-e valaha is túlszárnyalni a 40x-es tempót.

A meghajtókba szerelt extra funkcióktól függetlenül ezen a területen mindig a sebesség marad a döntő szempont, és ha a jelenlegi trend folytatódik hamarosan tovább fog tartani kézzel behelyezni a CD-t mint felírni rá az adatokat. Ez azonban nem feltétlenül jó dolog, a tesztteredmények alapján ugyanis általános szabálynak tűnik az, hogy minél gyorsabban készül el egy lemez annál több hibát tartalmaz.

Hátlat adhatunk tehát a magasság(os)nak a DVD írókért, amelyek elterelik a figyelmet arról a tényről, hogy a CD-RW meghajtók kezdik elérni teljesítmőképességük határait. E havi tesztünkben egy dolog világosan kiderül: a DVD írók piacán – kisebb kapacitású testvérükétől eltérően – még nem dőlt el a formátumok csatája. Azt tanácsoljuk – hacsak valakinek nincs égető szüksége

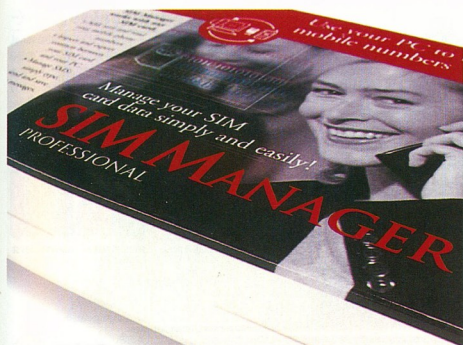
arra, hogy a lehető legkisebb helyen a lehető legtöbb adatot tárolja – várjátok meg amíg valamivel lejjebb mennek az árak és valamivel tisztábbak lesznek a viszonyok. A teszt után is epekedve várunk viszont arra a külső egységre, amelyik maradéktalanul megfelel az igényeinknek – ha utazás közben használható íróra van szükség rendkívül fontos, hogy az eszköz minél gyorsabban végezze a dolgát. A háború tehát még korántsem ért véget: győzzön a legerősebb lézer! **PCF**

>>>A Yamaha és a Plector mindent megtett azért, hogy magasabbra emelje a lécezt...

KÖVETKEZŐ HÓNAPBAN ALAPLAPOK

Unod a telefont nyomkodni? Tartsd karban a PC-vel a telefonkönyved!

SIM MANAGER PROFESSIONAL

The Thompson Partnership

Pihentesd egy kicsit az elfáradt hüvelykujjad és rakd rendbe a mobilod telefonkönyvét.

Figyelmebe véve azt, hogy manapság már a hűtőt is rá lehet kötni a netre, nagyon helyesnek tűnik, hogy végre valami valódi értelme is legyen az őrült hálózatra kapcsolásnak. A mobiltelefonok fokozatosan egyre PC kompatibilisebbé válnak, bár a leggyakoribb alkalmazások feladatának eddig az új csengőhangok és logók feltöltése bizonyult.

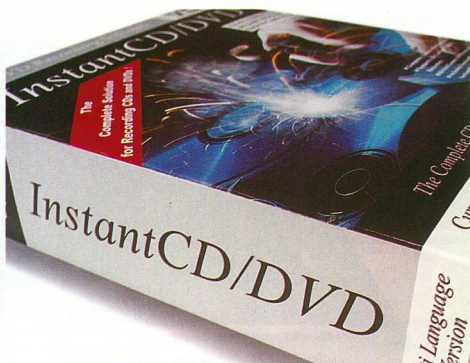
Sok olyan ember van viszont, akit nem kapott el az új telefonok divatjának forgószéle, és akik köszönnek szépen nagyon jól megvannak a régebbi modellekkel. Olyan mobilokkal, amelyeket nem lehet összekötni a DVD lejátszóval és a szendvicssütővel. Ettől azonban még nem kell úgy éreznünk, hogy kimaradtak valamiből, a SIM Manager-rel ugyanis a PC-n bővíszkedhetünk a SIM kártya adataival. A telefonfelműve a SIM kártyát egy leolvasókészülékbe helyezzük, amely a COM porton keresztül kapcsolódik a PC-hez, miközben a PS/2 billentyűzet aljától veszi az áramot.

A szoftver megfelelő – a hangszóly a szépség helyett a használhatóságon van. A SIM kártya leolvasó szoftverrel megváltoztathatjuk a telefonkönyv bejegyzéseit. Kényelmesen, a billentyűzetről vitethetük be új adatokat, illetve törölhetjük és módosíthatjuk a meglevőket. Ha már régóta van telefonod, az a lehetőség, hogy inhüvelyguladás nélkül rakhatod rendbe a bejegyzéseket Rendkívül Jó Dolog. Ezen kívül elmenthetjük a kártya tartalmát, és egy új SIM-re is átvihetjük a számokat.**PCF**

→Tények

Jellemzők: SIM kártya írása és olvasása; hálózattfüggetlenség; bejegyzések készítése, szerkesztése és törlése; SMS írás a PC-ről; mellékelt SIM kártya leolvasó
Minimum: Pentium, Win 95 vagy későbbi, párhuzamos Com port
Web: www.ttp.co.uk

Az Instant CD/DVD kökémény ellenfelre akad a mindenható Nero személyében.

INSTANT CD/DVD

VOB

Mit szeretnél felégetni ma? És miért kellene ezt a Nero utáztatot használni az égetéshez?

Ha az ember vesz egy CD vagy DVD írót valószínűleg megkapja hozzá a Nero vagy az Easy CD Creator egy példányát – akkor viszont mi értelme pénzre áldozni az Instant CD/DVD-re? A DVD írás képessége nem újdonság – a Nero is tudja az 5.5.4.0-s verziótól kezdődően. A zenével kapcsolatos újdonságok sem buzdítanak a vásárlásra – a Nero-ban ott a Wave Editor. Bár az Instant CD/DVD-ben akad néhány extra audio lehetőség, ha valakit ez a terület érdekel biztosan van már valamilyen jó minőségű zenei programja.

Ha elindítjuk hat lehetőség közül választhatunk, amelyek automatikusan visznek tovább a szoftver különböző részeihez. Noha a program lehetővé teszi a megfelelő használati mód gyors kiválasztását, a varázslók csak akkor bukkannak elő, amikor már eldöntöttük, hogy az Instant CD/DVD melyik részét szeretnénk használni. A Nero segítőkérségét figyelembe véve biztosan ki fog fogunk borulni tőle az első néhány alkalommal.

A közvetlen másolástól a video CD-k készítéséig mindent megtalálunk benne amit csak az ilyen típusú programoktól elvárhatunk. A biztonsági másolat készítése viszont olyan pont, amelynél tényleg érdemes megfontolni a Nero lecserélését. A Nero megfelelő funkciója kizárólag merevlemez-szektorok elmentését vagy visszaállítását teszi lehetővé, miközben az Instant CD/DVD-k különálló fájlokat is elmenthetünk vagy visszaállíthatunk, miközben az extra funkció nem teszi bonyolultabbá a kezelőfelületet.**PCF**

→Tények

Jellemzők: Az összes CD/DVD író ismeri, több feladat együttes végrehajtása, MP3 támogatás, biztonsági másolat készítése, CD adatbázis 1,5 millió címmel, minden létező írási módszer támogatása
Minimum: P100, 32Mb
Ajánlott: PIII-400, 64Mb
Web: www.vobinc.com

PCFVélemény

- ✓ SIM kártya szerkesztés, könnyű használat
- ✓ Korlátozott lehetőségek

„Csak akkor vedd meg, ha sok barátod van.”

68%

PCFVélemény

- ✓ Minden megcsinált amit a Nero
- ✓ De itt véget is ér a tudomány

„Nem taszítthatja le a trónjáról a CD írás császárat, bár vet rá néhány fenyegető pillantást...”

69%

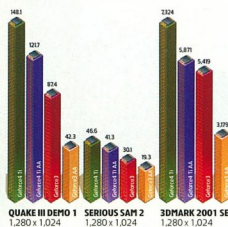

→Tények

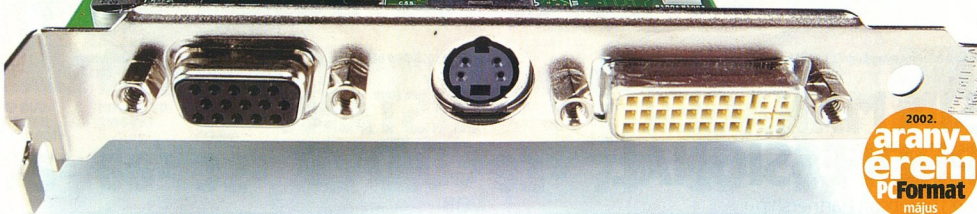
Jellemzők:

nVIDIA GeForce4 Ti4600,
300MHz GPU, 128Mb
650MHz DDR RAM, dual
350MHz RAMDAC, VGA,
DVI, S-Video kimenet, nView
többmonitoros szoftver,
Accuview anti-aliasing
Web: www.visiontek.com

→Eredmények

*AA = anti-aliasing

XTASY GEFORCE4 TI4600

N/A Visiontek

Az nVIDIA új zászlóshajója már átadja a feledésnek az Xbox-ot...

Ugye nem azt akarod mondani, hogy most vetél egy GeForce3-as... Fogadd részvétünket. Az nVIDIA kihozta a GeForce4-et, idejétmúltta téve ezzel az elődöt. Számos változatot jelentettek be, köztük a most bemutatott elképesztően gyors csúcsmodellt, a Ti4600-as. A 300MHz-es GPU-t és bámulus mennyiségű, 128Mb 650MHz-es DDR RAM-ot felvonnultató kártya minden szempontból fantasztikus.

A GeForce3 újdonsága volt az nFinite FX engine beépítése – ez a DirectX8 pixel és vertex shaderneik hardveres támogatása. A GeForce4-et már az nFinite FX II engine-nel szállítják, amely egy második vertex shader-t tartalmaz, miközben mind a pixel, mind a vertex shader műveleteket felgyorsítja. A teljesítményjavulás legnagyobb része azonban a LightSpeed Memory II-től származik, amely megint csak előrelépést jelent a GeForce3-hoz képest. Emellett érdemel még a Z-Occlusion Culling. Ez az eljárás eltávolítja a 3D-s képről azokat a pixeleket, amelyeket az előttük levő pixelek eltakarnak és ezért nincs szükség a pozíciójuk kiszámítására. A Kyro II alapú kártyák eddig sem vesztették az időt a nem látható pixelek renderelésével, és most már az nVIDIA is felveszi velük a versenyt ezen a fontos területen.

anti-aliasing

A tervezők a GeForce4 chip erejének jelentős részét az Accuview nevű fejlett anti-aliasing technológiának szentelték, amely a 3D-s helyszínek durva grafikájú vonalait teszi simává. Az Accuview célja az, hogy az élsimítás szebb és gyorsabb legyen: szerintünk nem hangzik rossz szul a dolog. Ráadásul kapunk egy vadonatúj,

rendkívül jó minőségű megjelenítési módot is – ez a 4xS –, ez azonban csak Direct3D-vel működik, és a tesztek alapján túl nagy teljesítményáldozattal jár. Az nVIDIA a többmonitoros megjelenítésért felelős TwinView szoftvert is lecseréli az nViewra, amely olyan extrákat kínál, mint az ablakok áttetszővé tétele.

Három tesztet futtattunk le: a 3Dmark2001 Second Edition-t, a klasszikus Quake III Demo 1-et és a Valley of the Jaguar demót a Serious Sam 2-ből. Tesztkonfigurációnk egy 1,33 GHz-es Athlon processzorral és 256Mb DDR RAM-mal szerelt PC-t választottunk, a kártyához a mellékelt 27.20-as Detonator drivereket telepítettük, a felbontást pedig 1280x1024-re állított, majd a második menetre a Quincunx anti-aliasinget is bekapcsoltuk. Összehasonlításképpen egy eredeti GeForce3 kártya eredményeit is lemértük.

Bivalyerő

Az nVIDIA memóriái a jelek szerint három Red Bull-t bennymunka reggeli előtt. A GeForce4 Ti4600 minden tesztben jobban teljesít a GeForce3-nál, még a Quincunx anti-aliasing engedélyezése mellett is. Az igazság pillanata a leggyőzelmesebb teszt, a Serious Sam 2

demó lefutásakor jött el. Kikapcsolt anti-aliasinggal a kártya 50%-kal gyorsabb a GeForce3-nál, anti-aliasing mellett azonban dobberetes módon 100%-os a sebességkülönbség.

Jelen pillanatban gyakorlatilag nem létezik olyan játék, amely használná a vertex és pixel shaderket, ha azonban megjelennek, az új nVIDIA kártyában rengeteg erő lesz a lehetőségek kiaknázásához. Az Xtasy GeForce4 Ti4600 félelmetes kártya. **PCF**

PCF Vélemény

➔ A világ leggyorsabb grafikus kártyája – jelen pillanatban

➔ A világ legrájabba grafikus kártyája – jelen pillanatban

„Az otthoni számítástechnika (jelenleg) legerősebb grafikai egysége; évekre szóló befektetés.”

90%

A Zoltar demó részletessége lenyűgöző, főleg a ráncok az arcon.

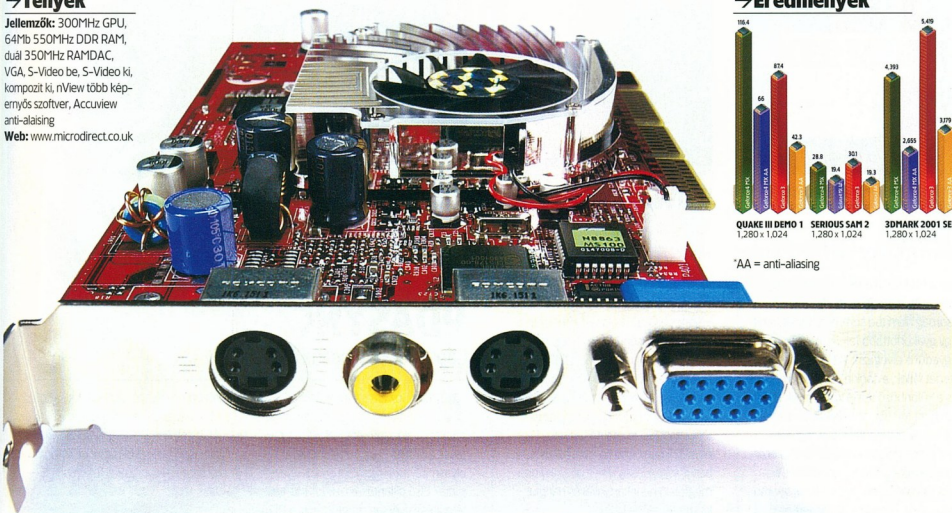
Az új GF4 demók a lehető legtöbbet hozták ki az nVIDIA Ti4600-asba beépített vadonatúj technológiából.

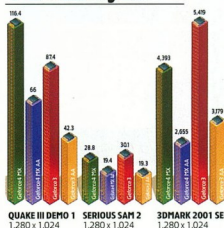
→Tények

Jellemzők: 300MHz GPU, 64Mb 550MHz DDR RAM, dual 350MHz RAMDAC, VGA, S-Video be, S-Video ki, kompozit ki, nView több képernyős szoftver, Accuview anti-aliasing

Web: www.micromicrodirect.co.uk

→Eredmények

*AA = anti-aliasing

GEFORCE4 MX 460

52 000 Ft MSI

Mennyire olcsó megoldás az nVIDIA olcsó grafikus chipje?

Miközben a főcímeik kizárólag a GeForce4 Ti4600-zal foglalkoznak, az emberek valószínűleg ezen a kártyán gondolkodnak majd el komolyan amikor vásárlásra kerül a sor. Az nVIDIA inkább kihagyja a GeForce3 MX-et, hogy az új olcsó kártya – legalábbis nevében – a legújabb technológiára utalhasson. Amíg azonban a GeForce2 MX ugyanazokkal az alaplatajdonságokkal rendelkezett mint az a GeForce2 GTS mag amelyre építették, a GeForce4 MX-ből hiányoznak a nagy testvér magjának bizonyos szolgáltatásai, nevezetesen a DirectX 8 kompatibilis programozható pixel és vertex shaderok.

Órajelből jeles

A valódi GeForce4 GPU-val két közös vonása van: a LightSpeed Memory Architecture II, amelynek számos jelentős előnye van a GeForce2 MX-szel és a GeForce3-mal szemben például a jobb memóriahasználat miatt, illetve a feljavított Accuview anti-aliasing. A régi és az új MX közötti legjelentősebb, a fentieknél fontosabb különbséget azonban a mag és a memória jóval nagyobb sebessége jelenti. Valóban: az MX 460 magjának 300MHz az órajele miközben a memória 550MHz-en (275MHz DDR) fut, amely megközelítőleg háromszoros növekedést jelent a GeForce2 MX 400 memóriára-szávszélességéhez képest. Ráadásul képpen az új nView több képernyős szoftvert is megkapjuk. Bár az MSI GeForce4 MX-nek nincs DVI kimenete, S-Video kábe és kompozit be aljzatot találunk rajta, vagyis lehetőségünk van a videó felvétele, és a TV-re is rákötöttük a kártyát. A videóval kapcsolatos feladatok megoldásához az MSI a WinCoder és

a WinProducer programokat mellékelte. Ezen kívül megkapjuk az MSI saját – gyanúsán WinDVD szerű – szoftveres DVD lejátszóját, valamint három játékot: a Sacrifice-t, az Aquanox-ot és a kitűnő No One Lives Forever-t.

Ami azt illeti...

Térjünk rá a lényegre – a teszteredményekre. A szintetikus teljesítménymérő 3Dmark 2001 bőkezűen és megérdemelten jutalmazza a pixel és vertex shaderokkal felszerelt kártyákat – a GeForce4 MX emiatt több mint ezer ponttal kevesebbet ért el a régi GeForce3-nál. A nyers processzorért mérő Quake III demóban viszont anti-aliasinggal és anélkül is megveri a GF3-at. Az eredmények tehát azt mutatják, hogy a GeForce4 MX 460 kifejezetten jól teljesít, és egyetlen jelenleg futó játékkal sem lehet gondja. Ennek ellenére azt gondoljuk, hogy hosszabb távra gondolkodva nem éri meg megvenni. Az árát figyelembe véve érdemes inkább még egy kicsit spórolni és valamelyik, az effektusok terén erősebb GeForce3-ba beruházni. A legjobban döntés azonban mégis a várakozás lehet egy valóban GeForce4-es, ugyanakkor olcsó kártyára, amely a jelenleginél élvezhetőbb ár/teljesítmény mutatóval rendelkezik: **PCF**

PCF Vélemény

✓ Komoly teljesítmény a jelenleg futó játékokban
✓ Nincs vertex és pixel shader, zajos ventilátor

„Jól teljesít, viszont a tartálok hiánya miatt az események hamar túlléphetnek rajta.”

73%

Az MX-en ugyanaz a Zoltar demó fut, mint a Ti-n – a grafikai minőségkülönbség első pillantásra szembetűnő.

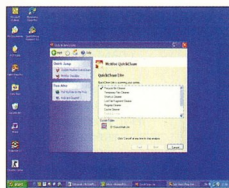

A kifejezetten pixel és vertex shaderok fejlesztett Aquanox mellékelése furcsa válasznak nevezhető.

A sokféle csatlakozóval kizárólag játékosnak szánt kártya helyett sokoldalúan használható egységé teszi a GeForce4 MX-et.

QUICK CLEAN

McAfee

www.mcafee-at-home.com

Bár a McAfee minden megtett, hogy használható szoftverrel álljon elő, a csomag nem tud semmi olyasmit, amit egy gyakorlottabb felhasználó ne tudna egyedül is elvégezni. Az ideiglenes internet fájlok, a cookie-k, az előzmények és a különböző temp könyvtárak törlése olyan feladat, amelyet az emberek többsége gyakran elvégez. Ha nem szeretné belesni magát az Explorer mélységeibe talán hasznos lehet, ha azonban hozzáadódott a [Del] nyomógatásához, megspórolható az árát.

✓ Kézen fogva vezet
✗ Pénzt kérnek a semmiért

„Megnyugtató, ha rettegés, hogy fontos fájlokat törölse le.”

65%

FIX-IT UTILITIES 4.0

Ontrack

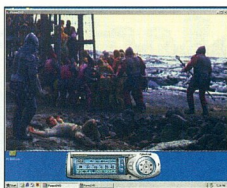
www.ontrack.co.uk

Az Ontrack megbízható, és a pénzünkért jó teljesítményt nyújtó programokat készít, ha azonban a Fix-It 4 megvásárlásán gondolkodsz mindenképpen érdemes figyelembe venni azt, hogy a SystemSuite csomag részeként is hozzá lehet jutni mindössze 6 000 Ft-tal magasabb áron. Amennyiben viszont a karbantartó szoftver érdekelt, a rendelkezésre álló eszközök nagy száma miatt kevés jesszőből kezelőfelülettel megoldott programot találhatsz a pia-

✓ Eszközök széles skálája
✗ Nincsenek nagy újítások

„Inkább a SystemSuite részeként vennék meg.”

74%

POWERDVD XP 4.0

Cyberlink

www.ttp.co.uk

Attól függetlenül, hogy a Windows Media Player 8 – sokszor hangzottatt módon – képes a DVD lejátszásra, még nincs kevésbé szükségünk egy külső cég által készített codec-re. A PowerDVD legújabb verziója pontosan ezt nyújtja, egy egyedülálló lejátszó társaságában. Nem sokban különbözik a piacon jelenlévő többi hasonló terméktől, a Dolby Digital és a DTS surround kompatibilitás azonban jó választással teheti amennyiben megfelelő hangkártyával és hangfal-készlettel rendelkezik.

✓ WM9 codec, surround hangzás
✗ Mintha már lenne DVD lejátszó programom...

„Csak az XP tulajdonosoknak éri meg.”

71%

E-PROMOCARD DESIGNER

e-Promocard

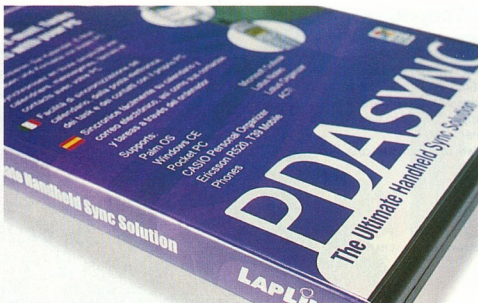
www.e-promocard.com

A prezentációkészítés drága mulatság lehet, ha a Flash, az Opus vagy a PowerPoint szükséges hozzá. Ez a csomag a fentiek árának a töredékeért kínálja az alapvető funkciókat 5 névjegykártya méretű CD-R mellett, amelyekre felirathatjuk az elkészült műveket. Egyáltalán nem bonyolult – előre megkomponált sablonokat használunk, bár bevethetjük saját képeinket és zenéinket is. Az eredmény elfogadható, és minden szükséges eszközt megkapunk.

✓ Átíró jellegű szoftver
✗ Limitált lehetőségek

„Gyors prezentációkhoz kiváló, nem okoz majd csalódást.”

68%

PDASync

LapLink www.laplink.co.uk

A PDA-hoz a megvásárlásakor mindenképpen kapunk valamilyen szinkronizáló szoftvert – érdemes még plusz 20 000 Ft-ot költeni valami olyasmire, ami végső soron ugyanazt tudja? Első pillantásra nem. A szoftver telepítése gyorsan megtörténhet, a PDA-val történő kapcsolatteremtés viszont nem megy ennyire zökkenőmentesen.

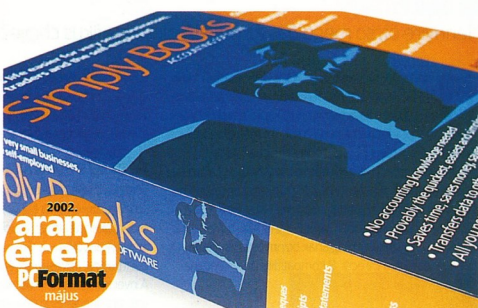
Ha azonban sikerül mindent beállítani a szokásosnál többféle PC-s szoftverrel szinkronizálhatjuk a PDA-t – többek

között például az Outlook-kal, a Lotus Notes-szal, a Lotus Organizer-rel és az ACT!-tel. A legnagyobb plusz azonban mégis a kompatibilis mobiltelefonokkal történő szinkronizálás lehetősége.

✓ Sok program és eszköz esetén hasznos
✗ Egy PDA-nál semmi értelme

„Leteznek hasonló ingyenes alkalmazások is...”

58%

SIMPLY BOOKS V2

Simply Books www.simplybooks.net

Bár mennyire könnyű elindítani manapság egy kisebb vállalkozást, a könyvelés cseppet sem lett egyszerűbb. Nagy örömmel fogadtuk tehát az öt főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató cégeknek készült Simply Books-t, amely az utóbbi idők legvalószínűbb üzleti könyvelőszoftvere.

A kézikönyv mindössze 36 oldalas, mégis kimerítő és informatív, ami ritkaságnak számít az ehhez hasonló programok esetében. A riasztó keze-

lőfelülettel nem menekülhetünk – ez a kategória jellemzője – a Simply Books azonban mindent elkövet, hogy ahol csak lehet segítsen.

✓ Könnyű használni
✗ Nagyobb cégek számára használhatatlan

„Ha kisvállalkozásod van pont erre lesz szükséged.”

90%

A HÓNAP DVD-JE

„Mennyi egy afrikai fecske átlagos repülési sebessége?”

GYALOGGALOPP

N/A Régió 1 Columbia TriStar

Történelmi komédia fejre boruló éjleledényekkel, idióta képi poénokkal, követhetetlen mellékszálakkal és abszurd eszmefuttatásokkal a fecskék tökhordozási képességeiről – a Monty Python csoport *Gyaloggalopp* című alkotása tipikus Teljesen Eszement Mozifilm, és ez a különleges kiadás mindent meg is tesz annak érdekében, hogy ezt tudatosítsa a nézőben.

Terry, Jones és Gilliam (a rendezők) gyakorlatilag végig (film + kommentár) arról mesélnek, hogy mennyire lenyűgözben képlekeny koncepcióval vitték végig a forgatást. Ez a filozófia a lemezekben található többi anyagra is átragrad (meglepően kevés pluszt találunk elszórva a 9Gb-nyi 2 DVD-

n): közepes nem-vicces-jelenetek a ma már idősebb Pythonok előadásában; dalok; egy minden értelmet nélkülöző Lego-s rész, néhány forgatókönyvrészlet és műsorfüzet, amelyeket nem lehet elolvasni. Ez eleven kommentárként legalább annyira kaotikusak, mint amennyire a TV sorozat epizódjai azok voltak – a beszélők gyakran tesznek hosszas, alkalmiszzerű kitérőket a csoport történetéről mesélve, miközben háttérben csendben peregnék a *Gyaloggalopp* képsorai. Kellemes filmről van szó, amelynek a hibái azonban – bár megbocsáthatók –, néha (ahogy Cleese is megjegyzi az egyik interjúban) a tulajdonképpeni poénok rovására mennek.

→Tények

Kép:
1,85:1 anamorfikus
Hang: Dolby Digital 5.1
Extrák:
Kommentárok, követés a Gyilkos Nyulat lehetőség, dalok, jelenetek, dokumentumfilm a forgatásról, forgatókönyv, szereposztással és forgatással kapcsolatos feljegyzések
Web: www.play247.com

PCFélelmény

„Nyolc órát tölthetünk a tengerék lélegzetelállító előlívátát figyelve. Mindenképpen megéri.”

Film **78%**
Megvalósítás **71%**

MAD MAX KÜLÖNLEGES KIADÁS

N/A Régió 1 MGM

A *Mad Max* – ahogy egy kritikus megjegyezte – pornó azoknak, akik imádják az autót. A *Hazardózus lovagok*-idéző igénytelenség mellett azonban mindig találunk egy csepp vaskos nihilizmust és nagy adózó tiszteletet, amelyek bőven kárpótolnak az olcsó megoldásokért. Az extrákat leginkább néhány dokumentumfilm képviseli, de egy ilyen darabálással tel, zűrzavaros punk film csodás szélesvásznú kiadásban önmagában is olyan fényesen ragyog, mint egy új angyerme.

Kép: 2,35:1 anamorfikus
Hang: Dolby Digital 5.1 (eredeti ausztrál párbeszédek)
Extrák:
Audiokommentárok, dokumentumfilmek, előzetesek, fotók

BETÉPVE

N/A Régió 2 New Line Cinema

Az ember azt gondolná, hogy egy gazdag kokainkereskedő élete kizárólag izgalmas tenyerű izgalmakról és orgiasztikus kicsapongásokról szól, ha azonban hihetünk ennek a lassú, unalmas és leegyszerűsített filmnek, még az éjszakai polcelföltöltő munkája is több izgalmat rejt. A lemez extrái viszont kellemes meglepetéssel szolgálnak – megnézhetünk egy korrekt dokumentumfilmet a latin-amerikai drogkereskedelemlről, a kivágott jelenetek legnagyobb része pedig valójában izgalmasabb a bent maradtaknál.

Kép: 2,35:1 anamorfikus
Hang: Dolby Digital 5.1
Extrák:
Audiokommentárok, dokumentumfilmek, filmográfia, kivágott jelenetek, jegyzetek a forgatásról, film-előzetes

MOST KERESD

DVD-n megjelent újdonságok. Elérhetőek a közeledben...

Amélie

Régió 2

Furcsa, de nagyszerű és mulatságos francia film a Jean-Pierre

Jeunet-től, aki a *Delicatessen*-nel és az *Allen Resurrection*-nel vált híressé. Ne hagyja, hogy a „Nagyszerű” és „Lebálcinszól” jelzőket használó úberszob kritikusok rajongása eltántorítson.

The Usual Suspects: Különleges kiadás

Régió 1

Körömrágo izgalomban bővelkedő hullágyártás Kevin Spaceyvel és Gabriel Byrne-nel. Követés az események egészen a végkifejletig, amelyből kiderül, hogy az egész a túl későn jött felismerés ástó örjöbe hullik.

Star Trek TNG: Series 1

Régió 1

Rajongók, örvendjétek! Sorozatnyi új generáció-s élvezet egy nagy fémdobozba csomagolva Wesley Crusher/Counselor Troi közösségek napjaiból, amikor Picard kapitány még nem változott borbá, és Data nem volt több egyszerű, érzelmek nélküli androidnál.

Baseball bíkák

Különleges kiadás

Régió 1

OK. Costneres baseballfilm (önmagában is különleges), amelyben a kopaszodó egománias Gormba Veteran” alakit, aki a Kirobbanó Tehetségnek” számító dobából, Tim Robbinsból Igazi Férfit” farag.

YAMAHA UW500

Yamaha

Akár teljes értékű házi stúdiót is csinálhatsz egy USB-vel felszerelt PC-ből!

Szeretnéd közvetlenül a PC-re feljuttatni a gitárrífekeket vagy felénekelni a szöveget, hogy aztán dalt keverj belőlük? A Yamaha UW500, amelyet „minden egy csomagban amire csak egy zeneszerzőnek a merevlemez dalrögzítéséhez szüksége lehet” árban mérnek, hardver- és szoftverelemek mellett egy adaptert és egy USB kábelt tartalmaz. Hardver alatt egy kompakt külső egységet kell értenünk. Az előlapján standard jack bemeneteket találunk, amelyekhez szabvány mikrofont, szintetizátort vagy gitárt csatlakoztathatunk, miközben hátul USB és phono kimenetekkel kapcsolhatjuk össze a PC-vel és a hifitoronnyal. Az egység ezen kívül digitális (optikai) ki és bemenettel, kiegészítő analóg phono bemenetekkel, valamint MIDI hangszerek és szintetizátorok csatlakoztatására szolgáló MIDI és TG aljzatokkal van ellátva.

Az *XG Works Lite* jól használható sequencer, amely ideális az XG MIDI fájlokkal végzett munkához, az *S-YXG50* szoftveres szintetizátor szép hangokat produkál, a *TWE* audió szerkesztővel pedig megfelelően alakíthatjuk a hangfájlokat –, a gyakoroltabb zenészek viszont valószínűleg komolyabb szoftverekkel, például a *Cubase VST*-vel használják majd az egységet.

Az UW500 kellemes audió/MIDI/USB eszköz, amely gyakorlatilag bármilyen modern PC-t pillanatok alatt színvonalas mini stúdióvá tudja varázsolni. Figyelembe véve azonban azt a tényt, hogy az Audigy kb. 8000 Ft-tal olcsóbb, a Yamaha csomagja valószínűleg csak a komoly zenészek érdeklődésére tarthat számat. **PCF**

→Tények

Tartozékok:

XG Works Lite (sequencer),
S-YXG50 (szoftveres szintetizátor),
TWE (audió szerkesztő), USB kábel, adapter
Minimum:
P166, 32Mb, USB
Web: www.yamaha.co.uk

2002.
**arany-
érem**
PCFormat
május

PHOTOSMART 1315

HP

A HP új nyomtatója valósággal életre kelti a digitális képeket.

A 900-as sorozat megbízható nyomtatóegységére épített 1315 beveti az összes olyan tintával elvégezhető varázslatot, amelyek olyan sok elismerést szereztek a HP-nak az elmúlt évek során. A printer jó hatásokkal használja ki a PhotoRET technológia, az automatikus papírfelismerés és a kétoldalas nyomtatás nyújtotta előnyöket, miközben néhány rendkívül vonzó új lehetőséget is kínál.

Nem lehet nem észrevenni a jobb oldalon elhelyezett 6 cm-es LCD panelt, és kicsivel tovább tekintve meg is találjuk a magyarázatot a beépítésére három jelentéktelennek tűnő melynésed formájában: az első CompactFlash, a második SmartMedia, a harmadik pedig Sony Memory Stick kártyák fogadására szolgál. A képeket, amelyeket úgy szűrűsöl le a kártyáról mint más a tejszínt a capucinóról, alaposan szemrevételezhetjük mielőtt kiválasztjuk melyiket szeretnénk kinyomtatni. A papírtároló és a kimenet közti vékony csúsztható tokot 15x10 cm-es fotópapírral tölthetjük meg, de a képernyőn sokféle más méret is kiválasztható ha rendelkezünk a megfelelő A4-es méretű alanyjával. A képeket ráadásul egyetlen gombnyomással áttöltethetjük a PC-re.

A nyomtatok a HP-től megszokott kitűnő minőséget nyújtják – csupán 15x10-es méretben tapasztaltunk enyhé szemcséséget. Ha viszont 25x20 cm-es fényes fotópapírra dolgozunk dobberetesen élményben lesz részünk, és elgondolkozhatunk azon, hogy hogyan sikerül a HP-nak az összes fehér koppenyes fickót plusz a labort begyömöszölni egy olyan nyomtatóba, amelynek mindössze 435x369 mm az alapterülete. **PCF**

→Tények

Felbontás:

2400x1200 dpi színes,
600x600 dpi fekete-fehér

Festékpatronok:

Fekete, három színű

Nyomtatási sebesség/perc

(színes/fekete-fehér):

3,1/17

Memória: 16Mb

Csatlakozók: USB,
párhuzamos, IR, CompactFlash, SmartMedia,
Sony Memory Stick

Méret: 435x369x196

Tömeg: 6,8 kg

Web: www.hp.com

PCFVélemény

- ✓ Jó minőségű audió
- ✓ Korlátozott képességű szoftver

„Praktikus, minden egyben típusú csomag PC-s zeneszerzőknek, bár az Audigy zónázz.”

84%

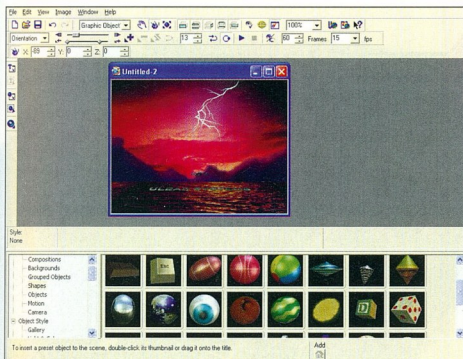
PCFVélemény

- ✓ A fényképezésen kívül mindent elvégz
- ✓ Nem kapunk hozzá USB kábelt

„Printert keresel a digitális fényképezőgéphez? Jobbat nem is találhatnál.”

91%

A Grouped Objects mappába sok elemből álló munkákat menthetünk el későbbre.

ULEAD COOL 3D V3.5

Ulead

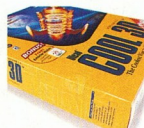
A vadonatúj funkciók minden eddiginél vonzóbbá teszik az Ulead szöveg- és grafikaanimációs programját.

Senki sem szeretne egy unalmas website nem túl-ságosan boldog tulajdonosa lenni, így aztán gyorssegélyként általában nagy adag animáció kerül bevetésre. Az *Ulead Cool 3D* erre a feladatra jelent ideális megoldást. A világos kezelőfelülettel gyorsan készíthetünk lélegzetelállító effektusokat, akár szövegekről, akár grafikáról van szó. Az előbbi esetben használjuk a megszokott *Cool 3D* eszközöket, vagy az új modult, amely az *EnVector* nevet kapta, külön programként fut, és a megszokotthoz hasonló eszközkészletet biztosít vektor alapú Flash grafikák készítéséhez. Elkészítéskor gyorsan lehet dolgozni vele, és tökéletes megoldás animált feljecszevegek vagy egyszerű, animált grafikai objektumok készítéséhez.

A *Cool 3D* időközben alapos átalakításon is átmert. Amellett, hogy most már lehetőség van *Adobe Illustrator* fájlok importálására, néhány kitűnő megvilágítási effektet is bővített a választék – ezek közül elsősorban a Lightning érdemel figyelmet, amely valósággal felvilágosítja a képeket. Mindezek tetejébe egyrészt új metagömböket kapunk, amelyekkel egyszerű gömbökből összetett alakokat készíthetünk, másrészt egy új testracót, amellyel leegyszerűsíthetjük a 3D-s formák kialakítását.

A szöveganimáció is nagyjavításon ment át – a folyadékszerűen áramló betűk zökkenőmentesebbé teszik a mozgást. Ha pedig bonyolultabb ábrákat készítenünk használatba vehetjük a Grouped Objects mappát és egyben menthetjük el a munkát, hogy aztán bármikor elővehessük ha szükség van rá. **PCF**

→Tények

Jellemzők:

EnVector a Flash animációhoz, *Adobe Illustrator* import filter, GIF animáció, AVI és MOV, drag and drop effekt-ek, banner és gombok készítéséhez ideális, új testháló

Minimum:

Pentium, 32Mb, Win98

Web: www.ulead.com

A „kép a képen” lehetőségek közé különböző attűnési effektusok tartoznak.

MGI VIDEOWAVE 5

MGI

Több ezer szereplő? Milliós költségvetés? Rá se ránts: az MGI új programcsomagjával olcsón is készíthetsz filmeket.

A videókamera a '80-as évek legnagyobb slágere volt, a rengeteg felvett anyag visszatekintésére viszont csak súlyos álmatlanságban szenvedő embertársaink voltak képesek. A digitális kamerákkal viszont már más a helyzet, főleg akkor, ha egy tisztesseges videószerkesztő szoftverrel felszerelt számítógépre kapcsoljuk az eszközt. A *VideoWave* régóta az otthoni felhasználók kedvenc PC-s alkalmazása, ráadásul az új verzió egészen különleges lett.

Előjáróban annyit, hogy a *VideoWave 5* teljesen XP kompatibilis. Az 5-ös verzió ráadásul vadonatúj kódolást kapott, amelyet a Pentium 4-es processzorokra optimalizáltak. A program ezen kívül megkezdte a Windows 4Gb-os videójárárt mérethatárát, így aztán a nemrég vásárolt óriási merevlemez adottságait is kihasználhatjuk. Az új jellemzők közül a saját DVD filmjeink elkészítését lehetővé tevő teljes DVD kompatibilitást kell megemlíteni.

A *VideoWave* legerősebb vonása még mindig az, hogy bonyolult történetű filmek elkészítését teszi lehetővé, amelyeket videóbevételekből, és narrációt vagy zenét tartalmazó CD-ről bemásolt audiófájlokból – vagy az új verzióban WMA fájlokból – állíthatunk össze. Emellett kombinálhatjuk a videóformátumokat – például AVI, DV, MPEG –, és a csomagból az MPEG-1 és MPEG-2 kompatibilitás sem maradt ki. Amikor pedig mesterműnkvégző formába öntésére kerül a sor, a SmartDV lecsökkentheti a szükséges időt azzal, hogy kizárólag a megváltoztatott képsorokat dekódolja, illetve kódolja újra, jelentősen felgyorsítva ezzel a DV készítést. **PCF**

→Tények

Jellemzők: MPEG-1 és MPEG-2 kompatibilitás, WMA audio importálás, precíz audio időzítés, egyszerű jelenetszerkesztés, Pentium 4-re optimalizált, Windows XP-re tervezve, 4Gb-os fájlmelet korlátozás megkezdése

Minimum:

PiII, 64Mb, Win98SE

Web: www.mgirope.com

PCFVélemény

Flash exportálás, *Illustrator* importálás, testháló, effekt-ek
A bonyolult ábrák újrarajzolása sokáig tarthat

„Ebben az árkategóriában nincs egyszerűbb vagy hasznosabb csomag webanimációhoz.”

90%

PCFVélemény

Win XP és WMA kompatibilitás, MPEG kódoló, SmartDV
A hosszú filmfájlok élve fájlok fel a merevlemez

„A speciális effektusokkal és képfuttatási lehetőségekkel teli *VideoWave*-vel élvezet a munka.”

89%

Hangkártyák

Ürlényekre lövöldözől, ijesztő filmeket nézel, esetleg saját dalokat veszel fel? Az új hangkártyák mindenképpen zenét hoznak majd az életedbe.

Bár a főcíme a legújabb Ultra Brutál grafikus kártyákról harsognak, időközben a hangkártyák világában is forradalmi változások mennek végbe. Felejtsd el az elmúlt években gyártott kártyák bégető, torz MIDI hanghatásait; ma már a hat utas surround hangzás, a szobát megrengető basszus, sőt, a stúdió minőségű házi hangrögzítés a téma – olcsóbban mint hinnéd. Akár zeneszerzésben, akár a dobhártyát végső megsemmisítésében utazol, néhány tízezeresért fantasztikus zenerendszerre alakíthatod a PC-d.

A mérsékelt árúknak számító hangkártyák legjelesebb képviselőit nehézszűlyű otthoni stúdiókártyákkal eresztették össze, és addig nyomattuk az MP3-akat, a játékokat és a filmeket, amíg a szomszédok ki nem hívták a rendőrséget. Bár megtaláltuk a győztest, a mérőnyben nem voltak vesztesek – a méregdrága 100 000 Ft feletti otthoni stúdiókártya nem különbözik drámai módon a takarékosabb megoldásoktól. Akár valamelyik olcsó és barátságos PCI kártya, akár egy eszevesztetten drága otthoni stúdiórendszer mellett teszed le a voksod, egy dolog biztos – a PC hangja mellett mindenképpen elbújhat a hi-fi torony nyekergése. A legjobb az egészben az, hogy mindegyik kártyához jó néhány szoftver is jár, amelyekkel az MP3 lejátszás kísértetesebbé, a filmek izgalmasabbá, a szomszédok pedig ha lehet még gyilkosabb kedvűvé tehetők. **PCF**

Hogyan teszteltünk?

Vérző fül és megrepedt vakolat; átlagos nap a PCF tesztlaborban...

A hangkártyákat a teszteszhez egy 1,4Ghz-es, 256Mb RAM-mal és Boston Acoustics hangszórókkal és mélynyomóval felszerelt Dell Dimensionba építettük be. Amennyiben az adott kártya támogatta a Windows XP-t az XP Home verzióját használtuk; ha nem, az ME-t raktuk fel a mérésekre. Ezután mindegyik kártyán ugyanazokkal a játékokkal, 5.1 surround DVD-kkel, CD-kkel és MP3 fájlokkal folytattuk a vizsgálódást, hogy kiderüljön milyen jól bírják meg a különböző feladatokkal. A zeneszerzésre kialakított kártyákon a mellékelt szoftvert használtuk MIDI zene lejátszásra.

**PCF
LABOR**

→ SoundSystem DMX 6Fire 24/96

Bemenet: 1x line in (a kártyán); line in L/R, phono in L/R, mikrofon be, optical és digital in, MIDI be (a külső egységen)

Kimenet: 3 hangszóró (a kártyán); fejhallgató, line out L/R, optical és digital out, MIDI ki (a külső egységen)

Szabványok: DirectSound, EAX, A3D, Sensaura 3D, AC3, DTS, ASIO, MIDI

Minimum:
P450 (1GHz ajánlott),
128Mb (256Mb ajánlott),
Win 98/ME/2000/XP

Web: www.terratec.co.uk

2002.
**arany-
érem**
PCFormat
május

SOUNDSYSTEM DMX 6FIRE 24/96

Terratec

A Creative felsőkategóriás Audigy Platinum kártyája ellen ringbe szálló 6Fire-t a komoly zenészeknek szánják. Csak játékra elképesztően drága, ha azonban hangfelvételeket szeretnénk készíteni igazi nagygagyú.

A PCI kártya három hangszórókimennettel rendelkezik (a surround hangzásához), egy bemenettel, és egy külső egység is tartozik hozzá, amelyet a PC egyik üres meghajtófoglatába építhetünk be. A doboz meghökkentő mennyiség aljzatot bocsát a rendelkezésünkre: phono aljzatok line/magnó csatlakoztatáshoz, phono in és line out, coax és optikai csatlakoztatók digitális bejövő és kimenő jelhez, MIDI in/out, erősítőszabályozós mikrofon-

bemenet és hangerőszabályozós fejhallgató csatlakozó. A 6Fire kristálytisza hangot ad (bár nem javítja fel a zenét és a játékokat, továbbá hiányzik belőle az Audigy szívemarkoló szépsége), a hangfelvételek készítésében pedig megveri Creative-os vetélytársát. Az ok az, hogy valódi 24-bit/96KHz-es mintavételezést használ, noha igaz az is, hogy a MIDI zene területén a Creative kártyái rugalmasabbak. Hangrögzítésben és szerkesztésben ettől függetlenül a 6Fire viszi el a pálmát. Kitűnő eszköz.

↗ Sok csatlakozó, hangrögzítésre kitűnő
↗ A játékeljesítmény minidőssze kielégítő

„Kiemelkedő minőség és még elviselhető ár.”

92%

→Sound Blaster Audigy Player

Bemenet: Line in, mikrofon in
Kimenet: 3 hangszóró, FireWire, aljzat a kártyán a külső egységeknek
Szabványok: DirectSound, AC3, EAX, EAX Advanced HD, FireWire, ASIO, MIDI
Minimum: P266, 64Mb, Win 98/ME/2000/XP
Web: <http://europe.creative.com>

→Acoustic Edge PSC706

Bemenet: Line in, mikrofon in
Kimenet: 3 hangszóró (vagy fehallgató és 2 hangszóró), digital out
Szabványok: DirectSound, AC3, EAX, A3D, MIDI
Minimum: P166, 16Mb, Win 98/ME/2000/XP
Web: www.philips.com

ACOUSTIC EDGE PSC706

Philips

Ez mini tesztlék leg-szebben szóló kártyája: a legrosszabb minőségű MP3-at is megszépíti, és zenei stílustól függetlenül minden esetben rendkívüli hangot produkál. A basszus erős mégis határozott, a kártya pedig a játékokkal és a DVD-vel is jól boldogul. Az al-surround Qsound rendszertől viszont ne várjunk sokat: megfelelő szinten alakítja 5.1 surrounddát a sztereó és a Pro-Logic filmeket, az eredmény azonban nem olyan jó, mint a valódi 5.1-es surround filmnek.

✓ Hihetetlen hangmínőség és basszus
 ✓ H angfalak kellének

„A legszebb hangú kártya, az ára viszont túl magas.”

90%

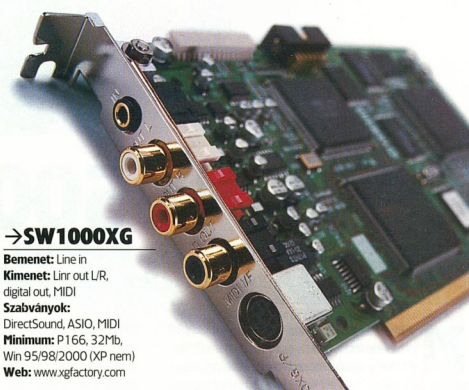
→SonicFury

Bemenet:
 Line in, mikrofon in, aux in
Kimenet: MIDI, 3 hangszóró, digital out
Szabványok: DirectSound, AC3, EAX, Sensaura 3D, DLS, MIDI
Minimum: P200, 32Mb, Win95
Web: www.videologic.com

→SW1000XG

Bemenet: Line in
Kimenet: Line out L/R, digital out, MIDI
Szabványok: DirectSound, ASIO, MIDI
Minimum: P166, 32Mb, Win 95/98/2000 (XP nem)
Web: www.xgfactory.com

VIDEOLOGIC SONICFURY

Videologic

A SonicFury tesztünk legolcsóbb kártyája, ez azonban nem jelenti azt, hogy gyenge lenne. A hangmínősége majdnem azonos a Playerével – a gyenge pontot kizárólag a driver jelenti. A mellékelt driver ugyanis nem működik Win XP alatt. Ha azonban sikerül működésre bírni szépen szól, bár a basszus nem elég karakteres és a gyengébb minőségű felvételek hangzást sem széplíti meg. Ha szűkebb költségvetésből gazdálkods, de általában célú kártyát szeretnél, érdemes elgondolni rajta.

✓ Jelentősen olcsóbb a konkurenciánál
 ✓ Win XP-hez méretes letöltésre van szükség

„Általános célokra jól megfelel, és még nem is drága.”

84%

YAMAHA SW1000XG

Yamaha

A Yamaha nem támogatja a Windows XP-t és nem képes surround hangzással lejátszani a filmeket. Ja, és embertelenül drága. Miert? Nos, komoly zenészeknek készített professzionális kártyáról van szó. A beépített hanggenerátor több ezer MIDI hangzást képes előállítani, kristálytisztán, fantasztikus minőségben – a minőség az igazat megvallva az otthoni felhasználáshoz túl jó is, ugyanis egyáltalán nem javítja fel a durván tömörített MP3 dallamokat vagy a gyenge filmzenéket.

✓ Dallamgenerátor PCI kártya formájában
 ✓ Csak zenészkészítésre használható

„Nagyszerű, bár bizonyult és drága segédesszköz.”

86%

A Player a Creative csúcsmo-
 dellje, az Audigy Platinum leegy-
 szerített változata.
 A nagy testvér külső egységét nem
 kapjuk meg hozzá, viszont mié-
 len lehet a három hangfalkimenet az
 5.1-es surround hangzáshoz, egy FireWire
 port és a Creative EAX technológiájá-
 nak legújabb verziója, amely a játéko-
 knak belüli effekteteket pórteti fel. A kártya
 erősségét a játékok jelentik, bár köny-
 nyedén megbirkózik a különböző zenei
 stílusokkal és a filmekkel is.

✓ Játékokhoz és zenehallgatáshoz nagyszerű
 ✓ Zenekeverésre nem alkalmas

„Player: korrekt min-
 denes elérhető áron.”

88%

→Tények

CCD: 1,65cm, összesen 5,24 millió pixel
Képméret: 2560x1920, 2560x1704, SXGA, UXGA, XGA, VGA
Lencse: 3x Zoom-Nikkor
Digitális zoom: Max. 4x-es
Fókusz: 50cm-től a végtelenig, 2cm-től a végtelenig (makró)
Kapcsolat: USB
I/O: AV out
Méret: 101,5x81,5x67,5 mm
Tömeg: 360gramm (elem nélkül)
Web: www.nikon.co.uk

COOLPIX 5000

Nikon

Egy 5 megapixeles fényképezőgép néz ránk csábítóan, de vajon nagy hatással?

Miután elmúlik az 5 megapixeles fényképezőgép birtoklása felett érzett izgalom, mi marad? Nos, sétálj ki vele a természetbe egy kellemes tavaszi napon és készíts néhány képet a téli alomból ébredő tájról. Hazatérve kösd össze a PC-vel az USB porton keresztül, hozzá be a képeket valamelyik grafikai alkalmazásba, és figyelj ámulva a képernyőn megjelenő fotók méretét és részletgazdagságát.

Igen, iszonyúan drága. Igen, egyáltalán nem könnyű kihozni belőle a maximumot, és igen, az emberek többségének nincs szüksége az összes funkciójára. Ha azonban megnézzük mi az eredmény amikor a józan észre hallgatva gyártanak valamit, az AC Cobra, a 8 millió forintos Meridian high-end hifi rendszerek és a kerti jakuzzi helyett olyasmiknél kötünk ki, mint a Trabant, a Sokol rádió és a murvás kerti ösvény.

Szépség vagy szörnyeteg?

A Nikon valószínűleg pontosan a „pérez nem számít” szemléletnek köszönhetően könyvelheti majd el eladásainak többségét, az 5000-est nem a profik – akiknek cserélhető lencsék, speciális szűrőkre és érzékeny, kézzel állítható kezelőszervekre van szüksége – fogják megvenni. Bár a 2560x1920-as képméret lélegzetelállítóan nagy (kb. 90x62 cm-es 1:1 arányú méretek felel meg), és egyetlen kattintás digitális megfelelőjével kikapcsolhatjuk az automatizálásokat, a gépből hiányoznak azok a funkciók, amelyek vonzóvá tehetnék a hivatásos fényképezésként számára.

A hobbi- és amatőr fotósok körében viszont, akiknél a divatot a ruházat egységnyi területén elhelyezett zse-

bek minél magasabb száma diktálja, a Coolpix 5000 bámulatot és irigységet fog kelteni. Az automatikus funkciók bekapcsolása mellett még a legkétszáműzebb hobbifotós is dicséretre méltó képeket készíthet. Ha pedig a használati utasításra is vet egy futó pillantást az ember, az eredmények még keltezőbbé válnak.

Súlyos egyéniség?

Ha most visszatérünk a természetbe örömmel tapasztalhatjuk, hogy nincs szükség arra a rengeteg extra felszerelésre, amely eddig a legjobb digitális fényképezőgépek szervesen tartozékának számított. Az úrkorszaki, magnéziumötvözetből készült házának köszönhetően a gép könnyű, a 32Mb-os CF kártya pedig 26 képet tud tárolni a legnagyobb méretben normál minőség mellett. Ha 15x10 cm-es fotópapírra nyomtatás a minőséget alapszintre veheted anélkül, hogy igazán észrevehetővé válna a különbség, miközben a kapacitás felmegy 51 képre.

Ha a fent említett hiányzó funkciók mellett valamilyen gyenge pontot kellene keresnünk, az a gép túlságosan kis mérete lenne. Tucatnyi nál is több gombot zsúfoltak két különálló panelre, amelyek egyenként nem nagyobbak 2-3 cm²-nél. Hé, Lamborghinit sem azért vezsz ember, mert praktikus. **PCF**

PCF Vélemény

- ✓ Fantasztikus képmínőség, pehelykönnyű
- ✓ Hiányzik néhány fontos funkció

„Hedonista fényképezőgép, amely nemcsak emeli a poharat a képmínőségre, de fenékgig is őríti azt...”

85%

A 4,5cm-es TFT LCD kijelző úgy hajlik ki a gép hátuljából, mint a digitális kameraknál; forgatni is lehet, és zárva vagy nyitva is hagyhatjuk. A kijelző főleg makró fényképezéshez ideális.

A gombok kicsik, de elég kemények ahhoz, hogy ne nyomhassuk le őket véletlenül. A fő funkciókat innen szabályozzuk, a bonyolultabb beállításokat azonban a kijelzőn kell elvégezni.

Az öt zónás autofókusz, amellyel ráközelíthetünk a kép általunk kiválasztott részére, csak egy az okos funkciók közül. A pontos területet a hátsó irányítópánellel tudjuk kijelölni.

→Tények

Jellemzők: 64Mb-os GeForce2 MX 400 videokártya, AVTuner doboz (TV tuner, S-Video, kompozit bemenet, S-Video, kompozit kimenet, TV ki, TV be), IR távirányító

Szoftver: Intervideo WinDVR és WinDVD, MGI VideoWave 4.0SE

Webs:
http://europe.creative.com

3D BLASTER PERSONAL CINEMA

Creative

Az nVIDIA megpróbál betörni az ATI felségterületére...

Természetesen csak idő kérdése volt, hogy az nVIDIA előálljon az ATI sikeres All-in-Wonder-jének vetélytársával. 3D-s teljesítményét tekintve azonban a Personal Cinema – amely a Creative licence alatt jelenik meg – már most le van maradva az All-in-Wonder Radeon mögött, ugyanis a lassabb GeForce2 MX 400 chipe épül, bár az is igaz, hogy a kártyát 64Mb memóriával szerelik.

A TV tuner funkciók egy kis zöld külső dobozhoz kötődnek, és a megszokott TV aljzatot, valamint a kompozit és S-Video bemenetet is ezen találjuk. Az S-Video kimenet közvetlenül a TV-re kapcsolható, így a Personal Cinema-val felszerelt PC teljesen kiválthatja a képmagnót. Ezt a mellékelt kellemes távirányító is támogatja. Lehetőség van egyszerre több kép kiadására (egy a TV-re, egy a monitorra), így vagy a TV képet élvezhetjük mindkettőn, vagy kibővíthetjük az Asztal területét.

Távirányított felbontások

A mellékelt szoftver az Intervideo WinDVR-je és WinDVD-je. Az első TV-nzésre és műsorok felvételére szolgál (lehetőség van az élő TV adás pillanatmegállítására is), a második DVD lejátszásra. Mindkettőt könnyedén kezelhetjük az irányművel, amellyel egyébként a WinDRVR képet is maximalizálhatjuk hogy betöltsse az egész monitort, miközben a [Record] többszöri megnyomásával 30 perces lépésekben programozhatjuk a fel-

vételt. A felvétel és a képlomás MPEG2 kódolást használ „J0”, „J0b” és „Legjobb minőség” beállítási fokozatokkal – az utolsó 352x576-es felbontást produkál 4Mb/s adatátvitel mellett. NTSC, PAL vagy DVD minőségben is vehetünk fel; az utóbbi 576x720-as fájlokat készít 64Mb/s-mal, viszont ehhez minimum PIII-933-as kell, és akkor még nem beszélünk arról a jó néhány Gb-ról, ami egy órányi nézínvaló rögzítéséhez szükséges.

Minőségi csomag?

Miközben a gazdag funkcióválaszték nagy hatást tett ránk, a folyamatosan vibráló kép minősége csalódást okozott.

A Personal Cinema tisztességes első próbálkozás az nVIDIA részéről a multimédiás kártyák piacán, a rivális ATI kártyája azonban csiszoltabb, és a távirányító sem jelent majd előnyt miután megjelenik az ATI Radeon 7500 és 8500 All-in-Wonder. **PCF**

PCF Vélemény

➤ Távirányító
➤ Kizárólag olcsó GeForce2 MX 400-ssal létezik

„Élméletileg jó alternatívája lehet-ne az ATI All-in-Wonder-jének, de elvérzik a gyenge képminőségen.”

69%

Ha normál földi kábelt használunk, a WinDRVR képmozakként jeleníti meg az összes elérhető csatornát. Ha valamelyikre rákattintunk, a kép teljes képernyőméretűre vált.

Channe Name	Language	Default Time	File Path
Channel_1	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\1
Channel_2	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\2
Channel_3	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\3
Channel_4	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\4
Channel_5	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\5
Channel_6	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\6
Channel_7	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\7
Channel_8	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\8
Channel_9	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\9
Channel_10	01:00	01:00:00-01:01:00	F:\Video\10

Ha a távirányítón megnyomjuk az [OK] gombot megjelenik az összes felvétel minden adatával együtt. Egyszerűen válassz ki az egyiket, nyomd meg a [Play]-t, és élvezd a műsort.

A csomagban megtalálható VideoWave 4-gyel előkészíthetjük, illetve szerkeszthetjük a felvett anyagot, amelyet közvetlenül importálhatunk a szerkesztő alkalmazásba.

HANDSPRING TREO T180

214 000 Ft Handspring

A malacserű PDA telefon, webböngésző és elektronikus titkár egyben – vajon túltölte a kolbászt a Handspring?

Szépnek biztosan nem nevezhető. Nyoma sincs a Visor vidám színeinek, az Edge stílusos karcsúságának – helyettük unalmas szürke műanyagot kapunk. Ez a PDA-k világának vietnami csüngőhási díszója. Együttélnei azért szerencsére könnyebb vele, elsősorban annak köszönhetően, hogy a megszokott grafit-felület helyett billentyűzetes változatban is megvásárolható. A gombok megfelelő ellenállást fejtenek ki, így vastagabb ujjú embertársaink is könnyedén gépelhetnek rajta, anélkül, hogy lenyomnák a szomszédos billentyűket.

A Treo a dual GSM hálózatokra optimalizált, ezért az email és a mobil net használata helyett elsősorban telefonálásra alkalmas. Az aktuális szolgáltatóra kapcsolódva a Handspring Blazer böngészőszóftver gyors és egyszerű internetelérést biztosított, bár a kizárólag szöveges oldalak és az apró képernyő a WAP-pal kapcsolatos kereső emlékeztető ideje fel bennünk. HotSync bővítmény helyett egy USB töltőkábel kapunk hozzá, amellyel egyrészt az adatokat szinkronizálhatjuk a PC-vel, másrészt feltölthetjük az akkumulátort.

Alkalmas a Treo a jelenleg használt telefonunk és PDA-nk kiváltására? Nem. Túlságosan bonyolult – minden egyes alkalommal be kell adni a PIN kódot amikor fel akarunk jelentkezni a hálózatra, ráadásul sikerült annyira lefagyasztni rajta a Palm OS-t, hogy az összes adat – ISP betárcsázószám, jelszó – elveszett, és még a hívásidőadásra és fogadásra is képtelenné váltunk. **PCF**

PCFVélemény

- ✓ Kicsi, jó billentyűzet
- ✓ Problémás telefonfunkció

„Tömzsi PDA telefon: a mérete aró, az ára éppen ellenkezőleg.”

67%

VIDEOLOGIC ZXR-500

17 000 Ft VideoLogic

Szeretnél surround hangzást élvezni a PC-den, de nem akarsz egy egész vagyont kifizetni? Akkor most figyelj!

PCFormat
Ezt vedd meg!

→Tények

Méret: 11x6,9x1,8 cm
Tömeg: 153 gramm
Memória: 16Mb
Processzor sebesség: 33MHz
Képernyő: 7 cm, monokrom, háttérvilágítással
Akkumulátor: 2,5 óra be-széd, 60 óra készenlét
Jellemzők: GPRS upgrade lehetőség, vibra, infra, jog dal
Web: www.handspring.hu

A VideoLogic elsőrangú, a minőségi PC-s audio területén szabványoknak számító hangfalakat gyárt. A cég a ZXR-500-zal most az olcsóbb piaci szegmensbe is belép – a tesztek alapján nagyon jó esélyekkel. A finom alumínium hatású díszítések alapján a külső kétszertelemű fontos szempont volt a készítő számára. A csatlakozókat az erősítőként is szolgáló mélynyomóba építették be. Sajnos a hangerőszabályzót is itt találjuk, ami meglehetősen nehezkesse teszi a használatot. A kényelmetlenséget tovább fokozza, hogy külön szabályzó tartozik az első, a hátsó és az oldalsó hangfalakhoz, amelyeket ezért egyenként kell beállítanunk az optimális hangzás eléréséhez.

Az erősítőn nincs digitális bemenet csak első, oldalsó és hátsó analóg csatlakoztatási pontok, amelyek ideálisnak teszik a hatcsatlakozású felszerelt PC-k számára. Maguk a hangszórók a mélynyomóval együtt emlékeztetnek a 65W-os teljesítményre képesek. Hangerőből tehát egyáltalán nincs hiány amikor zenére vagy játékokra kerül a sor, bár a Dolby Digital DVD hanghatásoknál jobb is lehetne az eredmény. Az egyeduralkodónak számító DigiTheatre-höz képest a hang nem elég jól definiált, és időnként a kidolgozottságával és az összefogottságával is bajok vannak. Mindez azonban édeskeveset számít ha a két rendszer árának csekély 100 000 Ft körüli különbségét nézzük. Ennyi pénzért ez a teljesítmény jogilag nevezhető bűnügynek. Vissza, vissza! **PCF**

→Tények

Teljesítmény: 65W RMS
Frekvenciasáv: 20Hz-től 2020KHz-ig
Szatelitelt: 3 inches hangszóró
Mélynyomó: 5 inches hangszóró
Bemenet: 3 lker phono bemenet (közép, oldal, közép csatornák)
Jótállás: 2 év
Web: www.videologic.com

PCFVélemény

- ✓ Szép, könnyű üzembe helyezni, nincs hiány hangerőből
- ✓ Nehéz elérni az erősítő/mélynyomón levő tekerőgombokat

„Már feszegeti az olcsó kategória határait, viszont megéri a többletkiadást.”

87%

*Amikor megvan a saját véleménye,
amikor mindenkivel sajátos a viszonya,
amikor a szobája tényleg csak a sajátja,
akkor jöhet egy saját bankkártya.*

*Teenager bankszámla
és Visa Electron bankkártya
a 14-18 éves korosztálynak.*

DUPLIKÁLT A SZERVER

Néhány hónapja rendszeresen meglátogatunk neves rádiós személyiségeket. Szó volt már internetről, számítógépekről, de arról még nem, hogyan is működik pontosan egy rádióadás. Májusban az immár egy éves Radio DeeJay-nél jártunk. A stúdióban Jegyes László, az adó technikai vezetője kalauzolt bennünket, akivel azért a száraz műszaki kérdéseken kívül a rádió terveiről, történetéről is elbeszélgettünk.

Alig egy évvel ezelőtt, egy már működő adó hullámhosszán egyszer csak feltűnt egy ismeretlen szlogen, s nem sokkal később egy új RDS azonosító is. Meglehetősen fű alatt kezdtek meg a működést, mégis hihetetlen sikert arattakok...

Jegyes László: Az a rádióadó, amely a DeeJay előtt ezen a sávon működött, nem igazán váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A DeeJay egy nagyon halgaltott, népszerű rádióadó Olaszországban. Amikor lehetőséget nyílt rá, az olasz befektetők úgy gondolták, nálunk is elindítják az adót a már bejáratott, jól működő formátumban. A hirtelen váltás azért volt, mert készen hozták az összes olyan adáselemet, amelyek minőségben, hangzásban tökéletesen újdonságnak számítottak és ma is egyedülállóan tekinthetők Magyarországon.

Tehát ez a rádió egy az egyben az olasz DeeJay adaptációja?

J. L.: A zenei formátum, a stílus és a zenei vonal nagy százalékban egyezik. Leginkább regionális különbségek vannak. Bár hazánkban talán egyetlenként nagyon sok olasz zene hallható nálunk, természetesen a hazai közönsége erősen jelen van a műsorban.

Nekünk most elsősorban a technikai oldalról kellene megközelíteni a témát. Egy rakás stúdió van itt nálátok, és mindegyikben ügymódik valaki. Mennyire dolgoztok előre?

J. L.: A Radio DeeJay adása jelenleg a nap 24 órájában nincs teljes egészében kitöltve műsorokkal. A már létező programok között van egy-két üres sávunk, főleg az esti, éjszakai órákban s ide előre elkészülnek a szerkesztett zenei anyagok és az egyéb összetevők, jingle-ek, statók id-k, reklámok vagy játékok. Ez azért jó, mert így a műsorvezetők is előre tudnak gondolkodni, mert látják, mi lesz az adásban és nekik lényegében már csak az in-

formációkat kell hozzátenniük. Ez persze nem csak a mi rádióknak sajátossága, hiszen manapság már majdnem minden adó így működik. Nem olyan romantikus, mint azelőtt, amikor néhány dolgot még manuálisan végeztek, de kétségtelenül megvan az az előnye, hogy a kollégák rá tudnak készülni a műsorra és a rendszerben dolgozó emberek munkája is sokkal könnyebb lesz.

Ez az előre megszerkesztett adás tehát lényegében ugyanaz mint a szelektor?

J. L.: Nem egészen. A szelektor ugyanis ennek csak egy része, amely a zenei szerkesztés feladatát látja el, megadott szempontok alapján. A szelektorbabe kerülő zenéket folyamatosan teszteljük, és attól függően, hogy a piacon milyen helyzetben van az aktuális dal, hol helyezkedik el a slágerlistán vagy, hogy mennyire akarom favorizálni, ötleim kategóriába sorolhatom. Attól függően, hogy milyen kategóriában szerepel a dal, dől el, hogy milyen gyakran játszuk le, milyen időszakban és milyen rotációban. A slágereket pl. naponta többször is adjuk.

Ebben az esetben a számítógépnek pusztán végrehajtó szerepe van, ha jól sejttem. Hogyan kerül egy-egy dal más kategóriába? Mi van akkor, ha egy szám nagyon befut és slágere lesz?

J. L.: Nos itt jön be a képbe az ember. A művészeti vezetők, az olasz rádió izlésvilága és zenei koncepciója azt arról, hogy melyik dal, hogyan mozogjon a kategóriák között, egyáltalán nem sze-

rencsétlen dolog – legalábbis a mi esetünkben nem – mert nem egyszer fordult elő, hogy olyan dal lett sláger, ami innen indult tőlünk. Ebben van egy kicsi szubjektív érzés, de nem nagyon szoktunk mellénylúni, pedig rengeteg vadoztatót dalt játszunk. Visszatérve a szelektorra: természetesen nem kizárólag a mi ízlésünk dönt. A kívánságmsóron például kiválóan le lehet mérni egy-egy szám népszerűségét.

Itt tehát minden számítógépről megy. Vagyis hasonlóan a többi rádióhoz, a DeeJay is napokig képes szólni úgy, hogy ember a közelébe sem megy a stúdióknak. De mi van akkor, ha a computer lefagy?

J. L.: Természetesen felkészültünk ilyen veszélyeztetekre. Van egy előre elkészített konzervanyagunk, ami egy másik szerveren működik a stúdióban. Ezt azonnal el tudjuk indítani, ha a központi gép lefagy. Ez időben akkora sávot jelent, ami alatt nyugodtan helyrehozhatjuk a hibát. Ha valami nagyobb baj történe, akkor az itt lévő három másik stúdió bármelyikéből szinte azonnal folytatható az adás. Ehhez rendelkezésünk-

re áll egy másik szerver, hiszen ha az adásgép leáll, minden leáll, mivel szerverközpontú a rendszer. A központi szerverről ezért van egy duplikátumunk, és azt azonnal be tudjuk adni. Ha azonban nem a szerver ájul el, hanem csak az egyik munkaállomás, akkor még mindig használni tudjuk a többi stúdió gépeit.

Térjünk vissza egy picit magára a rádióra. Most, májusban lesz egy éve, hogy a készülékek kijelzőjén a One Nation One Station szlogent felváltotta a DeeJay felirat. Készültök valamilyen a születésnapra?

J. L.: Természetesen. Méhozza nem is akármilyen meglepetéssel. Május 18-án ugyanis születésnapot rendezünk a Petőfi Csarnokban, ahová meghívunk valakit, akit eddig soha senkinek nem sikerült elhozni Magyarországra, mert az illető nem vállalt turnét. Nekünk mégis eljött, mert azt, hogy világsztár lett, az olasz DeeJay-nek köszönheti. Az illető egyébként nem más, mint Gigi D'Agostino.

(x)

Utazásszervezés

Helyfoglalás / Programtervezés / Irodák

Tartalom

Úti tippek/ Biztosítás/ Internet

Utazzunk kényelmesen

Vajon hány mázsza katalógust gyűjtöttünk már be eddigi életünk során, mikor valamilyen utazást szerveztünk magunknak, a barátoknak vagy a családnak? Vajon mennyire őrlődtek fel az idegeink, amikor azt kellett eldönteni, melyik irodával, mikor és hova utazzunk. Az internet és a számítógép ebben is megkönnyíti életünket. Nem poros katalógusokat kell lapozgatnunk éjt napallá téve, elég mindössze néhány billentyűt lenyomni, párat kattintani az egérrel és hozzájutunk minden olyan információhoz, amire igazán szükségünk lehet. A döntés tehát könnyebb, már csak fel kell állni a gép mellől és újra megszoknunk a járást, hogy elsetálhassunk a kiszemelt utazási irodába és átvehessük a jegyeinket a vouchert és a biztosítást. hát nem egyszerű?

>>NYEREMÉNYAKCIÓ

IBIZA
Nyerj velünk!

TENSI
Hidobiz

1 FORDULÓ

Válassz valahol világhírű ibizai szórakoztatási központban és a Tensi utazási irodával együttműködve nyerhetsz egy utazást Spanyolországba, 2002. június 27-ig. A nyertes a Tensi utazási irodától megkapja a repülőjegyét és a szállást. A nyertes a Tensi utazási irodától megkapja a repülőjegyét és a szállást. A nyertes a Tensi utazási irodától megkapja a repülőjegyét és a szállást.

Neved: _____
Cím: _____
Telefon: _____

☐ Nyeri a nyertes a Tensi utazási irodától megkapja a repülőjegyét és a szállást.

Szerkesztő: 2002. június 27. A nyertes a Tensi utazási irodától megkapja a repülőjegyét és a szállást. Cím: 1021 Budapest Mátyásföldi út 14. 88. sz.

NYERJ EGY IBIZAI UTAT!
Fogd a párod és küldd el csomagolni! (82)

Webkamerák...

Mielőtt elindulnánk nyaralni, nézzünk körül a világban. A webkamerák segítségével akár élőben nézhetjük a Niagarát. A hangját sajnos nem halljuk. Egyelőre...

Hertz

hertz.hu

Használj Szabadidő

NEVER! FOS!

Hertz 2 Club

© Copyright 2002 The Hertz Corporation. All Rights Reserved.

72

73

AHOGY A PROFIK CSINÁLJÁK... HOGY MI AZ A LONELY PLANET?

A Lonely Planet vállalkozás egy londoni házaspár utazásával indult 1973-ban. Az út után úgy döntöttek, hogy megírják utazásuk tapasztalatait. Könyvük pillanatok alatt bestseller lett, írtak hát még kettőt. Ma közel 300 ember dolgozik a Lonely Planet melbourni központjában és szerzte a világon.

Eleinte leginkább a kispénzű utazóknak ajánlottak úti célokat, ma már több szempont alapján állítják össze praktikus, könnyen kezelhető könyveiket. Olvasók között vannak fiatal diákok, kalandra vágyó csavargók, idős házaspárok, jómódú utazók is. A hálózatiuk kiterjedt, szerzőik járják a világot, naprakész (2 évente frissülő) kiadványaikkal. Könnyed stílusban megírt könyvekben a szokásos információkon kívül találunk szálláshely tippeket, ajánlott éttermek címét, érdekességeit az adott térség kultúrájáról, múltjáról, jelenéről.

Az „Lp” csapat követi a modern világ fejlődését. Tévén is láthatjuk őket és nem csak családost a weboldaltuk szerint: <http://www.lonelyplanet.com>. Arányt létszámát itt nem közölnek, mint könyvekben, de érdemes böngészni egy kicsit oldalainak utazás előtt.

Úti cél kereső

Egyszerű, áttekinthető site. A keresővel hamar megtalálunk bármely országot vagy települést. Amint megtaláljuk úti célunkat, egyszerre rengeteg feltehető, tényszerű és érdekes információ áll rendelkezésünkre – mind csupán egy kattintással. Először egy bekezdésnyi összefoglaló, kedvcsináló. Aztán jöhetnek a tények: az ország területéről az ott beszélt nyelvek, a lakosságtól az éves GDP-ig, az országban fellelhető felekezetektől, a főbb iparágakig, minden, amit tanultunk földrajzból, de már rég elfelejtettünk. Ennél talán praktikusabb segítséget jelentenek a kifejezetten utazóknak összeállított információ-

ciók: vízumok, esetleges egészségügyi tudnivalók, mikor érdemes menni, milyen érdekes események, fesztiválok vannak az adott térségben. Ha ez is megvan, jöhetnek a piszkos anyagok: mennyibe kerül a szállás, meg az étel, szeretnénk oly gyakran tudni, mielőtt felmerkedünk. Ez nyilván a ritkán látogatott, kevésbé ismert országok esetében a legizgalmasabb információ, mert hogy Bécsben mennyi a kávé, azt nagyjából tudjuk... De a Lonely Planet site-ján azt is megtudhatjuk, mennyibe kerül egy luxusszálló egy éjszakára Trinidadban, vagy mennyit kószál egy közepes árkévsű ebéd Mongóliában. Mindkettőt (szállás és étkezés) 3-3 alkategóriára osztja: olcsó, közepes ártervezés, és exkluzív – vagyis mennyit bírunk maximum kiadni rá.

A site külön választja a „turistas”, híres főbb látnivalókat („Attractions”) és az kevésbé ismert, úti könyvekben nem mindig szereplő járattalanab utakat („Off the beaten track”). Ezt a rovatot mindenkinek ajánljuk utazás előtt, mert érdekes tippeket kaphatunk. Olyan helyekre juthatunk el, ami a helyiek is szívesen látogatnak, aminek ismerete igazán profit utazóvá és benépszerű tesz minket.

Képes kereső

A „worldguide” is tulajdonképpen kereső, csak vizuális: a térképre kattintva juthatunk el a világon bárholra. Az olyan szívet melengető apróságok adják meg a Lonely Planet honlap báját és humorát, mint a világtérkép mellett megjelenő kis tippek: ahogy egyszerűen elhúzzuk egy térség felett, pár mondatban összefoglalja: mi is csinálhatunk, láthatunk arra felé.

Utazók írták

A fórum neve „the thorn tree”. Az első blokk térségekre bontva ajánlja az internetező számára jól ismert topikokat. Egy-egy térséghez, több száz topic tartozik. Ezek a témák azért érdekesek, mert igaz, hús-vér emberek írják. Ami közös bennük: az utazás szerelme. Akik kérdeznak, nyilván olyasmit kérdeznak, amit mi magunk is kérdeznénk. Akik válaszolnak, olyanok, akik vagy tapasztalt utazók, vagy jól ismerik az adott térséget.

A földrajzi bontáson kívül a legalapvetőbb és a leg-

hajmeresztőbb téma-blokkok találhatók a fórumban, pl.: külföldön élés, utazás gyerekekkel, utazás és homoszexualitás, politika, ételek, bicikl, sportok... Utazás előtt mindenképp érdemes átnézni, hogy mi mondanak az adott térségről vagy témáról.

Ötlet keresés

Ha már megnéztük a térképet, átböngészünk a földrajzi adatokat, összevetettük az árakat, választ kaptunk kérdésünkre a világtutatótól, és még mindig nem tudtuk eldönteni, hová menjünk, ideje rákattintani a „theme guides” ikonra. Itt különböző érdeklődési körök szerint találjuk a különböző úti célokat: művészet a kultúrbúvár-roknak; strandok a helyiélőknek; szivatagok azoknak, akik szerint a semmi néha több, mint a valami; halálos látnivalók, vagyis mauzóleumok, temetők, temetési szertartások azoknak, akik a halálon keresztül szeretnének megismerni egy népet; fesztiválok a pörgőseknek; jaj, felsorolni is sok.

Egyéb hasznosságok

Másik kedves tulajdonsága az Lp honlapnak, hogy minden anyagnak van nyomtatható verziója, így akár magunkkal vihetjük a talált információt az útra, útikönyv helyett, vagy kiegészítve azt.

Érdekmes még megemlíteni a „scoop” nevű rovatot, ahol érdekes hírek, pletykák találhatók, azt is megtudjuk, hogy hová NE utazzunk – merre van árvíz, földrendés, törzsi viszály, puccs, járvány, és egyéb nyálankáság.

A teljesség igénye nélkül – hiszen van itt még hihetetlenül kiterjedt utazási linkgyűjtemény, külön egészésges rovat, telefonos szolgáltatás – végül megemlítem a „talk2us” rovatot, amelyben a weboldal készítői a felhasználók visszajelzését kérik. Ez a kulcsa ennek a site-nak, melyet egy profi gárda épít, de épp annyira építelenek az utazók is, akiknek képeslapjait, igazlams sztorijait, frissített információit és véleményét megtaláljuk a Lonely Planet internetes oldalán. Ez a szoros kapcsolat a látogatókkal, a site interaktív részei, a mindenki által bővíthető, tölthető tartalom – ezek az internetes műfaj lényegi elemei. **PCF**

Mire kattintsak ha VAN konkrét úti célom?

- >>Keresünk rá az úti célunkra (akár a szabadszavas, akár a térképes keresővel)
- >>A „Money and Costs”-ra kattintva információt kapunk a úti célunkról és ételárakról
- >>Az „Off the beaten track”-re kattintva különleges tippeket kapunk, olyan látnivalókat, amelyek nem olyan ismertek
- >>Keresünk rá az úti célunkra a fórumban is („The Thorn Tree”) – itt azt tudhatjuk meg, hogy a többi utazó mit látott, mit ajánl, vagy éppen mire figyelmeztet az adott térséggel kapcsolatban

Mire kattintsak ha NINCSEN konkrét úti célom?

- >>A „Theme guide” rovatban a legkülönbözőbb érdeklődési körök, hobbi alapján vannak csoportosítva az úti célok
- >>A „Postcards” rovatban a Lonely Planethez küldött képeslapok között böngészhetünk, itt is kaphatunk jó tippeket
- >>Az „On the road” rovatban szintén az utazók érdekes történeteit, olvashatjuk – ideális kedvcsináló

**Santorini. Hát persze, hogy
mindenki látni szeretné előben
is.**

UTAZAS.HU

Utazni a legjobb dolog a világon. Persze nem mindegy az se, merre utazunk, mert másképp kell készülni rá. Összeállításunkban megpróbáljuk bemutatni a legjobb „utazós” weblapokat...

WWW.VILAGLATO.HU

Névezik híven a legutóbb „látó”, vagyis a legnyitottabb utazási portál a Világűr.hu. A gazdag ajánlatok és úti célok mellett sok ötletes különlegességet találunk ezen az oldalon. Hogy most ne említsek: nászutak, könyvajánlók, diákaszalások, jótékonysági, valutaváltó, szórakozás, térképek fogadják itt a bőségesebbet. De olvashatunk itt életmódbeszámolókat is, sok kerekasztali vagy találattársi útutazást is a weboldalon. A Világűr.hu munkatársai lenyűgöző munkával és pontossággal összeállították a világ országainak internetes oldalát felszerelt utazási linkjeit, így megkönnyítik minden leendő utazó dolgát, ha bármilyen konkrétumot szeretne tudni a kisméretű úti célról. A legszűkebbesből tudnivalókat azonban minden utazási ajánlat után is megtalálhatjuk.

És hogy miért a legnyitottabb utazási portál? Mert az utaz. szükséges és praktikus információk, jók tudnivalók mellett az élvezetek sem maradnak el. A Receptklub névre hallgató rovatban ugyanis híres nemzetközi ételek receptjei között böngészhet az ember, áldozdva, mert ilyen még sosem evett – de a következő utazás során majd megkóstolja –, vagy nosztalgizva, mert ez volt a kedvence, amikor arafellé jártak – és most végre megkóstolhatja otthon ő maga is.

WWW.HURRA-NYARALUNK.HU

Nem csak a legviccesebb nevű honlap, de talán a legnagyobb kínálattal rendelkező is. Nem véletlen, hiszen a Hurrá! Nyaralunk! Online Utazási Központ 35 utazási irodával áll szerződésben, és nem kevesebb, mint 2000 utazási lehetőséget kínál az ide látogatóknak.

Szinte minden desztináció és árkategória megtalálható ezen a site-on, tehát mindannyiunk számára érdekes lehet. Az akciókban igazi meglepetésekkel is számolhatunk... Akár szervezett csoportos utazás, akár egyéni vagy családi kóborlás mellett döntünk, itt könnyen megtalálhatjuk, amire vágyunk.

Az oldal Magazin-rovatában nem csak „világászoló” érdekességek várják az internetezőket, de megtalálunk itt egy sereg fontos tudnivalót is a „gazdaság és turizmus”, „Idegenforgalmi szervek”, Orvosi tanácsok”, „Praktikus tanácsok”, „Idegenforgalmi hírek” alrovatokban.

Az oldal különlegessége, hogy bármelyik kép elküldhető képeslapként e-mailben...

WWW.TRAVELPORT.HU

Aki először pötyögi be a **www.travelport.hu**-t, biztosan csodálkozni fog, hogy a jól ismert [origo] logo alatt jelenik

meg. Ez a weblap a néhai MIWO (Magyar Idegenforgalmi WebOldal) utódja, kibővített adatbázissal és szolgáltatásokkal, valamint megújult külsővel.

A tágas világ minden zugába eljuthatunk innen – szó szerint is –, hiszen foglalkatunk repülőgépet, bérautót, buszt, szinte mindenféle. És ha már ott vagyunk, akkor is segít a tájékozódásban a Travelport.hu: vendéglátóhelyeket és igen gazdag szállásválasztékot kínálva. Talán a leggazdagabb site ebben a tekintetben, ugyanis nem csak szállodák és sokcsillagos hotelek árain szörnyülködhetünk, hanem kedvünk – és pénztárcánk – szerint panziók, magánszálláshelyek és kempingek között válogathatunk.

Erőssége ennek az oldalnak a különféle tematikus utazási ajánlat is: szakértők és orvosok által összeállított gyógyfürdő-ajánlat, kulturális körutakak (pl. Britannia A-tól Z-ig), sőt, még „zarandokutat” is találhatunk (Lourdes-ba – lelkevezetővel... ha netán erre vágyunk). De emellett a luxus hajóutakat, pompázatos exotikus kalandozásokat, tengerentúli kalandozásokat sem mellőzi az oldal.

>>MIVEL MEGYÜNK?

Ha nem szervezett csoportos utazást választunk, el kell döntenünk, hogy mivel menjünk. Minden utazási formának megvan a maga előnye és hátránya, nekünk kell döntenünk, hogy a spórolás, az időmegtakarítás vagy a kényelem a legfontosabb.

HA REPÜLŐVEL...

Aki repülővel indul neki a világnak, vagy messzire megy, vagy minél hamarabb oda akar érni... Ma már nem kell feltétlenül beballagnunk egy utazási irodába vagy a légitársaság képviselőéhez, mindezt megtehetjük online is. Legcélszerűbb több helyről is ajánlatot kérni, mert hiába a „legfrissebb” információk forrás az Internet, a weboldalon sajnos nem mindig az érvényes árak és akciók szerepelnek. Tehát ajánlatot kérünk. Jó esetben még aznap, de legkésőbb másnap meg is kapjuk.

Az e-mailben általában azoknak felajánlják, hogy meg is rendelhetjük a jegyet. És miért ne tennénk, ha kedvezőnek tűnik az ajánlat? Ezek után marad a fizetés. Ezt általában személyesen kell intéznünk, mert biztonsági okokból nálunk nem igazán működik az online fizetés. Tehát itt ér véget a virtualitás. De sebj. Egy utazás egy utat megéri!

Aeroviva

www.aeroviva.com

Kedves, kellemes és profi. A legjobb árakat és a legrugalmasabb kombinációkat ajánló iroda. A weblapjuk is példaezték. Mindenfélét megrendelhetünk náluk (repülő, autóbérlés, szállás). Korrektségüket igazolja, hogy először tájékoztató árakat nézhetünk, majd kérhetünk személyre szabott – idő, személy, stb. – specializációkat, amelyekre e-mailben küldenek többféle ajánlatot és kombinációt.

Ajánlatot kapok

<http://ajanlatot.kapok.hu>

Ezen a weboldalon nem ígérgetnek semmit. A szörföző „csak” kérdezhet – és nem érthet félre. Egy pontosan

összeállított kérdőív kitöltése után kapja meg azokat az információkat, amire valóban kíváncsi. Mondjuk úgy: ez az oldal a céltudatos érdeklődőt segíti, de igazi börgézsére nem alkalmas. Talán paradox, de ugyanebben rejlik előnye is: a csillagok és apróbetűs részek nem téveszthetik meg a felületet (bocsánat!) látogatót.

Legolcsóbb repülőjegy

<http://utazas.com/utazas/manual/repjegypiac/repjegypiac.php?destination=legolcsobb>

Figyelem! Ezen a weboldalon tényleg hihetetlen olcsó repülőjegyek vannak! Csakhogy online még nem rendelhetők. Azért tájékozódásnak nem rossz...

HA BUSSZAL...

Nem a legkényelmesebb és nem is a leggyorsabb módja az utazásnak, de előnye azért van: olcsó. Ha nem sietünk vagy ha nincs túl sok csomagunk, megéri ezt a lehetőséget választani. Így az utazáson megspórolt pénzt akár a külföldi helyszínen is eldorbézolhatjuk.

A szervezett nyaralásoknál gyakran találkozhatunk a buszos kiutazással. De ha mi magunk szervezzük a nyaralást, igazán széles választékot nem találunk: a busztársaságok nemigen tülekednek az interneten.

Volánbusz-Eurolines

www.volanbusz.hu

A legnagyobb busztársaság azért helyet kér magának a világhálón. Szolgáltatásaik nem is rosszak, de azért még van mit tökéletesíteni.

A honlapon megtalálhatjuk a menetrendeket, árakat, utazási és biztosítási feltételeket, sőt, még a városok térképeit is. Az egyszerűsége kedvéért rögtön meg is nézhetjük az ellentétes irányba közeledő járat menetrendjét is, így a visszautazás időpontját is azonnal tudjuk. Tehát információszerezés céljából igenis érdemes ellátogatni erre a weboldalra. Ha foglaltatni szeretnénk, azt már a www.eurolines.com oldalon kell megtennünk.

Aki szabadsága alatt szívesen meglátogatta több európai nagyvárost is, az EurolinesPass szolgáltatással 15, 30 vagy 60 napos jegyet vehet. A menetrendet és az aktuális városban lévő buszpályaudvart bármelyik Internet-caféból megnézheti.

Tihanyi Travel

www.foltet.hu/tihanyi

A sokak számára legendássá vált Tihanyi Travel honlapja is megtalálható az interneten, igaz, felejthető honlap. Mindössze nyolc nagyvárosba kínál buszjáratot, heti egy indulással, viszont az árak még mindig megdöbbentően alacsonyak. Ha valaki a buszt választja, mindenképpen kukkantson rá!

HA AUTÓVAL...

Olcább, mint a repülő, gyorsabb, mint a busz, és mindeközül: szabadok és függetlenek vagyunk, ha autót valunk neki a világnak. Annyi csomagot viszünk, amennyi a csomagteret és a hátsó ülésre, valamint a két ülés közé elfér... Ott állunk meg, ahol akarunk és akkor indulunk tovább, ha elutunk magunk... Viszont: miénk a felelősség, nekünk kell megszerveznünk minden kilométert és éjszakát. Sebaj. Valamit valamiért. Ráadásul ebben is segít az Internet.

Az út megtervezéséhez két egyszerű site áll rendelkezésünkre, sajnos egyik sem magyar. De „patinás”, nagy nevek vállalnak értük garanciát. A Shell útvonaltervezője (www.shellgeostar.com/share) kicsit talán túlbonyolítja az útvonalat, de az alaposság sosem baj. A keresőben beállítjuk, hogy a leggyorsabb vagy a legrovidebb útvonalra vagyunk kíváncsiak – ez az územanyokkal foglalkozó Shell esetében nem is meglepő. Sokkal részletesebb a Michelin weboldala (www.viamichelin.com),

amelyen angolul, németül, franciául, spanyolul és olaszul is böngészhetünk, illetve útvonalat tervezhetünk. Térkédek, szállodák, útkönyvek mellett közlekedési információkat és időjárásjelentést is találunk. A legmeglepőbb mégis az útvonaltervező. Akár háztól házig is megtervezhető az út, a pontos cím beírásával. Ha egy címre nem csak egy alkalommal van szükségünk, úgy azt el is rakározhatjuk saját dossziénkba a Michelin oldalán. Ezután választhatunk, mi fontos: a leggyorsabb vagy a legrovidebb legyen, a legtöbb utat autópályán tegyék-e meg vagy útdíj fizetése nélkül elérhessünk az út célhoz. És ez még nem minden: ötödik választási lehetőségként hallgathatunk a Michelinre, ugyanis a nagyszerű útkönyvekről, térképekről és persze autógumikról híres cég az általa legjobbnak tartott útvonalat is felajánlja. Az útvonalakat összehasonlíthatjuk kilométer (esetleg mérföld), utazási idő és költség szerint is, mivel a Michelin adatbázisában az európai útdíjak is szerepelnek. Sőt, még az auto-motorkalokciós fogyasztását is megadhatjuk. És ami már valóban hihetetlen: kiválaszthatjuk, hogy milyen pénzben szeretnénk számolni a várható költségeket. És ha már mindent tudunk, természetesen ki is nyomtathatjuk a megtalált információkat, e-mailben elküldhetjük vagy elmenthetjük saját anyagaink közé. Ha azonnal szeretnénk indulni, még a keresett város aktuális időjárásából is felkészülhetünk.

Indulás előtt mindenképpen érdemes megnézni a Magyar Autóklub (www.autoklub.hu) honlapját, ahol az Autoclub Travel rovatban tájékozódhatunk az autópályák és kompdijáról, sőt, még Magyarországon meg is vehetjük némelyiket. Ugyanigy tehetünk különféle nemzetközi belépőket és kempingezőlámpával is. És el ne felejtjük a biztosítást és a zöld kártyát sem!

ÚTVONALTERVEZÉS: BUDAPEST – VELENCE

www.michelin.com

A Michelin által javasolt útvonal:

697 km,
ebből 406 km autópályá,
optimális esetben 8 óra 3 perc alatt tehető meg,
13 961 forintba kerül egy átlagos fogyasztású autónál.

A leggyorsabb útvonal:

810 km,
ebből 707 km autópályá,
optimális esetben 7 óra 54 perc alatt tehető meg,
17 205 forintba kerül.

A legrovidebb útvonal:

676 km,
ebből 254 km autópályá,
optimális esetben 9 óra 14 perc alatt tehető meg,
13 039 forintba kerül.

A legtöbb autópályával tervezett útvonal:

847 km,
ebből 792 km autópályá,
optimális esetben 8 óra 3 perc alatt tehető meg,
17 868 forintba kerül.

Útdíjak nélküli tervezett útvonal:

696 km,
ebből 281 km autópályá,
optimális esetben 8 óra 49 perc alatt tehető meg,
12 530 forintba kerül.

AUTÓKÖLCÖSZNÉS AZ INTERNETEN KERESZTÜL

A világ legnagyobb és legrégebbi autókölcsönző vállalata – a Hertz – közel 7000 irodájában kínál gépkocsifoglalási lehetőséget az interneten keresztül.

A www.hertz-europe.com és a www.hertz.com oldalakon az ügyfél minden fontos információhoz hozzájut, ami csak a külföldi autókölcsönzéssel kapcsolatban eszébe jut angol nyelven – a www.hertz.hu oldalon pedig a belföldi autókölcsönzésről találunk információkat magyar nyelven. **Árak és gépkocsifoglalás** ügyében először meg kell adnia a tervezett utazás (gépkocsibérlés) dátumát, majd az országot, városát és az irodát, ahol a gépkocsit fel kívánja venni és megjelölni, hogy ugyanoda szándékozik-e visszavinni az autót. Ezek után a gépkocsi választékból kiválasztja a megfelelő méretet – nemzetközi kódok és példa modelt alapján –, az esetleges extra igényeit (gyekekülés, silectató, jobbkormányos autó, mobiltelefon vagy navigációs rendszer stb.) majd lehetősége nyílik arra, hogy beírja a kedvezményre jogosító Frequent flyer kártyájának a számát, esetleg Corporate szerződés (CDP) számát, valamint azt, hogy a legjobb árat kéri,

corporate árat kér vagy egy speciális akciók árat keres. A gép ekkor egy részletes ajánlatot ad, mely tartalmazza az összes fontos információt az árat, mit tartalmaz a tarifa, milyen opcionális költségek merülhetnek még fel a helyszínen. Lehetőség van a helyi valutában vagy Euroban kérni az ajánlatot, ekkor a gép átváltja az előzetesen kijelölt összeget. Ez az ajánlat nyomtatható, vagy a személyes adatok – név, cím, hitelkártya – ingyenesen lefoglalható. A későbbiek folyamán a foglalás módosítható vagy törölhető is – ugyanebben a menüpontban – költségmentesen, pillanatok alatt.

Nagyon nagy segítséget nyújt az **irodák jegyzéke**, mely a világ összes Hertz irodájának címét, elérhetőségét, nyitvatartását tartalmazza, valamint a bérelhető **gépkocsik jegyzéke**, mely az összes irodában elérhető összes kategóriáról megadja az alapvető információkat – körülbelül milyen típus, hány ember fér el benne, milyen felszereléssel, légkondicionálással vagy anélkül, automata vagy kézi váltóval.

Érdekes időnként látogatni egy **speciális ajánlatok** oldalra, ahol a különböző európai akciókról tájékozódhatunk, valamint a **partnerek oldalán** megnézni, milyen kedvezményeket tudnak kombinálni legítérszági törzutas programok vagy a szálloda partnerek jóvoltából. Új-

donság, hogy a gépkocsi bérlés után a főbb nemzetközi irodák által kiállított számla eszentül lekérhető az interneten keresztül is, így nem kell várni a számla megérkezésére, az elszámolás azonnal ellenőrizhető.

Utazási irodák számára külön számkal oldalt hozott létre a Hertz, azzal a nem titokt szándékkal, hogy növelje az internetes foglalások számát a GDS rendszerek rovására, hiszen egy internetes foglalás jóval alacsonyabb költséggel jár. Ezen az oldalon az irodák IATA számukra hivatkozva intézhetik foglalásait és automatikusan bekerülnek a jutalékszámoló rendszerbe is.

A **Hertz No.1 Club Gold** tagok részére lehetőség van adatk módosítására, frissítésére is, ezt saját maguk, otthonról vagy az irodából kényelmesen a nap 24 órájában elvégezhetik. Természetesen olvashatunk a **Hertz történetéről**, hozzájuthatnak a legfrissebb sajtóközleményekhez, e-mail írhatnak a Hertznek az oldalon egy-egy linkre kattintva és tájékozódhatnak az állásajánlatokról is. Jó böngészést, kellemes és biztonságos autózást! (x)

>>LINKGYŰJTEMÉNY

Internet WWW.

Természetesen egyre több utazással kapcsolatos weboldal kínálja a csúdasabbnál csúdasabb ajánlatokat. Erdemes végignézni az utazási irodák honlapjait, ha szeretnénk összehasonlítani a kínálatokat és az árakat! Tájékozódásképpen íme néhány cím...

Az utazási irodák többsége rendelkezik internetes oldallal is. Ezek a site-
kon majdnem minden megtalálható,
ami az irodákban is. Kifejezetten
hasznos ötlet, hiszen indulás előtt kényelmesen
körülnézhetünk a világhálón, és kideríthetjük,
melyik szolgáltató milyen ajánlatokkal, akciókkal,
különlegességekkel áll rendelkezésünkre.

Ha végigbongészunk a hazai utazási kínálatot
és kiválasztottuk a számunkra leginkább megfe-
lelő úticélt, és időpontot, csak be kell sétálnunk
az irodába és elintézni a papírmunkát.

Fizetni náluk is lehet, de a rutinos netezők
pontosan tudják, hogy a hálón keresztül elérhe-
tik bankjukat és online is elintézhetik az anyagi-
kat, az őröszat mellől.

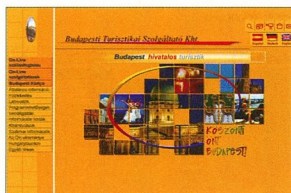
Hogy segítsünk a válogatásban, összesed-
tünk néhány linket a legnagyobb utazási irodák
kínálatából.

Tensi Tours

A Tensi Tours három különböző üzletága fonódik össze a Tensi Holiday márkánév alatt. Az iroda ügyfelei a kalandtúráktól kezdve a karibi és mediterrán hajóutakon, a jachtbéli élen keresztül, a körutazásokon át egészen a téli sportokig mindent megtalálhatnak és megszervezhetnek az irodánál. A honlap kiúnó lehetőséget nyújt előzetes tájékozódásra.

www.tensitours.hu

Budapest Turisztikai Szolgáltató

Minden egy helyen. Ezen a site-on tényleg mindent megtalál-
hatunk, az utazás szervezéséhez szükséges
www.budapestinfo.hu

Quaeator Travel

A Quaeator Travel oldalon nemcsak egzotikus külföldi utakat
találunk, de belföldi gyönyörűségeinket is elintézhethetjük.

www.quaeator.hu/travel

Eurotours

Az idén 14. születésnapját ünneplő iroda oldalon minden in-
formációt megtalálhatunk ami az utazáshoz szükséges.

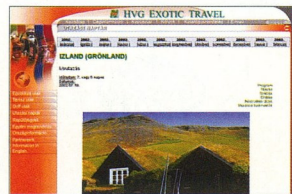
www.eurotours.hu

OTP Travel

Az egyik legnagyobb pénzintézet leányvállalataként működő
iroda ajánlatának különlegességei a nyelvtanulást turák.

www.otptravel.hu

HVG Travel

Sok site-on láttunk már, de olyat még nem, ahol arra csábítot-
tak: utazunk kiázndra.

www.hvgtravel.hu

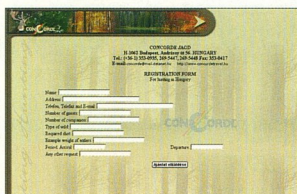
Vista

A Vista viszonylag fiatal iroda, mégis a legnagyobbak közé
tartozik. Kínálatukban wellness üdülések is szerepelnek.

www.vista.hu

>> LINKGYŰJTEMÉNY

Concorde Travel

A kissé archaikusnak tűnő design érdekes szolgáltatást takar. A zöldes szín nem véletlen: vadászutakat kínálnak.
www.concordetravel.hu

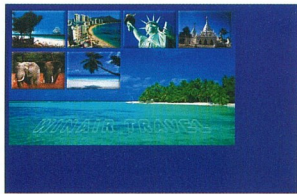
IBUSZ

Az IBusz seniknek sem kell bemutatni. Jó öreg irodánknál olyat láttunk, amit máshol nem: külön kategória a Balaton.
www.ibusz.hu

Sunair

A Sunair nem tartozik ugyan a legnagyobbak közé, mégis érdemes elfotografálni az oldalára, mert fantasztikus görög utakat kínálunk. Mű ügyes görögörületek vagyunk.
www.sunair.hu

Winair

A Winair két érdekességgel is szolgál a netező látogatóknak: letölthető háttérképekkel és könyv- illetve videoshoppal.
www.winair.hu

Relaxa Tours

Ícipici iroda, ícipici ajánlattal. Belföldre készülőknek mégis érdemes meglátogatniuk.
www.relaxatours.hu

Internet WWW.

West Travel

Utazáson kívül csinytévésre is csábító site. Képeslapot küldhetünk tőlük, hadd higgyék barátaink, hogy tényleg ilyen helyeken jártunk.
www.westtravel.hu

Malév Airtours

A nemzeti légitársaság oldalán tényleg minden megtalálható. Persze online repülőjegy-rendelés is.
www.airtours.hu

Fischer

A Fischer megkönnyíti a dolgunkat. Oldalukon minden út ára előre kalkulálva szerepel, tehát nem kell számolgatnunk, hogy a plusz költségekkel mennyi is lesz az út vége.
www.fischer.hu

Hawaii Connection

Megtehetnénk, de ha mégsem akarunk esküvőt tartani Hawaii-n, még mindig részt vehetünk egy magyar nyelvű túrán.
www.hawaii.hu

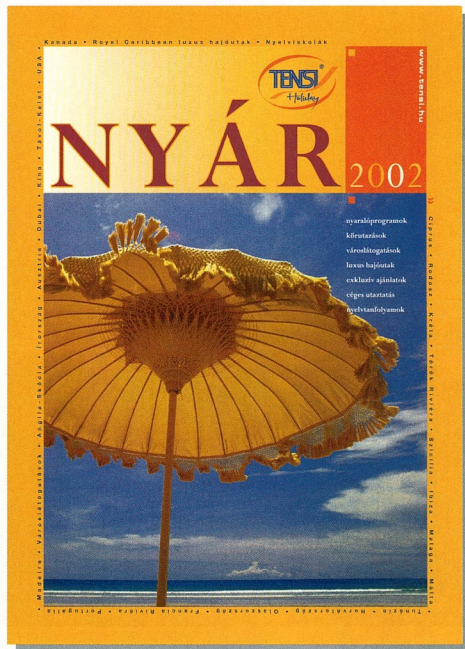

A napokban megjelent Tensi Holiday katalógus, a Tensi 2002 NYÁR, az utazási és nyaralási alternatívák minden eddiginél szélesebb és gazdagabb körével lepi meg az utazóközönséget.

A 192 oldalas, izléselesen összeállított, képei és színes leírásai révén egyszerre szemléletes és barátságos küllemű katalógus mind igényes formai kivételzésében, mind tartalmában hűen tükrözi a Tensi Utazási Irodák minőségére és színvonalra alapozott filozófiáját. A katalógusban sorjázó ajánlatok elsősorban a magasabb igényeket célozzák meg, és a nivósabb, 4-5 csillagos szállodák kínálatára összpontosítanak, de szerepelnek közöttük közepkategóriás, minőségi szempontok szerint kiválogatott 2-3 csillagos hotelek és apartmanok is.

A hagyományos nyaralóprogramok, egzotikus utak mellett pár napos városlátogatások, izgalmas hajóutak, Fly & Drive típusú ajánlatok, valamint egyedileg variálható, változatos utazási szolgáltatások teszik teljessé a palettát, hogy ki-kí tetszése és pénztárcája szerint alakíthassa nyári programját.

A magyar piacon hagyományosan eseményszámba megy a Tensi-katalógus megjelenése, mely mindig új és új színekkel gazdagítja a megszokott kínálatot. Idén sincs ez másképp: a Tensi 2002 NYÁR olvasói látni fogják, a Tensi Holiday sokrétű programcsomagja ezúttal is belefért néhány meglepetés.

**Tensi Főiroda: 1023 Bp Komjádi B. u. 1.
Tensi Belváros: 1052 Bp Aranykéz u. 4-8.**

Tel: 061 345-1588, 061 345-1520

Fax: 061 345-1566

www.tensi.hu

info@tensi.hu

Ízelítő gyanánt következnek a kínálatból egy rövid válogatás:

Nyaralóprogramok:

Ausztria, Ciprus, Rodosz, Kréta, Török Riviéra, Ibiza, Malaga, Szicília, Málta, Dubaj, Francia Riviéra, Horvátország, Madeira, Portugália, Olaszország, Szardínia, Távol-Kelet

Városlátogatások:

London, Párizs, Dublin, Róma, Madrid, Barcelona

Fly & Drive ajánlatok:

Kanada, Kína, USA, Florida, Nemzet Parkok, Kalifornia, Hawaii, Írország, Anglia és Skócia

Incentive- és céges utak:

A világ bármely pontjára szóló, kreatív ötletekkel tarkított, testre szabott ajánlatok, sokéves tapasztalat és megbízható idegenforgalmi kapcsolatok garanciájával

Luxushajóutak:

A mediterrán régióban, a karib térségben és a fjordok vidékén

Újdonságok:

Catania, Tunézia, Varázslatos utazás Anglia földjére, Company Adventure, rafting, yachtbérlet

További lehetőségek: autóbérlés a Holiday Autos-nál, egyéni- és csoportos szállásfoglalás, belföldi ajánlatok, nyelviskolák.

AHOGY A SZAKEMBER LÁTJA...

Utazás és Internet – mi történik, ha a két terület találkozik? Mi történhetne? Mi történt meg Nyugaton és mi nem itthon. Mi fog történni? Ezeket a kérdéseket válaszolta meg Patkó Csaba, aki egy merész és egyedülálló online utazási projectbe fogott bele egy éve.

Mit tud az internet, amit egy utazási iroda nem?

Patkó Csaba: Ebben a kérdésben vannak gyakran hangzottak és vannak kevésbé ismert tételek. (Az előbbieket gyorsan elhadarom, hogy az utóbbiaknak helyet szorítsak.) Hangzottak előny az elérhetőség (heti hét nap, napi huszonegy óra), a flexibilitás (gyorsan változtatható kínálati merítés), az integritás (a felhasználó által navigált felület mögött több szolgáltató, valóságban időigényesen kombinálható termékei találkoznak), naprakészség (a kínálat legalább naponta, esetleg percenként változik), és az olcsóság (hiszen a kínálat közvetlenül, drága üzlethelyiségek és eladók nélkül, „nagykereskedelmi áron” érkezik).

Fentieket általában a szolgáltatók hangzottak. A potenciális vevők valóságos igényeiről (arról, amit a gyakorlat igazolt) eddig nagyon kevés érdemi információt tudunk. A PhocusWright kutatása a vevők választásáról (Major reason for choosing a site to buy travel) például már 1999-ben is az alábbi öt szempontot tárta fel legfontosabbként:

1) olcsó árak (olcsóbb, mint az ismert offline ár, különleges kedvezmények, akciók)

2) kényelem, kiszolgálás (az adatbázisból lehvitt tartalmak személytelensége miatt nem nélkülözhető az ügyfélszolgálat)

3) közérthetőség, egyszerűség (az internet kezelését a fizetőképes kereslet képviselői általában „bonyolult”-nak tartják, de ezt ritkán vallják be. Erre akkor találunk igazolást, ha megnézzük: a foglalástól való félelem egyik fő indoka a „hibázási, elgépelési lehetőség”).

4) döntéshozzáadási lehetőség (más utazók tapasztalatainak, más szolgáltatók kínálatának megismerése)

5) személyes (1 to 1) konzultáció lehetősége.

Mit tud az utazási iroda, amit az internet nem? (Vagyis technikai akadályok vannak, vagy egyszerűen nem alkalmas a média bizonyos dolgokra?)

P. Cs.: Technikai korlátokat nem látok (hacsak az internethozzáférés, vagy az elektronikus fizetési alkalmazások átmeneti problémáit nem tekintjük annak). Én abban látom a fő problémát, hogy egy működő, prosperáló iparágat nem lehet egyszerűen új alapokra helyezni.

Patkó Csaba Jelenleg a Geoholding online üzletágának vezetője, korábban a Geogo Online alapítója. A Geogo Online „online utazási kreatív ügynökség” jelenleg szünetelteti tevékenységét.

A turizmus nagy üzlet, ahol a vásárló előre fizet valamit, amit jöszörel még életében nem látott. Tehát azok a hagyományos marketing szempontok, mint a lojalitás, a biztonságérzet, a márkánév, jelentősen felértékelődnek. Ehhez pedig idő kell (vagyis tapasztalat). Ezen kívül a döntés előkészítésében eladói oldalról szakértelemre, tapasztalatra, kompetenciára van szükség, amit még nem sikerült az értékesítési lánc átalakítására hivatott, költségcsökkentést

igérő online közegben megvalósítani.

Az általános szempontok mellett, persze van néhány online-specifikus is:

1) A Travelocity egyik vezetője úgy nyilatkozott, hogy az ideális online utazó évente legalább ötször utazik, pontosan tisztában van igényeivel, gyorsan dönt, van bankkártyája, gyors internethozzáférése, melyek használatra során legalább ötezer dollárt költ el egy évben turisztikai szolgáltatásokra. Tehát a célcsoport viszonylag szűk szegmens.

2) A honlapok alapját képező adatbázisok lekerdezése nem ad választ az utazók kérdéseire. Az utazásnál mindig fontosak azok a részletek, amire az utazási kínálat önkiszolgáló raktárában nem kapunk választ.

3) A tapasztalatok szerint az internetes honlapok esetében a vásárlási tranzakcióra való hajlandóságot mutató ún. look-to-book arány a site színvonalától és kínálatától függetlenül kimagaslóan alacsony. Tehát az utazók megnézik a kínálatot, válogatnak, esetleg ajánlatot is kérnek, de aztán hagyományos módon hajtják végre a foglalást.

Ha egy magyar utazó segítségül szeretné hívni az internetet utazása megtervezéséhez, illetve megvalósításához, milyen tartalmak állnak rendelkezésére magyar nyelven? Miben talál majd könnyen segítséget, milyen területeken vannak hiányosságok? Milyen a kínálat itthon?

P. Cs.: A világháló egyik szépsége, hogy az elérhető kínálat nem azonos a hazai kínálattal. Egy kis nyelvtudást feltételezve kinyílik a világ; nehézséssé válik a „magyar piac” értelmezése. A magyar nyelvű online szolgáltatás szerintem, kis késéssel, de követi a trendeket. A világtendenciát a következő módon írhatnánk le a legegyszerűbben:

Kezdetben voltak az online szabadcsapatok, akik az utazási szakmához nem sokat értek, legfeljebb tapasztalt utazók voltak. Ők hozták létre az első site-okat (magyar példa: utazas.com). Ezután a hőskor néhány honlapja sikeres tőkebevonással elindult a professzionális működés irányába, kapcsolatot keresve az offline turizmus szolgáltatóival (pl. www.nu.hu, www.vilaglato.hu). Az utazási irodák bizalmatlanul és kényelmesen szemlélték a folyamatot, míg ráébredtek, hogy a verseny az ő szerepüket kérdőjelezi meg. Ezután – tiszteltet a kivételnek – nem stratégiai alapon, hanem inkább valamilyen bizalmatlan tapogatózás révén beszálltak a versenybe (ebben Magyarországon talán a Vista jár elől). A „termék” nagykereskedői, a szállodák, a légitársaságok rájöttek, hogy az utazási irodák

kihagyásával megtakaríthatják a jutalékok egy részét, azaz elég nagy volumenű eladás esetén csökkenteni tudják az eladás költségeit. Ekkor jelentek meg azok a szereplők, amelyeket ilyen piaci kartelemek hoztak létre, komoly beruházással. A nagy látogatottságú általános portálok is léptek: fejlesztés, vagy akvizíció, esetleg együttműködés keretében tettek kísérletet számottevő piaci részesedés megszerzésére (pl. www.travelport.hu). A verseny még nem dőlt el, a profit virtuális, a piaci részesedés pedig jelképes. Egy biztosnak látszik: az utazási szolgáltatók részvétele nélkül nem következhet be áttörés.

Mi az utazási tartalom kialakításának legnagyobb nehézsége?

P. Cs.: A jó utazási tartalom az, amit megvesznek. Tehát az első nehézség a kereslet feltérképezése. A második az utazás elemeinek és beszállítóinak inhomogenitása (pl. repülőjegy a KLM-től, szállás egy ecuadori hotelben stb.), a harmadik a tökélegény, ami az előkészítéshez és a foglalásokhoz szükséges, negyedik a tökélegényből adódó megtérülési követelmény, ami a tömegtermékeknek (tömegturizmus) kedvez. És végül a sikeres utazási

tartalom átka: az utazási szolgáltató jóllakott és kényelmes lesz és az utazási tartalmak egyre jobban hasonlítanak egymásra.

Milyen lenne az ideális online útítár? Miket tudna világ legprofibb utazással kapcsolatos portálja? (Vagyis ha minden erőforrás biztosított lenne, mit lehetne kihozni az Internet és a turizmus házasságából)

P. Cs.: Amennyiben a fenti minősítést a vevőtől, az utazni készülőktől várjuk, akkor a válasz kevés újdonságot hordoz: a klasszikus gazdaságban megszokott kategóriákban kell gondolkodnunk. A Jupiter Media Matrix 2002. március 28-án publikált kutatási eredményei szerint az amerikai fogyasztók 80 százaléka az ügyfélszolgálat minősége alapján választ a repülőjegyetértékesítő szolgáltatások közül. 54 százalék ítélte meg úgy, hogy az e-mail alapú tájékoztatás színvonala nem elegendő.

Tehát szerintem egyszerű a recept. A legprofibb portál a legjobb ügyfélszolgálati megoldásokat választaná, amivel a legtöbb visszatérő ügyfelet tudná magához kötni. Ezekről az ügyfelekről egyre több

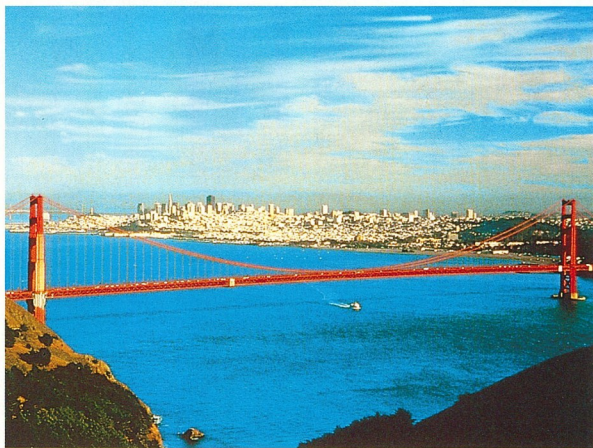

Az internet ma még csak tájékozási eszköz.

Az internetes foglalások száma messze elmarad a várakozásoktól – állítja nemrég megjelent cikkében a Touristik R. E. P. O. R. T. című német szaklap. A Jupiter piacutató cég által végzett felmérés szerint az ügyfelek inkább csak tájékozási eszközül használják az internetet, foglalni az irodában szeretnek. De azért van remény. A Thomas Cook nemzetközi utazási iroda 2001-ben megkészszerzte tavalyi online forgalmát, ami, igaz, még így sem teszi ki az összeforgalom egy százalékát. Az úti célok közül Spanyolország volt az első, ezt követte Törökország, Görögország és Tunézia.

A Thomas Cook cáfolja azt az eddigi feltételezést is, miszerint az interneten az olcsóságot keresik az utazók, az ő tapasztalatuk szerint az online lefoglalt szolgáltatások átlagára magasabb, mint az irodákban árutaké. A szakemberek azzal magyarázzák ezt a jelenséget, hogy a tipikus internetes foglalók nem az árérzékeny családok, hanem a gyermektelen, két jövedelemmel rendelkező párok.

információja lenne, amivel egyre jobban megismerne igényeiket, tehát egyre testhezállóbb utazásokat tudna nekik szervezni, amit azok a bizalom jegyében meg is vennének és nem az ár lenne az egyetlen szempont a választásnál. A legprofilibb portál ezekből a tapasztalatokból olyan „kreatív” utazási tartalmakat kínál, amely új vevők becsalogatására is alkalmas. Ezek először csak válogatnak és terveznek, majd bekapcsolódnak a folyamatba.

Amerikában működnek online utazással kapcsolatos tartalmak, szolgáltatások. Itthon miért nem? Magyarországon van jövője ennek a területnek?

P. Cs.: Először is: nemcsak Amerikában működik. Mindenütt van, vagy lesz, ahol a méretgazdaságosság hideg törvénye ezt megengedi. Magyarul: ahol a kereslet életben tartja, vagy életre hívja.

Az Egyesült Államokban – nem elhanyagolható módon a belföldi utazások volume miatt – az online turizmus az utóbbi három, gazdaságilag impozáns esztendőben látványos fejlődésen ment keresztül (bár csak piacvezető tudott profitot felmutatni). A szeptember 11-i események miatt az egész iparág válságba került. A kilábalás első jelei február végén mutatkoztak. (Az Orbitz 72, a Travelocity 42, az Expedia 14 százalékos növekedésről számolt be a látogatottsági adatokat illetően.)

A soknyelvű, sokszínű Európa utazási szokásai nehezen változnak. 2001-ben a 3.8 milliárd dolláros nyugat-európai turisztikai piac mindössze 2 százalékát tették ki az internetes szolgáltatások. A Jupiter Media Matrix felmérése szerint egy európai felhasználó havonta átlagosan 26 percet tölt utazási témájú honlapok tanulmányozásával. Az eladások, úgy tűnik mutatják a korábban említett dilemmát: nem csomagok, hanem annak meghatározott elemei kelnek el. A forgalom 59 százalékát a repülőjegyek, 12 százalékát szálláshelyfoglalások, 9 százalékát vonatjegyek, 4 százalékát autókölcsönzések adták. A Jupiter felmérései szerint ugyanakkor az utazással foglalkozó honlapok forgalma jelentősen nőtt az elmúlt évben. Érdekeségként említem, hogy a legnagyobb bővülést Spanyolország (75 százalék), a legszerényebb bővülést Franciaország (11 százalék) produkálta. Igaz ez utóbbi a harmadik legnagyobb online piacot jelenti Európában (az első Nagy-Britannia, a második Németország).

A világ leglátogatottabb site-ja az **www**.

expedia.com havi 16 millió látogatóval, az **www.orbitz.com** 11.8, a **www.travelocity.com** 10.9 millió látogatóval büszkélkedhet idén februárban. Európában (januári adatok szerint) a **www.bahn.de** vezetett 2.1 millió látogatót vonzott, míg a **www.lastminute.com** 1.7, a harmadik **www.easyjet.com** „csupán” 1 milliót. A magyar site-ok ilyen adatokról csak álmodhatnak. **PCF**

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Hozzászoktunk már ahhoz, hogy reggel-este rendszeresen értesülhetünk a tévéből és a rádióból arról, hogy milyen idő van, illetve milyen lesz a közeljövőben. Magyarországon. Gond akkor van, amikor azt kellene tudnunk, külföldön milyen idő várható. Illetve akkor sincs ...

A z Országos Meteorológiai Szolgálat munkatársait jól ismerjük. A honlapjukat azonban nem annyira. Vajon virtuális H. Bóna Márta fogad minket, vagy egyszerűen száraz adatok néznek velünk farkasszemet? Nos, egyik sem. Az OMSZ site-ja a Föld bármely pontjáról percrekés informáciokkal szolgál. Érdekessége az interaktív globusz, melynek segítségével néhány egérmozdulattal betárolhatjuk magunkat.

Azoknak, akik nem szeretik a firlefrancos dolgokat rendelkezésre állnak a szokásos legördülő menük, melyekben földrészek és országok, sőt, akár városok szerint is kereshetünk.

Különleges szolgáltatásként olyan információkat is találhatunk az oldalon, mint a hőjelentés, vagy a repülésmeteorológia. Vissz Károly és H. Bóna Márta pedig arról is gondoskodik, hogy ne csupán azt az információt kapjuk meg amiért tulajdonképpen ide látogattunk, hanem számos egyéb érdekességet is. Például meteorológus tanfolyamot az oldalon, de találunk olyasmit is, ami kifejezetten e mellékletbe illik: utazási ajánlatokat. **www.met.hu**

A CNN-t elsősorban híreiről ismerjük. Honlapjuk azonban természetesen a portálokhöz méltón mindennel rendelkezésünkre áll. Természetesen időjárási előrejelzéssel és helyzetképpel is. A site műholdas és radarképeken keresztül, hőmérsékleti diagramokkal segít eligazodni a természet szépségei között.

A weboldal legnagyobb hiányossága, hogy a száraz tényeken kívül semmi különlegeset nem nyújt. Ráadásul a kívánt térséget sem tudjuk kényelmesen elérni, valamiért mindig amerikai államokkal és városokkal akar minket traktálni az oldal. Ennek persze örülhetünk, de csak akkor, ha épp Amerikába szeretnénk utazni. **www.cnn.com/WEATHER**

YAHOO! ESŐ LESZ!

Újabb amerikai portál, amely nem elsősorban az időjárással foglalkozik. Mindazonáltal kellemes meglepetés volt, amikor a városok között keresve rábukkantunk Budapest/Lorinc-re, arra még most sem jöttünk rá, mitől lehet más az idő Lőrincen,

weather.yahoo.com

mint bárhol másutt az országban. A site minde mellett olyannyira részletes, hogy szinte minden magyar nagyváros megtalálható rajta. Ezek után el lehet képzelni, milyen bőséggel találunk rá azokra a célpontokra, ahová utazni kívánunk.

KANDI SZEMEK

A webkameráknak köszönhetően ma már könnyedén tájékozódhatunk...

Mielőtt eldöntenénk hová is menjünk pihen-ni, nem árt körülnézni. Több szempontból is hasznos, ha előre tudjuk, milyen hely is az, ahová megyünk. Kiválaszthatjuk például a szállást, annak megfelelően, hogy milyen igényeink vannak. Közel van-e a vízhez, van-e medence, mennyire lehet csendes (utcára néz-e) és így tovább. Indulás előtt is vehetünk egy pillantást a képernyőre, hogy lássuk, milyen az idő nyaralásunk helyszínén.

Az internet számos áldása közül esetünkben a webkamera szerepe lehet döntő fontosságú. Kamerák manapság már a világ minden táján találhatók. Azt is mondhatnánk, hogy minden magára valamit is adó nagyváros rendelkezik saját kamerával, amelynek segítségével bárki, bármikor bekukkant-hat mindennapjaiba. Ha eleget barárgoltunk a webkamerák által elért tart virtuális világban, már nem is lesz olyan idegen a hely, ahová megérke-zünk. A PC Formát összegyűjtött nektek néhány hasznos, és néhány mutatós oldalt.

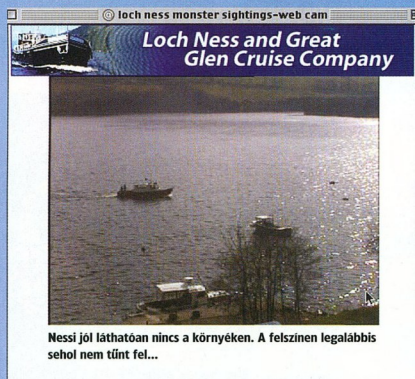

A legutóbb hazai netező számára tökéletes kiindulópont a Startlap. Természetesen webkamerás lapot is találunk az oldalon, ahol kukkolós (jó értelemben) site-ok százait lehetjük fel, a linkgyűjteménytől már meg-szokott kategorizált formában, megjegyzésekkel, ajánlatokkal. Szóval elég ha meglátogatjuk a Startlapot, hogy körülnézhessünk a világban.

www.startlap.com

Nessivadászok mindenütt

A Loch Ness-i szörny legendája évszázadok óta él. A folklórból azonban már átkerült a virtuális világra is. A tó fenekén webkamerák segítik a vadászok munkáját.

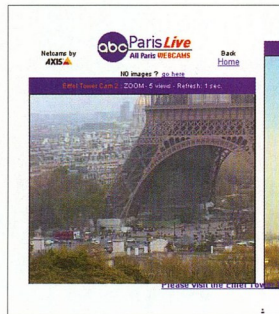

Abcparislive

Párizst látni és meghalni. Nos, lehet, hogy a mondat nem egészen így hangzott, de nyugodtan alkalmazható a francia fővárosra is. Tudják ezt a helyiek is, hiszen webkamerák oldalukon nemcsak az Eiffel-torony, de számos más, tipikusan párizsi részlet is megfigyelhető. Érdekeség az archívum, ahol gyönyörű videókat láthatunk a kivilágított városról, sőt még az Eiffel torony díszpompáját is megcsodálhatjuk.

www.abcparislive.com

ViewSurf

A képen épp Cognac főtere látható. A ViewSurf oldalán azonban legalább száz város, városrészlet található meg, méghozzá érthetően és logikusan kategorizálva. A site egyetlen szépségéből, hogy tapasztalataink szerint csak francia településeken elhelyezett kamerákat sorol fel, pedig kialakítását és működését tekintve szolgálhatna némi nemzetközi tartalommal is. Persze lehet, hogy csak mi voltunk békák. Az oldal mindazonáltal egy rákás hasznos szolgáltatás is helyet kapott, úgyhogy már csak azért is érdemes megnézni

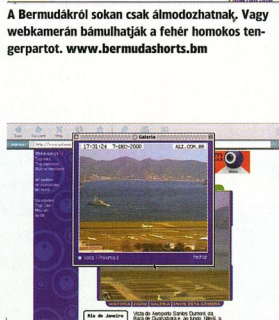
www.viewsurf.com

Néhány évvel ezelőtt pár lelkes internetfüggő és szörnyhívő elhatározta, hogy kamerákat szerel fel a Loch Ness-tó környékén. Hogy honnan jött az ötlet, csak sejteni lehet. Mindenesetre ilyen ideák akkor pattannak ki az ember fejéből, ha kellőképpen lusta még a saját hobbijához is. Kényelmesebb a monitoron keresztül a meleg szobából figyelni a tavat, mint kint ülni a parton a közismerten barátságos skót időjárás viszontagságainak kitéve. Természetesen üzletnek sem rossz a dolog, hiszen a világ minde tájáról árgus szemek ezrei figyelik az oldalt nap, mint nap, ami rendkívül kecsesítő lehet bárki számára, aki bannert kíván elhelyezni valahol. Eddig ugyanis csak a tóparton bámeszkodókát érthették el reklámjaikkal a drága ügyfelek. Most azonban – áttételesen ugyan, de – a víz alatt is jelen lehetnek. Néhány kamerát ugyanis a tő fenekén helyeztek el, hát-ha Nessi nem bukkán fel a felszínre.

A kamerák a nap 24 órájában működnek, bár az éjszakai szörnyvadászati interneten keresztül nem tűnik hatékony módszernek. Kb olyan világos a kép, mint az Antarktiszon éjjelkor.

www.lochness.scotland.net/webcamow.htm

Most épp nincs karnevál, de Rio de Janeiro az év többi részében is gyönyörű. Érdemes megnézni mellette útnak indulunk, nehogy a csodálatos látvány től váratlanul érjen minket.

www.ali.com.br

Biztos, ami biztosítás

Utazás előtt mindig a lelünkre kötik: biztosítás nélkül egy métert se! adjunk nekik igazat! Nagyon sok gondtól kímélhetjük meg magunkat, egy utasbiztosítással a zsebünkben. Íme két tipp...

Nomen est Omen, ahogy mondani szokás. Az interjegy.hu igazán hasznos portál, és nem csak abban az esetben, ha jegyet váltanánk. Ha biztosításra vadászunk, tökéletes választásnak bizonyulhat. Biztosítási lehetőségek egész sorával szolgál. Nekünk csak ki kell választanunk a legmegfelelőbbet. S hogy ez se legyen túl nehéz feladat még egy összehasonlítást is találunk az egyes biztosításokról.

www.interjegy.hu

Az Utazásbiztosítási Centrum az, ami a neve, gazi központja minden olyan kérdésnek, amely az utazással kapcsolatos biztosítások körül forog, talán ők az egyetlenek, akik nem hiszik, hogy minden ügyfél egyben biztosítási szakember is. Tanácsokkal, ismeretekkel, referenciákkal segít az tájékozódást, sőt, ha valaki annyira beindul az információáradattól, online biztosítókötésre is van lehetősége.

www.ubc.hu

IBIZA Nyerj velünk!

1.
FORDULÓ

Velünk valóra válhatnak álmaid! Ha kitöltöd a mellékelt kupont és a júniusi lapszámunkban megjelenő második képrészlettel összeragasztva, 2002. június 25-ig egyszerre beküldöd szerkesztőségünk címére (*United Média Kft. 1021 Budapest Hűvösvölgyi út 54. III. ép.*), megnyerheted a nyaralásod! A nyaralás nem más, mint egy egyhetes két fős ibizai utazás, apartmanban, repülővel, a *Tensi Holiday* jóvoltából.

Jobb ha már most szólsz a párodnak, hogy kezdjen csomagolni!

NÉV: .....

CÍM: .....

TELEFON: .....

Igen, szeretném megkapni a
Tensi Holiday 2002 katalógust is!

Sorsolás: 2002. június 21. A nyertest postán értesítjük.
Cím: 1021 Budapest Hűvösvölgyi út 54. III. ép.

MEGJELENT!

DVD EXTRA

Havonta 110 000 példányban megjelenő ingyenes DVD-magazin

MÁJUSI EXTRÁK

Ismertetők, értékelések a legújabb lemezekről

> házi(csúcs)mozi:

Harry Potter és a bölcsek köve,
Lara Croft: Tomb Raider, Mission: Impossible II.

> újdonságok:

A remény rabjai, Halálhajú, Útvesztőben,
Elizabeth, A szajré, Kémkölykök, Romeo + Julia

> és klasszikusok:

M.A.S.H., Aki megölte Liberty Valence-t

> Zenei DVD-k bemutatója, hírek és játék.

Megjelenik: 2002. május 2-án
országszerte, ingyenesen.

Keresd országszerte a lelőhelyeken

(mozikban, tékákban / DVD-boltokban,
műszaki üzletekben...)

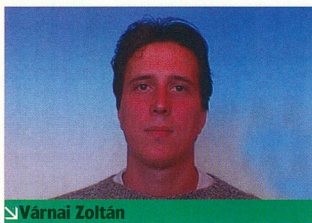
info: dvd@pestiest.hu

FREE

Mobilvilág

Telefonos újdonságok / érdekességek

Várnai Zoltán

Kedves Olvasó!

Lassan a 2002-es év feléhez érünk és azok az újdonságok, amelyekről néhány hónappal ezelőtt beszámoltam, ma már nem annyira érdekesek, hiszen akad helyette újabb és újabb csodálni való. A telefonok mérete, ergonómiaja és kifinomult külleme lassan már a tökéletesség határait éri el némely gyártónál, nem maradt más hátra, mint a beépített tudás területén keményen versenyezni. Napjaink újdonságainak legtöbbje már rendelkezik GPRS technológiával és sokukban találkozunk a rendkívül hasznos Bluetooth újtással is.

Mint mindig, most is nehéz dolgom volt a tartalom összeállításánál, válogatnom kellett a rengeteg újdonság között. Remélem, összeállításommal kellemes olvasnivalót kínálok.

Várnai Zoltán
zoltan.varnai@unitedmedia.hu

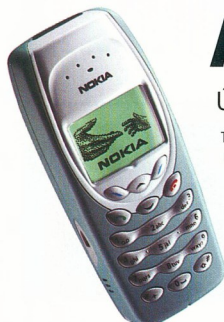
Mobil vagy PC

Meddig teszünk különbséget?

Napjainkban tapasztalható bizonyos konvergencia a mobiltelefonok és a PDA-k, valamint a PDA-k és a kisebb méretű Notebookok között. Nemcsakára, ha a mai világban fennálló trendek a jövőben is megmaradnak, mobiltelefonjaink a PC-k tudásának határait fogják elérni. A PC-k merevlemezeinek szerepét a mobilokban valószínűleg a nagyobb kapacitású flash memóriák fogják ellátni, de nemrég számoltam be miniatűr mobil winchesterekről is, amelyek a megnövekedett tárolókapacitás igényt kiszolgálhatják. A telefonokba épített processzorok sebessége is fel fog gyorsulni, nem elképzelhetetlenek a 300 MHz, sőt a 600 Mhz órajellel ketegyek sem.

A mobiltelefonok fejlettebb modelljeinél ma már nem újdonság a nyílt operációs rendszer és a Java támogatás használata, amelyek segítségével olyan alkalmazások futtathatók, amelyek már PC kompatibilis adatokkal, Excel, Word file-okkal dolgoznak. Ha a mobiltelefonjainkba sikerül valós PC-s architektúrákat integrálnunk, az is elérhető lesz, hogy PC-s futtatható átlományokat indítsunk el és minden olyan lehetőséget kihasználjunk, amelyet manapság csak a számítógépeknek sajátja. Természetesen a méretből fakadó fizikai korlátok mindig is jelen lesznek, tehát a CD íráshoz vagy skenneléshez valamint a nagyfelbontású és nagy

képernyőt megkövetelő alkalmazások futtatásához mobilunk kevés lesz, de ezekre a problémákra is lehet megoldás. Az intelligens, esetleg bluetooth alapú perifériák felismerhetik, hogy PC tudású mobilunkkal közeledünk feléjük, így azok az alapvető műveletek, mint a nyomtatás, CD olvasás és írás már megoldhatóak lesznek. Mindezen célok eléréséhez a telefon hardvergyártók kemény munkáján túl az operációs rendszereket fejlesztő cégek innovatív útjait is természetesen szükségesek.

A Nokia és a Star Wars

Újabb promóciós ötlet.

Több évre szóló megállapodást írt alá a Lucasfilm és a Finn cég, melynek értelmében a már ismert Club Nokia szolgáltatáson keresztül a mo-

bilvilágba is elhozza a Csillagok Háborújának történetét. A közös akció keretein belül az „Attack of the Clones” bemutatójának vendége a Nokia 3410 és 3510 lesz. A Nokia készülékek tulajdonosai izgalmas, interaktív szolgáltatásokat élvezhetnek majd, melyeknek alapja a Csillagok Háborújaival kapcsolatos tartalmak, grafikák, mozgóképek és csevegőhangok letölthetősége. A játék koronája talán a mobiltelefonokon futtatható, Java alapú játékok lesznek, melyek, ismervén a Star Wars szurkoló-

táborok szórakozás iránti igényeit, nagy sikert fognak aratni.

Ez a kezdeményezés kiváló példája annak, hogy a mobiltelefon napjainkra milyen komoly érdeklődést csatornává fejlődött. A manapság még csak bevezetés alatt álló, de a közeljövőben már szélesebb körben elérhető MMS technológia segítségével a következő Star Wars epizód részleteinek videó klipjeit már az erre alkalmas mobiltelefonjainkra fogjuk letölteni.

MOBILJÖVŐ

Jövőnéző A technika fejlődése vajon soha nem áll meg?

Vezéreljük Mobillal

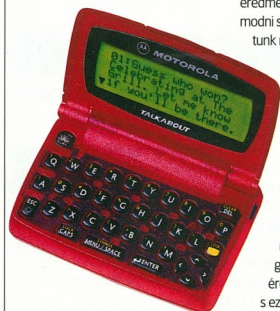
Mire használható még a GSM.

A GSM technológiát alapvetően mobiltelefonálásra találták ki, de az indulás után nem sokkal megszületett az SMS szabvány és a rövid üzenet-

tek tömege lassan ellepte a mobil hálózatokat. Ezek után a felhasználók igényei és a technológiai cégek ötletessége olyan fejlesztéseket eredményeztek, amiről korábban álmodni sem mertünk. Talán hallotunk már GSM modulokon alapuló riasztó rendszerekről, amelyek a házukba való illetéktelen behatolás vagy az autótokat ért támadás esetén azonnal SMS-ben riaszt bennünket és a rendőrséget.

Az ötlet számtalan hasznosításáról hallhattunk már és íme itt egy újabb gyöngyszem. A DeLonghi cég érdekes fejlesztést mutatott be, s ezzel bepillantást adott abba a

jövőbe, amikor mobiltelefonunk segítségével már elektromos háztartási eszközeinket is vezérelhetjük. A cég sorozatának első darabja a mobiltelefonnal vezérelhető otthoni klímaberendezés. A készülék természetesen rendelkezik GSM modulál és saját SIM kártyával, valamint a megfelelő vezérlő elektronikával. Mindezek után nincs szükség másra, mint hazafelé menet rövid, akár sablon SMS-ben parancsot adni az otthoni klímának, hogy érkezésünkre a lakást kellemes hőmérsékletre varázsolja. A rendszernek természetesen ki kell szűrnie az illetéktelen SMS-eket, amit sikeresen végre is hajt, ugyanis ha ezt nem tenné meg, a lakásunkat egy rossz tréfát űző ismerősünk – 20 fokra hűthetné.

Okos P800-as

A Sony Ericsson nemrég jelentette be P800-as, PDA tudással is felvértezett új színes csodáját, amelyen Symbian operációs rendszer fut. A rendszer rugalmasságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a telefon kereskedelmi megjelenése előtt már új, más cégek tollából származó fejlesztések látnak napvilágot.

Stellent Incorporated nevű szoftverfejlesztő cég „Outside In Technology” elnevezésű szoftvert jelentett be, amely a P800-ason fog működni és lehetővé tesz több, mint 70 fajta állomány megjelenítését a színes képernyőn. A fejlesztés révén a felhasználók többek között az e-mailben telefonjukra érkezű Microsoft Office, Adobe PDF és számos egyéb állományt lesznek képesek megnyitni közvetlenül a telefonról anélkül, hogy használniuk kellene az adott file-formátumot használó eredeti alkalmazást. A Stellent technológiája egyébként a Symbian mellett Microsoft Windows CE és Pocket PC, továbbá Embedded Linux és más platformokhoz is elérhető.

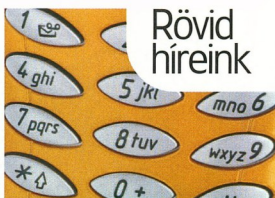

Xilinx lopás gátló

A mobil tolvajok ellen lép fel frissen kifejlesztett chipjével a nagy múltú Xilinx cég. A CoolRunner-II CPLD névre keresztelt egység feladata lesz az illetéktelenül a tolvaj kezére jutott telefon teljes elnémítása. Az interneten vagy vezeték nélküli hálózaton is elérhető chip a hálózat üzemeltetőjétől kapott vezérlője hatására némítja el, és teszi használhatatlanná a készüléket a tulajdonos kérésére. A Xilinx munkatársai jelenleg a Nokkiával és az Ericssonnal tárgyalnak a technológia bevezetéséről, amely egyelőre még nem elérhető. A fejlesztés fajtágos, mobiltelefonra eső költsége két dollár, amit azt hiszem sok mobil tulajdonos szívesen vállalna biztonságá érdekében.

Rövid híreink

V70 az Oscar mellé

A hollywoodi Oscar kiosztó gála kitűnő alkalom a mobiltelefonok népszerűsítésére, hiszen ha egy sztár kezében meglátunk egy újdonságot, sokan közülünk talán tudat alatt is vonzódni kezd hozzá. A Motorola ezt az alkalmat használja ki imidzsé és a V70-es remek mobiltelefonjának népszerűsítésére. A 74. Oscar gála sztárjai ilyen készüléket kapnak ajándékba, amely extravagáns külsejével pontosan illik az alkalomhoz is. A Motorola jelenléte egyre erősebb a hollywoodi szórakoztató iparban, amit a nemrég Los Angelesben megnyitott új bemutatóterme is igazol, ahol számos új formátumvezet és a legújabb fejlesztéseket tekinthetnek meg a látogatók.

Compaq GPRS eszközök

Elsőként a Compaq és a Vodafone D2 GPRS csatlakozást kezelő szoftvert futtató eszközt. A Compaq IPAQ zsebszámítógép a Bluetooth vagy infravörös átviteli technikával rendelkező GPRS telefon segítségével azonnal bekapcsolódhat a vezeték nélküli internetes kommunikációba. A Bluetooth technológiával felszerelt eszközzel és szintén itt tartó abban, hogy ezt a technológiát a GPRS tudással felvértezett mobiltelefonok lehetőségeivel ötvözi. A lehetőségek továbbértékelése és a Compaq megkezdett irányvonalát követve a közeljövőben eljuthatunk az egyszerűen használható GPRS tudású PCMCIA kártyáig, ami a vezeték nélküli internetezést valóban forradalmasíthatja.

ERICSSON T66

Főlülmülni a versenyben nem lehet, ha csak a méreteket tekintjük fontosnak.

A T66 méltán nevezhetne be a törpek versenyébe és a helyezést illetően sem kellene szégyenkeznie, ugyanis valószínűleg megnyerné. A telefon mindössze 59 gramm és méretét tekintve, egy bezárt cigarettás dobozban is elfér. A hátlap, a gombok, az előlap minden pontosan illeszkedik a másikhoz, a gombok nem az eddigi Ericssontól megszokott kemény gumból készültek, meglepően könnyen nyomkodhatók.

Tudását tekintve a telefon nem rossz, bár a T39-hez képest hiányosságokkal bír. Nem került bele a GPRS, a bluetooth technológia, valamint az IrDA és az e-mail kliens, de még hanghívás funkcióval sem büszkélkedhet. Elgondolkodhatnánk, vajon a funkciók csökkentésének oka a méret és a súly drasztikus csökkentése volt-e. Ami a telefonban bennmaradt: a kétszázötven név tárolására alkalmas belső telefonkönyv, az SMS chat és az EMS funkciók valamint a WAP 1.2.1-es, fejlettebb változata. Az üzemenkénti lehetőségünk van 460 karakteres SMS-eket írni, melyeknél csak az utolsó pár 10-nél kezd szólni vissza a karaktereket a szöveg. A T66-os fejlett WTLS biztonsági rendszerrel van ellátva, amely a biztonságosabb on-line tranzakciók érdekében a kényes információkat, mint például hitelkártya adatok, titkosítja. A felhasználó a telefonon keresztül vásárolhatnak, intézhet bankügyleteket vagy böngészhetnek a WAP oldalak által kínált számos információ között. Az extrák menüpontban egy jól használható naptárral találkozunk, valamint itt kapott helyet az SMS-ben kapott képzőanyagok rendezgetéséért szolgáló funkció is.

Összességében a T66 kiváló társ, rendkívül kicsi mérete és súlya miatt könnyen hordozható, valamint talán a legfontosabb dolog, hogy három sávban használható, így kiválóan működik a tengeren túli utak során is. Ár és érték arányát tekintve még lennének kívánni valóim, de reméltem a készülék nem sokára olcsóbb viszonteladói áron is elérhető lesz.

PCFVélemény

- ✓ Háromsávós, és jól kihasználható készüléknek tartom.
- ✓ A GPRS és a bluetooth valamint a hanghívás hiányzik.

„A T sorozat tagjaként, jellemzők rá az innovatív megoldásokra, de neki kevesebb tudás jutott.”

87%

SAMSUNG SGH-A400

Kicsi és kecses, valamint tudásában is a gyengébb nem igényeit igyekszik kielégíteni.

A koreai mérnökök nem titkolt szándéka volt a nők meghódítása ezzel a parányi, ékszernek is beillő készülékkel. Mérete a Samsung „A” szériájának hagyományait folytatva egészen kicsi, összecsukva a Nokia törpéit is megsejyenti, a tűzpiros színű modell borítását egy aranyszínű rózsza díszíti.

A telefonba épített funkciók alapvetően két csoportra oszthatók: Az első csoport a hagyományosan GSM telefon jellegű és egyéb megszokott extra funkciók, míg a másik csoport a kifejezetten nők számára elkészített kényelmi szolgáltatások. A hagyományos szolgáltatások között szerepel a 100 ferdőhelyes saját telefonkönyv, a naptár és határidőnapló valamint a WAP böngésző. A funkciók közül a logikusnak felépített és könnyen kezelhető menürendszer segítségével választhatunk, ahol a főmenü minden pontjához animált grafika tartozik. Pozitív, hogy a telefon alapállapotból a négyállású gomb valamely irányú megnyomásához hozzárendeltünk egy általunk választott funkciót, melyet a későbbiekben egyetlen gomb megnyomásával elérhetünk.

Mindezek után vegyük szemügyre a „csak nőknek” rovatot. Menstruációs naptár, kalóriaszámláló, illetve túlsúly kalkulátor is szerepel a kínálatban. A menzesz naptár megmondja a hölgyek peteéréseinek napját, az aznapi teherbeesés százalékos valószínűségét és a következő havi esemény napját. A kalóriaszámláló a teendők elvégzésével töltött idők beírása után mondja meg az elégetett kalóriák számát, a túlsúly számláló pedig nemünk és magasságunk függvényében kritizál minket.

El kell ismernünk a koreai tervezők ötletességét és nem mindennapi megoldásait, amellyel a telefont a hölgyek kedvencevé próbálták varázsolni, de a sok női funkció mellett sajnos kevés hely maradt a korszerűbb technológiák pl. GPRS integrálására. Vajon milyen lehet az a telefon, ami csak férfiaknak készül?

→Tények

Típus: SGH-A400
Ár: kb. 130 000 Ft
Rendszer: GSM 900/1800 MHz
Méret: 70 x 48,5 x 21 mm
Akkumulátor: Li-Ion 620 mAh
Súly: 80 gramm
Billentyűzet: 12 gomb + 5 funkció és navigációs gomb
Kijelző: Monokróm, nagyfelbontású, 128 x 96 képpont felbontás, 4 szíves és 1 ikonos

Beszélgetési idő: 120 perc
Készenléti idő: 70 óra
Extrák: Animációk, naptár, bioritm és kalória számláló, vibra funkció, gyorsbillentyű, IrDA port, saját telefonkönyv, híváscsoportok, WAP

PCFVélemény

- ✓ Nagyon szép forma és a parányi méretek vonzóvá teszik.
- ✓ Furcsa koncepció a „csak nőknek” design.

„Nem túl gazdag hagyományos tudását az extravagáns funkciókkal igyekszik pótolni.”

82%

PANASONIC GD75

Kompakt és elegáns, jól sikerült munka, szép eredmény a Panasonic tervezőitől.

A GD75 külsejét tekintve egy konzervatív, Panasonic jellegű telefon, amire a stílusútló valamelyest eltérő, lekerekített formák is jellemzők, a készüléknek ezzel egyszerű eleganciát és kellemes megjelenést kölcsönözve. A design trendeknek megfelelően a telefonot ótálasu navigációs gombbal ruházták fel a tervezői, amely nagyon érzékenyen reagál minden ujjmozdulatra. A billentyűzet az elődökhöz hasonlóan szintén nagyon pontos, tipikusan Panasonic mintájú.

A készülék menürendszere jól átgondolt és könnyen kezelhető, leginkább az Ericsson T68-hoz hasonlítható klenec ikon között barangolhatunk a főmenüben, miáltal kijelző alján rendszer folyamatosan kirja ezek neveit. Szolgáltatások tekintetében is jeleskedik a GD75. A készülék beépített modemjével egyszerűen csatlakozhatunk egy vállalati szerverre, vagy laptopon keresztül az internetre, és rendelkezésünkre áll egy WAP 1.2.1 böngésző is. A GD75 ugyanakkor személyes információs rendszert is tartalmaz (PIM). A PIM olyan hasznos funkciókat kínál, mint az ónműködő világóra, az ébresztő, a napár, az emlékeztető, a számológép és a devisaátváltó. A telefon hangrögzítője segítségével rövid felvételeket készíthetünk, a hangvisszakeresés pedig gondoskodik arról, hogy a telefonkönyv fontos számai könnyen előkereshetők legyenek. A szöveges üzenetek megszállottjai számára a GD75 számos kiűnd SMS funkciókat kínál, mint például az SMS Chat, amelyben, ha több mondanivalónk van, küldhetünk hosszabb szöveges üzeneteket is, akár három SMS összefűzésével.

Negatívumként említendő a készülék néhány konstrukciós hiányossága, például az, hogy a rosszul illeszkedő, lötyögős akksi a hátlap szorítja a helyére, valamint a viszonylag nehezen kezelhető, hosszú csatlakozásos felületi töltő.

Mindent összevetve és apróbb hibái ellenére a GD75 remek kis telefon, amely sokszínűségével kitűnik a Panasonic mobil palettáján.

→Tények

Típus: Panasonic GD75
Ár: kb. 50 000 Ft
Rendszer: GSM 900/1800
Méret: 106 x 40 x 14 mm
Akkumulátor: Li-Ion 690 mAh
Súly: 88 gramm
Billentyűzet: 12 gomb + 4 funkció és a navigációs gomb
Kijelző: 5 soros monokrom, nagyfelbontású
Beszélgetési idő: 6 óra
Készletletési idő: 250 óra
Extrák: Saját telefonkönyv, vbra funkció, WAP, diktator, hangrészcsész, khangosítás, prediktív szövegbevitel, SMTP/POP3 támogatás, beépített modem.

NOKIA 5210

A pörgős, sportos életstílus kedvelőinek ajánlott a Nokia fiataloknak szánt újdonsága.

Tetszetős küllemű a Nokia, strapabíró masinaként hirdették aprósága. A készülék egyedi, ugyanis az összes por és vízállóként hirdett telefon valamivel nagyobb nála, de a fizikai sérülések elleni védelemmel mégis valami gond van. Kicsit betábozós vizsgálat után rájövünk, hogy a telefon borítása nem tűnik teljes mértékben vízhatalannak és a telefon tulajdonképpen felfogható egy elő- és hátlapijól megfosztott 8210-nek, és az ezt körülvevő, két kézműzduallattal felhelyezhető toknak is.

A készülék szolgáltatásaival és tudásával azonban úgy tűnik, elégedettek lehetünk. A számos extra funkció között megtalálható az időre beállítható profilvitás, valamint a prediktív szövegbevitel és az sms chat funkció is. Tizenhat képernyőkiműlő közül választhatunk és animált ikonok teszik élvezetessé a használatot. Kétszázötven nevet tud raktározni a telefonkönyv, ezek közül 10-et hanggal hívhatunk, természetesen az összeset csoportokba sorolhatjuk, a csoportokhoz külön csengőhangokat és logókat rendelhetünk vagy tölthetünk le. A Nokia 5210 sokrétű funkciókészletében egy időmérésre, futamok vagy körök idejének rögzítésére alkalmas, beépített stopperóra, valamint egy újrarendítővel és a gyakorlatiasorozatához szakaszos időmőrmű funkcióval rendelkező visszaszámláló is megtalálható. Szintén újdonság és a robusztus jellegű telefonhoz jól illő funkció az automatára beállítható billentyűzár, amely a Nokia stílusú telefonoknak eddig nemigen volt része.

Mindent összevetve elmondható a készülékről, hogy fejlett és újszerű szolgáltatásokkal bír, de sajnos mégiscsak ennyit érő fejlesztesek benne. A magam részéről mutatós és vonzó darabnak tartom és fiatalok számára tudnám ajánlani. Mint az Sxx sorozat része, ez a készülék is hordozza a fiatalosság elemeit és mérsékelt strapabírósága talán hasznunkra lehet enyhébb igénybevitelnek.

→Tények

Típus: Nokia 5210
Ár: 60 000 Ft (Előfizetéssel)
Rendszer: GSM 900/1800
Méret: 105 x 47 x 22 mm
Akkumulátor: Li-Ion
Súly: 92 gramm
Billentyűzet: 12 gomb + 6 vezérlőgomb
Kijelző: Monokrom, nagyfelbontású
Beszélgetési idő: 4 óra
Készletletési idő: 170 óra
Extrák: Hangvezérlés, WAP, időfüggő profilok, infraport, erőstét felépítés.

PCFVélemény

- ✓ Kellemes és barátságos formájú készülék.
- ✓ Néhány konstrukciós hibával sajnos találkozhatunk.

„Az ár és érték arányt figyelembe véve úgy tűnik, ez a telefon jó befektetés.”

86%

PCFVélemény

- ✓ Kellemes kézben tartani, jó a kájalak összhatása.
- ✓ Az erősitések azért lehettek volna strapabíróbbak is.

„Formájával egyedi a készülék, tudásával pedig egy Sxx-es Nokia némi extrával funkcióval.”

84%

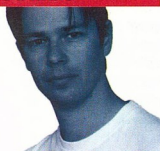

„Reagálnod kell a játékosok kéréseire. Oda kell figyelned az emberekre, ha jobb játékok akarsz csinálni.”

PETE O'DONNELL

Codemasters' Juice Studio

→ A magányos farmházból indult Codemasters stúdió-komplexum olyan időben terjeszkedik akár a sci-fi szörnyek; lassan beteríti az otthonai szolgáló Warwickshire nagy részét... A kiadói és fejlesztői tevékenység is ezen a helyen folyik, és mindkét feladatot elszánt gárda látja el. A júniusi megjelenésnek a *TOCA Race Driver* csupán 18 hónapja tart majd; a teljesítmény a csapat létszámának köszönhető (a legutóbbi adatok alapján 58).

Kiadó: Codemasters
www.codemasters.com

→ **MEGJELENÉS 2002. JÚNIUS**

TOCA RACE DRIVER

A Codemasters ötösbe kapcsolt.

Nos, nem ilyen megjegyzésre számíthatnál a *TOCA* játékok veterán producerétől, de a Codemasters Juice Studio-jának feje, Gavin Raeburn, őszinte ember. Állítása, miszerint „a vezető játékok iszonyú unalmassá váltak” meglehetősen erős, és sok GP rajongó felháborodását okozza majd. Azonban igaz van – nem igazán lehet manapság az egyik futószalagon gyártott versenyjátékot a másiktól. „Ma már bárki készíthet elfogadható versenyjátékot. Nagyon könnyű szimulációt készíteni” – állítja.

Mi magunk ugyan sosem ültünk le, hogy megpróbáljuk modellezni az autók Newtoni fizikáját egy saját 3D motorral, azonban elhisszük neki, hogy a mai eszközökkel ez sokkal egyszerűbb, mint pár évvel ezelőtt. A Juice csapat érvelése szerint ahhoz,

hogy a vezető játékok – főleg a *TOCA* licenc – ne váljon unalmassá, új dimenziókat kell hozzájuk adni. Gavin megalkuvást nem ismerő módon nyilatkozik saját munkáiról is: „Ha valaki megveszi a játékodat, és nem viszi végig, elbuktal mint fejlesztő. Minden egyes emberre aki szeretne *TOCA 1*-et és 2-t, jutott egy, aki utálta.”

Pete O'Donnell társ-producer nem látja ilyen sötétben a helyzetet: „Mindenki szerette a *TOCA 2*-t, de csak az első fél órában. Ott elakadtak, majd elvesztették az érdeklődésüket.”

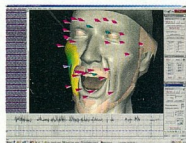
Játék a dicsőségért

Tehát az a cél, hogy a fejlesztők rávegyék az embereket a játékok végigvitelére; a megoldást maga a pálya szolgáltatja. Az izgalmas életet élő, gazdag ver-

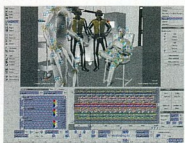

>>ESZKÖZÖK, AUTÓK, ÉS NŐK

A Codemasters bebizonyítja, hogy nem kell mindig aggódni, ha dramáról van szó.

01 A sokat emlegetett, ám annál kevésbé ismert vertex árnyékolási technológia (a GeForce 3 különleges effektjeinek egyike) segítségével a szereplők arca a jelenetekben külön dimenziót kap.

02 A lens flare, fókusz-effektek, és a kézikamera-érzet mind megfigyelhető. Emellett az élethűség kedvéért meg motion capture technikát is alkalmaztak a szereplőknél.

03 A valódi cselekmény azonban a pályán folyik. Sajnos egyelőre nincs lehetőség az adrenalin-pumpáló száguldas, és a modern versenyzők szexuálissal tell világának ötvözésére...

ÓVAKODJ A CODEMASTERSŐL

„Annak, hogy a legutóbbi TOCA nem készült el PC-re, egyik fő oka félelmünk a kalózkodástól” – mondta Gavin Raeburn. Ezt a problémát a TOCA Race Driver-ben kétféle módon is orvosolták. Elő-

ször is, olyan sok auto- és pályainformációt zsúfoltak a játékba, hogy CD-n már meg sem jelenik, csak DVD-n jön ki, így nehezebb lesz másolni. A másik a Codemasters új FADE rendszere, amely szabotálja a másolt példányokat. Ahelyett, hogy megakadályozná a kód működését, a FADE egy idő után módosítja a játék működését. „Könnyű feltörni egy játékot, de a FADE-et nehezebb felismerni, mint a szokásos másolási védelmet” – vi-gyorgott Raeburn.

senyzők klasszikus kisugárzása már azóta vevők az emberek, mióta az első pár motortulajdonos össze-jött, hogy eldöntse, ki a gyorsabb masina. Akár gazdag kölykökről van szó, akik rögtönzött gyorsulási versenyt folytatnak az autópályán, akár Eddie Ervine Forma-1-es sztárról, a hangulat majdnem olyan fontos, mint maga a verseny. „A Forma-1 azért siker-es TV-sport, mivel látható, ahogy a verseny végén Coulthard odaint Schumachernek. Számítógépes já-téknél viszont lehet márna unalmas is.”

A versenyjátékoknak azonban nincs története. Ehelyett találják ki a fokozatos nehezítést, az elérhető jutalmakat, és az egyre nagyobb kihívásokat... persze csak akkor, ha nem a TOCA Race Driver-ről beszélünk. Itt ugyanis Ryan McKane, egy kitalált versenyző borbéba bújhat, aki fel akar jutni a csúcsra. A játék legelejétől fogva a McKane irodájában és garázsában találhat 30 menüpont segítségével belevetheted magad az életébe, és szép fokozatosan bontakozik ki az őt jelezte átfogó cselekmény. Azért, hogy az egész még meggyőzőbb legyen, hivatásos rendezők, forgatókönyvírók és színeszek dolgoznak a dramatur-gia és a filmjelenetek kidolgozásán.

Bár vannak kulcsfontosságú pontok, melyek a történet felnyitására miatt elengedhetetlenek, számos olyan jelenetet is láthatás majd, amelyet tel-jestímenyű vált ki – például lehordás vagy dicserés a menedzserlőt – ez pedig még izgalmasabbá teszi a játékot. Félve az ilyen események a játék motorját használni, mindig az éppen aktuális környezetbe helyezve látható őket.

A belső a fontos

A Juice fontosságú listáján tehát előkelő helyen szerepel a bizonytalan játékos érdeklődésének ében tartása. „Reagálnod kell a játékosok kéréseire. Oda kell figyelned az emberekre, ha jobb játékot akarsz csinálni” – állítja O'Donnell, persze az is nyilvánvaló, hogy a fejlesztőbrigád nem válik a közvélemény rabzolgájává. A játék még mindig megdobogtatja a hagyományos versenystilus rajongóinak szívét; és Raeburn határozottan odafigyel erre az irányvonal-ra. „Valjuki be, az emberek azért veszik majd meg a játékot, mert versenyezni akarnak, nem azért, hogy végignézzék egy filmet” – magyarázza.

Ha a TOCA licenc (ez a Brit Törökosi Bajnokság hivatalos rövidítése) furcsának tűnik az azok számára, akik játszottak szériaauto-versenyen, mindenkép-

pen érdemes megpróbálni. Néme-tországban a DTM licenc lesz az övék, az Egyesült Államokban pedig Pro Race Driver néven kerül kiadásra.

A dolog szépsége abban rejlik, hogy az előbb felsor-olt összes verseny – kilenc másikkal egyetemben – mind bekerül a játékba, amellyel a (rendkívül rész-letesen kidolgozott) pályák száma 38, az autóké 42 lesz. A rivális versenyzők mind sa-ját M1-vel rendelkeznek, amely a valós pilóták stílu-sát imitálja – ezt egyébként a hivatalos statisztikák és a fanatikus rajgók véleményei alapján model-lezték. Az M1 motor messze lekörözi az előző részt – eltűntek például az előre leprogramozott vezetési minták – így minden verseny új élményeket kínál.

Motorokat beindítani

A Codemastersnél tett látogatásunk fényponja az első újságírók által végigvitt játékteszt volt, hogy a já-ték egyéb útjaitól mellett a vezetési modell stabi-labb, mint valaha, és – amit már megszokhattunk a fejlesztőktől – nagyon élvezetes. Tulajdonképpen már annyira hozzászoktunk a stúdió magasszintű motorjainhoz, hogy ezt szinte említeni is fölösleges. Az autók gyorsan és pontosan reagálnak anélkül, hogy mozgásuk mesterkéntnek vagy túl könnyűnek tűnne, a grafikai pedig látni kell, hogy elhiggye az ember. Az alkatrészek ütközéskor szilánkokra ha-sadnak és valószínűen szóródnak szét, és minden adott esztétikus kivitelezést kapott, amelyet Gavin Raeburn tudatosan szorgalmazott. Bár az időjárási elemek teljes tárházát megismerhetjük, „ez alapve-tően egy napos játék” – magyarázza. A motor ká-lázható, így a GeForce-ok és Radeonok vertex és pixelármékolása mellett a gyengébb gépekből is ki-hozza a maximumot.

Azzal az érzéssel távoztunk a Codemasters vi-déki tanyájáról, hogy a TOCA Race Driver egy min-den ízében alaposan megtervezett, gondosan elké-szített, és professzionálisan összeállított játék lesz. Arra azonban, hogy valóban megszűnteti-e a stílus-t az utóbbi időben egyre inkább megfertőző ciniz-must, csak az idő adhat választ. **PCF**

Pozór módon mutatuk be a fent látható mutatványt. Füst, égett gumi az aszfalton, akadozás egy szál se.

Many Quantot újra felfedezte a rózsaszín minik aggasztóan megszál-lott fejlesztőgárdája.

MEGJELENÉS 2002. ŐSZ
PRAETORIANS

A rómaiak kora még egyáltalán nem ért véget...

Eidos www.eidos.co.uk

Mi ez az egész?

Azok kedvéért, akik a történelemlórákat végigaludták, következzen egy rövid áttekintés. A játék az ősi Róma szárazsi testőrségéről kapta a címét. És a mai vendő király család őreiből ellentétben ezek a férfiak nem csak annyit tudtak, hogy szép ruhákban vonultak az uralkodó mellett; ahhoz, hogy valaki bekerüljön ebbe az elit harci egységbe, a legeslegjobbakk között kellett lennie.

A *Praetorians* egy real-time stratégiai játék, és nem csak annyi lesz a dolgod, hogy eme győzhetetlen harcosok szépen animált formációit kell a csatamezőn ide-oda kommandíroznod. Persze ilyesmire is lesz alkalmad.

És mi újat tud?

A játek Julius Caesar uralkodása alatt jät-ződött – ez volt a birodalom egy legjele-
nősebb és politikailag legviharosabb kora.
A római gepézet egy tábornokokat
háború, egyiptomi és barbár országokból to-
borzott seregeket vezényelt, majd Caesar
uralkodásának különböző szakaszaiban –
még a riválisok ellen folytatott polgárhábo-
rúkbán is. Az összeütközések során mindk-
ét oldal sájtas előnyökkel és gyengékkel
bir, és ami a legfontosabb, nincs gazdasági
éle a játekban. A papkora bízd a sere-
géd megfelelő feyver- és élelmiszerezeltá-
sítá, hogy te a harcra összpontosíthass. Ha
azonban kiegészítő szükségéd lenne
utópátolásra, egy centuriót beküldhetsz a
közeli városokba toborozni.

A táborok mérete a kis telepektől a citadella-méretű erődökig terjed.

Utószóként

A 22 kildetés során különféle kihívásokkal kell majd szembenéznie, az olyan erdei csatákról, ahol a fák mögött kell majd fedezkedni keresned a dártaokról, a svatigari erdők bétéitől, ahol létrákkal kell a fakalakat megrohamoznod. Ehhez még hozzávéhet a Pyro-ra (*Commandos*, *Commandos 2*) jellemző kiforrott taktikai rendszert, amely nagy hangsúlyt fektet az egységek sajátosságaira, és a kombinált fegyvertípusokat helyezi előtérbe. A nehézségi alapság például elhajtja dárdaid, mivelől rárontana az ellenségre, de azt is megparancsolhatja, hogy locsoljék vele védekezőnek lovassági roham esetén.

Mindeme részletesség ellenére nem kell veterán stratégának lenni, hogy élvezhesd a *Praetorians*-t. „Egyik fő célunk, hogy mindenki számára élvezhetővé tegyük” – magyarázta Javier EVELO project-vezető. Március (illetve esetünkben május) idusa után még többet megtudhatsz a játékról a magazinból. **PCF**

A sarki pusztaságokon a legionáriusok szoknyája nem nyújt sok védelmet a hideg ellen.

KÉSZENLÉTI JELENTÉS>>

A játékipar legnaprakészebb hírei.

NEVERWINTER NIGHTS

Szerintük Nyár
Szerintünk Egy hónap + vagy -
Készenlét

FIFA WORLD CUP

Fejlesztő: EA Sports

Szerintük Május
Szerintünk Meglesz
Készenlét

AGE OF WONDERS II

Fejlesztő: PopTop

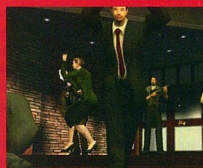
Szerintük Nyár
Szerintünk Még az is lehet...
Készzenlét

EMPEROR: RISE OF THE MIDDLE KINGDOM

Fejlesztő: Impressions

Szerintük Ősz
Szerintünk Hihetően hangzik
Készenlét

DIE HARD: NAKATOMI PLAZA

Fejlesztő: Piranha

Szerintük Május
Szerintünk Talán a nyár közepén
Készenlét

Az egy fegyver ott a zsebedben, vagy csak a... na hagyjuk a viccelődést. *GlobalOps: a Counter Strike nyomdokaiban.*

Néha hasznos kis zöld jelzőpontok tudatják veled csapattársai pozícióit. Néha.

GLOBAL OPERATIONS

Electronic Arts www.globalopsgame.com

Mit kapsz, ha keresztetted a Counter-Strike-ot a Team Fortress-szel? Nagyrészt a CS-ot...

Minimum: PIII-500, 128Mb,

16Mb 3D kártya

Ajánlott: PIII-600, 32Mb 3D kártya

A hasonlóság tagadhatatlan. A Barking Dog – ők fejlesztették a *Global Operations*-t – tagjai annak idején a *Counter-Strike*-ot dolgozták. A *Global Operations* tulajdonképpen *Counter-Strike* néhány plusz trükkkel, és egy eladásokat növelni hivatott rövidtelítő újítással.

Az igazat megvallva, a *Global Operations* valami nagyon különlegeset kell nyújtson, ha nem akar újabb fehér elefántta válni az online játékok temetőjében.

Elefántvadászati

Sajnos a *Global Operations* nem valami különleges. Csinal olyasmit, amit a *Counter-Strike* nem, elég jól néz ki és a hangok is kellemesek, emellett valóban élvezetes egyjátékos módban. Mindezek ellenére nem tudjuk elképzelni, hogy a későbbi árleszállításokon kívül sokan megvennék. Egyszerűen nem nyújt eleget a sikerhez.

A probléma a következő. A *Global Operations*-ben egy kommandós osztályt irányíthat, akik kiválóan képzet

Gyakran jársz ide? Isten hozott a következő játékba lépés előtti váróterembe.

rosszfiúk ellen harcolnak számos küldetésen keresztül. A küldetések helyszínei és feladatai valóban változatosság. Miig egyszerű azt akadályozod meg, hogy gonosz terroristák bombát telepítsenek egy erőműbe, másszor egy dél-afrikai múzeum műkinseit védelmez egy profi tolvajtól; mindezek után kiszabadíthatod néhány túszt a reptérről. A küldetés elején mintegy 30 másodperced van, hogy beavárolod a szükséges felszerelést – kézfegyvereket, gránátokat, miegymást – ezután egy hang „Go! Go! Go!” felkiáltással beindítja az akciót, te pedig vigyázz: ha arra, hogy ne találjanak el, mert ez az a játék, ahol egy golyó is iszonyatos mértékű sérülést okozhat. Ha van eszes,

figyeled még a bajtársaidat is, és fedezed őket ahelyett, hogy hős próbálnál lenni; a hősöket ugyanis általában lelovják.

Ismerősen hangzik?

Hogy ez majdnem olyan, mint a *Counter-Strike*? Nem, ez pontosan olyan, mint a *Counter-Strike*. Azért soroljuk föl az újításokat, mielőtt a Valve nyakunkra eresztene az ügyvédek.

Először is megjelentek a játékos-osztályok. Hét van belőlük, de furcsa módon a játékban csak hat vesz részt. A hetedik (ő a hírszerzőtisz) csak többjátékos módban használható, és a csatátér eseményeiről tájékoztatja harcoló bajtársait.

Mindegy, a lényeg, hogy hat játékos-osztályból választhatsz, amelyek mindegyike saját képességekkel, sebességgel, páncélzattal és fegyverzettel rendelkezik. Ezek a kommandós, a mesterlövész, a felderítő, a nehéztűz, az orvos, és a robbantási szakértő. Nem ismerős a *Team Fortress*-ből? Persze mindenki a kommandóst akarja majd, hiszen sokoldalú képességeinek segítségével ha mesterlövészre vagy rakétavetőre vágy, egyszerűen fölvesz egy eldobott fegyvert. Ki lesz az önkéntes jelentkező az orvosi posztra, ahol annyi a fel-

adat, hogy körbe-körbe rohangálva győztess az embereket?

Természetesen senki, és itt elkerülünk a *Global Operations* másik hiányszágához: mikor lelőnek, a *Counter-Strike*-hoz hasonlóan automatikusan kiesel a játékból. Várhat az orvosra, hátha feléd szedeleg és összekapar, de valószínűbb, hogy a visszahelyezést választod majd. Igen, jól hallottad, visszahelyezést mondtunk. Ha valami a torkodon akad, köhögni nyugodtan, megvárjuk.

Körülbelül percenként (ez változik) egy Csapatzállító Egység megy végig a pályán, és az időközben elesett harcosokat újra leteszi a pályára. Ezt játszva a *Wolfenstein* jutott eszünkbe, és az igazat megvallva, tetszik az ötlet. Kijavítja a *Counter-Strike* egyetlen idegesítő elemét: a véget nem érő várakozást, mikor egyszerűen olyan peched van, hogy 10 másodperc után fejbe lőnek. Tiszta szívből örülsz, mikor megláttuk.

Leesett állak

Ez és az egyjátékos mód, ami újszerű és érdekes a *Global Operations*-ben. Külsín szempontjából jól teljesít – a pályatervezés a kiváló és az átlagos között ingadozik, a játékosok modellel szépen kidolgozottak és részletesek. A fegyverek élet-hűek, és okosan megoldottak, hogy hátul közel álls egy robbanáshoz, kellemesen valószínű módon átmenetileg megsejtesz. Sajnos ez volt az egyetlen alkalom, mikor azt tudtuk mondani, hogy valóban leesett az állunk.

Bár a virtuális sikeresség kiemelkedően egyedi, mégsem stimmel valami. Nem a *Global Operations* a rossz, hiszen egy tökéletesen stabil és élvezetes játék, viszont szeretett volna az a *Counter-Strike* lenni. Nem sikerült; ezt a címet egyelőre maga a *Counter-Strike* birtokolja. **PCF**

PCFVélemény

☑ Kilomult CS-szerű harc
☑ Nem elég eredeti

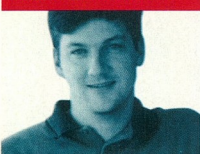
HASONLÓ JÁTÉKOK
Halo: Counter-Strike 94%
Operation Flashpoint 94%
Tom Clancy's Ghost Recon 82%

„Élveztes *Counter-Strike* másolat, eredetiség nélkül.”

76%

Gearbox Software

→ Az 1999 januárjában alakult csapat a tagok szerint, egy csapatnyi veterán 3D játékkészítő, akik Dallasban találkoztak. Legismertebb játékaik talán a *Half-Life* *Opposing Force* kiegészítője, kollektív munkák között azonban olyan művek szerepelnek, mint a *Duke Nukem 3D*, a *Civilization*, és a *Scrouge Of Armageddon* *Quake*-kiegészítő. Az egyik tag valós katonai tapasztalatokkal rendelkezik, másikuk a Cyberathlete Professional League tagja (akik jelenleg is béta-tesztelik a játékot, amely megjelenésekor – számukra meglehetősen kényelmes módon – valószínűleg az idény slágere lesz), az elnök pedig egy volt Hollywoodi szakember. Várászat!

Kiadó: Vivendi Universal
www.cs-conditionzero.com

➔ **MEGJELENÉS 2002. TAVASZ**

COUNTER-STRIKE CONDITION ZERO

Nincsenek kikötések. Nincsenek feltételek. Nincsenek kérdések. Kivéve persze nekünk...

Mi ez az egész?

Mikor az FPS közösség legkedvesebb gyermeke azt állítja magáról, hogy eljárt fölőtte az idő, akkor vagy nagyon bátor, vagy nagyon hülye. Ez kétszeresen is igaz, hiszen a „szimuláljuk a többjátékos élményt egyjátékos módban” hozzáállást, amelyet felvenni készült, elvetette még a stílus megalapítója, az idSoftware is, hogy visszatérjen a hagyományosabb megközelítéshez. Randy Pitchford mindehhez még azt is hozzáadta, hogy legalább olyan eltéveldettek, mint amilyen tántoríthatatlanok, hiszen állítása szerint „inkább inspirált minket a *Tony Hawk*’s és a *Gran Turismo 3*, mint a *Quake 3 Team Arena*”.

És mi újat tud?

Felejtsd el az agytalan lerohanást, ahol simán kipucolod a pályát a legbrutálisabb fegyverrel. Felejtsd el a cappelést, ahol csak várni kellett, hogy az idióta ellenfelek tűzvonalba kerüljenek. Sőt, gyakorlatilag felejtsd el mindent, amit eddig a többjátékos FPS-ről tudtál. Természetesen a *Condition Zero* nem tagadja meg örökségét – ez esztelenesség volna – de nem korlátozódik kizárólag arra. A pályatervezés példaértékű, dött a karakter- és fegyvermodellek; az MI pedig elég okos lesz ahhoz, hogy még a tapasztalt játékosokon is kifogjon. A többi hasonló FPS közül viszont az emeli igazán ki, hogy nem próbálja meg elhitetni a játékoskal, hogy emberek irányította karakterek veszik körül. Ehelyett inkább az egyjátékos mód jellegzetességeit igyekszik kiemelni, és inkább hasonlít a *Medal Of Honor*-ra, mint a *Counter-Strike*-ra. A csapatműve-

A két az új feketé – a különleges osztág felkészült a terroristák semlegítésére.

letek ugyan a többjátékos harcok hangulatát idézik, de az összes többi elem kizárólag az egyjátékos módra jellemző.

Az összes küldetés magával ragadó történettel gazdagítja a küldetések élet-szerű harcait, ahol természetesen elfogadhatatlan a kudarc.

Utószóként

Természetesen, mivel a stratégia is fontos szerepet kapott, a társaid képességei hamar visszatükrözik irányítási stílusodat. Így a több mint húsz új, sarkvidéktől sivatagig terjedő küldetés végig vitele ösztö-

nös – ha nem is könnyű – lesz.

Két extra mód – Challenge és Endurance – biztosítja, hogy ne und meg a játékok hamar, mivel a játékból érdekes teljesíteni az összes küldetést. Ezek önmagukban is szórakoztatnak, és gyakorlásnak is kiválóan alkalmasak. És az, hogy a cselekedeteidből következő szituációkban kell nehéz döntéseket hoznod, amelyek azután kihatnak a továbbiakra is, egy olyan különleges előnyt ad a *Counter-Strike: Condition Zero*-nak a mai kökemény játékpiacon, amellyel szinte biztos nyertessé válik.

Végül ejtsünk szót a halálról, közelebbről a társak haláláról. A Gearbox Software felismerte, hogy bármilyen végleges előnyvesztés esetén a játékosok simán újratöltenek egy régebbi állásukat, éppen ezért úgy döntöttek, hogy a leltő szereplők a pálya végén újraélednek. Az adott pálya így természetesen jóval nehezebb lesz, tehát az élet nem válik értéktelenné; viszont a józan észre hallgatva a játszhatóság felülkerekedett az élethűség. Hála Istennek. **PCF**

„Inkább inspirált minket a *Tony Hawk*’s és a *Gran Turismo 3*, mint a *Quake 3 Team Arena*.”

RANDY PITCHFORD

A gyújtóbombák időleges védelmet szolgáltatók a harapos szberlál tétel szemben.

Az oldalakon megindított támadás nehézfegyverrel biztosítja a sikert a frontális támadások számára.

A dzsungel mélyén az ellenséges katonák meggyőződen breknek, ezzel próbálnak besimulni a békákall teli zöld környezetbe.

MEGJELENÉS 2002 NYÁR WARCRAFT III REIGN OF CHAOS

Szép új világ vár rád. Legalábbis jobban teszi, ha az lesz...

Mi ez az egész?

Lehetetlen semlegesnek maradni a goblinokkal kapcsolatban. Ugyanez áll a törpökre. És a hobbitokra. És legyünk őszinték, mindez igaz az egész fantasy világra. Szeretheted vagy utálhatod – nincs közepűt. Emellett ugyanez érvényes a real-time stratégiákra is. Akkor pedig, amikor ez a két stílus keveredik, az eredmény még szélsőséesebb. Vagy olyan undor jön rád, hogy egy hónapon keresztül képtelen leszel gép elé ülni, vagy végtelen mód meg-jón az étvágyad. Képzeld el egy egész se-regnyi fantasy teremtményt, akiknek te parancsolsz, erőddök, amelyeket neked kell felépítened majd megvédened; mindehhez hozzájön a Warcraft sorozat örök-sége – csak most három dimenzióban.

És mi újat tud?

Ha Warcraft veteran vagy, először azt veszed majd észre, hogy a hagyományos hatalmas számú seregekkel történő rész-lás már a múlté. A harmadik részben a lényeg a hősök mellé gyártott csapatokon van – és a taktikusabb, kevesebb egység-számmal megközelítéssel minden teremtményed sokkal értékesebb, mint valaha. Az egyjátékos hadjárat története az Egő Légio visszatérése körül forog, és négy faj közül választhatsz: orkok, emberek, élő-holtak, éj-elfek. Mindezeket gyönyörűen modellezi a vadonatúj GX motor, amely egészen új életet lehel az univerzumba. Bár a közelítés opció korlátozott, és a né-zőpont elforgatására sincs lehetőség, olyan gyönyörű a látvány, hogy azonnal megfledkezni a hiányosságairól, és azt kí-vánod, bár még többet kaphatnál belőle.

Szerencsére a játékesztők szinte végtelen munkája folytán már nem érve-nyes többé, hogy a számbeli fölény mindig biztosítja a győzelmet – egy ravasz pa-rancsnok akár lehetetlen szituációból is megfordíthatja a játék menetét. A tapasz-

Nem csak tapasztalati pontokat kaphatsz a megnyert csatákért – aranybányákat foglaltatsz el, és különleges képességekre tehetesz szert.

talatod, képzeleted, és egy kis gondolko-dás segítségével még egy látszólag pusztí-tó túlerőben lévő hadseregen is győzedel-meskedhetsz. A gondos tervezés távlatok-ban biztos győzelmet hoz. Ahogyan a Blizzard-os Kevin Deardslee is megfogal-mazta. „Igaz, építhetsz hatalmas seregeket – amik el is veszthetik neked a játékot”.

Utószóként

A Blizzard mindig is értett a meséléshez, de mi a helyzet a történet nélküli többjátékos csatákkal? Itt a különböző fajok szövetségei közötti finom egyensúly lesz a kulcs, és az ilyen szövetségek esetében az egész több lesz, mint a részek összege. Az orkok például rendelkeznek a hata-lommal, hogy pillanatokra lefagyasszák az ellenfelet, viszont nincs meg a szükséges tűzerjük a valódi hódításhoz. Az emberek képesek jégvihar támasztani, amelynek energiáját viszont könnyedén elnyelik egy

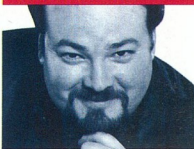
A seregek képesek visszatelepíteni a bázisra. Gondolkodj mielőtt támadsz...

szál nimfa. Köss online szövetséget, és in-dulj csatába egy másik pár ellen – ha oko-san tervezték, már a markotokban is a győzelem. Ahogy Beardslee mondta: „A játék tele van lehetőségekkel. Az egy-és többjátékos módban is kísérletezni kell a játékosoknak, és ha gőzöni akarnak, elő-fordulhat, hogy menet közben kell taktikát váltaniuk.” PCF

A seregeket úgy kell megtervezni, hogy támogassák a hősök képességeit, vagy ki-gyensúlyozzák gyengeiket.

Blizzard Entertainment

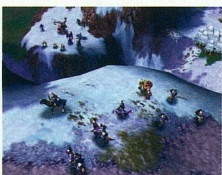
➔ A Blizzard Entertainment (mely-nek székhelye a kaliforniai Irvine) 1990-ben alakult Silicon Synapse né-ven. Számos, több platformra történő – többek között Mac, Sega Genesis, Super Nintendo – külső fejlesztés után történt a névváltoztatás, amely meghozta a si-kert is. A cég azóta a Warcraft és Diablo sorozat sikere mellett (a Diablo II volt minden idők leggyorsabban elkelte játé-ka) még a Starcraft-ét is elkörnyelhetette, amely népszerűsége Koreában gyak-orlatlag a vallás szintjére emelkedett. Online játékoságitatása, a Battle.net többmillió előfizetőjevel első a világon.

Kiadó: Vivendi Universal
www.blizzard.com/war3/

„Építhetsz hatalmas seregeket – amik el is veszthetik neked a játékot”
KEVIN BEARDSLEE

Néhány képesség, mint a gyógyítás vagy a vérszívó, beállítható automatikusra, de használhatóak manuálisan is.

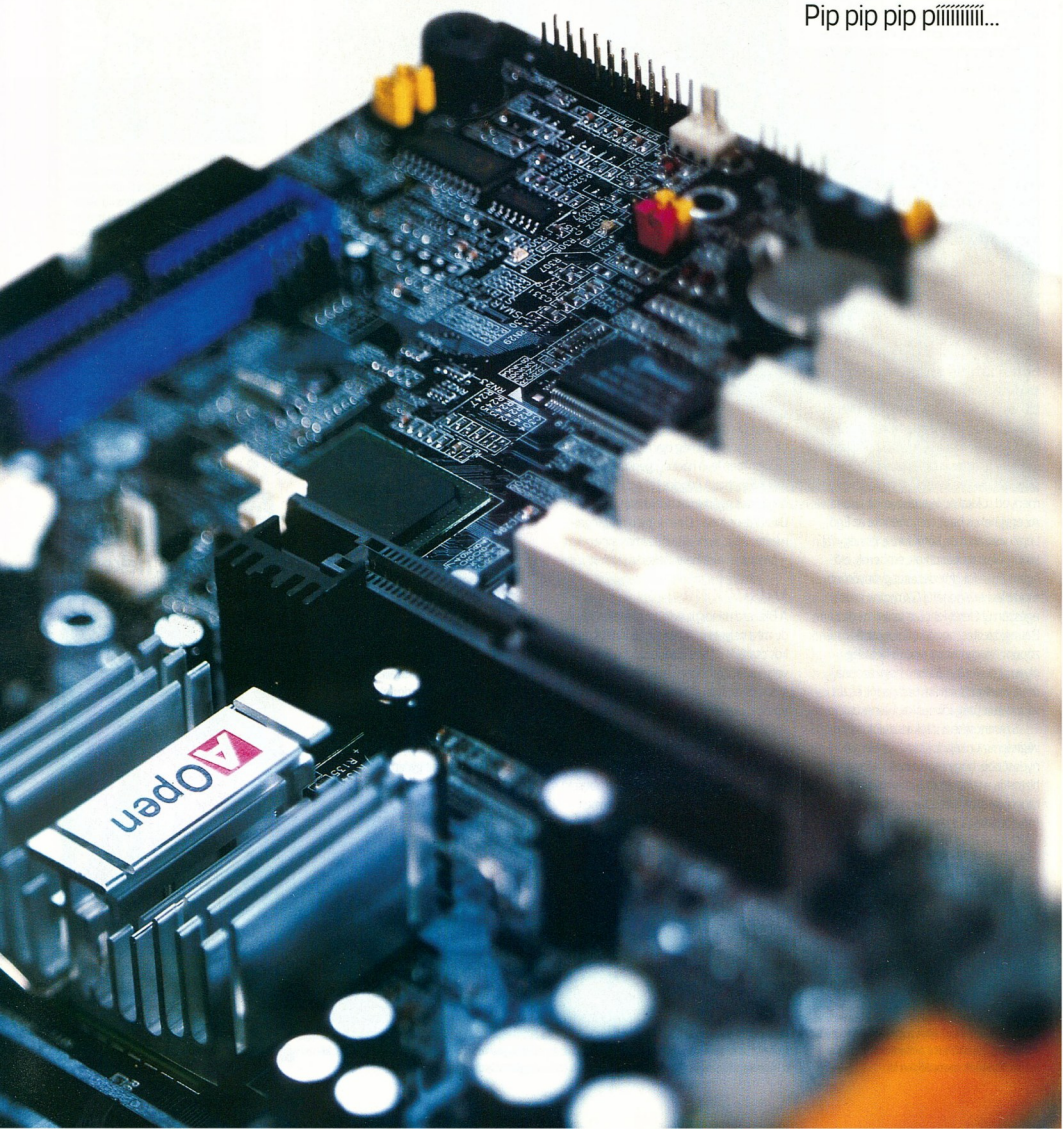
A hősök tapasztalati pontokat kapnak, a kapott pontok szétszórása meghatározza a követendő játékestílust és annak sikerét.

Nyomd meg a „Be” feliratú gombot

Alig bontottad ki, és máris elromlott? Zsolti máris hordágyra pakolja gépedet és a kétszárnyú ajtókon át betolja a műtőbe.

Pip pip pip piiiiiiii...

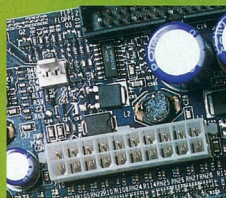
El sem indul!

Kövessd utasításainkat, mi felállítjuk a kórképet. Ha a géped még sípolni sem hajlandó, kezdj olvasni. Ha sípol, de nem indul, lapozz a következő oldalra.

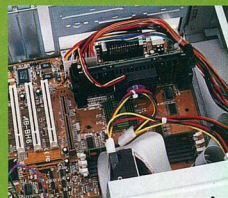
Áramot a gépnek

>Ellenőrizd, hogy kapjon feszültséget a táp. Esetleg kidurrant egy biztosíték? Ha elosztót használ, próbáld meg egyenesen a falba dugni a kábelt. A kábelt ellenőrizheted, ha bedugod a monitorba.

Csatlakozz

>A tápegységet és az alaplapt összekötő P8 és P9 jelű dupla kábelt ne felejtse el csatlakoztatni. Úgy dugd őket az aljzatba, hogy a fekete vezeték középen találkozzanak. Ha fordítva csatlakoztatás, károsodhat az alaplapp.

Csavarzavar

>Nezz be a házba, hátha egy elszabadult csavar okoz rövidzárlatot az alaplapon. Az alaplapp és a ház közötti távolságot biztosító rézalkatrészeket is szigetelni kell gumi illetve papírgyűrűkkel.

Az év első pár napja általában az újra-kezdések és fogadalmaké. Kevesebbet eszem, többet tornázok, és persze soha nem többet nem pazarolok pénzt új PC-alkatrészekre. A technikai tanácsadás telefonjai megállás nélkül csöngenek, hiszen a szakács, a tolvaj, a feleséges és a szeretője mind egyszerre próbálják működésre bírni a vadonatúj PC-t. Mi itt a szerkesztőségben azon a véleményen vagyunk, hogy ez mind rendben van, de néha nyitottnak kell lenni az egyén megoldások felé is. Ezért elhatároztuk, hogy felszámoljuk a PC-gondokat, és megmutatjuk, hogyan kényszerítsd engedelmességre a gépet.

Indulásképpen

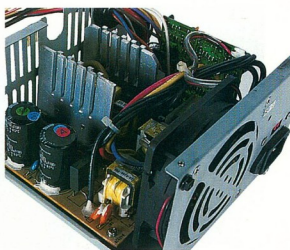
Egybegyűjtöttük a PC legfontosabb összetevőit, és megbecsültük, egyenként milyen fontosak, mennyire valószínű meghibásodásuk, és hogy honnan tudhatod, hogy melyikük romlott el. Általában a hibakezelési eljárás végét jelenti, ha sikerült lokalizálni a problémát (ezt pedig fogcsikorgatás és pénzértárcsinyogtatás szokta követni), de leírtuk azokat az eseteket is, ahol te is orvosolhatod a bajt. Ha elsődleges problémád az átkozott vasdarab elindítása, kövessd a lap tetején olvasható útmutatóinkat. Az a kis sáv tartalmazza az összes tápanyagot, amit egy 400 oldalas, szakszöveggel telezsúfolt szerviztankönyv, a felesleges zsír és kolesterin nélkül.

Tehát felejtse el a garanciális cserét, szedd ki újra a gépet a dobozból, földeld le magad szellemileg és fizikailag egyaránt, és már kezdhetsz is. Ne felejtse, ha már úgyis rossz, nincs vesztenivaló. **PCF**

>>Elhatároztuk, hogy felszámoljuk a PC-gondokat, és megmutatjuk, hogyan kényszerítsd engedelmességre a gépet.

>>KOMPONENSGYILKOSOK

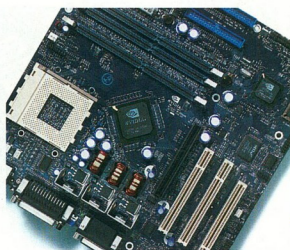
Akarod tudni, milyen veszélyek fenyegetik a rendszered?

TÁPEGYSÉG

A tápegység arra szolgál, hogy állandó áramellátást biztosítson a PC-d érzékeny áramkörökének a lakásokban és irodákban található vadul ingadozó hálózati feszültségből. Egy átlagos táptól elvárható, hogy ellenálljon havonta mintegy 120 feszültség-hullámnak. Ezek azonban nem múlnak el nyomtalanul, éppen ezért a tápegység az egyik leggyakrabban meghibásodó PC-alkatrész. Ha látod, hogy füstöl (nem vicc!) vagy a ventilátor áll le, azonnal vegyél másikat. Az ára elenyésző a csere elmaradásából adódó alaplapp-felmelegedés költségeihez képest. Sose dugj semmit a rácsba, hogy kézzel fordasd el a ventilátort.

Fontosság Elengedhetetlen
Meghibásodási arány **Magas**
Ára **10 000 Ft körül**

ALAPLAP

Mivel a PC összes komponense az alaplaphoz csatlakozik, az alkatrészek meghibásodása gyakran okozhatja az alaplapp elszállását. Nagyon gyakran előfordul például, hogy a hibás grafikus kártyát kicserélve még mindig nem működik a gép. Az alaplapp sokszor esnek áldozatul a chipvándorlás jelenségének, ami annyit jelent, hogy a hőmérséklet-ingadozások miatt a chippek és kártyák szép fokozatosan kiaraszolnak az aljzatból. Ilyenkor eleinte ritkán, majd egyre gyakrabban jelentkeznek rendellenességek. Ezért a leállt rendszerek javításának első lépéseként érdemes mindent kicserélni, majd újra behelyezni.

Fontosság Elengedhetetlen
Meghibásodási arány **Magas**
Ára **15 000 – 45 000 Ft**

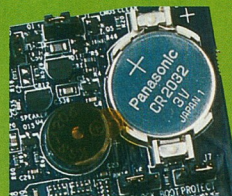
El sem indul!

Ha a PC sipol, de az indítás előtti ellenőrzésen elbukik, olvass tovább. Ha az ellenőrzésen átme- gy, a Windows vi- szont nem indul, lapozz a következő oldalra.

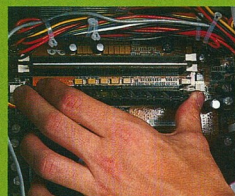
Utánam a sipözön

>Jegyezd le a sipolás ritmusát, és keresd meg jelentését a www.ami.com/support/doc/beep_codes.pdf címen, ha AMI BIOS-od van. Award vagy Phoenix BIOS-okhoz a www.phoenix.com/user/awardbios/award_error_codes.html címet javasoljuk.

Jumper-gondok

>Talán meglepő, de számos új PC és alaplap gyárilag hibás CMOS elem jumperbeállításával érkezik. Nézd meg a kézikönyvben, mi a helyes pozíció, és szükség szerint állítsd át a jumpert.

Keverd a kártyát

>A legtöbb sipolási kód grafikuskártya-hibákra utal, a többi nagy része pedig memóriagondokat jelez, de mindez még nem jelenti azt, hogy valóban hibásak lennének. Szedd ki és helyezd be újra a grafikus kártyát, és variáld át a RAM-ok sorrendjét.

>>KOMPONENSGYILKOSOK

Szerintünk a tettes Alaplap kapitány, mégpedig a konyhában a csavarhúzóval tette.

MEREVLEMEZ

A merevlemezek bizonyos szintű hibátűréssel ké- szülnek, és a meghajtók tárhelye idővel egyre csök- ken, ahogyan a sérült szektorokat automatikusan hibásnak nyilvánítja a rendszer. A 10% alatti tárhely-vesztés még normálisnak számít. Ha ennél több jelentkezik, ellenőrizd az IDE kábeleket és a tápkábel biztos csatlakozását és sértetlensé- gét. A merevlemez-hibák gyakran csupán a táp- egység problémájának tünetei. A merevlemez- meghibásodások szinte mindig a szakszerűtlen tele- pítés és konfiguráció miatt fordulnak elő. Ha egy újonnan vett winchester nem akar elindulni, ellen- őrizd a jumper- és BIOS-beállításokat.

Fontosság **Magas**
Meghibásodási arány **Közepes**
Ára **20 000 – 60 000 Ft**

FLOPPYMEGHAJTÓ

A floppy meghajtók hibái valójában szinte mindig lemezhibák. A diszkek minősége valahol a pocskék és a síralmas között helyezkedik el, és elég nekik egy napos delután az ablakpárkányon, egy pár nap a hátsó zsebedben, netán tíz perc a mikrohullámú sütő tetején, hogy teljesen használhatatlanná válja- nak. A fejek állása is változhat meghajtóról meg- hajtóra, és előfordul, hogy az egyikben formázott le- mez nem olvasható egy másikkal. Ha jelentős mi- nőségcsökkenést tapasztalsz, lehet, hogy az író / ol- vasófeje piszkolódott össze; ilyenkor speciális tisztító- készlettel orvosolható a probléma.

Fontosság **Alacsony**
Meghibásodási arány **Alacsony**
Ára **2 000 Ft körül**

CD-ROM/ DVD-ROM

Manapság már az összes belső CD vagy DVD- meghajtó IDE-s vagy SCSI. Az IDE meghajtók prob- lémáit általában a már csatlakoztatott merevlemez- zekkel történő ütközések okozzák. Vannak olyan merevlemezek, amelyeken lehetőség van olyan jumper beállításokra, mint a „master slave nélküli” vagy „slave master nélküli”. Néhány winchester nem is működik, ha az IDE csatarmáján egy CD-ROM is található. Akad CD-ROM, amelyet nem ismer föl a rendszer, ha az az IDE csatarmáján egyetlen meghajtó- ja, és slave-re van állítva. Először is próbáld meg a lemez letisztításával, de ne körkörözz...

Fontosság **Közepes**
Meghibásodási arány **Alacsony**
Ára **10 000 – 40 000 Ft**

Nyomd meg a „Be” feliratú gombot

Gyári beállítások

>Lejög be a BIOS-konfigurációs programba (a legtöbb rendszeren ez a DEL gombbal érhető el) és válaszod ki a gyári konfiguráció visszaállításának menüpontját. Ez ugyan nem optimális, de talán elindul tőle a gép.

Biztosíték

>Ha soros egeret csatlakoztatsz PS2-es portra egy Y-kábellel, a billentyűzet biztosítéka kiejtethető; ugyanezt eredményezheti egy rövidzárlat is. Próbáld meg kicserélni a billentyűzetet.

Le a hangszóróval

>A hangfalak is okozhatnak rövidzárlatot. A biztonság kedvéért húzd ki őket, és ha már itt tartasz, kárpí ki minden elhagyható bővítmőkártyát is. Ez gyakorlatilag az összes a grafikus kártya kivételével.

Hibakereső eszköztár

Egy kis agytágítás kezdőknek és haladóknak.

Arstechnica

www.ars Technica.com

Végre egy weboldal, ami nem próbálja az egyszerű oldaláról megfogni a PC-t. Sőt, dűskál az összetettsegen. Riasztóan lelkes cikkeket és vitákat olvashatsz itt.

[H]ard[O]P

www.hardocp.com

Ez egy processzor-hűzésnek szentelt oldal. Mivel a srácok gyakran a tűrképesség, vagy meg azon is túlhúzzák a gépeket, elég jól értenek a megválasztáshoz is.

HelpAnswers

www.helpanswers.com

Egy valószínű józanabb oldal, lenyűgöző méretű adatbázissal, amely a PC-s hardver és hálózati technológiák minden területét magába foglalja. A keresőszóhoz olyan, mint az Office segéd.

The Computer Information Centre
www.compinfo.co.uk/supportx.htm

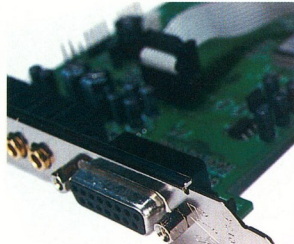
Szinte az összes hardvergyártó hibakeresési oldalára tartalmaz hivatkozásokat. A driverek, gyakori kérdések, dokumentáció keresések ide gere először.

NYOMTATÓ

A tintasugaras nyomtatók számos mozgó alkatrészt tartalmaznak, amelyek gyakran beragadnak vagy összekénődnek; ritka az az eset, mikor maga az eszköz hibásodik meg. Ne próbáld a beragadt papírt a normális papírtovábbítás irányán szemben kihúzni, mert letörheted a műanyag fogaskerekeket egy-két fogát. Egy idő után a hengerre por tapadhat a papírokról, ilyenkor túl csúszóssá válik ahhoz, hogy megbízhatóan tapadjanak rá a lapok. Ilyenkor törölgesd le egy száraz ronggyal; másik módszer, hogy a soromelés lenyomva tartása mellett odartasz egy hámozó-kést. Ilyenkor kicsit durvábbá válik a felület, és a lapok jobban tapadnak.

Fontosság **Elhagyható**
Meghibásodási arány **Alacsony**
Ára **20 000 - 70 000 Ft**

HANGKÁRTYA

Mikor semmit sem hallasz, a leggyakrabban a minimálna tekert Windows hangerő vagy a rossz aljzatba dugott hangszóró a ludas. Az akadózás vagy a lejátszás ismétlődése IRQ-ütközésre utal egy másik eszközzel. A **Eszközkezelő** használatával ezt kiderítheted. A processzor és /vagy a grafikus kártya gyengébb teljesítménye – általában filmjelenségek alatt – okozhat hízagos lejátszást. Ha nem halod a MIDI zenét, a **Vezérlőpult/Multimédia** ikonjára kattints duplán, mert lehet, hogy a hangkártya belső szintetizátora helyett egy nem létező MIDI eszközre küldi a rendszer a jeleket.

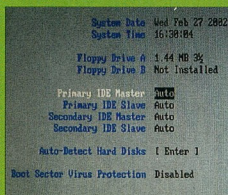
Fontosság **Elhagyható**
Meghibásodási arány **Alacsony**
Ára **5 000 - 90 000 Ft**

El se indul!

Ha már eddig eljutottál, fellelgezhetetsz. Az ellenőrzés hibátlanul lefutott – már csak a meghajtók inicializálása és az oprendszer betöltése van hátra.

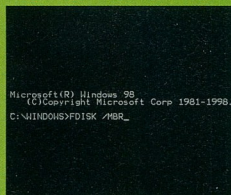
Indítómeghajtó

>Ellenőrizd a BIOS által megjelenített információkon, hogy valóban a megfelelő meghajtóról indít-e a rendszer. Ha a kézi beállítások nem megfelelőek, próbáld **Auto**-ra állítani a meghajtó-felismerés módját.

Szolgáltatékész

>Bizonyosodj meg róla, hogy minden IDE-kábelben csak egy fő- és egy szolgátmeghajtó van. A jumpereket úgy állítsd be, hogy az indító-meghajtó legyen az elsődleges IDE-csatorna fő-meghajtója.

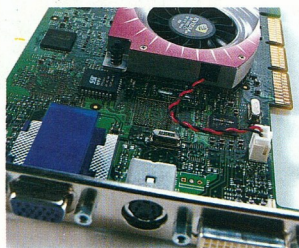

Lemezindítás

>Próbálgd meg floppy/lemezről indítani, és ha sikerült, a parancssorból írd be: **FDISK /MBR**. Ez az adatokat érintetlenül hagyja, viszont újírja a master boot recordot, ami megsejülhetett.

>>KOMPONENSGYILKOSOK

Kérem, uram, mutasson rá a bűnrésre.

GRAFIKUS KÁRTYA

A videokártyák hibáinak szinte mindegyikét a hibás vagy régi driverek okozzák. Először mindig a kártya gyártójának oldalára nézz el, és ellenőrizd, hogy a hibajelenséget már más is jelentette-e, valamint hogy kijavították-e a legutóbbi frissítésig. A Windows Millennium és XP alatt megvan a lehetőséged, hogy frissíts, majd visszaállítsd az eredeti állapotot, ha ez csak rontott a teljesítményen. Ha a BIOS-t visszaállítod alapállapotba, előfordulhat, hogy a grafikus kártya hibásan működik majd. Sok kártya csak akkor érzí jól magát, ha kikapcsolod (Disabled-re állítod) a következő pontokat: **Hidden Refresh, Byte Merge, Video BIOS Shadow, VGA Palette Snoop, DAC Snoop**.

Fontosság Elengedhetetlen
Meghibásodási arány Közepes
Ára **4 000 – 140 000 Ft**

PROCESSZOR

Ha a táp LED jelez, de a PC meg se nyílikan, ellenőrizd, hogy a volt és szorzóbeállítások rendben vannak-e. Ha nem vagy biztos a dolgokban, próbálkozz a 75MHz-es buszsebességre történő visszaállítással. A többi probléma általában a túlmelegedésre vezethető vissza. Tedd a kezéd a hűtőbordákra azon a részen, ahol hozzáérnek a processzorhoz. Ha nem tudod egy pár másodpercig ott tartani az ujjad, akkor a chip túl forró. Használj hűtőselet a processzor felületén, és bizonyosodj meg róla, hogy a ventilátor működik. Ha a ventilátor forgását akadályozzák a kábelek, vagy a kártyák miatt nem távozik a hő, csökkenhet a teljesítmény.

Fontosság Elengedhetetlen
Meghibásodási arány **Alacsony**
Ára **10 000 – 60 000 Ft**

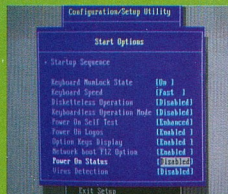
MODEM

Ha nem hallod a tárcsahangot, ellenőrizd a kábelt, a fali csatlakozót, és a telefonvonalat – ebben a sorrendben. Annál a modemnél, amely tárcsázni hajlandó, de a kapcsolat felállítása után vonalat bont, lehet, hogy rossz a TCP/IP vagy PPP protokollok beállítása. A Vezérleput/Hálózatok funkcióját használna konfigurálhatod ezeket. Ha mindez nem segít, hozz létre egy új modem-es kapcsolatot, és kérd meg az internet-szolgáltatódat, hogy segítsen a beállításokkal. A modemnek érzékenyek a villámokra – elég, ha a pár kilométeren belül belevág egy a telefonvonalba, külsülhet a modem, esetenként az alaplap is.

Fontosság **Magas**
Meghibásodási arány **Közepes**
Ára **5 000 – 20 000 Ft**

Nyomd meg a „Be” feliratú gombot

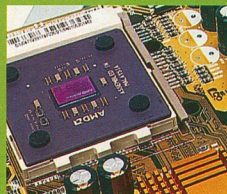
Lassan járj...

>Próbáld meg megnövelni az IDE Boot Delay (indítás előtti kivárás) értéket. A nagyméretű merevlemezeket sokszor több idő felpörgetni teljes sebességre, és néha túl gyorsan indul a gép.

Érzékeny kábelek

>Az IDE kábelek nagyon érzékenyen reagálnak a sérülésekre és a laza aljzatokra. Ha a rendszer csak időnként indul be, próbáld meg ezeket kicserélni.

Meleg helyzet

>Ha a meghajtókkal minden rendben, elképzelhető, hogy a processzor túlhevülése és leállása okozza a problémát. Vedd le a borítást, és ha ez segít, vegyél egy komolyabb processzort-hűtőt.

A PC-s hibakeresés és a zen

Még sokat kell tanulnod, fiam...

A hibakeresés olyan, akár a zen. Ismerheted a PC architektúráját, akár a tenyeredet, de ha nem vagy megfelelő lelkiállapotban, olyan, mintha szűnyegokra próbálnál Magnummal vadászni egy komrsötét szobában. Mikor a PC nem indul, nagy a kényszer, hogy a hat legvalószínűbb megoldást egyszerre alkalmazzd, és mikor ezután működik a rendszer, megfedkezz az egésztől, és éld tovább életed. Sajnos a hiba legközelebbi jelentkezésekor ez már nem lesz elég.

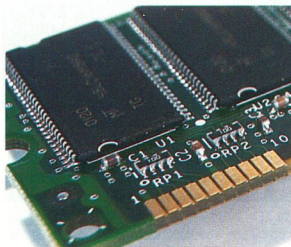
Eppen ezért egyszerre csak egy dolgot változtass. A módosítások között tetszeld a rendszert, és változtass addig, amíg megjavul a gép, vagy már nem jut semmi eszedbe. Ha megjavult, azonnal csinálj vissza a legutóbbi változtatást, és nézd meg, visszatér-e a hiba. Ezután változtass újra, hogy ellenőrizd, ettől valóban újra megjavul-e a gép. Ha nem, akkor ideiglenes hibával van dolgod, ami ideiglenes voltától függően felderíthető, viszont nem oldható meg, míg rá nem jössz az okára.

MONITOR

A monitorokban ugyan nincs mozgó alkatrész, viszont melegsznek, ezért hűtőrácsot mindegyikre tesznek. A por ezekbe beszáll, míg egy áthatolhatatlan szigetelőréteget alkot, amely végül használhatatlanná teszi a monitort. Mivel otthon ez nem orvosolható, te magad nem tudod kitörölni a port, viszont lelassíthatod a lerakódását, ha használat után valamit ráteritesz a hűtőrácsokra. Ha gyakran rakod több a gépedet, és a monitor egyszer csak nem működik, megpróbálhatod kicserélni a VGA kábeleket, bár ezeket legtöbbször – főleg a kisebb készülékek esetében – beleépítik a monitorba.

Fontosság **Elengedhetetlen**
Meghibásodási arány **Közepes**
Ára **30 000 – 300 000 Ft**

RAM

Az indítási ellenőrzéskor előforduló hibákat a rossz vagy helytelenül behelyezett RAM-ok okozzák. Szedd ki és rakd be újra a modulokat, majd ha a hiba továbbra is fennáll, szedgedesd ki őket egyenként, amíg meg nem találsz a rosszat. Ha az indítási ellenőrzésnél semmi gond, viszont sok nullával történő osztás, általános védelmi hiba, vagy végretezés kivétel üzenet kapsz, próbálkozz meg a memóriaidőzítési alapértékek visszaállításával a BIOS-ban. Ezek a leglassabb beállítások, és általában csökkentik a teljesítményt, de ha így megszűnnek a hibák, valószínűleg gyenge minőségű vagy össze nem illő RAM-okat használsz.

Fontosság **Elengedhetetlen**
Meghibásodási arány **Alacsony**
Ára **NEM VOLT MEG!!! (PETI)**

Készíts 3D képeket

234
RÉSZ

Egy újabb lépés a harmadik dimenzióba *Cinema 4D* leírásunk segítségével.

Egy dolog, ha képes vagy elkészíteni egy 3D modelt, azonban az élethűséghez szükséged lesz textúrákra is. A múlt hónapban megkaptad tőlünk a *Cinema 4D SE 5* teljes verzióját (az Install rovat 15. oldalán olvasható az utánrendelés feltételeit, ha lemaradtál volna róla) – most pedig megtudhatod, hogyan készíthetsz fém, műanyagot, szövetet az alkalmazás hatékony anyagrendszerével. A textúra mappelés fontosságáról is szót ejtünk, valamint arról, hogyan használható ezt élethű felületek létrehozására. Az előző szám-

ban elkezdtük az illusztrációk látható sisak modellezését. Most befejezzük, és megnézzük, hogyan készíthetünk anyagokat a *Cinema 4D*-ben, azután ezeket a modellünkön is alkalmazzuk.

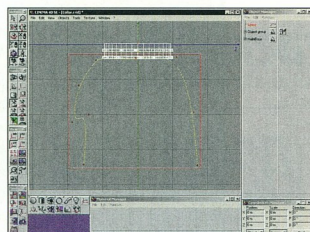
Anyagi(as) világ

Azáltal, hogy ráfeszítesz egy képet az objektum felületére, sokkal nagyobb részletesség hatását keltetheted, mint valójában a modell. A Bump Map az ehhez felhasználható technikák egyike, amelyek segítségével

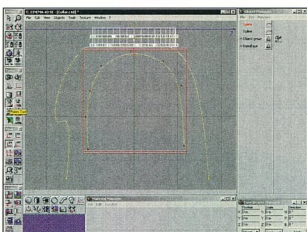
hozhatsz létre olyan felületeket (ráncok, görbögkvs stb.) amelyek modellezése sok időbe telne. Megtudhatod, hogyan rétegezd a bump mapeket a lehető legnagyobb részletesség és élethűség eléréséhez. A *Cinema 4D* textúra-kezelésének elsajátítása elengedhetetlen ahhoz, hogy minőségi munkát végezz, és egyáltalán nem olyan nehéz, mint amilyennek hangzik. A leírásban megismerkedsz majd a *Cinema 4D* textúrázási alapképességekkel, ezután pedig már te is kísérletezhatsz a fantasztikus eredményekért. **PCF**

>>TEST ÉS LÉLEK

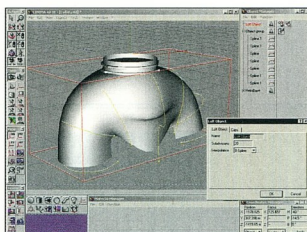
...avagy hogyan adj testet az úrhajos-sisakhoz.

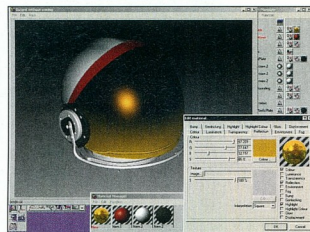
01 Nyisd meg a lemezen található **collar.c4d** fájlt. Hogy ne csak egy árva sisak lebegjen az űrben, kell készítenünk egy testet is. Nem kell végtelenes kidolgozni – elég, ha az úrruha érzetét kelti. Ehhez egymáshoz kötik néhány spline-t. Kezdd egy üressel az **Object** menü **Empty Spline Object** menüjéből. A **Points** eszköz és a [Ctrl] használatával a középső spline-t görbítsd a képen látható ábra alapján.

02 Hozz létre egy másik, valamivel kisebb spline-t, vagy másold le az első, ha az neked jobb. Mozgasd és fordgasd el – a felsőtest egyes részeit modellezzük most, amelyeket végül összeolvasztunk majd. Modellünk lassan hasonlítani kezd egy úrruha vállrészéhez.

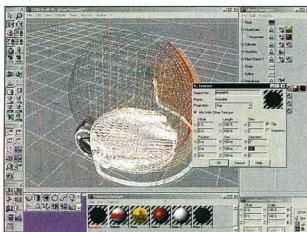
03 Készíts két spline-t a karoknak, majd a három legkülsőt másold le, és mozgasd az ellenkező oldalra. Ezután fordgasd őket a megfelelő pozícióba. Katints az **Object Manager**-re, válaszd ki a **Create Group** opciót, majd kereteld be az összes spline-t. Válaszd az **Object/Spline Objects/Loft Object** menüpontot, itt állítsd a **Mode**-ot **B-Spline**-ra, a **Divisions**-t pedig **20**-ra. Az **Object Manager**-ben ellenőrizd a sortrendet.

06 Láthatod, hogy a padlón kívül semmi sem tűnik rögzítőnek a plexin. Ennek orvoslásához nyisd meg a renderelés beállítások ablakát [Ctrl]+[B] – vel, és állítsd a **Reflection**-t **All Objects**-re. Az aranyszínhez további módosításokra lesz szükség – állítsd az anyag **Colour** és a **Reflection Channels** tulajdonságait aranyszínre. A **Highlight**-ot esetleg még finomhangolhatod is. Mi a **Width**-t 9%-ra csökkentettük, a **Height**-et 120%-ra növeltük.

07 Most elkezdhetjük a textúrázást. A **Colour** szekción hozz létre egy új objektumot, és nevezd el **Helmet**-nek, kattints az **Image** gombra, és töltsd be a **HelmetMap copy.tif** fájlt, majd csökkentsd a **Colour Strength** értéket nullára. Ha kapsz egy üzenetet arról, hogy a program másolja-e a fájlt, válaszd az **Igen**-t. Húzd ezt az objektumot az **Object Manager Shell** objektumára, és állítsd a **Mapping Mode**-ot **Spherical**-ra. Teszt-rendereld, hogy leellenőrizhess.

08 Kapcsold be a **Highlight Bumps**-t. A **Bump** csatornában töltsd be a **HelmetBM1 copy.jpg** fájlt, és állítsd a **Strength** értéket 8%-ra. Ezáltal kapsz néhány panelt a gömbökre. Hozz létre egy új objektumot és aktivál a **bumpokat**, de töltsd le a színeket. Töltsd be a **Dots copy.tif** fájlt. Most ezt is húzd a **Shell** objektumra, de állítsd a **Mapping Mode**-ot **Flat**-re és engedélyezd a **Mix with Other Textures** opciót. Állítsd a **Pitch**-et 90%-ra, majd kattints az **OK**-ra.

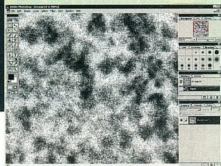

>> **A Cinema 4D textúra-kezelésének elsajátítása alapvetően fontos, de egyáltalán nem olyan nehéz, mint amilyenek hangzik.**

KELTSD ÉLETRE

ANYAGCSA-TORNÁK ÉS AZ ÉLETHŰSÉG

Az élethű modellek elkészítéséhez nagy szakértelem kell.

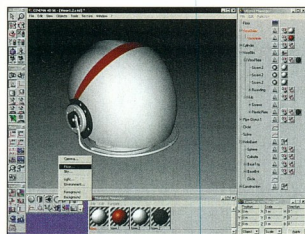

A görögös textúrák nagyban hozzájárulnak a valószerűséghez.

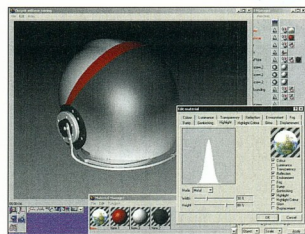
Mikor anyagokat készítesz, fontos számításba venni a használt színpalétát. Modellezéskor gyakran tökéletesen fehérre vagy feketeire állítjuk az objektumokat, pedig a valóságban nem létezik teljes fehér vagy fekete, ezért az anyagok ilyen tulajdonságait meg kell próbálni a 3D-ben visszaadni.

Hasonlóképpen nem létezik tökéletesen sima tárgy. A felszín egyenetlenségei, legyenek bármilyen aprók is, szétszórják a fényt. A Bump, Highlight Colour és Reflection csatornákon a zaj vagy az úgynevezett grunge map (véletlenszerű zajjal létrehozott textúra) alkalmazása segíthet ennek a modellezésben.

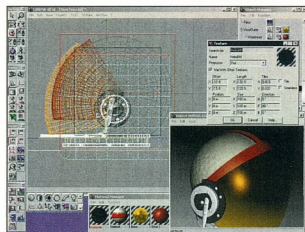
A számítógép-generálta képek leggyakoribb hibája, hogy túlságosan tökéletesek. A jó 3D művészek egyik legfontosabb képessége a természetben önmagától értetődő szabálytalanságok modellezése. Ezt időbe telik elsajátítani, ezért ne várd, hogy egyből sikerüljön, de ahogy a legtöbb dologban, itt is a gyakorlat teszi a mestert. Ilyenirányú képességeid fejlesztésére a legjobb, ha igyekszel tanulmányozni a valódi tárgyak szabálytalanságait. A 3D programok csak utánozatos, hiszen az anyagok legnagyobb részének semmi köze ahhoz a viselkedéshez, ahogyan a valódiak reagálnak a megvilágításra. Természetesen a nagy gondolat történő tervezés és modellezés hihetetlenül meggyőző eredményeket képes produkálni.

04 Most nyisd meg a **spacehelmet.c4d** fájlt. Kezdjük el létrehozni az objektumhoz szükséges anyagokat. Legelőször is válassz ki az **Objects/Scene Object/Floor...** menüpontot, ezáltal kapsz egy végtelen padlósíkot. Ez segít a tükröződő objektumok létrehozásánál, hiszen lesz mit visszatükröznünk. Mozgasd le a gallér alá.

05 A **Material Manager File**-ben nyisd meg a **Material Editort** (anyagszerkesztő). Ez lesz a sáskplexi, ezért aktíválni kell a tükröződést (Reflection) bejelölésével. Kapcsold be a **Highlight**-ot, majd váltás a **Highlight** oldalra. Állítsd a **Mode**-ot **Metal**-ra, a **Width**-t **30%**-ra, a **Height**-et **80%**-ra, majd okézd le! Húzd ki az egérrel az anyagot a **VisorOuter**-re, fogadd el az alapbeállításokat, és rendeld el.

09 Teszt-renderelj. A bumpok ugyan összeolvadnak a többi textúrával, de még ígysem tökéletes az eredmény. Váltás a **Texture Tool**-ra, hogy a szerkesztőben megjelenjenek a textúra-funkciók. A **Move Tool** használatával állítsd be a bump-ok pozícióját. Mi még a textúra méretét is átállítottuk **120%**-ra, miután kikapcsoltuk a **Tiling**-ot.

10 A többi fémrész hasonló anyagból készül. Hoz létre új anyagot, és állítsd be az aranyhoz hasonlóan, de ne szórd meg a tükröződést és a színcsatornákat. Mi a visszaverődési szintet alacsonyabbra állítottuk, hogy kontrasztosabb hatást kapjunk. Használd a **Grunge.tif** fájlt a **Reflection**, **Colour** és **Highlight Colour** csatornáknál, hogy valósághűbb hatást kaphass. Az objektumot a lemezen a **VisorTex.c4d** fájlban található meg.

MAGIX Music Maker 6

Eleged van a léggitározásból? Legyél inkább popsztár! Megmutatjuk, hogyan készíts zenét a gépeddel – erőfeszítések nélkül.

A zenélés régebben még sokkal macerásabb volt. Évekig próbáltál a zene-karral, majd egy kopott kisbusszal bejártad az országot, kis klubokban játszottál három részre és egy anyagyilkosnak, miközben hiába reménykedtél, hogy valamelyik lemezkiadó felfedez és sztárt csinál belőled. Manapság már sokkal egyszerűbb a dolog: elég egy PC, néhány jó ötlet, és egy ingyenes szoftver. Nem telik bele pár perc, és máris a saját lemezedet kevered.

A zenei szoftverpaletta régen meglehetősen szegényes volt, de manapság már a legszerényebb csomaggal is professzionális szinten dolgozhatsz – és nem kell évekig bújni a kézikönyveket, vagy gyakorolni, amíg letörnek az ujjaid. Az sem számít, ha semmilyen hangszere nem játszol, mivel a legtöbb zenei szoftver egy zsáknyi loopal és hangmintával teleíti magát, ahol dobosavokat, gitárrészeket, sőt, énekdallamokat is találhatsz.

Beethoven a garázsban

A „csinálj magad” zene manapság kirobbanó fejlődésnek indult. A Wheatos bemutatkozó albumát a pincében készítette, Daniel Bedingfield Gotta Get Thru This című szerzeménye PC-n készült, és szerzte a világon az emberek gépek segítségével való szobaszerzte ismert nu-metal istenné, popsztárokká és rapperekké. És erre te is képes vagy: már maga a tény, hogy a PCFormat-ot tartod a kezében, elárulja, hogy több stílusérzéked van, mint bármelyik nyavalygó rockernek vagy fura szakállas popsztárnak. Csak annyi a dolgod, hogy tehetséged hangokba önts.

Ez pedig gyerekjáték – te is rájössz majd a háromrészes leírás végén. Az olyan szoftverek használatával, mint a MAGIX Music Maker 6 (amelyet megtalálhatsz az e havi lemezmelletlen) bármilyen stílusú zenét szerezhetsz. Mi a programhoz automatikusan telepített hip hop hangmintákat használjuk majd, hiszen ezekről a rocktól a nu-metalon keresztül az érzelmes akusztikus balladákig mindent elkészíthetsz. Zajongás indul! **PCF**

ALÉMEZEN

123 RÉSZ

→ Az Interneten:

www.sampleland.co.uk
www.samplearena.com
www.analoguesamples.com
www.computermusic.co.uk
www.harmonycentral.com

AMIRE SZÜKSÉGED VAN

ALAPVETŐ ESZKÖZÖK

A **MAGIX Music Maker** futtatásához Windows, P333 vagy gyorsabb processzor, 32Mb RAM és 100Mb szabad lemezterület kell. Természetesen minél több a RAM, annál jobb, és ha szeretnél felvenni is, jó pár gigabyte-nyi merevlemez-hely ráerőz majd.

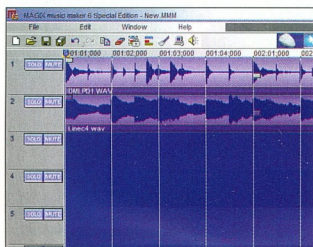
Stílusától függetlenül szükséged lesz egy teljesen duplex kártyára (ez azt jelenti, hogy a hangkártya képes egyszerre lejátszani és hangot rögzíteni). Természetesen lehetséges e nélkül is zenét írni, de ha saját ének- vagy hangszereszmot akarsz rögzíteni, sokkal könnyebb a dolgod, ha hallod, milyen alapra is játszol vagy énekelsz.

>>CSAP JUNK BELE

Tehetség? Minek...

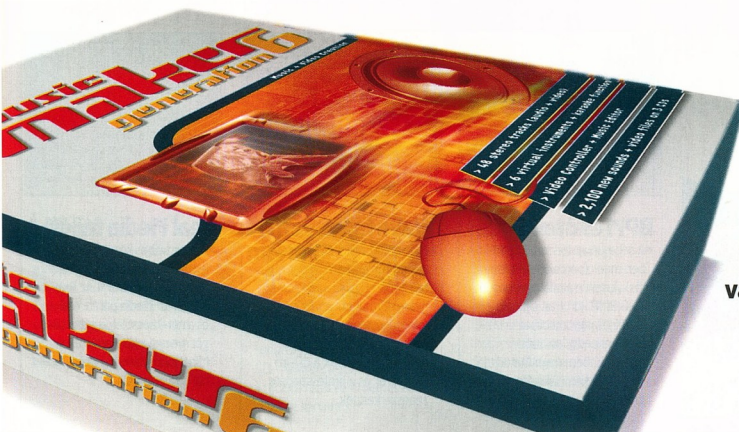

01 Töltsd be a **MAGIX**-et, és a bal-alsó **File Browser** ablak használatával keresd meg az alkalmazni kívánt hangminták mappáját. Jelen példában a **HipHop** mappát választjuk ki, amely almappáiban dob-, billentyű- és egyén hangminták találhatók. A jobb oldali panelen történő kiválasztással belehallgathatsz az adott hangmintába.

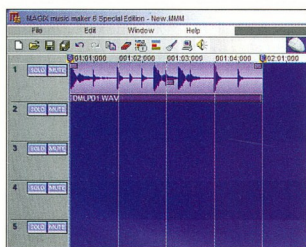

05 A második hangminta hosszabb az elsőnél. Hogy a dobmintát is pont ilyen hosszúságú legyen, állj az egérrel a jobb szélére, és tartsd lenyomva a bal egérgombot. Nyútsd a hangmintát, amíg megegyezik a mérete a billentyűtemaéval, majd hallgass vissza a számot, hogy jól szól-e.

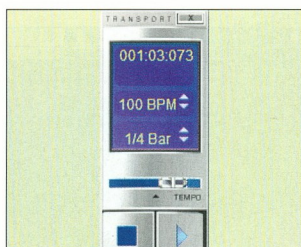

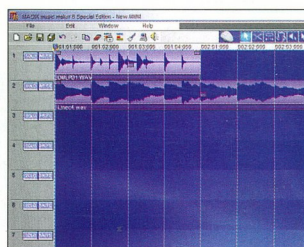
>>Több stílusérzékeny van, mint bármelyik nyavalygó rockernek vagy fura szakállas popsztárnak. Csak annyi a dolgod, hogy tehetséged hangokba öntsöd.

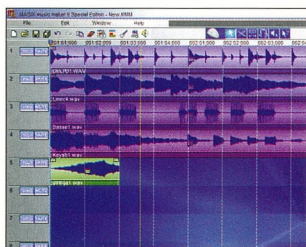
02 Keresd egy neked tetsző dobtemót, majd húzd az egérrel az **Arrangement** ablakba. Mozgasd a panel bal-felső sarkába (az 1-es sorba) és látni fogod, hogy az árnyék megmutatja, mennyi helyet foglal a hangmintát. Állítsd a hangmintát az egyes sáv lefelejeire.

03 A Transport ablakban található **Play** gombra kattintva megtudhatod, hogyan is szól a hangmintád. Az általunk választott darab mintha kicsit lassú lenne – pörgessük föl. Fogd meg a **Tempo** csúszkát (a **Stop** és **Play** gombok fölött), és csúsztasd úgy, hogy a kijelzőn **100BPM**-et olvass. Semmi mást nem változtass meg.

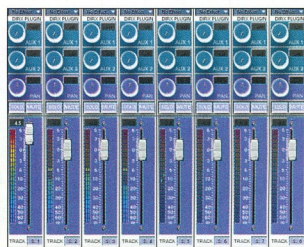
04 Dobokon kívül még más hangszerekre is szükség lesz, tehát ideje visszatérni a **File Browser**-be újabb hangmintáért. A **HipHop/Lines** mappa egy elemét használjuk, amely billentyűdalokat tartalmaz. Ha találál egy megfelelőt, csak húzd az egérrel a palettára – most viszont a kettős sáv a cél.

06 Nem kell teljes hosszúságú mintát használnod, ha nem akarsz. A zölddel jelölt vonóséma hasonló hosszúságú, mint a másik kettő, de mi lerövidítettük átméretezéssel – pont ugyanazon a módon, ahogyan a dobtema hosszúságát módosítottuk.

07 Ideje kicsit érdekesebbé tenni a dolgokat – különböző időkből különböző hangminták használatával. A minták mozgathatók és méretezhetők, ha pedig nagyon tetszenek, akár másolhatók is. A másoláshoz kattints a hangmintára, majd a **Copy** ikonra. Az új példányt az egérrel húzhatod az **Arrangement** ablak megfelelő helyére.

08 Kattints a főablak bal oldalán elhelyezkedő **Mixer** gombra, hogy megjelenjen a keverőpult. Valójában nagyon egyszerű: az alsó csúszkák állítják az egyes sávok hangerejét, a **Pan** jobbra vagy balra mozgatja őket, míg a **Master** a teljes szám erősségét szabályozza. Speciális effektet is használhatasz, erről bővebben a következő lépésben.

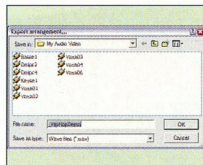
>>ZSARGONVADÁSZAT

Mit jelentenek ezek a lehetetlen kifejezések?

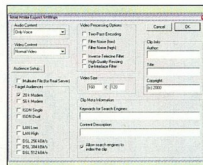
BPM és ütemek

>A sebességet (tempót) BPM-ben méri (percenkénti ütemezés). A dance általában olyan 120 BPM körül jár, a jungle ennél jóval gyorsabb, az ambient pedig lassabb. A MAGIX-ben megadhatod az ütemekről/ütemekről számát.

Wave fájlok

>Eljön az idő, mikor CD-re szeretnél írni mesterművedet, ehhez pedig el kell mentened wav (wave) formátumban. Ez a CD-minőségű zenék hagyományos formátuma PC-n, és egyaránt használják a CD-író szoftverek és a professzionális zeneszerkesztők.

Real Media fájlok

>A zene webes közzétételének legegyszerűbb módja a RealAudio formátum. Az **Export Real Media** paranccsal és a net-kapcsolat sebességét megadva konvertálhatsz. Minél jobb a hangminőség, annál nagyobb a fájl.

>>CSAPJUNK BELE FOLYTATÁS...

Most még a legbotfűlűbbek is írhatnak kellemes dallamokat.

09 Használhatsz plug-in-eket a hangzás megváltoztatására, például megzengethatsz egy hangmintát. A MAGIX alaphelyzetben egy visszhang-effektet tartalmaz, ami az **Aux1**-hez lett hozzárendelve. Ahhoz, hogy visszhangosítsd egy sávot, kattints az **Aux1**-re, és tekerd föl olyan erősségre, amilyen intenzitású visszhangra vágyasz.

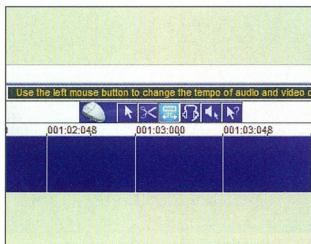
10 Mikor egyszerre több hangszer is szól, az egyes szölamokat nehéz kihallani. Mikor rákattintasz a **Solo** gombra, csak a kiválasztott sáv szól, a többi elhallgat. Ezt kapcsolhatod újból kattintással.

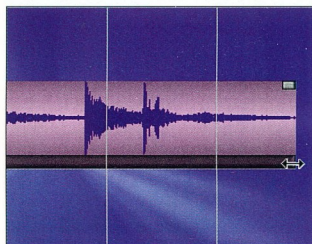
11 A **Mute** gomb a **Solo** ellentéte: ahelyett, hogy csak az adott sáv hallatszana, elnémítja azt. Egyszerre több sávot is némíthatsz, de ha szeretnél egyet vagy kettőt önmagában hallani, célszerűbb a **Solo** gomb használatát.

13 Ha egyszerre több hangmintát szeretnél manipulálni, egyszerű csoportosítani őket. Ehhez válassz ki a kívánt hangmintákat, és kattints az eszközök **Group** ikonjára (olyan, mint egy lakat). Most lenézolhatod az egész csoportot egyetlen kattintással, ahelyett, hogy egyenként kéne kiválasztanod és másolnod az összes.

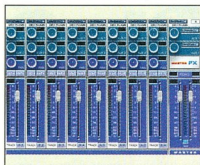

14 Ha az internetről töltesz le hangmintákat, valószínűleg túl gyorsak vagy lassúak lesznek a meglévőkhöz képest. Ezt könnyen orvosolhatod: húzd egérrel a mintát az **Arrangement** ablakra, majd kattints az eszközök **Object Stretch Mouse Mode** ikonjára (balról a harmadik a **Mouse Settings** eszköztáron).

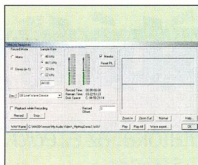
15 Az **Arrangement** ablakban állj az egérmutatóval a különkódó hangminta jobb-felső sarkára. A mutató formája itt dupla nyílra változik. Nyomd le és tartsd lenyomva a bal gombot és húzd a hangminta szélét, amíg automatikusan neki nem csapódik az adott vonalnak. Most tökéletes lesz a hangminta tempója.

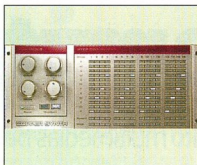
A Mixer

>Itt lehet finomhangolni a számot, és úgy működik, akár a valódi stúdiók keverőpultjai. Egyenként állíthatod az egyes sávok hangerejét, lehet például a dob őrlőten hangos, míg a billentyű alig hallható.

Mintavételi mérték

>Mikor hangot rögzítesz a PC-den, meg kell adnod a mintavételi mértéket. Minél magasabb ez a szám, annál jobb a hangminőség is: a 44.1 KHz CD-minőség, a 22 KHz inkább a rádióra hasonlít. Érdemes az előbbire kattintani.

Hangminták

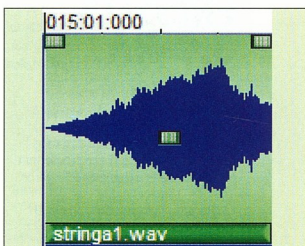
>A hangminták – loop vagy sample – a számok építőelemei, amelyek megadják egy-egy dal alapját. A MAGIX telepítőkor már tartalmaz ingyenes mintákat: dobtempókat, billentyű-dallamokat, sőt, még rapet is – bár ez utóbbit igen fonnyadra sikeredett...

KÖVETKEZIK...

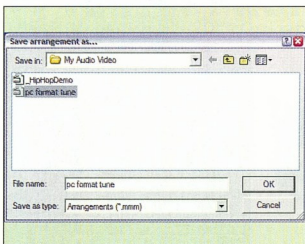
A JÖVŐ HÓNAPBAN

A sávok összehúzkodása ugyan jó és szép, de a dolgok akkor kezdenek izgalmassá válni, mikor saját témáidat adsz a számokhoz. Leírásunk második részében – a májusi számban – megmutatjuk, hogyan rögzítheted saját éneksávjaidat (esetleg gitártémáidat, vagy amit akarsz), hogy aztán Music Maker projectedhez adhassd őket.

12 Mikor kiválasztasz egy mintát, látni fogsz egy speciális irányítópontot a közepén – ezzel változtatható a hangmagassága – például ha nem ugyanabban a hangnemben van, mint a többi sáv. A magasság megváltoztatásához kattints a középső irányítópontra, és a gomb lenyomva tartása mellett húzd az egeret fel vagy le.

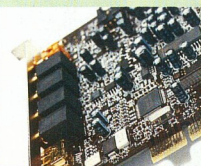

16 Adj hozzá, nyújts, másold, úgy általában kísérletezz a hangmintákkal, amíg a szám olyan nem lesz, amilyenre vágtyál (a Transport eszköztárral lejátszhatod, és a tempót is módosíthatod). Ne felejtse el elmenteni szerzeményed: kattints a File/Save Arrangement As... menüpontra, és adj a fájlnek valamilyen beszédesebb nevet.

CUCCOLJ FEL

HARDVER MENNYORSZÁG

Ha igazi profi akarsz lenni, ezeket vedd meg.

HANGKÁRTYA 70 000 FT CREATIVE SOUND BLASTER AUDIGY PLATINUM EX

>A hangkártyák Rolls-Royce-a a valódi stúdióvá alakítja gépedet: digitális bemenét és kimenet és sok egyéb menücséggel áll rendelkezésre.

CD-RW MEGHÁJTÓ 30 000 FT YAMAHA CRW-3200E

>Nem elég, hogy saját zenét szerezhetsz a gépeden – elkészítheted saját CD-ideit is. A Yamaha CRW-2200e 40x-esen olvas és 20x-osan ír. Az e havi Szupertesztben olvashatsz más CD-írókról is.

MEREVLÉMEZ 70 000 FT MAXTOR D540X ULTRA ATA 133

>A zenei fájlok rengeteg tárhelyet foglalnak – egy nyolcsávos szám akár több száz megányit is. Gyors és nagy winchester kell – a Maxtor 120Gb-os monstruma 133Mb/Sec átviteli sebességre is képes.

BILLENTYŰZET 28 000 FT CREATIVE BLASTERKEYS MP3

>A BlasterKeys elég kicsi ahhoz, hogy elférjen az asztalodon, és elég hatékony, hogy lenyűgöző eredményeket érj el vele. A Sound Blaster Kártya-család bármely tagjára kövte szintetizátorként funkcionál.

Tarts bemutatót

Tervezés Készíts lélegzetelállító multimédiás bemutatókat az eZedia MX 2-vel.

Akár egy diavetítést, egy interaktív tanfolyamot, vagy egy CD-prezentációt szeretnél készíteni, a rendelkezésre álló tervezőeszközök mennyisége zavarbaejt. Azonban míg a Microsoft PowerPoint körülbelül olyan érdekes, akár egy tál bab, a Macromedia Director annyira kerül, hogy megvásárlásához el kell árverezned a családot. Az eZediaMX 2 minden területen helyt áll – elég hatékony a tapasztaltabb felhasználóknak is, miközben könnyen elsajátítható a kezdőknek is. Bármilyen gyorsan elkészíthet vele egy egyszerű projektet,

vagy akár összetettebb feladatokat. Ami még jobb, megtalálható az e havi lemmelékletben – miáltal megspórolsz vagy 60 000 forintot.

Az eZediaMX 2-vel végzett munka nagyobb része egyből történő objektumhúzásokból áll: csak állíts össze egy gyűjteményt a használni kívánt médiaelemekből, majd mikor szükség van rájuk, húzd őket a kívánt helyre. A tulajdonságok és effektek hasonló módon alkalmazhatók az objektumokra. Például alkalmazhatsz egy adott effektet egy képre, amikor rákattintanak, de ugyanezt ak-

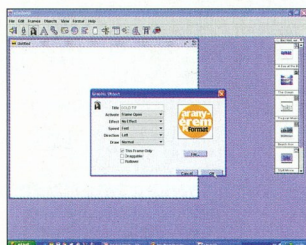
tívalható egy gomb lenyomásakor is. Az eseményt úgy rendelheted a gombhoz, hogy összekötöd az effektet.

Mielőtt azonban megkezdened az eZediaMX 2 használatát, szükség lesz a regisztrációs kódra. Mikor befejeződött a telepítés, elküldül a regisztrációs weboldalra. Ha ez nem történne meg automatikusan, vagy később szeretnéd regisztrálni a szoftvert, a cím www.ezedia.com/pcfformat. Ha megadtad a szükséges információkat, e-mailen kapod meg a regisztrációs kódot. **PCF**

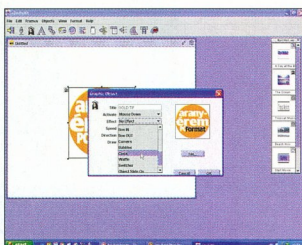
>>A eZediaMX 2 minden területen helyt áll – elég hatékony a tapasztaltabb felhasználóknak is, miközben könnyen elsajátítható.

>>ELSŐ LÉPÉSEK

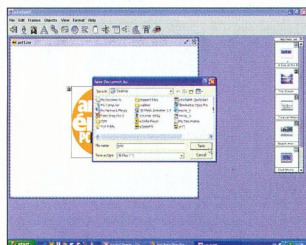
A legjobb, ha egy logóval vagy képpel nyitod a prezentációt.

01 Kezdd egy új projektet, és kattints a Mona Lisás gombra a kép-ablak megnyitásához. Kattints a File-ra, és keresd ki a neked megfelelő képet. Ha elhelyezted az oldalra, már átmeretheted.

02 Kattints duplán a képen a Properties (tulajdonságok) ablak megnyitásához. Az Activate alatt válaszd ki a Mouse Down-t – ez azt jelenti, hogy kattintáskor aktiválódik – és válassz egy effektet. Nekünk az órára (Clock) volt szükségünk; ezután már csak az effekt sebessége kell megadni.

03 Ne felejdsd el gyakran elmenteni a munkádat. Kattints a File menü Save pontjára, és válaszd ki a kívánt helyet a gépeden. Ha új mappát hozol létre a projektnek, az anyagokat is ide érdemes menteni.

04 A bemutató állapotát ellenőrizheted, ha rákattintasz a Frames/Run menüpontra. Ez elindítja a prezentációt – kattints a kiválasztott képre, és elindul az animáció.

OLVASÓI AJÁNLAT

FRISSÍTÉS 3.0-RA

APC Format olvasói csökkentett áron frissíthetik szoftverüket a 3.0-s verzióra. A szokásos 67 000 Ft helyett most 56 000 forintért lehet a tied a csomag, ha elmész a www.ezedia.com/pcfformat oldalra. Az eZedia 3.0 számos előnnyel bír:

- Fejlettebb fájlformátum, amellyel meggyorsul a töltési/mentési idő, és hatékonyabb prezentációk készíthetők.
- Egy védelmi funkció, melynek használatával megelőzhető a projektek véletlen törlése és áthelyezése.
- Lehetőség a jövőben megjelenő eZedia plug-inek használatára.

Az eZediaMX széles körben felhasználható az interaktív oldalalkat a családi albumok készítéséig.

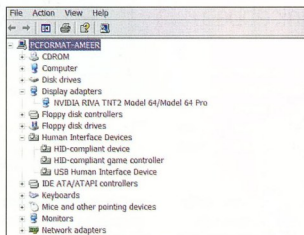

Sokkterápia

Karbantartás Ha nem működik, verj rá egyet. Ha így sem jó, használj nagyobb kalapácsot.

Az egész akkor kezdődött, mikor apáink a tévé oldalát csapkodták valami nagy és súlyos tárggyal – mára viszont komoly művészetté fejlődött, amelyet nyugodtan alkalmazhatsz rendetlenkedő PC-de, mikor már a legújabb driverek is csodót mondtak.

Azért először tisztázzunk pár dolgot. A PC-d finom szerkezet, alkatrészek egész tárházával amelyet szakértők úgy terveztek, hogy egymáshoz tökéletesen illeszkedve teljes harmóniában működjenek együtt. A napalini történő keresztülrugdosás nem szerepel egy kézikönyvben sem, azonkívül érvényteleníti a garanciát is. Néha azonban nincs más út – ezt mi a szerkesztőségben Bruce Lee egyhüvelykes ütésének tiszteletére csak úgy hívjuk, hogy Egyhüvelykes Ejtés. Ha beragadt a merevlemez, a processzorhűtő nem indul, netán a CD hangja a szomszédság összes kutyáját gyzós vonításra sarkallja, egy finomabb ütés, vagy egy gyors emelés-ejtés kombó helyrerazza a makacsodó komponenset. Örülten hangzik, de meglepő módon sokszor bejön. **PCF**

01 Ne menj fejfel a falnak: először keresd meg a hibás komponenseket a Vezérlőpult/Eszközkezelő alkalmazásában. Ha már tudod, mivel van gond, az eszköz és a driverek újratelepítése gyakran segít.

03 A monitorok javítási módja hasonlít a legjobban a klasszikus TV-csapkodáshoz. Néha a rosszul berakott cső kimozdult a helyéről, ilyenkor a képernyőre történő ütés helyrerazza. Azért ne ragadj kalapácsot.

02 A sokkterápia módja a probléma függvénye. Ha a merevlemezbe akadt be, próbáld meg finoman megemelni a gépet, majd visszajejteni – a rázkódás talán kiugraszja a fejet a hibás szektorból. A zajos CD meghajtóra győgyír egy finomabb kalapácsos a megfelelő helyen.

04 Persze meg van rá minden esély, hogy agresszív terápiád során a beteg belehal a kezelésbe. Ilyenkor vágd ki az egészet a kukába, mondd azt a szüfőnek, hogy a kutya tette, és a biztonságot kedvéért égesd el ezt a lapot, ne maradjon bizonyíték bünyösögedre.

→ Ide klikkelj...

www.pcfuture.com/ts/cmp/hdd/errors

BadSector-ct.html

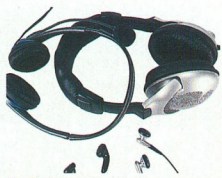
www.streettech.com/archives_DIYs/Toolkit.html

www.futureforums.com/pcfornat

>>VEGYÉL PROFI FEJHALLGATÓT

Mikor már eléged van a PC speakerből.

Akár zenét hallgatsz a munkahe-lyen, akár otthon nyomod a Baldur's Gate-et, nagy a valószí-nősége, hogy szűkséged lesz egy fejhall-gatóra, amivel nem zavarás másokat. Számos tényezőre kell odafigyelni. Mi-lyen formájú a fejed? Ha rosszul választat-sz, a legjobb esetben felbevernek egy billentyűzetet, amiért hangosabb az ár-kozott fejhallgató, mint egy pár hangfal. Ha rosszból jársz, akár a hallásod is megsérülhet.

01 Választhat-sz a nyitott vagy zárt hangszóróú darabok között. A nyitottak általában jobb minőségűek, de ilyenkor zavaró a beszűkös zaj. Vá-lasztásod attól függ, otthon vagy a mun-kahelyeden használsz-e a fejhallgatót.

02 Szerezz egy fejhallgató-erősítőt, hogy feljavítsd a hangkártya ál-tal leadott hang-minőségét – ha egyene-sen a fejhallgató-kimenetbe csatlakozol, torzítanak. Néhány jobb minőségű kártyá-hoz kapható külső rack is – ezek is töké-letesen megfelelnek a célnak.

03 Ha komoly játékos vagy, de nincs jó hangrendszered (vagy csak nem használhatod), olyan fejhallgatóra lesz szükséged, amely kezeli a basszuski-emeléseket és a térben másol megszó-láló 3D hangokat is. Ezek hiányában nem lesz meggyőző a játékvilág.

Hogyan vásárolj?

Hogyan válassz DVD lejátszót, CD lejátszót, hangszórót. Ha felféred a lehetőségeket, a döntés könnyű lesz. Új sorozatunk ebben kíván segíteni...

Hangszórók

Ajó minőségű hangszórók mindezzel jobban befolyásolják a hangrendszeredet. A mai eszközök teljesítménye nagyobb, mint valaha, ezzel fantasztikus minőségű otthoni hang- és videó rendszereket építhetsz. A hangszóróválasztás azonban gyakran bonyolult dolog; szerencsére itt vagyunk mi, hogy segítsünk bennre.

A hangszórók a hangrendszerek legfontosabb elemei. Ha nagyobb összeget költösz rá, a hangminőség javulása felülmúlja a többi komponens által előidézhető változtatásokat. Sajnos, mivel egyre nő a piacon elérhető hangszórók száma, hangrendszered összeállításának egyik legnehezebb döntése a megfelelő darab kiválasztása.

Lehetőségek

A mai gyártók hangszórói számos ár- és igénykategóriába sorolhatók. A sztereó hangrendszerek legfontosabb elemei a jobb és a bal hangszórók. Ezek két méterre oszlanak: álló (általában magasabbak hatvan centinél) a közepes és nagyméretű szobákba, valamint a kisebb, polcra tehető modellek (fél méter alatt), melyeket a kisebb helyiségekre szabtak.

A harmadik kategória a mélynyomó / szatellit hangszórók. Ezek a közép és magas frekvenciák leadására kisméretű ún. szatellit hangszórókat használnak, és a mélynyomó felelős az alacsony frekvenciáért. Ez utóbbiak két típusba oszthatók, passzív – amelyek az erősítőtől kapják az áramot – és aktív, amelyek saját erősítőt tartalmaznak és használatukhoz külső áramforrás szükséges.

Az otthoni hangrendszereket gyakran Dolby Pro Logic vagy Dolby Digital erősítőkkel használják a térbeli hangzás kialakításához. Az ilyen hangrendszerek, amelyek zenehallgatásra és házi mozi-rendszerként egyaránt tökéletesek, az első mellett még egy középső és két surround hangszórót is tartalmaznak. Összeállíthatod egy ilyen, ha vásárolsz a jelenlegi hangrendszeredhez két surround hangszórót, vagy vehetsz egy teljes konfigurációt is, amely megfelel az ízlésednek.

A nagyobb területű helyiségek esetében a mai fall hangszórók felveszik a ver-

senyt a többivel, a szabad területekre tervezett modellek pedig kiváló hangminőséget biztosítanak amellett, hogy kiállják az időjárás viszontagságait. Falra szerelhető és álló típusok egyaránt kaphatók.

Költségek?

A hangszórók árai nagyon széles skálán mozognak. Általános szabályként elmondható, hogy a drágábbak jobb minőségűek, főleg a mélyfrekvenciák leadásának területén. Az egyszerű ár meghatározásához annyi kell, hogy megtaláld az arány középutát a kívánt és az abszolút szükséges hangszóróminőség között.

Ez autós hasonlatokkal élve annyit tesz: „Lehet, hogy kell neked egy Porsche. Nincs rá szükséged ahhoz, hogy elmenj vele a sarki közértbe. De talán vehetsz egy Porschtét ha naponta 25 órát a munkádnak szentelsz...”

A jó minőségű állóhangszórók 160 ezer forint körül kezdődnek, a polcra helyezhetők 60 000 körül, a mélynyomók az szintén 60 000 forintra tehető.

A jobb mélynyomó / szatellit rendszerek 100 000 körül már elérhetők, a minőség-

gi otthoni hangrendszerek ára pedig 100 000-tól a csillagos égig terjedhet.

Milyen kritériumok alapján válassz?

Mikor hangszórót veszel, három tényezőzt kell figyelembe venni: mire használsz majd a hangszórót, hol használsz majd a hangszórót, és az erősítő teljesítményét.

Ha szereted a hangos rockzenét, a legjobb, ha az álló modellek mellett döntesz: ezek kiemelik a basszust és elbírják a nagy hangerőt. A klasszikus zenéhez inkább a polcon tartható modelleket javasoljuk.

A lakóhelyed mérete is fontos tényező. A polcra állítható hangszórók – ezek teljesítménye csatornánként 30-50 wat-

tig terjedhet – 50 négyzetméter alatt elegendő hangerőt biztosítanak, de az ennél nagyobb helyiségekhez ajánlott állóhangszórókat vásárolni, hiszen ezek csatornánkénti teljesítménye ritkán van 80 watt alatt. A rendelkezésre álló szabad hely szintén nem elhanyagolható a döntés során: a szűkebb szobákban a mélynyomó / szatellit rendszerek kis helyen is képesek figyelemreméltó teljesítményt nyújtani.

Az erősítő teljesítménye is fontos a hangszóróválasztásnál. Ha nem elég erős az ízlésednek vagy ahhoz, hogy meghajtson a hangfalakat, gyenge hangminőséget kapsz – az eszközök pedig meg is sérülhetnek. Ha valamire, a nagyobb teljesítményű erősítőre érdemes költeni.

Választáskor nem mindig, mekkora helyiségben akarsz elhelyezni a hangszórókat.

„Hangrendszered összeállításának egyik legnehezebb döntése a megfelelő darab kiválasztása.”

Sztereo vagy surround?

Ha nincsen Dolby Pro Logic erősítőd, és egyelőre nem is tervezed a vásárlását, a válasz egyszerű – maradj a hagyományos sztereónál. Ezeket később még mindig kibővítheted, vagy beépítheted egy másik hangrendszerbe közép vagy főhanglátként. Csupán egy új középső és két szélső hangszóróra lesz szükséged ezután.

Ha Dolby Pro Logic erősítőd van, vagy szeretnél egyet venni, egy komplett hangrendszerrel elérheted a kívánt házimozihatást. A jelenlegi felálláshoz adatsz egy közép- és két szélső surround hangszórót, de vehetsz is egy előre összeállított hangrendszert.

Itt érdemes megjegyezni, hogy az előre összeállított házimozihangrendszerek a filmek hanganyagához ideális összeállított hangszóró-párokat tartalmaznak. Ezek általában árméköltak, így nem interferálnak a TV-jelleggel.

Hogyan teszteld a hangszórókat?

Először is mindig olyan videókkal és CD-kkel teszteld, amelyet már ismersz és kipróbáltál; így valóban tudni fogod, mire figyelsz. Másodszor, figyeld az énekeket. A férfi és női énekhang a hangszórók zenei pontosságának fontos mérése. Végül ne befolyásoljon az, hogy a bemutatóteremben hogy szóltak a hangfalak; mikor hazaviszed őket, gyökeresen eltérő eredményt kapsz, éppen ezért a legjobb bemutatóterem a szabad lesz. Néhány online üzlet lehetővé teszi, hogy otthon próbáld ki az eszközöket; ilyenkor kényelmesen tesztelheted, és ha nem tetszenek, csupán visszaadod a hangszórókat.

CKM
ERDÉLYI TIMEA, ALIAS
TILDA
63 ESET, AMIKOR NEHÉZ PERFINAK LENNI
Élvezet a babanyárbap MINŐ GUMINÓ
A gyilkos fővárosa KOLUMBIAI FRONTVONAL
Mokassa, a hangvétel...
EMBEREVE DOKTOR
Számra a napok HACKERK
Lankadó cigarettavég
SEX VAGY STRESSZ?
HOGYAN... puskáz a vizsgán? ...egykerekezz motorral? ...csereéj olajat?

Április 25-től keresd az újságárusoknál!

CKM magazin

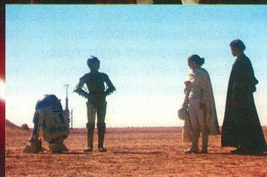
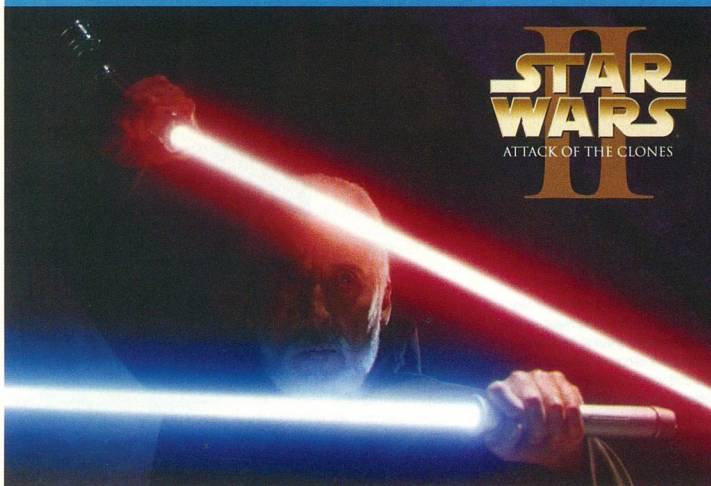

EXTRA
POSZTER
TILDA
SWINTON

A HÓNAP FILMJE

STAR WARS – II. RÉSZ: A KLÓNOK TÁMADÁSA

Eredeti cím: Star Wars – Episode II: The Attack of the Clones **Rendező:** George Lucas **Forgatókönyv:** Jonathan Hales, George Lucas **Operatőr:** David Tattersall
Zene: John Williams **Szereplők:** Ewan McGregor, Natalie Portman, Hayden Christensen, Ian McDiarmid, Christopher Lee, Samuel L. Jackson **Forgalmazó:** InterCom

A Lucasfilmnek köszönhetően nálunk is a világpremierrel egy napon, azaz május 16-án mutatják be a mozik George Lucas úrpapjának legújabb darabját, a kissé elfuserált címmel megáldott A klónok támadását.

A történet tíz évvel a vegyes érzelmeket kiváltó I. Rész (*Bajós árnyak*) után játszódik. Anakin Skywalker és Padmé Amidala már túl vannak a pubertás koron, utóbbi pedig még a Naboo-i királyságot is maga mögött tudhatja. Trónról való lemondását követően szenátorként tengeti messzi-messzi galaxisbeli életét, amelyet most egy Köztársaság-ellenes összeesküvés fenyeget. A Jedi Tanács Obi-Wan Kenobi mestert és az ifjú Anakin bízva meg Padmé védelmével, illetve a békét veszélyeztető, titokzatos Count Dooku felderítésével. Amíg Obi-Wan olyan, eddig nem látott bolygókon nyomoz, mint a víz borította Kamoin, vagy a sziklás Geonosis, addig Anakin a Naboo-ra visszahúzóda ügyel Padmé testi épségére... a kellenét talán kicsit jobban is. A fiatalok között kialakulóban lévő szerelem azonban korántsem fenéigk tejjel, az ifjú Jedinak ugyanis szülőbolygóján, a Tatooiné-on bőven kijut a rosszból is. Ez idő alatt Obi-Wan fényt derít a

klónhadserg létrehozásának hátterére, üldözbe veszi a legendás Jango Fettet és fogadott fiát, Bobát, majd elegánsan fogságba esik. A továbbiakban tanúi lehetünk a Jedi mesterek, a harci droidok, valamint a klónhadserg összecsapásának, amely elindítja az 1977-es *Csillagok háborúja*-ban Obi-Wan Kenobi által már megidézett klónháborút.

A sztori ilyenét összefoglalója nem alkalmas a cselekmény komplexitásának érzékeltetésére, George Lucas és Jonathan Hales elképzelései izgalmaikat sejtető forgatókönyve ugyanis talán még a *Bajós árnyakból* kimaradt, rendkívül érdekfeszítő fordulatokat is magába foglalja. Összetettségre jellemző, hogy a film az elkészült küzdelem megjelenítése mellett ugyanúgy fókuszál a történekek által beárnyékolts szerelmi szálra, mint Anakinnek a sötét oldal fele sodródására. Az eredeti trilógia második részével, A birodalom visszavágással vont párhuzamról harsogtak a rajongók már hónapokkal a film elkészülté előtt, ami valóban része lehetett Lucasek koncepciójának, hiszen a sötét oldal jelenléte mindeket trilógia esetén a második filmben a legerősebb. (A *klónok támadásában* egyébként többek között még arra is választ kapunk, hogy Count Dooku miért hagyta ott a Jedi Rendet.)

Azt viszont valószínűleg senki sem

vette számításba, hogy az Ain't-It-Cool-News híres/hírhedt szerkesztője, a nem éppen modellalkatú Harry Knowles egy rejtélyes Lucasfilm-alkalmazottnak köszönhetően jóval a premier előtt megtekinthette az alkotást. Internetes oldalán közzétett kritikájában Lucas furmányos agyát, John Williams zeneszerző istenadta tehetségét, Yoda harci stílusát (bizony, az immáron számítógép segítségével életre keltett öreg mestert is fénykardot ragad), illetve az Obi-Wan csuhájában feszítő Ewan McGregort élette. A Hayden Christensen által alakított Anakinról már korántsem volt jó véleményem, egyenesen kiállhatatlannak tartotta. Ettől függetlenül még a Place Windt megformáló Samuel L. Jackson is úgy véli, hogy Lucas hozzájárulásával történt a „titkos vetítés”. Hogy mindez valóban reklámfogás volt-e, valószínűleg sohasem fogjuk megtudni, talán még maga Harry sem. De a dolog túl sokat nem is nyom a latba...

Sokkal inkább említésre méltó az a tény, hogy A klónok támadását már kizárólag digitális kamerákkal forgatták. Az eljárás minden eddiginél tökélesebb képet és szebb színeket ígér, viszont sokak szemében aggályokat vált ki ez a fajta technikai újítás: vajon a teljesen digitális rögzítés során, a „celluloidszag elpárolgásával” nem lesz természetellenes hatású a

vásznonra vetített kép? A kételkedők egyedül a Lucasfilm hozzáértésében bízhatnak. Az új *Star Wars*-film egyébként a korábbi elképzelésekkel ellentétben nem az első teljesen digitális felvétel készített alkotás, hiszen a francia Vidocq megelőzte. A készítőik emellett a digitális vetítésre felkészült filmszínházak mennyiségét illetően is elszámolták magukat, hiszen az általuk prognosztizált, csaknem 3000 mozi helyett mindössze 27 (!) rendelkezik a megfelelő technológiával.

Mindent egybevetve, a *Star Wars* saga második része kiemelkedő alkotásnak ígérkezik (mind a cselekmény, mind az akciós szempontjából), amely ugyanúgy képes a Jedi-történetről eddig idegenkedő nézők érdeklődését felkelteni, mint ahogy kielégíti az immáron 25 éve tündöklő mítosz legendás előtörténetére kíváncsi rajongók kalandvágyát. **PCF**

PCF Vélemény

„Az amerikai kritikusok hat egyesülete és Cannes ítélete szerint is a tavalyi év legjobb filmje.”

KULISSZATITKOK

» A klónok támadása felvételei 2000. június 26. és szeptember 20. között zajlottak Ausztráliában, Tunéziában, Angliában, Olaszországban és Spanyolországban. 2001 márcusában utóforgatásra volt szükség.

» A 2005-ben bemutatásra kerülő III. Rész számára is rögzítettek egy jelenetet Tunéziában, hogy a nyúl farknyi felvétel kedvéért jövőre ne kelljen az egész stábnak a sivatagba rucannia.

» Az Anakin Skywalker szerepére esélyes színészek között volt Ryan Phillippe (*Kögyertyin játékok*), Paul Walker (*Holdos iramban*) és Tom Hanks fia, Colin is. A választás végül (Natalie Portman közbenjárásával) a szinte ismeretlen Hayden Christensen esett.

» Az N'Sync nevű amerikai popcsapat tagjai névtelen Jedi-harcosként statsztáltak a forgatáson, ám a rajongói ellenérzése miatt a hír elterjedése után egyikük bejelentette, a kész filmből végül kimaradnak. A Lucasfilm szövege viszont csak annyit mondott, hogy a dolog kizárólag azon múlik, George Lucas jónak találja-e a felvételt, és beilleszti-e azt a végleges változatba.

» A C-3PO-t alakította Anthony Daniels ebben a filmben végre megmutatja saját arcát is, persze más szerepkörben. Az angol színész egy szöveg nélküli pilótát, bizonyos Lieutenant Fayonit alakít.

» Sokan különleges jelentőséget fognak tulajdonítani Mace Windu fénykardja színének, pedig az csak egy véletlen művolt. A Windut alakító Samuel L. Jackson ugyanis egyszer próbából megkérdezte Lucast, nem lehetne-e az ő kardja illa színű, majd a piros, illetve zöld fénykardokról szóló kioktató választ után a film nyers változatában már egy illa színű fegyver tűndököl Jackson kezében.

» A *Star Wars*-filmekben összesen hét különböző vívási stílusú találkozhattunk. Míg Obi-Wan Kenobi technikája a védekezésre helyezi a hangsúlyt, addig Anakin harcmodorának célja a lehető legnagyobb hatások elérése. Count Dooku mozgása pedig egy újabb, eddig még nem látott stílust tükröz majd.

» Az Anakin Játssz Haljén Christensen – csakúgy, mint Ewan McGregor a Bajlos anyjánál – szájjal utánozza a fénykardok hangját a forgatáson. George Lucas szílt rá a magáról teljesen megfélemlített fiatal ausztrálra, hogy nyugodjon meg, valószínűleg lesz pénz ennél igényesebb hang-effektusokra is.

A SKORPIÓKIRÁLY (THE SCORPION KING)

Rendező: Chuck Russell
Forgatókönyv: Stephen Sommers, William Osborne, David Hayter
Operatőr: John R. Leonetti
Zene: John DeBney
Szereplők: The Rock, Kelly Hu, Steven Brand, Michael Clarke Duncan
Forgalmazó: UIP-Duna Film

Hollywood prequel-lázbán ég, lassan már mindennek, ami csak mozog, elkészítik az előzményét is. A legtöbb esetben természetesen a jó öreg anyagi motiváció áll a háttérben, így nem csoda, hogy az eredetileg egzotikus hangulatú kalandmesének induló *Múmia*-széria alkotói is élni kívántak a remek pénzügyi kilátásokkal kecsegtető lehetőséggel.

A címszerepben feszítő amerikai sztárpankrátor, a The Rock művésznevére hallgató Dwayne Johnson a második részben annyira lenyűgözte producereit, hogy azok nem sokkal később megkeresték egy külön film ötletével. A történet ötezer évvel ezelőtti játszódik, amikor is egy Mathayus nevű harcosnak, a későbbi Skorpiókirálynak meg kell küzdenie a sivatag népeit ókori módon terrorizáló Memnonnal. Segítőitársának szerepében a még Rocknál is nagyobb termetű, Oscar-jelölt Michael Clarke Duncan üdvözölhetjük, úgyhogy iszomámegbőli és izdasságsgagból nem lesz hiány.

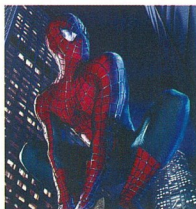
A *Múmia*-széria ezzel filmtörténeti kuriózzummá vált, ugyanis felhasználta az összes lehetőséget, amelynek segítségével egy alapötletből újabb és újabb kasszasiker hozható létre: az első rész egy hetven évvel ezelőtti alkotásra épül (remake), a *Múmia visszatér* a már-már szokásnak tekinthető második rész (folytatás), A *Skorpiókirály* pedig mindezek előzménye (prequel). Mi jöhet még?

PÁNIKSZOBA (PANIC ROOM)

Rendező: David Fincher
Forgatókönyv: David Koepp
Operatőr: Conrad W. Hall, Darius Khondji
Zene: Howard Shore
Szereplők: Jodie Foster, Kristen Stewart, Forest Whitaker, Jared Leto
Forgalmazó: InterCom

Meg (Jodie Foster) kislányával egy óriási lakásba költözik, amelynek van egy titkosított helyisége. Az úgynevezett pánikszooba bunkereket megszigorított módon vasbeton falakkal van körülvéve, pánclátaja, riasztórésze, külön telefonvonal és élelémárja van. Hogy milyen jól jöhet egy ilyen bombabiztos rejtékhely, azt Meg és kislánya hamarosan saját bőrén tapasztalhatja: három betörő előli ide menekülnek. Csakhogy amit az idegenek keresnek, az éppen odabenn van. A David Fincher (*Harcosok klubja*, *Hetedik*) rendezésében készült thriller főszerepét eredetileg Nicole Kidmanre osztották, de miután a színésznőnek a *Moulin Rouge* forgatásán szerzett térsérülése kiújult, a terhes Jodie Foster ölebe potyant a meló (pocaja miatt egyébként utóforgatásra volt szükség, természetesen már a szülés után). A remek képekben bővelkedő alkotás operatőre eredetileg a maximalista Darius Khondji (*A part*, *Evita*) volt, akit az elhúzódo beállítások miatt Conrad W. Hallra cseréltek. Az alig 48 millió dollárból tető alá hozott produkció 30,2 milliós bevétellel nyitott az amerikai mozikban, amely minden idők legjobbjai között nyitányának számít. A *Pánikszooba* ezzel az 1999 hűvétján bemutatott *Matrózt* utasította maga mögé.

A PÖKEMBER HALÓJÁBAN

A biztos siker tükrében Sam Raimi rendező már egy teljes hónappal a *Pökember* című film amerikai premiéré (május 3.) előtt aláírta szerződését a második részre. A Tobey Maguire által alakított superhős nagy valószínűséggel 2004 első felében tér majd vissza a moziba. A Marvel képregényuniverzum képviselőitében a filmmel producerkedő Avi Arad egy konferencián még azt is elárulta, hogy a forgatásokat 2003 januárjában kezdenék, és hogy ezáltal több főgonoszra számíthatunk majd.

A Marvelhez tartozó képregényhősök egyébként reneszanszárakat élnek mostanában, a belátható jövőben ugyanis nem múlik majd el év nélkülük. A *Pökember* után 2003 májusában várható az *X-Men* második része, de erre a nyárra tervezik a *Hulk* moziváltozatát is. A 2004-es *Pökember 2*-t pedig egy évvel később követné a *Hulk* folytatása. Ekkor még azonban nem szoltunk a már befejezett forgatókönyvvel rendelkező *Spavin 2*-ről és a *Fantasztikus Negyéről*, de a konkurenciának számítói új *Batman*-, *Superman*- és *Macskanő*-filmek előkészületei is javában folynak.

ELHUNYT DUDLEY MOORE ÉS BILLY WILDER

Hosszú betegeskedés után életének 67. esztendőjében elhunyt Dudley Moore, a *Bonbonn* és az *Arthur* című filmek, illetve a *Békejévre* eredetijének világhírű főszereplője. Az agyros vadásban szenvedő angol komikus New Jerseyben helyezték örök nyugalomra, temetésén csak a szűk családi kör volt jelen. Két nappal Moore elhunytát követően Billy Wilder halálhíre rázta meg a filmművészetet. A 95 éves, osztrák származású rendezőnek köszönhetően többek között a *Van, aki forrón szereti*, az *Alkonyi sugár*, a *Sabrina* és a *Légiányok* című filmeket. A hetszerezes Oscar-díjas Wilder olyan sztárokat rendezett, mint Marilyn Monroe, Jack Lemmon, vagy Bing Crosby. A két elhunyt művész alapműveit számos alkotással ajándékozta meg a filmtörténelmet.

BEFUTOTTAK...

Dali Gondolatok és adomák

Dali zseni – hirdeti Dali. Ha akadna netán, aki kételkedik ebben, arra rácafolnak a Mester gondolatai. „A bolond és köztem csupán egyetlen egy a különbség, éspedig az, hogy én nem vagyok bolond!” – hangsztatja a festő. Most eldönthetjük, hogy így van-e? (Gloria)

Frank Sommer Férfiasság

Manapság nagy nyilvánosságot kapnak a potenciaproblémák. Talán azért, hogy a bizonytalan mellékhatással járó tabletták óriási hasznot hozzanak a gyógyszergyáraknak. A német urológus és sportorvos szerző tréningprogramja, az oxigénellátást és a vérrelátást mellékhatások nélkül fokozza, és javítja az „állóképességet” is. (Kossuth)

Őri Sándor Konfuciusz élete és kora

Konfuciusz – Lao-ce mellett – a legnagyobb kínai bölcs. Nehány ritkaságnak számító művétől eltekintve semmit sem olvashatunk róla magyarul. Ez a kötet könnyen érthető olvashatósággal, de történelmi pontossággal és hitelességgel tudatos életről, és bepillantást nyertetünk az ókori Kína viszonylagos történetébe is. (Kossuth)

MICHELLE OLLEY AZ EROTIKUS FÉNY- KÉPÉSZET REMEKEI

Kiadó: Glória
Kiadás éve: 2002
Ára: 3 980 Ft

Igyekezem úgy tenni, mintha nem az lenne a véleményem, hogy az akfotók megítésében majd minden férfi szakértő. Pedig így van, mert ezeket a képeket – leszámítva a fotóművészet bármelyik nemhez tartozó kritikusait – nekünk készítik. Nekem tetszettek: Derek Ridgers rockfotós pornósztráokról készített, keményebb fotói, Sandra Jensen precíz, színes fantáziaképei, Ben Westwood ötvenes-hatvanas éveket idéző pin-up reklámvilága és Tony Ward glamourképei, amelyek bizonyítják a sokat szidalmazott stilusban rejő, valóban művészi lehetőséget. Második átlapozáskor aztán megszereti az ember a szerelem intimitását ábrázoló, gyengédebb képeket is. A kötet kaleidoszkóp-szerűen működik, mindig más tetszik. Valószínűleg ettől olyan jó.

➤ Megismerheted az összes fontos akfotó-stílust
➤ Nem volt hiányérzetem

„Minél többet lapozgatod, annál gyakorlottabb lesz a szemed.”

95%

JAROSLAV HASEK SZEMELVÉNYEK...

Kiadó: Glória **Kiadás éve:** 2002
Ára: 1 490 Ft

A mű teljes címe így hangzik: Szemelvények a törvény keretein belül mérsékeltén haladó párt történetéből. Annnyiban nem tekinthető fikciónak, hogy Hasek és barátai köre 1910 körül igaz, hogy poénból, de valóban alapítottak egy ilyen „kávéházi pártot”. A párt nem lett politikai tényező, de Hasek megírta ezt a művet és az irodalomtörténelem szerint ezzel kezdte el sajátos irodalmi küzdelmét a (kis)emberért, akit a hatalom hüségé és tehetetlenségére kényszerít. Egy átkampányolt kávéházi éjszaka után vetette papírra a Svejk első ötletét. Számunkra kétszeresen is aktuális. Egyrészt nagy része Magyarországon játszódik, másrészt pedig összehasonlító politológiai tanulmányokra serkenhet bennünket összevehetjük a korabeli és a mai választások az emberi hilyeség fejődésének szempontjából.

➤ Régi adósság, eddig nem adták ki
➤ Azóta hülyebönc néznek bennünket

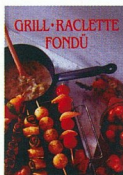
„Ha ismertsége nem is, jelentősége megközelíti a Svejkét.”

91%

R. M. ÉS TH. DONHAUSER GRILL, RACLETTE, FONDÜ

Kiadó: Kossuth
Kiadás éve: 2002
Ára: 2 600 Ft

Tavaszi, napos, szabad térs, paráson sültök húсок, sór. De lehet ezt másképp is interaktív változatok fordüre és raclette-re, nehézsúlyú versenyzőknek mongol tűzfazék, inyeneknek pedig itt a wok. Emelkedetebb lelkek a társas öröm filozófiájával körhethet a dolgot, a lustábbak és a kezdők pedig örülhetnek, mert a vendég maga süt és övé a felelősség is. 125 profi recept, megannyi inyenklálandzó képpel. A 126. szerzője én vagyok: Fieken hagymás krumpilisalátával. A hús legyen hosszú karaj, esetleg soványabb tarja (de semmiképp se legyen sterilen szárász rövidkaraj!). Fűszernek elég a só és a bors (semmi páclé, semmi 2-3 napos érlelés a hűtőben!). Saját zsírjával öntözgessük sütés közben. A hagymás krumpilisalátának természetesen hidegnek kell lennie, a húsának pedig nem.

➤ Haladóknak ajánlom a kiváló páccrecepteket
➤ Fordításról lévén szó beszerezni nehézségeink támadhatnak

„Az általam megadott recept egyébként nem kamu, hanem erdélyi.”

90%

PAUL BOTTOMER TÁNCISKOLA

Kiadó: Jászöveg Műhely Kiadó
Kiadás éve: 2001 **Ára:** 5 790 Ft

A tánciskola kimaradt az életemből, mert ciki volt tánciskolába járni. Így aztán máig két táncot ismerek: a lötyögőt, amelynek az a lényege, hogy szinkronban legyünk a zenével és ne értsünk meg a partnerünket, meg a „gyereksínalót”, amely már szorosabb kapcsolatot feltételez a táncpartnerek között. Mindig nyeltem el a nálam rendszerint idősebb táncparkett ördögét, akik tökélyre vitték a rockot. Most eljött a váltás ideje. Megtanulhatod a klubtáncokat (Tangó, Merengue, Salsa), a nemzetközi latin-amerikaiakat (Mambo, Rumba, Csacsacs, Szamba) és azokat, amelyekhez fraktot viselnek. A Rock and Roll-t Jive alnéven szerepel a kötetben. Elmeletileg már jó vagyok spirális keresztzetből és jól megy a Turkish Towel figura is, gyakorlatilag azonban úgy vagyok vele, mint a hét éves fiatal karatévai: mire helyesen végrehajta a katókat lemegy a nap.

➤ Ismét egy hiánypótló mű
➤ Strapás dolog a lépéssrajzok olvasása

„A szerző négyeszeres tangó világbajnok és született pedagógus.”

92%

2002. Május 18.

kapunyitás: 19.00

one nation
one station

SZÜLINAPI BULI

sztárvendég:

DJ Gigi D'Agostino

további fellépők:

Kozmix / Animal Cannibals

Sziasztok lányok / Herczeg Zoltán

DEEJAY party 23.00-tól:

DJ Flash / DJ Roni / DJ Splash

Petőfi Csarnok

Budapest - Városliget

internet

Hírek / Játékok / Sport / Zene / Vásárlás **Klikkelj ide!**

Le a vezetékkel

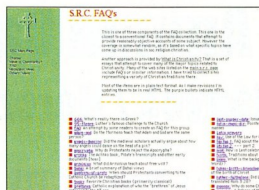
A mit akarok: egy apró vezeték nélküli hálózati kútyú, amit csatlakoztatok az ADSL vonalamhoz, és broadband jelet közvetít a laptopomhoz. Hadd magyarázzam el. Múlt hónapban kölcsön adtam a PC-met a barátnőmnek, és megpróbáltam boldogulni a laptopommal. Egy ideig jól ment – megszabadultam egy csomó kábeltől, és soha nem kellett a fájlimat keszgelniem.

De ahelyett hogy több szabadságot adott volna oda-láncolt az asztalomhoz. Miért? Amikor a számítógépem egyenesen az ADSL modembe volt dugva, egy olcsó vezeték nélküli kit használtam a PC-m és a laptopom összekötésére. Így letölthettem zenét a TV előtt ülve, vagy e-mailt küldhettem a kertből. De most csak a laptopom van, ha Internetezni szeretnék, le kell ülnöm az asztalomhoz. Amit szeretnék az egy vezeték nélküli hálózati appliance, amit nem kell a PC-hez csatlakoztatni hogy működjön. ELSA-nak van ilyen terméke dial-up csatlakozáshoz, de ha jól tudom nincs semmi hasonló ADSL vagy kábeles felhasználóknak.

A HIT TÉNYEI

VALLÁS Válasz az életre, az univerzumra és mindenre?

Derítsd ki miért hívsvét a hívsvét, és miért eszünk olyankor csokitójást.

Mindannyian élvezzük a hosszú hívsvét szüneteket, de ha a vallás nem lenne – kereszténység, hogy pontosak legyünk – akkor ezek az extra szabadnapok nem adnának meg nekünk. Szóval mennyit is tudsz a vallásról? Felrészítheted tudásodat az érthető, informatív, és szellemes dokumentumokkal, melyeket azért terveztek hogy kitölthesd a hiányosságokat tudásodban.

Kereszténység Ki Isten? Gonosz-e a 666? Miért van egyes Keresztényeknek problémája a szabadkőművesekkel? Minderre választ kapsz a remek Kereszténység FAQ-ban.

Islám A közelemben történt események számos emberben hirtelen érdeklődést ébresztettek az Islám iránt. De miről is szól az egész? Az Islám FAQ olyan kérdésekre ad választ, mint 'Mit tanít az Islám', olvasnivalókat ajánl, és eligazítást ad a vallás gyakran használt kifejezéseire.

Buddhizmus A Buddhizmust gyakran emlegetik vallásnak, és gyakran filozófiának. De mi az a Karma, és hogyan kell a Zent gyakorolni? Tanuld meg a Buddhizmus FAQ-ból.

Pogányás Egyesek úgy tartják, hogy hívsvét pogány ünnep volt, mielőtt a Kereszténység elrabolta azt a saját céljaira. Ha gondolkodtál már azon, hogy a pogányok boszorkányok-e, vagy hogy hogyan csinál 13 tagú boszorkány bandát magadnak, a pogány FAQ a legjobb hely ezek tisztázására. **PCF**

Mire jó a netes rovat?

Időt takarít meg

Minden számban sok-sok remek web-oldalt kutunk fel számodra, így Neked erre már nem kell külön időt áldoznod.

Pénzt takarít meg

Megkeressük a legjobb ingyenes cuccokat és a legkedvezőbb online ajánlatokat.

Információt ad

Ki korán kel, aranyat lel. Az első között lehetsz, akik értesülnek egy-egy új honlap létezéséről.

Klikkelj ide

Ha a kék kört látod egy honlapon, akkor oda mindenképp érdemes ellátogatni. Ezt csak a legjobbak érdemlik ki.

Klikkelj ide!

E díj csak a legjobb oldalak érdeme.

ADD HOZZÁ A KEDVEZŐCEKHEZ

Kecvenceink!
Most már akár a tied is lehet.

→ **Klikkelj ide...**

<http://geneva.ruigers.edu/src/faq.html>
www.faqs.org/faqs/islam-faq/intro
www.serve.com/cmntan/buddhism/qna.html
www.faqs.org/faqs/paganism-faq

EGY ELRONTOTT JÓ SÉTA

SPORT Tsss! Befognád? Éppen kezdődik a golf!

Klikkelj ide!

→Klikkelj ide...
www.masters.org
www.bluesq.com
www.golfix.com
www.europeantour.com

A mikor 1934-ben Bob Jones és Clifford Roberts megrendezték az Augusta Nemzeti Meghívásos Bajnokságot, az egy csóndes rendezvény volt. Öt évvel később a versenyt átnevezték The Masters-nek. A többi már történelem. Manapság a szezon első jelentős bajnoksága egyet jelent a nagykokkal, és az idei év eseménye április 11-én csütörtökön kezdődött. Tiger Woods rekord-döntő győzelmei 1997-ben és 2001-ben, valamint Greg Norman összeomlása és versése a végső körben Nick Faldo ellen 1996-ban, csupán csak néhány emlékeztető esemény a bajnokságról. Nézz utána a Masters történelmének, és az idei év porderményeinek a hivatalos oldalon: www.masters.org.

Ha kedved lenne rápillantani az idei év eredményeire, látogass el a BlueSquare-re (www.bluesq.com). Tiger a legesélyesebb, hogy megnyerje harmadik zöld dzseki-jét, de minden esetre 16:1-hez az esélye hogy 59-et vagy annál kevesebb pontot ér el. Ha ez a történelem arra inspirál, hogy te magad is kipróbáld, látogass el a www.golfix.co.uk oldalra, ahol megtanulhatsz a sport alapjait, csakúgy, mint a finomabb részleteit. Ahogy Ali mondta a golfutásáról: „Én vagyok a legjobb. Csak még nem játszottam soha”. **PCF**

Vajon Tiger begyűjti a harmadik zöld pólót is, vagy ezúttal Duval vagy García viszi el a pálmát?

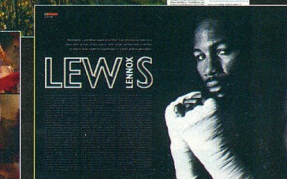
PA News

A VILÁG ELSŐ SZÁMÚ FÉRFIMAGAZINJA

PLAYBOY

PONCICHTEREK ÖRÖKE

ÁPRILIS 26-TÓL AZ ÚISÁGÁRUSOKNÁL!

ADD HOZZÁ A KEDVENCEKHEZ

Amit csak akarsz

www.jennicartoon.com

Már láttuk Joe Cartoon-t, a hülye és brutális játékok gyűjtőhelyét. Ime itt a női változat. Tökéletes bűntények a női egyengetőslagra. Épp akkora ökrök tudnak lenni, mint a pasik.

Ingyé' van

www.thefreesite.com

Lenyűgöző gyűjteménye az online beszerezhető ingyenes cuccokat kínáló linkeknek. E-mailek, fotók, játékok, képeslapok, chat-roomok, szóval minden ami kell. Persze ingyen bármilyen kell.

Hírek szerelmesei

www.ananova.com

Ime egy vén csatoló az internet hírtárlőjából. Emlékeztet, Ananova a virtuális bemondónő, aki kar, hogy nem igaz. Még a hírek is jobban esnek tőle.

Anyu, miért fekszik

Fifi a hátam?

www.vetinfo.com

Beteg a macskáod? Nyálázd a kutyád, mint a felmosóróty? Kiderítheted mi baja kedvencednek anélkül, hogy hátadra kéne vened mint egy krumpliszákok.

Kis lépés egy embernek...

www.nasa.gov.org

Hívatols online levozon, amelyből minden kiderül a emberiség legnagyobb tudományos teljesítményéről. Elég olvasgatás után már egyedül is megtalálod az álalomást az égen.

A HÓNAP OLDALA

BBC LEARNING

Egy kis felvilágosodás mindenkinek jól jöhet.

A közszolgálati televíziózáskor köszönhetően létezik az ingyenes oktatásnak egy külön világa a www.bbc.co.uk/learning/adults oldalon. Majdnem túl jó ahhoz, hogy igaz legyen, hogy néhány akadémikus ennyit fázódott azon, hogy tanulmányi anyagok áradatát töltse fel. És nem pusztán oszlopdia-gramokról van szó – a BBCi csapat interaktív website-ok tucatját hozta létre vetélkedőkkel, animációkkal és tanulságos tanfolyamokkal.

Akár egy hosszú történelem-kurzuson szeretnél indulni, vagy egy gyors ónértékelő kérdőívvel szeretnél csinálni, vagy csak utána szeretnél nézni valaminek, amit a múlt éjszakai vadlágőről szóló dokumentumfilmben láttál, a BBC Learning Pages a megfelelő hely mindre. Részt vehetsz egy alapos francia nyelvtanfolyamon, ahol gyakorolhatod a nyelvtudásodat, és tanácsokat kapsz arra vonatkozólag, hogy milyen kell fejlődnie, milyen nyelvi műveltség kell a TV-ben, illetve hasonló oldalakhoz vezető lin-

A felnőtt oktatási tartalom mellett a tanárok és a diákok is hasznos cuccokat találhatnak.

keket is javasol. A History Trail szolgálatát azoknak válhat kedvére, akik csupán beugranak egy kis tudás-szörny csillapításra, mielőtt tovább mennének. Vagy a BBC Health oldal tartalma nyújt pszichológiai tanácsokat, és cikkek különböző betegségekről. Alapos és megfelelően prezentált, ez a legmegfelelőbb célállomás, ha személyes fejlődésre vagyunk. PCF

→ **Klikkelj ide...**
www.bbc.co.uk/health/
www.open.ac.uk
www.hotcourses.co.uk

Külön rovart kapott a tavalyi év nagy sikerű Blue Planet tévésorozata.

A HÓNAP KIFEJEZÉSE LÁMER

A hackeléssel ismerkedő kezdő, aki máris nagy királynak hiszi magát. Kb., mint a lüzér...

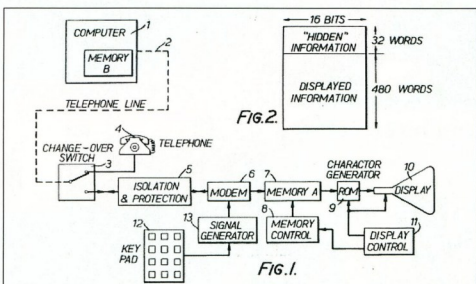
KATTINTS IDE®

Feltaláltuk a Hyperlinket, mondja a BT.

BT azt állítja, hogy övék a hyperlinket szabadalma – és kártérítésért pereli a világ legnagyobb ISP-jét. De az ügy előzetes meghallgatása során Texasban a bíró kétségeit fejezte ki a BT a Prodigy Communications-al szembeni keresetével kapcsolatban.

„Azt kell majd bebizonyítaniuk, hogy amit 1976-ban csináltak, az arra vonatkozik, ami 10 évvel vagy annál is többel később jött.” – mondta egy szabadalmak-ra szakosodott ügyvéd. Összezavarodtál? Csakúgy mint mindenki más. Töltsd le a BT eredeti szabadalmát az Amerikai Szabadalmi Hatóság oldaláról (<http://makeashorterlink.com/?A1BB2276>) és meglátod melyik oldalnak igaz az igazat.

PCF

→ **Klikkelj ide...**
www.bt.com
www.isoc.org/internet-history/

Az 1976-ban bejegyzett, 04873662 számú, BT szabadalom.

A vastag kábelek vége épp a nappalidban van.

LEZUHANAT ADSL ÁRAK

INTERNET HOZZÁFÉRÉS

A szélessávú Anglia tovább menetel.

Az ADSL havi előfizetési díja 30 font alá esett. Az angol Pipex elindított egy öninstalláló csomagot az otthoni felhasználók számára, és az első 40 000 feliratkozónak elengedik a csatlakozási díjat. Az Xtreme Solo csomag csak a vonalat biztosítja, ügyhogy az ADSL modemet meg kell vásárolni hozzá – ez ott sem sokkal olcsóbb, mint itt.

A PC Format munkatársa az elsők között volt a szigetországbán, aki kipróbálhatta az öninstalláló csomagot. „Megrendeltem a vonalat, és pár nap múlva már élt is. Küldenek egy kis elosztót, hogy bedugd a telefon aljzatba, ami megosztja telefonra és ADSL-re, te-

hát csak ennyit kell csinálnod” – mondja. Azóta elégedett a szolgáltatással. „Nem volt igazi probléma, amiről beszélhetnék. Könnyű volt – el sem hiszem hogy korábban heteket kellett várni, hogy kijöjjenek a szerelők.” PCF

HÁROM ÚT... A HAVEROK IDEGESÍTÉSÉRE

A bolondok napja gyorsan jön és gyorsan megy...

01 Kuldj e-mailt egy barátodnak hamis címről, mint például hulk@hogan.com, vagy billgates@microsoft.com. A dolog végül kiderül, de fizethetsz is érte hogy ne így legyen.
www.mischiefmail.com

02 Pusztán irritáló. Egy URL csapdába ejt, banális üzenetek látszólag véget érni akaró sorozatával. A kérdés az hogy végül van-e valami értelme az egésznek?
www.fantasticcards.com/annoy.htm

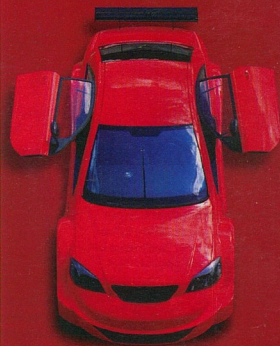
03 Egy remek tréfa gyűjtemény, amely elég hatékony ahhoz hogy az áldozatod szíve egy pillanatra megálljon. A legjobb küldeni egy e-mailt arról, hogy rajtakapták őt, amint vandálkodott a CCTV-n.
www.im-bru.co.uk

autó motor

ALAPÍTVÁ: 1948

AUTÓS-MOTOROS TESZTEK

Menetpróbák

POSZTEREK

Formula-1
Rali
Motorsport

Börze

Új gépjárművek árai

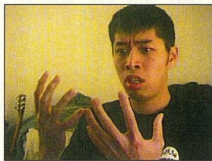
Tuning

a vezető
MAGAZIN!

ADD HOZZÁ A KEDVENCEKHEZ

Gumiarcu komikus

www.emotioneric.com

Jártunk már erre azelőtt, de most megint bekkantottunk, hátha van valami frissebb. Eric az amerikai kölyök a látogatók kíváncsi-gára bármilyen grimasz, pofát, fintort képes képrelni magából.

A méret a lényeg?

www.buttsacrossamerica.com

„Semmi nudizmus, csupán néhány formás hűsítő, gyönyörű helyeken! Turizmus egy kicsit másképpen. Amerikai legszebb tájait nézheted végig, ha elviselsz egy minden képen ott van valami nem odavaló.

Microsoft Linux 2002

www.mslinux.org

Tényleg azt tervezte a Microsoft, hogy kinyírja saját operációszerét a Linux-szal? Vagy ez csak egy nagyon jól sikerült blöff? És miért akar Bill Gates egy majmot küldeni az úrbre? Mindez kiderül a site-ról.

Van ennél lejjebb valami?

www.rotten.com

A legmocskosabb site ami valaha megfertőzte a netet. Mocskos képek, mocskos hírek és – mint a weboldalak legtöbbször – mocskos online T-Shirt shop. Olyan híreket találkozhatsz, mint például az, hogy a Bíró-ság fegyvernek minősítette a műfityit.

OLVASÓI AJÁNLAT

http://mogyoro.hu

Netrádió

„Béla! Engedjen belé! Béla! Én vagyok!” – Béla én vagyok – mondta Szőke András és elrohant netrádiót alapítva. A Mogyoro Rádió az egyik leghallgatottabb hazai netrádió. Talán azért, mert a gyalogló chatről közvetlenül is elérhető. Vagy inkább a zene miatt?

www.vicc.net

Humor

„Bármelyik számítógéppel pillanatok alatt be lehet jutni egy ellenséges nagyhatalom titkos adatbázisába.” És ez csak egy a számos olyan információ, amelyet a site szerinti cikk a filemekből tudhatunk meg. Ráadásul ez csak egyetlen kategória a sok közül.

www.mindmegette.hu

Kajaaaaaaa

Mindmegenni általában az icripirci szokta. Nos, ez az oldal (inkább portál) minden, csak nem icripirci. Nemcsak mindent megehetünk, de mindent meg is találunk rajta, a receptek mellett gasztronómiai érdekességek és egy kis történelmet is.

MILYEN VOLT A WEB?

BÖNGÉSZŐK Egy projekt az öreg netes szoftverek megmentésére.

Igy néznek ki a modern weboldalak Internet Explorer 1.0 alatt. Boaaaa

Hova mennek az öreg web böngészők meglenni? A Browser Archive-ba természetesen.

A projekt célja hogy többé-kevésbé minden valaha létező böngészőt megörözzen, és letölthetővé tegyen. Megtalálható az Internet Explorer legelső változata – mielőtt megvásárolta a Microsoft – és a Netscape Navigator 1.0. „Szükségem volt egy hobbi-ra, és ez lett az” – mondja az archívum alapítója, Adrian Rossell.

Azt mondja, akkor még mindig a régi böngészőket használják, és a webmesterek egyedül a Browser Archive-on győ-

zódhetnek meg arról, hogy az oldaik megjelenik-e ezeken. „Rengeteg helyen találhatok statisztikákat arról, hogy melyik böngésző melyik formátumot támogatja, de sehol sem nézheted meg hogy miként jelenik meg pontosan a felhasználónál.” Szóval hogy mutatnak a mai oldalak a régi böngészőkben? Amint sejted, a legtöbb weboldal szinte olvashatatlan. Kivé- perse a Browser Archive-ot. **PCF**

→ **Kikékelj ide...**
<http://browsers.evolt.org>
<http://groups.google.com>

AMIÉRT AZ E-MAIL TEHER LEHET

Gyors e-mail címed van?

Volt már olyan, hogy évekig fogadtál egy e-mail-t? Megdöbbenő, de az e-mail címed összetevő betűi okozhatják a késést. Az April Communications kutatói felfedezték, hogy az a, b, d és h betűket tartalmazó e-mail címekre küldött levelek gyorsabban érkeznek meg a más címekre küldötteknél. Az ok? A bináris kódok. „Ezek a karakterek három 1-eszel és négy 0-val továbbíthatóak, míg minden más betű legalább egy 1-eszel többet tartalmaz”, magyarázza Jo King tudós. „Például az „a” kódja 1100001, míg a „d”-é 1100100.”

Ha sok e-mail kapsz, ez az aprócska különbség elkezd nőni, és végül az ügynevezett e-drag jelenséget okozza. Természetesen egy globális vállalatnak, amely naponta több százezer levelet fogad, ez

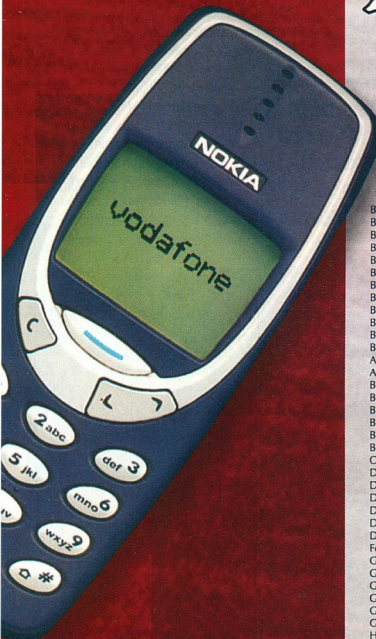
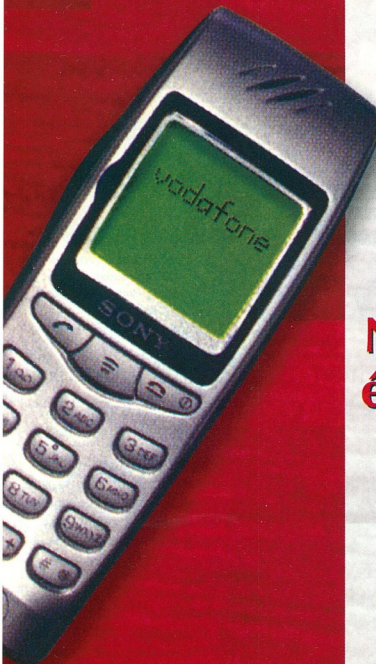
hihetetlen többletet jelenthet. Ezt kihasználva az April Communications olyan e-mail címeket ad el ilyen vállalatoknak, amelyek nem lassítják a fogadást.

PCF

Pénzt spórolhatsz, ha e-mail címed egy megfelelő betűket tartalmazza.

AbaNet

AbaNet üzlethálózat

vodafone
hivatalos partner

Nagyszerű mobil készülékekkel és mesés árakkal várjuk Önöket

országsszerte

Az AbaNet üzletekben!

Budapest III.: Bécsi út 38-44. (Üj Udvar) tel.: 437 8219

Budapest IV.: Árpád u. 126. tel.: 369 2319

Budapest VI.: Váci út 1-3. (WestEnd CityCenter 1-szint) tel.: 238 7281

Budapest VII.: Dohány u. 5/a tel.: 351 9376

Budapest VII.: Rákóczi út 36. (Lotto Áruház l. em.) tel.: 461 5818

Budapest IX.: Mester u. 13. tel.: 455 0566

Budapest IX.: Kálvin tér 7. Városliget üzletház szf. tel.: 216 4269

Budapest XIV.: Őrs Vezér tere 1. (Sugár) tel.: 273-0023

Budapest XV.: Szentmihályi út 131. (Pólus Center) tel.: 06 70 310 4426

Budapest XVI.: Vidámvásár u. 43. tel.: 401 0863

Budapest XIX.: Üllői út 285. tel.: 347 0580, 347 0579

Budapest XXI.: Csíkos sétány 2/b tel.: 425 2086

Ajka: Szabadság tér 20. tel.: 06 88 21 777

Aszód: Kossuth Lajos u. 24. tel.: 06 28 400 914

Baja: Cserepek tér 2. tel.: 06 79 424 297

Bálatonboglár: Dózsa u. 13. tel.: 06 85 554 143

Bálatonfűrés: Zsigmond u. 1. tel.: 06 87 482 375

Békéscsaba: Győri Géza u. 21. tel.: 06 66 450 670

Békés: Múzeum tér 5. tel.: 06 66 415 864

Berettyóújfalui: Dózsa Gy. u. 8-10. tel.: 06 54 400 267

Csongrád: Dózsa Gy. tér 10-14 tel.: 06 63 570 420

Dabas: Szent István u. 85. tel.: 06 29 362 328

Debrecen: Csapó u. 1-3. tel.: 06 52 425 394

Debrecen: Fűdési u. 27. (Molompar) szf. tel.: 06 52 505 644

Debrecen: Petőfi tér 10. tel.: 06 52 311 599

Debrecen: Piac u. 28/b tel.: 06 52 531 788

Dunaújváros: Korányi S. u. 1. tel.: 06 25 281 732

Fehérgyarmat: Kossuth tér 1-3. tel.: 06 44 362 394

Győr: Kőrös út 84. tel.: 06 29 345 208

Gyomaendrőd: Fő út 188. tel.: 06 66 386 503

Gyöngyös: Kohány u. 7. tel.: 06 37 300 607

Gyöngyös: Köztársaság tér 11. tel.: 06 37 301 559

Győr: Baross G. u. 24. szf. tel.: 06 96 517 385

Győr: Csillag köz 2. tel.: 06 96 517 385

Hajdúszoboszló: Bethlen u. 10. tel.: 06 52 270 249

Hatvan: Horváth Mihály u. 4. tel.: 06 37 540 240

Jászberény: Dózsa Gy. út 21. tel.: 06 57 407 700

Kalocsa: Árpád fejedelem u. 2. tel.: 06 78 464 200

Kaposvár: Fő u. 20. (Irodészet) tel.: 06 82 416 825

Kecskemét: Szabadság tér 6. tel.: 06 76 507 035

Kecskemét: Vörösmarty u. 1. tel.: 06 76 481 326

Keszthely: Fejér György u. 2. tel.: 06 83 319 233

Kiskunfélegyháza: Deák F. u. 2. tel.: 06 76 560 117

Kiskunhalas: Garbai u. 4. tel.: 06 77 429 451

Komárom: Kalmárkő köz 24/c tel.: 06 34 344 374

Komló: Kossuth L. u. 97/1. tel.: 06 72 281 062

Kőszeg: Városház u. 5. tel.: 06 94 339 900

Mátészalka: Szalkai L. út 15-17. tel.: 06 44 312 313

Mezőtúr: Magyar u. 2. tel.: 06 70 318 0406

Miskolc: Szentpáli u. 9. tel.: 06 46 505 676

Mohács: Dózsa Gy. u. 34. tel.: 06 69 300 503

Mosonmagyaróvár: Győrikapu u. 1. tel.: 96 205 210

Nagykanizsa: Zrínyi M. u. 21. tel.: 06 93 333 855

Nyíregyháza: Vay Ádám krt. 4-6. (Univerzum üzletház) tel.: 06 42 401 067

Orosháza: Széchenyi tér 8. 1. em. tel.: 06 68 415 500

Paks: Dózsa Gy. u. 6. tel.: 06 75 510 555

Pécs: Széchenyi tér 7-8. tel.: 06 72 515 582

Pécs: Ferenccsek u. 8. tel.: 06 72 511 018

Pécs: Király u. 51. tel.: 06 72 234 091

Salgótarján: Fő tér 1. tel.: 06 32 421 096

Sárvár: Bathány u. 43-45. tel.: 06 95 322 867

Solvarkert: Hódok tere 2. tel.: 06 78 482 757

Sopron: Lackner K. u. 31. tel.: 06 99 322 999

Szarvas: Árpád köz 2. tel.: 06 66 215 759

Szeged: Országlán u. 5. tel.: 06 62 310 972

Szeged: Feketes u. 13. tel.: 06 62 471 600

Székesfehérvár: Tündi u. 8. tel.: 06 74 312 355

Székesfehérvár: Várkörút 52. tel.: 06 22 505 460

Székes: József Attila u. 6/b tel.: 06 63 311 730

Szerencs: Nyár u. 2. tel.: 06 47 560 152

Szigetszentmiklós: Bajcsy-Zsilinszky u. 57. tel.: 06 24 442 201

Szolnok: Ságodi krt. 2. (Centrum Áruház) tel.: 06 56 513 305

Szombathely: Hollán Ernő u. 13. tel.: 06 94 339 900

Tapolca: Deák Ferenc u. 7. (Régi Posta) tel.: 06 87 413 382

Tiszaújváros: Szent István út 1/a tel.: 06 49 540 155

Vác: Zrínyi u. 5. tel.: 06 27 304 455

Veszprém: Kossuth u. 6. tel.: 06 88 401 141

Zalaegerszeg: Kossuth Lajos u. 2. tel.: 06 92 312 251

Kérdezd a mestert...

PC-felvilágosítás

Gerhák Zsolt

Gyors kvízjáték

Tudsz annyit, mint mi?

Hát semmiből sem tanulsz?

1 Mit kell tenni az első Windows 2000 Stop hiba előfordulásakor?

- a) Újraindítani
- b) Újratelepíteni a Windowst
- c) A Recovery Console-lal indítani

2 Az alábbiak közül melyik a Netware IPX/SPX Microsftos verziója?

- a) MS IPX/SPX
- b) NetBIOS
- c) NWLink

3 Hány megszakítást támogat az Intel 8088-as processzor?

- a) 7
- b) 8
- c) 15

4 Melyik OS-ben található Teljesítmény fül a Task Mangerben?

- a) Win 95
- b) Win 98
- c) Win 2000

5 Hogy hívják azt, amikor egyetlen meghajtóből többre egy csoport különböző partíció tartozik?

- a) Extended partition
- b) Volume set
- c) Mirrored volume

Válaszok a 125. oldalon

Elsősegély

Nekünk nem árt az elektromosság, mert acélból vannak az injeink és higany folyik az ereinkben – a medencében viszont elmerülünk.

Javítások

XP játékok

K Nemrég váltottam Windows XP-re, és nem vagyok túl boldog. Azt hittem a legújabb Microsoft vacak – amely 1 gigát eszik meg a merevlemezemből – magától értetődően 100%-ig kompatibilis minden létező játékkal. A *Midtown Madness 2* viszont el sem indul. A Microsoft hazugsága emberi méltóságot sértette meg, és teljes árviszátérítést követelek.

Z. Péter

z.peter@tesco.net

V [Megnyugtató hangon] Jól van Péter, senki sem fog bántani, segíteni szeretnénk rajtad. Nem hiszem, hogy a Microsoft valaha is tett ilyen elhamarkodott ígéretet [barátságos testtartás], de ha megírted volna is, a Windows XP-ben egy csomó nagyszerű dolog van ami az alkalmazások kompatibilitásán felül is kárpótol a teljesítés méretéért.

Még jobb hír [kedves mosoly] az, hogy ha vársz 10 percet a *Midtown Madness 2* is el fog indulni. A hibát bizonyos GeForce2 és 3 kártyák beépített drivere okozza, a www.microsoft.com/games/midtown2 címről azonban letölthető a szükséges patch. A problémát egyszerűen meg is kerülheted ha a merevlemez helyett a CD-ről indítod el a játékokat. Így aztán tényleg nincs miért aggodnod [barátságosan kijelölve fordított tenyérrel]. Ez az, rakd le a pisztolyt és enged el a feleséged.

Ja igen, azt hiszem inkább így kellene mondani: „emberi méltóságot sértett” vagy „emberi méltóságotam sértette meg”. [Apró kézjelzés a hát mögött] Bravó csapat, behatolás! A gyanúsított fegyvertelen!

Gépelés

Billentyűzet

K Azt hiszem tönkrement a számítógépem. Levél gépelése közben gyakran megesk, hogy

Olvasóitipp

Küldte: K. Attila
korien@freestart.hu
Windows ME-ben bármikor megváltoztathatod az ikonok infóját amire csak akarsz – klikkelj az ikonra a jobb egérgombbal, és válaszd a **Properties** **Shortcut**-ot. A szöveget a **Comment** mezőbe írhatsz.

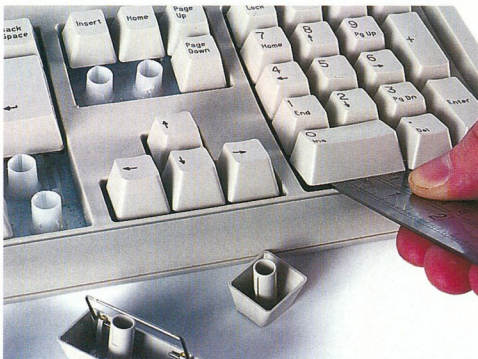
az egyik gomb megnyomása elkezd megenni az összes betűt. A dolog akkor történik, amikor a [Delete] billentyűt nyomom meg. Ki kell dobnom a billentyűzetet és venni egy újat?

L. Imre
Vác

V A tény, hogy a levelet egy hisztérikus technikagyűlölő küldte, aki – a neve alapján – feltehetőleg nő, pusztán véletlen egybeesésnek tekintem. Nem vonok le belőle következtetéseket, és ezúton üzenem édesanyjának (aki néha olvassa a rovatot), hogy csak mert sohasem találkoztam még olyan nővel, aki bármit is tudott volna a számítógépekről, ez még nem jelenti azt, hogy nincsenek ilyen nők. Végül is eszkinóval sem találkoztam még. Mondjuk ami azt illeti annyi nővel sem...

Na mindegy. Mivel ebben a pillanatban az összes férfi PCV olvasó rajtad mosolyog eláruolom, hogy a betűk megévesét igazából átírási üzemmódnak hívják, és az [Insert] gombbal lehet bekapcsolni. A billentyűt a [Delete] mellett találod. Mondd csak: mekkorák az ujjaid?

>>Valószínűleg spamnek nevezném a dolgot, de hé, az én feladatam a technikai tanácsadás és nem a kukacoscodás.

Idősejt valamelyik billentyű? Szabadulj meg tőle! Végül is kinek kell az [Insert]?

>>GEFORCE 3D KÁRTYA

Hatalmas izmok kellenek a polygonok megmozgatásához...

64 MB DDR SDRAM

Egyszerű frame bufferként szolgál a renderelés alatt álló képek számára, másrészt munkamemóriát biztosít a GPU számításaihoz.

GRAFIKAI PROCESSZOR (GPU)

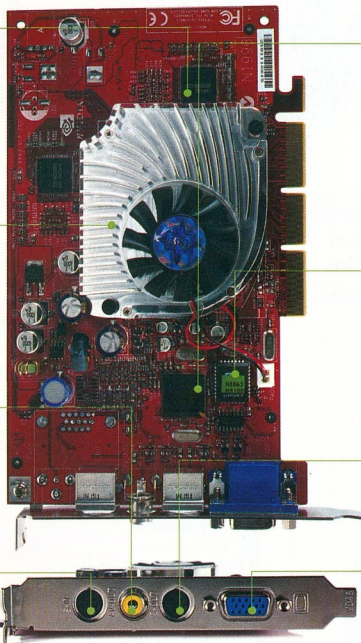
Hatalmas ventilátor és hűtőborda fedi, a GeForce4 MX 460-as lelke ugyanis annyira felforrósodik, hogy szó szerint meg tudná olvasztani a saját forrasztásait.

TV KIMENET

Abszolút hétköznapi UHF TV-jelkimenet coax kábelhez.

S-VIDEO BEMENET

Videókamera vagy videofelvétel csatlakozási pontja – a bejövő jelet valós időben digitalizálhatjuk.

VIDEÓRÖGZÍTÉSÉRT FEELŐLS CSIP

PAL vagy NTSC TV jelle konvertál minden egyes frame-et, maximum 800 x 600-as felbontásban. Ezen kívül a bejövő videójelet analógból digitálissá alakítja.

VIDEÓ BIOS

Egy mini operációs rendszer tartalmaz, amely a kártya megoldásainak hardveres részleteit szigeteli el a PC fő operációs rendszerétől.

S-VIDEÓ KIMENET

Jobb minőségű PAL vagy NTSC kép TV-s lejátszás vagy VHS rögzítés céljára.

VGA CSATLAKOZÓ

Ide kell bedugni a PC monitorát.

GYAKORI KÉRDÉS...

Rainmaker

Vagyis esőcsináló – egy indián varázslóról van szó?

Nem, egy olyan módszerről, amellyel 10-szeresére lehet emelni a hálózatok sávszélességét.

Milyen módszer?

Egy modulációs algoritmus. A moduláció olyan eljárás, amellyel a digitális jelet alkalmassá tesszük az analóg médium történő átvitelére. A legegyszerűbb modulációs eljárás az, amikor az 1. érzékeltesítésre felvesszük az áramerősséget, a 0. érzékeltesítésre pedig lecsökkentjük.

Miért újdonság a Rainmaker?

Waveletes modulációt használ. A wavelet matematikai transzformációja, amelyet a videó- és hangtörítési területen már alkalmaznak, de ez az első alkalom, amikor a hordozó szintjén is bevetik.

A waveletek törömrítik a jelet?

Nem, Shannon törvénye kimondja, hogy egyszerű törmítéssel nem lehet ugyanabba a vezetékre több adatot préselni – a jelet elnyomja a vonal zaja. A Rainmaker waveletek zajtörőbbé teszik a jelet. Ezzel az adattovábbítás a kábel teljes frekvenciatartományán lehetségesé válik, nem kell üres órásvókat hagyani a kábel szélén.

A telefonos modemek is gyorsabban válnak?

Elméletileg igen, a Rainmaker Technolgies azonban jelenleg első sorban a kábeltelevízió piacon összpontosít. A Rainmaker jelet más módon modulált jelek mellett is hatékonyan lehet közvetíteni, vagyis a kábelcsatlakozó nyugodtan adhatja a 30 Mb/s-os analóg TV adást a megjelölt előfizetőnek, miközben a Rainmakernek köszönhetően 170 Mb/s digitális sávszélesség áll a rendelkezésére ugyanazon a kábelben. Miután mindenki átváltott a Rainmakerre, a vezetek 10 gigaít per másodperc adatátvitelre válnak alkalmassá.

Mire van szükség a jel vételehez?

Egy új kábelmodemre. A modulációt végző csipet már gyártják, és mindössze 10 dollárba kerül egy darab előállítás. 2002 végére az USA-ban már működhet a rendszer.

Szoftverproblémák

Outbox

KA munkámmal kapcsolatban meglehetősen sok e-mail küldök, így aztán az Outlook

Express helyett az Outlook-ot használom, mert úgy tudom, hogy a kettő közül az utóbbi a profibb. Kivéve, hogy minden esetben lefagy amikor nagyobb adat reklámlevelet akarok kiküldeni. Megpróbáltam lecserelni a modemet, sőt internet szolgáltatást is váltottam, de egyik sem oldotta meg a problémát.

Adrián
adrian.kl@hotmail.com

VNem is oldhatta meg, mert ahogy azt az elején sejtettem, a hiba az Outlook-ban van. Legálábbis alapvetően. Te is hibás vagy, az Outlook 2002 ugyanis tényleg lefagy, de csak akkor, ha 1000-nél több e-mail kerül az outboxba. Ez pedig nem kevés reklámlevél. Az igazság az, hogy ha fent lennék a

listádön valószínűleg spamnek nevezném a dolgot, de hé, az én feladatom a technikai tanácsadás és nem a kukacoskodás. Itt van tehát három lehetséges megoldás:

1. Nyomd meg a **Küldés és fogadás**-t mielőtt ennyire megtelne az outbox.
2. Töltsd le a szükséges – bár nem teljesen ellenőrzött – javítást a Microsoft weboldaláról (további információért keresd fel a www.microsoft.hu címet).
3. Váltás az Outlook Express-re, amelynek tudomásom szerint nincs ilyen hibája (bár 1000 haragosom sincs aiken kipróbálhattam volna).

CD-ROM

Lemezformátum

KA haverjaimmal alapítottunk egy együttest, és elkezdtünk demo CD-ket gyártani. Sajnos amikor megpróbáltam meghallgatni a címőrámp 15-ös készített CD-ket, a számok túl hamar véget érnek. Megpróbáltam megtisztítani a lencsét meg

minden, de még mindig nem stimmel a dolog. Néha csak a videók legelejét látom. Az ő gépen viszont minden OK, annak ellenére, hogy az enyém sokkal gyorsabb.

Sz. János
Budapest

VFelejtél el a sebességet – a problémának semmi köze a lövőerőkhöz. A megoldás a CD-n levő „videó” említésében rejlik. Ennek alapján arra következtettek, hogy a hangerő zenét és adatokat (filmet) rögzít ugyanarra a CD-re, igaz? Ha ez a helyzet is kell mondanod neki, hogy az ilyen vegyes lemezeket csak két megengedett formátumban szabad megírni. Először amikor mindent egy sessionben raksz fel úgy, hogy az adatok kerüljenek az első számba és utána jönnek a zenék tartalmazó trackek. Ez az úgynevezett mixed mode CD. A másik lehetőség a (CD Extra) a zenék külön számokként kerülnek fel az első sessionban, míg az adatokat a második sessionban írod fel.

Ha bármilyen más módon kevered a zénét és a videót, a Windows Media Player nem fogja jól felismerni a CD-t. Ha a barátod gépe tényleg lejátszza az összekutyult lemezeket, valószínűleg valamilyen erősen toleráns lejátszóprogram van a PC-jén, a hardveres CD lejátszók viszont meglehetősen rosszul reagálnak az ilyenre.

Energiaellátás

Be sem bootol

Kétségbeesett igyekezeteimben, amely korosodó Celeron PC-m élettartamának megnyújtására irányult, megpróbáltam felfejleszteni a merevlemezállományt két új egység – egy 40 Gb-os és egy 60 Gb-os – beépítésével. Miután megizdadtam a szalagkábelekkel és mindent sikeresen a helyére raktam, bekapcsoltam a gépet egy kis formázás előtti tesztre. Nem vártam, hogy azonnal bebootol vagy valami hasonló, de reméltem, hogy legalább a memóriateszt lefut és eljutok a BIOS menübe. Ehelyett semmi. Semmi csipogás, semmi villogás, halott hővontítalórók, totális csend. És ami még rosszabb, a probléma az új lemezek kihúzás után sem múlt el.

Nohl Tamás
downtown@midgraphics.hu

Va lámpák és a hővontítalórók alapján a gép nem kap áramot. Vagy a tápba bemenő váltóáram (ebben az esetben az ÉDÁSZ, a DEDÁSZ, a DEMÁSZ, szóval az illetékes áramszolgáltató hibás), vagy az onnan kilépő egyenáram hiányzik. Mivel az utolsó ténykedéssel alaposan megnövel-

>>Nincs szükség a képre. Azt hiszem mindnyájan tudjuk milyen egy fekete-fehér spirál.

Olvasói tipp

Küldte: Lovas Gábor
Budapest

Ha villámgyorsan akarsz létrehozni mappákat, nyomd meg a [Shift]+[F10]+[Hw]+[F]-et bármelyik mappában vagy az Asztalon.

A merevlemezeknek nem kell sötét szemüveget felvenni ahhoz, hogy a Windows ne ismerje fel őket.

ted a táp terhelését, én egyértelműen az utóbbira szavazok. Ha a gépem már nálam van néhány éve nagy a valószínűsége, hogy a táp csak 200 vagy 235 wattos, és két energiaéhes új periféria beszerelése könnyen eljuttathatta a tűrképessége határáig és kinyírtott benne egy biztosítékot. A jó hír az, hogy a táp az egyik legolcsóbban kicserélhető alkatrész – 10.000 forint körüli összegért beszerezhetjük egy 300 W-os modell.

Felismerhetetlen meghajtó Merevlemezek

Kiszeptembertől médiatartalványokat folytatok az egyetemen, ahol terveim szerint digitális videózással kapcsolatos kísérletekbe is belevágok majd. Felkészülendő az ezzel járó hatalmas fájlokra és a következő 3 szűk esztendőre, beruháztam egy 160 Gb-os, UDMA 133-as Maxtor merevlemezbe, amely előreláthatólag kielégíti majd adattárolási igényeimet. Sajnos egyáltalán

nem tudom rávenni a PC-m az egység felismerésére. Akárhányszor futtatom le az automatikus IDE felismerést a BIOS-ban, a dolognak mindig lefagyás a vége.

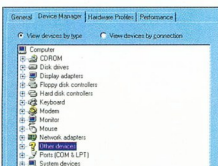
J. István
Eger

VAz ok valószínűleg az, hogy túl régi a BIOS-od. 160 Gb ma is rettenetesen soknak számít, 3 évvel ezelőtt pedig egyenesen elképzelhetetlen volt. A kb. 1999 előtti BIOS-ok nem képesek 32 Gb-nál nagyobb winchesterek kezelésére. Ennek megkerülése a nagy meghajtók többségén van olyan jumper, amelytől 32 Gb-osnak látszanak a BIOS számára. A Maxtor esetében ez a tápkábel aljzatához legközelebbi pozíció a jumpertűskék közül – nincs minden esetben külön jelezve. Ha a mellékelt jumperre szükség van a master/slave beállításhoz, valahonnan kerítenek kell egy másikat.

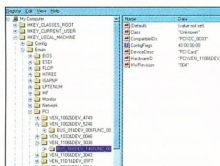
Miután a jumper a helyére került, a BIOS fel fogja ismerni a meghajtót, igaz sokkal kisebb kapacitásúnak. A következő lépés a MaxBlast BIOS javítás letölté-

>>ESZKÖZÖK NYOMÁBAN

Amikor elindítottam a Windowst, „Ismeretlen eszközt” jelez. Mi ez a titokzatos bigyó?

01 Amikor a plug & play kezelő nem ismer fel egy eszközt, ismeretlen eszközként jeleníti meg a Eszközkezelő egyik kategóriájában. A Windows indításakor hibáztatni jelenik meg, mivel az operációs rendszer nem tudja milyen drivert kell használni. Néhány rejtett bizonyíték azonban segít a nyomozásban.

02 Indítsd el a regeditet és nyisd meg a HKEY_LOCAL_MACHINE\enum\PCI kulcsot. Itt található az eszközök listája a következő formátumban: VEN-<gyártóID>-&DEV-<eszközID>-&SUBSYS-<rendszerszámID>-&REV-<hardververzióID>. Nyisd meg őket egymás után és keresd meg azt, amelyiknél a Class mellett az unknown szó szerepel.

03 Most ugorj a www.yourvote.com/pci weboldal PCI adatbázisába, és klikkelj a By Vendor ID linkre. Keresd meg azt a gyártótID-t, amelyet a Registryben láttál, és kattints rá. A gyártó honlapjára jutsz, ahol a folyamat megismétlésével beazonosíthatod az eszköz pontos típusát.

04 Ha megvan a gyártó neve könnyedén megtalálhatod a weboldalt, ahonnan nagy valószínűséggel levezáshozhatod a megfelelő drivert. Az óvatosság azonban nem árt, a gyártótID alapján ugyanis az esetek nagy részében csak a chipset készítőjét lehet beazonosítani, miközben lehet, hogy valahol máshol jobb driver is létezik.

se a www.maxtor.com weboldaláról. Ez egy boot lemez készítő – indítsd el vele géped, telepítsd a BIOS frissítést és partícionáld a merevlemez. Most már látnod kell a teljes lemezt.

Internet szolgáltatók Rossz dátum

K Internet szolgáltatót akarok váltani – a Freeserve helyett az AOL-t szeretném használni, de amikor megpróbálom feltölteni a szoftvert a CD-ről, teljesen befuccsol a dolog. Felhívtam az AOL segélyvonalát, ahol azt mondták, hogy a hibát a rossz dátumot megadó PC-m okozza. Ilyen nincs, igaz?

Richie
Budapest

V Miért, gondolod, hogy, hülyeséget, választok, neked? Alapból jól volt beállítva a dátum? Vagy először tényleg rossz volt beállítva, de már átalítottad és most sem megy a telepítés? Vagy egyszerűen csak valószínűtlennek hangzik? Ha az első két kérdés valamelyike táplálja a hitetlenkedésed, miért nem hívtad vissza az AOL-t, hogy velük meg oszd meg a kéteyeid?

Mindenestre ha az ellentmondást nem tűrő harmadik verzió áll a legközelebb az igazsághoz, javaslom, hogy kattints a <http://support.microsoft.com/default.aspx?scid=kb;en-us;Q302749> linke, ahol elolvashatsz egy Microsoft tudásbázis bejegyzést, amely pontosan ezzel a problémával foglalkozik. Eryhén szólva is jó okot szolgáltat a dátum visszaállítására.

Processzorok

Gyengélkedő proci

K Nem bootol be a PC-m. A ventilátorok normálisan forognak, a CD-ROM tálcája is kijön ha megnyomom a gombot, de nem hallatszik szipolás és semmi jele az életnek. Megpróbáltam eltávolítani az összes nem életbevágóan fontos alkatrészt – sikertelenül. Ha a RAM-ot is kiviszem, a rendszer folyamatos, egybefüggő hangjelzést ad, tehát a processzornak működnie kell. Ez azt jelenti, hogy az alaplap a hibás?

Soma
leopold@budapest.hu

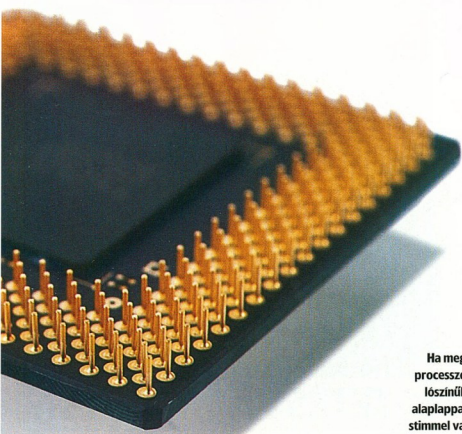
V Figyelemre méltóan elszánt hibakeresés, amely azonban hibás végkövetkeztetéshez vezet. A hiányzó RAM POST (bekapcsolás utáni önteszt) kódja a folyamatos, megszakított bip, bip, bip hang. A megszakítás nélküli visítás tehát azt jelzi, hogy POST nem is tud elindulni, a hangot viszont az alaplap adja. Miért nem indul el a POST? Mert meghalt a processzor. A processzorok persze nagyon ritkán távoznak csak úgy maguktól az örök vadászmezőkre, nagy a valószínűsége tehát annak, hogy az alaplappal sem stimmel valami.

Biztonság

Nézz a szemembe

K Ez az alkatzat tűnt fel hátterként a gépem Asztalán. Egy nagy fekete-fehér spirál. Egy képet is melékeltem róla...

R. Miklós
Érd

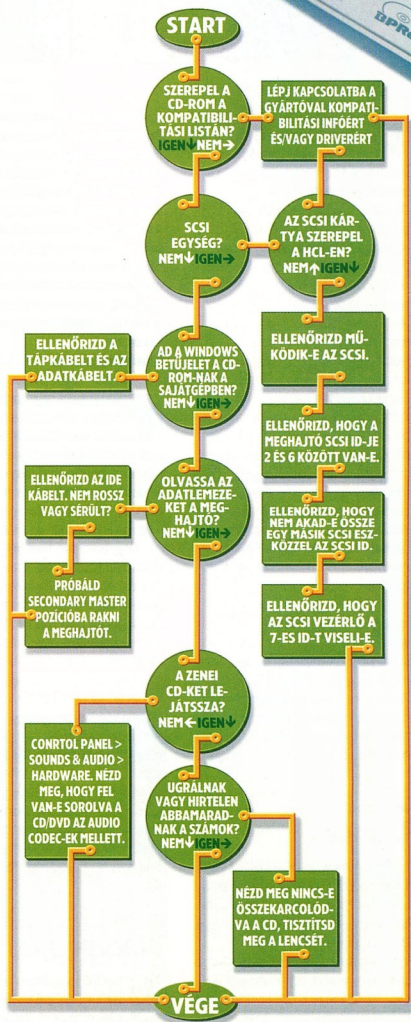
Ha meghal a processzor valószínűleg az alaplappal sem stimmel valami.

SODRÓDJ AZ ÁRRAL

XP CD-ROM-ok

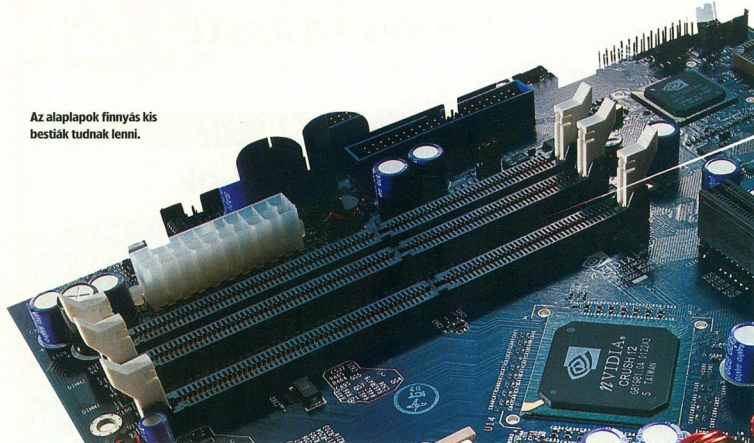
K Amióta Windows XP-re frissítettem a CD-ROM-om nem működik rendesen.

Tóth Balázs
balage55@matavnet.hu

Az alaplapok finnyás kis bestiák tudnak lenni.

Válj! Ne tovább! Nincs szükség a képre. Azt hiszem mindnyájan tudjuk milyen egy fekete-fehér spirál, és már maga a „fekete-fehér spirál” kifejezés is elég a diagnózis felállításához. A PC-det a Hybris férért fertőzte meg, teljes nevén a W95 Hybris-gén. E-mail attachmentekkel terjed, amelyek nem túlságosan izgalmas infót ígérnek arról az ajándékról, amelyet Hófehérke kapott a 18. születésnapjára a törpéktől. Most már emlékszel arra a bizonyos levélre? A Hybris plug-in rendszerben működik, és képes frissíteni magát azokkal az új plug-in-ekkel, amelyeket a vírus készítője küld bizonyos Usenet csoportokba (főleg a alt.com.virusba).

A forgo spirálos grafika a mostanában felbukkant plug-in-ek közé tartozik. A winini run= sora tölti be, tehát könnyedén megszabadulhat szívele a DOS vagy biztonságai üzemmódba kapcsolod a géped és egy szerkesztőben töröld a problémás bejegyzést. A spirális plug-in nevét egy véletlen-generáló határozza meg, de általában egy négyjegyű, egyszer ismétlődő karaktersorlón van szó (pl. aimealme.exe).

Miután eltüntetted a spirált még mindig szembe kell nézned a megfertőzött rendszerrel, amelynek a megtisztításához szükség lesz egy tiszteséges vírusirtó programra – például a Norton Antivirus-ra (www.symantec.com). Addig minden egyes elküldött leveled mellé a címzett kap egy másodikat is, amely mellékelként a fégérvírust tartalmazza.

Alaplapok Lassulás

Kégy régi Celeron 366-os gépem van, amely már túl lassú a normális játékokhoz. Mivel nem igazán engedhetek meg magamnak új PC-t, és a GeForce kártyámmal egyébként sincs semmi baj, elhatároztam, hogy veszek egy 1 GHz-es Celeront – mindössze kb. 30000 forintért. Sajnos gyorsan kiderült, hogy a proci

nem kompatibilis az alaplapommal. Ezért aztán még egyszer ennyit kellett kicserélnem egy Gigabyte GA-60XET alaplapért. Az beszereléssel nem volt különösebb probléma – amíg el nem indítottam a Windowst. A gép szinte semmivel sem lett gyorsabb – nyoma sincs a kétszeres vagy háromszoros teljesítménynövekedésnek amire számítottam. És ami még rosszabb, egy csomó játék (Half-Life, Prosekt IG1, Anachronox) el sem indul. Tomika t.weis@nokia.com

Va ha új videó- vagy hangkártyát telepítesz nem várod el, hogy a régi drivereivel működjön, igaz? Az alaplap lecsérése pont ilyen – vagy még ilyenebb. A szóban forgó Gigabyte alaplap az Intel i815 chipset használja, ezért teljesen más mint a régi alaplapod – bármilyen is volt az.

Hogy akkor miért nem jelenik meg az új hardver hozzáadása varázsló? Nos, ha a legjobb barátod visszafelé kezdene beszélni, valószínűleg azt gondolnád, hogy megbolondult, ha viszont mindenki így tenne, arra kezdenél gyanakodni, hogy valaminek túlkörülága kerültre – vagy valami ilyesmi. Nos, vonalakban ugyanez a helyzet az alaplapnál is. Anyira alapvető változás következett be, hogy a Windows elvesztette a fonalat és ezért nem is érzékel a váltást, miközben a régi alaplap chipszet-specifikus DLL-jei és Registry bejegyzései maradtak érvényben. A tanácsom az, amit általában minden problémára javasolni szoktak: telepítsd újra a Windowst. Kivéve, hogy a módszer most az egyszerű biztosan segíteni fog.

Hálózatok Nincs ping

Két PC van a házamban, amelyeket egy Cat5-ös kábellel kötöttem össze. A földszinti gép

csatlakozik az internetre, és az emeleti gép számára futtatja az internetkapcsolat-megosztást. Amikor azonban death-match menetet próbálók összehozni a szomszédommal a neten keresztül, nem tudok a PC-jéhez kapcsolódni, bár a modemem a jó telefonszámot tárcsázza, és az ő módjára válaszol is a hívásra. Ha viszont az emeleti gépbe nyomom be a modemet, probléma nélkül létrejön a kapcsolat.

E. Robert Robroy@freemail.hu

Va ha a modemed közvetlenül tárcsázza a szomszéd számát valójában nem is az interneten, hanem csak a telefonhálózaton át csatlakoztok, ettől eltekintve azonban arra tippelek, hogy a problémát egy tűzfal okozza. A földszinti PC-dre valószínűleg telepítve van egy személyes tűzfal – általában ez szolgál a modem átjárójaként, és ez akadályozza meg a kapcsolat felépülését az ICMP Echo és/vagy Echo Replay adatszomogók blokkolásával. Bár lehetőség van a tűzfal beállításainak megváltoztatására, hogy átengedje a csomagokat, egy ilyen típusú közvetlen összeköttetés esetén (amennyiben megbízol a szomszédban és nem feltételezed róla, hogy a megsemmisítő vereséért bosszúból kinyírja a géped) időlegesen ki is kapcsolhatod a tűzfalt. Mindössze annyit kell tenned, hogy az msconfig használatával kivesszed a megfelelő programot az indítópultból és újraindítod a gépet.

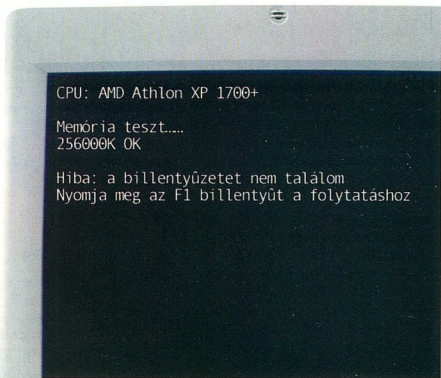
OS trükkök Jeges vezérlőpult

K A PC-m azonnali lefagy amikor megpróbálom megnyitni a Vezérlőpultot. Ez nagyon kellemet-

Olvasótipp

Küldte: R. K. Gyöngyös

Ha közvetlen utalást akarsz készíteni egy bizonyos pontra a Word-ben, jelöld ki a kérdéses helyet, klickeél a Szerkesztés → Másolás-ra, majd jobbklikk valamelyik mappára és a Parancsikon beillesztése kiválasztása.

CPU: AMD Athlon XP 1700+

Memória teszt....
256000K OK

Hiba: a billentyűzetet nem találom
Nyomja meg az F1 billentyűt a folytatáshoz

VÉGZETES KIVÉTEL HIBA

Kérdezd a mestert... K&V PC-felvilágosítás

len, mert a gépemben levő három hangkártya miatt elég gyakran kell állítgatnom az erőforrásokat a Rendszerben.

**G. Ádám
Mészöür**

V Tudom mire játszol. Trükkösen bár, de arra próbálsz rávenni, hogy megkérdőjezzem mire kell neked három hangkártya. Az egész levél nem más mint gyengécske álca – azt szeretnéd, ha ezen a szent helyen közhírré tenném mennyire hihetetlenül okos módszerrel találtál ki a három kártya párhuzamos használatát. Nos, túl régóta vagyok már a szakmában ahhoz, hogy hagyjam belevonni magam mások privát életébe. Kősz, de a saját örültségem éppen elég.

Inkább szigorúan a Vezérlőpulttal kapcsolatos problémára koncentrálok, amelyet szerencsére nagyon egyszerű megoldani. A Vezérlőpultt valójában .cpl fájlok gyűjteménye, amelyeket egy control.ini nevű fájl fog össze. Ha ezek közül valamelyik megsérül vagy hibátüzenetet kapsz, vagy lefagy a gép.

A javításhoz a Keresés segítségével kutsd fel a gépeden levő összes .cpl fájlt. Kattints rájuk duplán szépen sorban, és figyeld, hogy megjelenik-e a megfelelő beállításiablak. Ha valamelyiknél hibátüzenetet jelentkezik vagy lefagy a PC meg is találtad a bűnöst. Töröld le és másold fel a hibátlan verziót a Windows CD-ROM-ról. Ha egyik sem rendetlenkedik, vagy a hibásak újratelepítése sem oldja meg a problémát, a control.ini a bűnös. Ezt elég simán letölteni, újrateljesíteni ugyanis a Windows automatikusan létrehozza.

OS trükkök Betűtípusok

K Amikor megnyitod az MS Works-t vagy a Publisher 98-at évtizedekig tart mire elindulnak. Ráadásul némelyik dokumentum nagyon furcsán néz ki a képernyőn, és

Szórakoznak veled a betűk? Takarítsd le a gépről a tönkrement fontkészleteket.

Olvasótípp

**Küldte: Tarr Vilmos
Székesfehérvár**

Ha nem szeretnéd, hogy a gyakran használt programok megjelenjenek a Start menüben, kattints a Start-ra, menj a Properties -> Customize-ba és válassz 0-ra a Number of Programs on Start

Menu pontot.

amikor megpróbálok nyomtatni őket a betűk helyén mindenféle zavaros szimbólum jelenik meg.

**L. Géza
Budapest**

V A tünetek arra utalnak, hogy a gépeden megsérültek a betűtípusok. A legjobb megoldás az, ha lecsupaszítod a rendszert, hogy csak a Windows alap betűtípusai maradjanak rajta, és aztán újratelepítesz minden olyan programot – például a Publisher-t – amelyek extra betűkészleteknek raknak fel.

Első lépésben a regedit használatával töröld a betűtípusok Registry kulcsát innen: **HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Fonts**. Ha félés a dologtól, a művelet előtt készíts biztonsági másolatot a kulcsról. Ezután hozz létre egy **Newfonts** nevű könyvtárat a c:\windows mappában. Most csomagold ki ide a Windows CD-n található betűtípusokat. Ha Win98 alatt dolgozol nyiss meg egy DOS ablakot és ird be a következőket:

```
extract /a /e d:\win98\win98_22.cab *.ttf /1
c:\windows\newfonts
extract /a /e d:\win98\win98_22.cab *.fon /1
c:\windows\newfonts
extract /a /e d:\win98\win98_22.cab desktop.ini
/1 c:\windows\newfonts
```

Win95 alatt ugyanígy kell eljárni, azzal a különbséggel, hogy a kicsomagolás forrás-fájla a d:\win95\win95\win95_02.cab. Ezután DOS módba kell váltani a régi betűtípusok eltávolításához. Ird be ezt:

```
attrib -s -c:\windows\fonts
ren fonts oldfonts
ren newfonts fonts
attrib +s fonts
attrib -h ttfcache
del ttfcache
```

Végül indítsd újra a gépet, nyisd meg a betűtípusok mappát, és nézd meg, hogy minden a helyén van-e. **PCF**

Látogasd meg a fórumunkat
(www.pcformat.hu/forum/forum.php)
további segítségért!

Éppen a neten szörföztem, amikor el-sötétült a képernyő, bár minden más működött tovább. A PC elején levő gombbal nem tudtam kikapcsolni a gépet, úgyhogy a hátsó billentyűt kellett használnom. Felnyitottam a házat és kivettem majd újra beakartam minden AGP és PCI kártyát. Visszacsomagoltam... A POST nem futott le, képernyő semmi, csak a ventilátorok pörögtek és az áram meg a HDD ledjei éteket folyamatosan. Azt gyanított, hogy az alaplap adta meg magától – esetleg a processzor vagy a RAM?

kevinho

Lehet, hogy megsérült az IDE kábel – az én gépem attól ment gallrya. MadMonkeyMan

Azt mondtad minden működött tovább, igaz? Miért nem jutott eszedbe a kézenfekvő megoldás – a monitor? Kilazult a kábel, kiment a biztosíték, vagy teljesen bedöglött és újat kell vened. Ennyire egyszerű lenne a megoldás?

davem

Nem működött tovább. Úgy éretem, hogy olyan volt, mintha működne. Ázert hittem ezt, mert bár elsőütűt a képernyő, a PC ment tovább (éteket a ledet és a forogtak a ventilátorok). A monitornak semmi baja – azon, és a régi P133-asomon írt ezt a levelet.

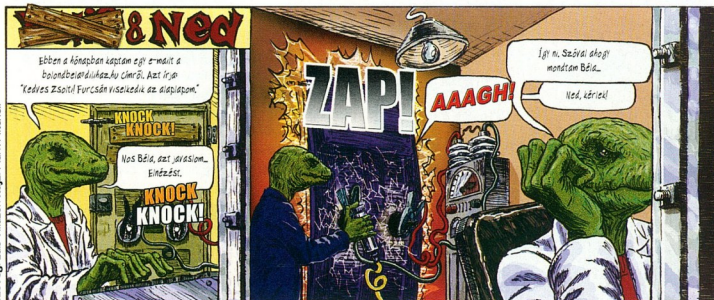
kevinho

És kipróbáltad azt MMM javaslót? Kicsérted az IDE kábel? Ja – be van kötve egyáltalán a helyére a kis belső hangszóró, hogy meghallhassd a hibajelző sípolásokat?

Jorden

Be van kötve... De nem sípol. Ami a legjobban megdöbbent az, hogy a bekapcsoló gomb semmit sem csinál. Ha hátul felkapcsolom a gépet felpörögnek a ventilátorok, felvillannak a lámpák és a meghajtók, viszont nem bootol, nincs POST, sípolás, semmi. Pedig semminek sem szabadna történnie amíg meg nem nyomom a gombot elől. Azt hiszem kockázatok és vesznek egy új alaplapot – a mostaninak éppen most járt le a szavatossága. Jellemző.

kevinho

>>Visszhang

Levelek/E-mailek Ez itt a kérdések helye

Mi is elgondolkodtunk egy online játékszervert beállításán.

T. Szerkesztőség!

Az e havi számban között „CINEMA 4D SE5” regisztrációs kódja hibás. (pcf-202133) A kitöltendő mező egyébként xxx-xxxxxx-xxx formátumban várja a kódot, tehát valószínűleg 3 karaktert lemaradt! Kérem, küldjék el e-mail-ben a jó választ részemre.

Köszönettel:
Solti Imre

T. Solti Imre

Gondolom ön az internetes regisztrációnál ütközött bele ebbe a problémába. Nos ezt a regisztrációs fázist ki lehet hagyni, mert a program telepítésekor kér egy számat, ami a mellékletek menüjében is megtalálható. Sok Sikert!!!

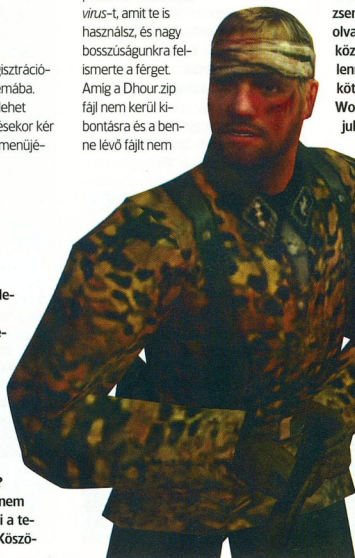
Hello PCF!

Hello Gerhák Zsolt!
(lemezszerkesztő)
A PCF/2002.április/26/DVD lemezen vírusnak látszó állományt talált a vírusirtóm. Helye: DVD-n „játék/Death Hour\hour.zip” benne a DHour.exe fájlt, melyet „Backdoor. Trojan.dn vírus”-nak azonosított.
Vírusirtó: „Norton AntiVirus 2002” Kérdésem: Mit tudtok róla? Vírus-e egyáltalán? (Mivel Ti is ellenőriztéték és nem találtátok meg?!) Ilyenkor mi a teendő? Gyors választ várok! Köszö-

nóm előre is, előfizetőik:
Szilágyi György

Hello György!

Sajnos mi is észleltük ezt a problémát, de későn. Eleinte 3 db víruskeresőt használtunk: AVP, McAfee, AVG Ezek közül egyik sem találta meg a betolakodót, nem hogy leirtottak volna. Kicsivel a lemezleadás után feltelepítetttem a gépemre a Norton Anti-vírus-t, amit te is használsz, és nagy bosszúságunkra felfigyelt a férget. Amíg a Dhour.zip fájlt nem kerül kibontásra és a benne lévő fájlt nem

futtatod, akkor a vírus, ha valóban az, nem aktivizálódik. Rettenetesen sajnálom a dolgot, de ezek szerint, manapság ekkora elővigyázatosság sem elég.

Hi Pc Format!

Egy fontos kérdés. Unreal vagy Quake pártiak vagytok-e. Légszint normálisan válaszoljatok nem, úgy hogy „mi WOLF pártiak vagyunk”. Ne grafika szerint hogy ennek jobb de annak pedig... Hanem mivel szeretek nyomolni.

Zsolti

Ul: Király az újság!

Hi Zsolti!

Hát a mi igazi kedvencünk a Medal of Honor... na jó a viccet félretéve. A legutóbb, amivel komolyan leadások után nyomolni szoktunk, az Unreal Tournament. A legjobb a Strike Force kiegészítő. Töltötték le ti is. INGYENES.
Sok Sikert!

Online játékok

Multi Format
Drága PCF!
Érdeklődnék, mikor támad végre az a zseniális gondolatotok, hogy a PCF olvasói számára saját online gaming közösséget hozzatok létre? Igazán jó lenne végre szorosabban is a laphoz kötödni. Rendesen játszom pl. a Wolfensteinel, és örülnék, ha mondjuk Zsoltira lődözhetnék.

Vass Mihály
mvass@rette.net

Drága Misi! (Mihály?) Melyiket szeretted?

Az ötlet egyszerűen kitűnő! Addig, míg a hazai játékosok Mekkája felelül, használd nyugodtan angol testvér-lapunk játékszervert. Hihetetlenül sok játékosmal találkozhatnál. A cím: <http://gaming.blueyonder.co.uk>. Zsoltiról ne is álmodj. Egyrészt verhetetlen, másrészt munkaidőben nem szeret játszani. Megszállott munkamániás.

>>ÍRJ

Kérdésed, észrevételed van?
Írd meg nekünk, mi válaszolunk!

>> United Média Lapkiadó Kft.
1021 Budapest,
Hövésvölgyi út 54.
III. épület/1.

>>Zsoltiról ne is
álmodj. Egyrészt
verhetetlen, más-
részt munkaidőben
nem szeret játszani.
Megszállott
munkamániás.

Qbitek

Sziaosztok!

Az áprilisi számban olvastam a kvantumtechnológiáról írt cikket. Szerintem isteni volt. Épp ideje lenne végre olyan számítógépeket gyártani, amelyek nem döglének meg egy képtől és nem tart másfél órába, amíg elvégeznék egy egyszerű műveletet. Azt nem kérdezem meg tőletek, hogy lehet-e már ilyeneket kapni. Gondolom nem vagytok időutazók. Azt viszont igen, hogy honnan szerezhetnék bővebb infókat erről a témáról.

Fülöp Tamás
t.fulop@dpq.hu

Kedves Tamás

Nagyon örülünk, hogy ennyire tetszett neked a cikk. Attól féltünk, hogy kissé bizonyult lesz a szöveg, de a visszajelzések-ből rá kellett jönnünk, hogy olvasóink nem ovisok. Szóval csak hajrá! Előre a szilíciumtechnológiáért! PCF

De nem kap semmit

Sziasztok!

Nem értelek titeket. Jön a nyár és ez az utazással vagytok elfoglalva. Miért nem foglalkoztok inkább olyasmival, ami szorosabban kapcsolódik számítástechnikához? Ha már nyaralni megyek, sokkal jobban érdekelne, hogy milyen laptopot vegyek, melyik az ideális digitális kamera, és hogy hogyan tudom majd archíválni a képeimet, amiket odakint készítek. Te meg jöttök itt valami utazásszervezésre. Jó, hogy segíteni akartok a nyaralásnál, de akkor már inkább a technikában segítsetek. Van pl. olyan szerkezetű, amittől nem hullik szét a laptop vagy a PDA, ha ingadozik a feszültség? Na erre varrjátok gombot!

P.Zoltán

Kedves Zoltán!

El sem hiszed mekkora öröm számunkra, hogy még a legutolsó oldalt, az előzetest is végigolvassad a lapban. Hogy honnan vesszük? Különböznél, hogyan kritizálnál egy olyan mellékletet, ami még meg sem jelent amikor a levelet írod. Egyébként ne hidd, hogy teljesen elment az eszünk. Ha most, miután jókúddühöngt magad, végigolvassd a mellékletet, rájöhetsz, hogy azért elég sok köze van a technikához. Mert ugye, az Internet azért egy kicsit technikai kérdés is.

A digitális fényképezésről és képfeldolgozásról szóló ötlettel elkéstem. Már készül a következő melléklet, ami csak ezzel a témával foglalkozik majd. Azért időzítettük így, hogy mikor hazaérsz, épp a postládában legyen a segítség az archiváláshoz. Remélik azt, azért már nem illeti ilyen szigorú kritika a részedről.

Mellesleg igen, van olyan szerkesztő, ami megoldja a feszültségingadozást. Az APC forgalmazza, és a következő *PC Formátban* tesztet is olvashatsz róla. Annnyit már most tudunk, hogy akár repülőn is használható a géped. Persze ezt azért nem tesztelnénk le.

AZ ELSŐ MAGYAR INTERAKTÍV TELEVÍZIÓ

Magyarország első **interaktív, politikamentes** televíziós fóruma elsősorban **fiataloknak** szól. A nézők a fix.tv portáljáról chatelhetnek fórumon és webkamerán keresztül, vagy telefonon bekapcsolódhatnak a műsor szerkesztésébe.

24 órás műsorunk 14 órás élő stúdióprogramja pergő,
lendületes, akárcsak a korosztály, akiknek szól.

Fogható: földi antennával, MATÁV és UPC kábelén!

A fix.tv portálján a live linken keresztül élőben láthatják a nézők a világ minden táján műsorunkat az interneten.

Cím: 1024 Budapest, Adv Endre u. 19.

Telefon: 438-538-0

Sms: 06-20/348-33-33

E-mail: fix.tv@fix.tv

Website: www.fix.tv

Rendkívüli reklámozási lehetőség
új termékek és technológiák számára
a televízióban és a televízió
internetes weboldalán!

Reklámértékesítés: 438-53-86

Küldd be ezt a szelvényt és nyeri!

A belépők között egy **DATAACE 20 000 db-os** egész sorozatunk kiadását nyerheti!

Beküldés határideje: 2002. március 31.

Cím: Suntec Co. Ltd., 1059 Győrffy, U. 1.

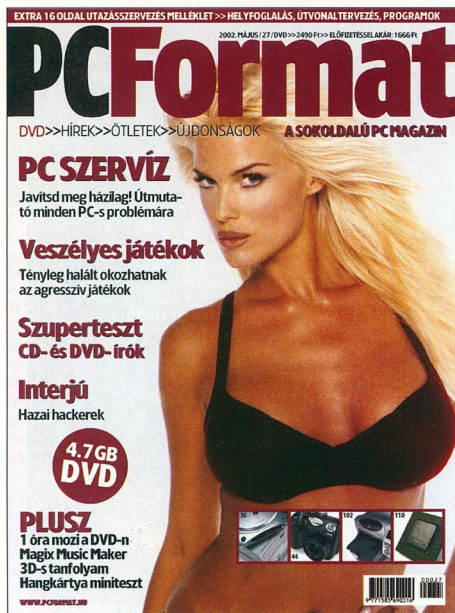
DATA

DATA
és a
fix

MOST FIZESS ELŐ! MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐNK AJÁNDÉK SZOFTVERT KAP!

Ha most rendeled meg magazinunkat, és a kiküldött csekken **május 25-ig** befizeted az előfizetési díjat, ingyenes ajándékként tiéd lehet egy általad kiválasztott teljes verziós szoftver. Nem kell mást tenned, mint kiválasztani a neked tetsző ajándékot és megrendelni a magazint.

HOGYAN FIZETHETSZ ELŐ?

Telefonon:

A PC Format nem emeltdíjas Telewestel számán a **06-30-30-30-723**-on éjjel-nappal.

Postai úton:

A mellékelt megrendelőszelvény visszaküldésével címünkre: United Média Lapkiadó Kft. 1535 Budapest, Pf.: 954

Interneten:

A www.pcformat.hu oldalra ellátogatva és kitöltve az ott található megrendelőszelvényt.

Név _____
Irányítószám _____ Város _____
Utca/hsz. _____
Telefonszám _____ E-mail _____

Egyéves előfizetés

☐ CD-vel 17 990 Ft-ért ☐ DVD-vel 21 990 Ft-ért

PCFormat

IGEN! Megrendelem a PC Format magazint ..... példányban
1 évre és kérem a(z) ..... sorsszámú ajándék szoftvert.

ELŐFIZETŐI ÁRAK

DVD-vel

1 éves előfizetés esetén
29 880 Ft helyett 21 990 Ft
26% megtakarítással!

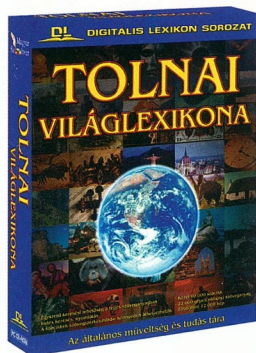
2 CD-vel

1 éves előfizetés esetén
23 880 Ft helyett 17 990 Ft
25% megtakarítással!

FIZESS ELŐ MOST!

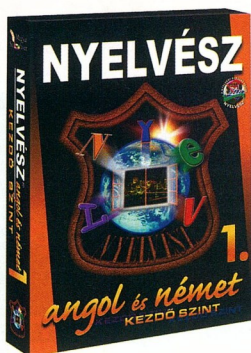
LÉGY A VENDÉGÜNK EGY PROGRAMRA!

01 Tolnai Világlexikona

A Digitális Lexikon Sorozat tudományos, ismeretterjesztő anyagokat hivatott modern formában megőrizni az utókornak. Ez a Digitális Lexikon az 1920-as években íródott, nagy sikerű Tolnai Világlexikona interaktív feldolgozása.

3990 Ft

02 Nyelvész

A Nyelvész kezdő angol és német CD-ROM segítségével könnyedén elsajátíthatjuk az angol és német nyelv alapjait! A Nyelvész könnyedén tanítja mindkét nyelvet, nincs szükségünk drága nyelvtanára és előzetes nyelvi alapismeretekre sem!

2990 Ft

03 Home Design 3D

A szoftver segítséget nyújt elképzelésaid valóra váltásában. Megtervezheted és be rendezheted álmaid otthonát, majd bármilyen szögben, 3 dimenziós kép formájában tekintheted meg a kész tervet.

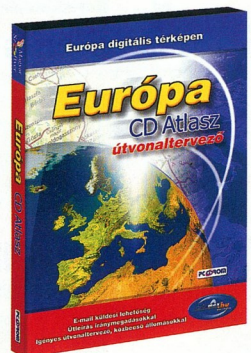
2990 Ft

04 Művészeti lexikon

Mindent megtudhatsz a művészetről, amit tudni érdemes. Festők, szobrászok, építészek és iparművészek életrajzait, műveit találhatod a lemezen csaknem ezer képpel és többféle keresési lehetőséggel.

2990 Ft

05 Európa CD Atlasz

Könnyen kezelhető, részletes adatbázissal rendelkezik, használata nem igényel különleges számítógépes ismereteket. Nyaralás vagy üzleti út autós útvonalának megtervezésére és útróljárás készítéséhez egyaránt felhasználható.

2990 Ft

06 Landscape Design 3D

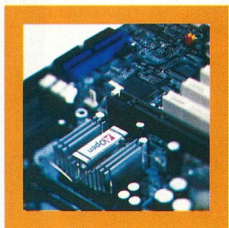
E programmal megtervezheted álmaid kertjét, illetve tájképét, és elhelyezheted abba a növények, fák és virágok, illetve a kertben megtalálható eszközök fotórealisztikus képeit, amelyeket ezután bármilyen szögben nézve megtekinthetsz!

2990 Ft

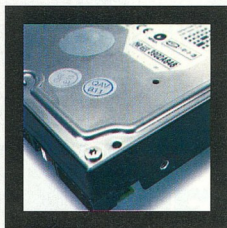
Egyéb előfizetési lehetőségeinkért hívd ügyfélszolgálatunkat a (1) 394-0016-os telefonszámon, vagy látogass el honlapunkra, a www.pcfomat.hu címen.

CSUPA **TECHNIKA**

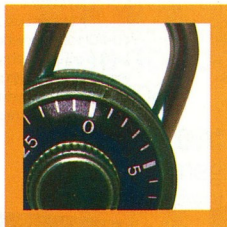
**ALAPLAP
SZUPERTESTZ**

**MEREVLEMEZ
KÖRKÉP**

**50 SEGÉDPROGRAM
A LEMEZEN**

**BIZTONSÁG
6 OLDAL RUTIN**

**A LE-
ME-
ZEN**

A LEGJOBB DEMÓK CSAK NÁLUNK...

Mit gondolsz? Van olyan program, amit nálunk nem találsz meg?

**POSER 3
TELJES PROGRAM**

Emberi alakok modellezése és
renderelése 3D-ben.

**HITMAN 2
CSAK NÁLUNK!**

A már régén várt bérnyilkosos já-
ték méretes demója.

**STAR TREK
BRIDGE COMMANDER**

Te vagy a Kapitány! Vedd át az
irányítást az űrhajó fedélzetén.

**MEGJELENIK
MÁJUS 30-ÁN**

A változtatás jogát fenntartjuk!

Több pixel. Több részlet.

Az új Pixel Plus TV. Képmínősége mindenkit rabul ejt. A vízszintes felbontás kétszeresére nőtt, a függőleges pedig harmadával lett nagyobb. Az eredmény: hihetetlen élesség és részletgazdagság - még hagyományos analóg jelforrás esetén is. A kérdés csak az: felkészült ennyi részletre?

www.philips.com

PHILIPS

Let's make things better.

SAMSUNG

SyncMaster

MouScreen

HBC-Focus™

A SyncMaster monitorokkal olyan élményekben lesz részed, amelyet eddig csak a fantáziád produkált! A tökéletes kép- és hangminőséget a HIGHLIGHT ZONE és MouScreen funkciók, illetve multimédiás hangszórók segítik. A sík felületnek és a megnövelt fényerőnek köszönhetően olyan borotvaéles, valóság-hű képet kapsz – használd akár szórakozásra, vagy mindennapi felhasználásra –, amelyhez mindig ragaszkodni fogsz!

SAMSUNG DIGIT^{all}
everyone's invited™